

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

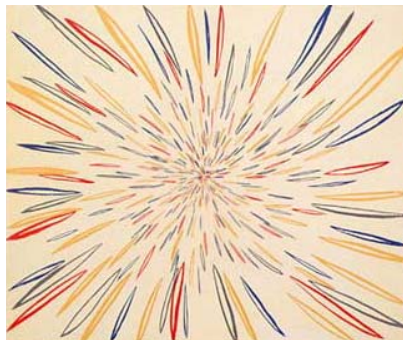

HELLENIC REPUBLIC
NATIONAL AND KAPODISTRIAN
UNIVERSITY OF ATHENS

ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

2004-2010

ΑΘΗΝΑ

2011

ΚΤΗΡΙΟ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥΠΟΛΗ 15784
ΖΩΓΡΑΦΟΥ
Τηλ. (+30) 2107277309-11
Ηλ. ταχυδρ.: mkallinikou@phil.uoa.gr

SCHOOL OF PHILOLOGY
15784 UNIVERSITY CAMPUS
ATHENS, HELLAS (GR)
Tel. (+30) 2107277309-11
e-mail: mkallinikou@phil.uoa.gr

Πίνακας περιεχομένων

Πρόλογος.....	2
1. Η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης.....	4
2. Παρουσίαση του Τμήματος.....	8
3. Προγράμματα Σπουδών.....	16
3.1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών.....	16
3.2. Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών.....	23
3.3. Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών.....	33
4. Διδακτικό έργο.....	38
4α. Διοικητικό και συμβουλευτικό έργο των μελών ΔΕΠ.....	71
5. Ερευνητικό έργο.....	73
6. Σχέσεις με κοινωνικούς/πολιτιστικούς/παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς.....	84
7. Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης.....	89
8. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές.....	93
9. Συμπεράσματα.....	101
10. Σχέδια βελτίωσης.....	106
11. Πίνακες.....	110
12. Παραρτήματα.....	165

Σχέδιο εξωφύλλου: από το έργο του Chris Johanson, *The light of the spirit*.

Πρόλογος

Το Τμήμα Φιλολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ) αποτελεί έναν από τους αρχαιότερους και ταυτόχρονα μεγαλύτερους ακαδημαϊκούς φορείς της χώρας, ο οποίος διαδραμάτισε από τα πρώτα χρόνια του νεοσύστατου ελληνικού Κράτους σημαίνοντα ρόλο στην επιστημονική και την εκπαιδευτική στελέχωση της χώρας, με σταθερή προσήλωση στις ανθρωπιστικές αξίες και τον πολιτισμό.

Σήμερα, το Τμήμα Φιλολογίας αποτελεί το μεγαλύτερο Τμήμα της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ και προσανατολίζεται σταθερά στη διάδοση και την ενίσχυση των πολιτισμικών αγαθών, τα οποία αντιλαμβάνεται ως εξαιρετικά σημαίνον εθνικό κεφάλαιο.

Το οργανόγραμμα του Τμήματος που περιλαμβάνει

- τα μέλη ΔΕΠ
- τους επιμέρους γνωστικούς Τομείς
- τα Σπουδαστήρια-Βιβλιοθήκες
- τα ερευνητικά Εργαστήρια
- το Πρόγραμμα Σπουδών που προβλέπει τέσσερις γνωστικές Κατευθύνσεις Προπτυχιακών Σπουδών και πλήθος ειδικών αντικειμένων και, τέλος, με
- τα τρία Μεταπτυχιακά Προγράμματα και τις εννέα αντίστοιχες ειδικεύσεις

συνθέτει μια δυναμική ακαδημαϊκή οντότητα που

- συμβαδίζει με τις σύγχρονες εξελίξεις
- αναπτύσσεται και εκσυγχρονίζεται διαρκώς
- συνδέεται με τις κοινωνικές ανάγκες
- συμμετέχει στον σχεδιασμό της εθνικής εκπαιδευτικής πολιτικής
- διαδραματίζει σημαίνοντα ρόλο στην ευρύτερη ακαδημαϊκή κοινότητα της Ελλάδας και του εξωτερικού.

Το Τμήμα από την αρχή της Εσωτερικής Αξιολόγησης εργάστηκε συστηματικά, ώστε να διατυπώσει μια εμπειρισταωμένη κριτική θεώρηση για την ποιότητα του επιτελούμενου έργου με βάση αντικειμενικά κριτήρια. Οι αναγκαίες ενέργειες που θα εξασφάλιζαν την όποια βελτίωση τονίστηκαν κατ' επανάληψη, με στόχο να αναδειχθεί όχι μόνο ο επιτακτικός τους χαρακτήρας, αλλά και να καταφανεί η υπερπροσπάθεια, την οποία καταβάλλει καθημερινά το Τμήμα, για να καλύψει με δικά του μέσα τις ανάγκες που δημιουργούνται από τα κενά που εμφανίζει συχνά η κεντρική κρατική στήριξη της δημόσιας Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Αν και η ταυτότητα του Τμήματος καταγράφεται για πρώτη φορά τόσο εκτενώς, το υφιστάμενο επίπεδο ποιότητας είχε ήδη καταδειχθεί με σαφήνεια σε επιμέρους εσωτερικές αξιολογήσεις και οι τρόποι επίτευξης των περαιτέρω στόχων είχαν διατυπωθεί συχνά στα συλλογικά όργανα του Τμήματος. Εντούτοις, οφείλουμε να ομολογήσουμε ότι η σύνταξη της *Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης* (ΕΕΑ) αποτελεί τώρα, μετά το τέλος της διαδικασίας, ένα ακόμα πιο ισχυρό εργαλείο από ό,τι ίσως είχε αρχικά προβλεφθεί: η ΕΕΑ αποτελεί και μια εμπειρισταωμένη καταγραφή ενός ποικίλου έργου το οποίο δεν γνωστοποιήθηκε ποτέ με τόσο συστηματικό τρόπο. Ως εκ τούτου, απεικονίζει τον πραγματικό χαρακτήρα του Τμήματος όχι μόνο προς την ΑΔΙΠ, αλλά και προς τον εκάστοτε Πρόεδρο του Τμήματος, παρέχοντάς του μια οργανωμένη έκθεση μέσω της οποίας μπορεί να διεκδικήσει την πραγμάτωση της Αποστολής και του Στρατηγικού Σχεδιασμού του Τμήματος.

Στην παρούσα ΕΕΑ τα στοιχεία δεν παρατίθενται ως απλή στατιστική αναφορά, αλλά η Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης υπεισέρχεται κριτικά στην ανάλυση και την αξιολόγησή τους, ώστε να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα για τη λήψη συγκεκριμένων αποφάσεων σε επίπεδο Πολιτείας. Για το λόγο αυτό τονίστηκε εξαρχής η ανάγκη να συμπεριληφθούν όλες οι επιμέρους παράμετροι που θα ήταν χρήσιμο να ενσωματωθούν στο πρότυπο σχήμα δομής και περιεχομένων της ΕΕΑ που διανεμήθηκε στα Πανεπιστήμια από την ΑΔΙΠ. Οι προσθήκες αυτές υπαγορεύθηκαν και από την ανάγκη να επαναπροσδιοριστεί υπό σύγχρονο βλέμμα ο ρόλος των Ανθρωπιστικών Επιστημών, οι οποίες κατά την κρίση μας δεν

αντιμετωπίζονται πάντα ως ακαδημαϊκός παράγοντας που έχει τη δυνατότητα να συμβάλει δραστικά στα επιστημονικά και κοινωνικά πράγματα της εποχής. Οι τροποποιήσεις και προσθήκες που έγιναν στο ενιαίο *Πρότυπο Σχήμα* της ΕΕΑ δεν επηρέασαν τη δυνατότητα αναγωγής των στοιχείων και των συμπερασμάτων του Τμήματος Φιλολογίας συγκριτικά με άλλα επί μέρους Τμήματα τόσο του οικείου Ιδρύματος (ΕΚΠΑ) όσο και διδρυματικά, με αποτέλεσμα η Έκθεση να διευκολύνει την ΑΔΙΠ στο έργο της που ανάγεται σε εθνικό επίπεδο και ως εκ τούτου να της επιτρέψει να εξαγάγει τα αναγκαία εθνικά συμπεράσματα.

Η ΕΕΑ κάλυψε και όλα τα πεδία που πρότεινε το αντίστοιχο πρότυπο, παρά τη δυνατότητα που παρείχαν οι σχετικές οδηγίες να μην καλυφθούν όλα τα σημεία της έκθεσης. Και εδώ η αρωγή της ΜΟΔΙΠ και της ΑΔΙΠ ήταν σημαντική, καθώς το Τμήμα όρισε μονίμους εκπροσώπους για τις σχετικές παρουσιάσεις του όλου σχεδιασμού.

Τώρα, στο τέλος αυτής της διαδικασίας, παραδίδουμε στη δημοσιότητα την πρώτη *Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης* του Τμήματος Φιλολογίας του ΕΚΠΑ, με τη βαθιά πεποίθηση ότι πολύ σύντομα η ανάδειξη του πολιτισμού και των αρχών τις οποίες υπηρετούμε ως κατεξοχήν Τμήμα των Ανθρωπιστικών Επιστημών θα υιοθετηθούν ως εθνική στρατηγική. Κι όπως περιγράφεται στη συνέχεια, η σύγχρονη αποστολή του Τμήματος Φιλολογίας μπορεί να συμβάλει τόσο στην έξοδο της Ελλάδας από την πολύπλευρη κρίση που όλοι βιώνουμε, όσο και στην επανατοποθέτηση του ανθρώπου στο επίκεντρο μιας νέας παραγωγικής διαδικασίας, που θα έχει ως στόχο την κεφαλαιοποίηση υψηλών προϊόντων του ευρωπαϊκού πολιτισμού και τη διάχυσή τους προς όλο τον υπόλοιπο κόσμο.

Αθήνα, 14 Νοεμβρίου 2011.

Ελένη Καραμαλέγκου

Πρόεδρος του Τμήματος Φιλολογίας

1. Η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης

Η ακόλουθη Ενότητα περιλαμβάνει σύντομη περιγραφή, ανάλυση και κριτική αξιολόγηση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος, καθώς και προτάσεις για τη βελτίωση της διαδικασίας αξιολόγησης κατά το μέλλον.

1.1. Περιγραφή και ανάλυση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης στο Τμήμα.

1.1.1. Ποια ήταν η σύνθεση της ΟΜΕΑ;

Την ΟΜΕΑ συγκροτούν τα εξής μέλη:

- Ελένη Καραμαλέγκου, Καθηγήτρια, Πρόεδρος του Τμήματος
- Ερασμία-Λουίζα Σταυροπούλου, Καθηγήτρια, Αναπληρώτρια Πρόεδρος του Τμήματος
- Μηνάς Αλεξιάδης, Καθηγητής
- Θεοδώρα Αντωνοπούλου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
- Διονύσιος Γούτσος, Αναπληρωτής Καθηγητής

Επικουρικά στο έργο της ΟΜΕΑ συμμετείχαν οι:

- Γεώργιος Μαρκόπουλος, Επίκουρος Καθηγητής
- Διονύσιος Μπενέτος, Επίκουρος Καθηγητής
- Γραμματική Κάρλα, Επίκουρη Καθηγήτρια
- Δημήτριος Καραδήμας, Επίκουρος Καθηγητής
- Μαριάνθη Καπλάνογλου, Επίκουρη Καθηγήτρια
- Μαρία Ρώτα, Λέκτορας
- Σταματίνα Λεντάρη, Λέκτορας

1.1.2. Με ποιους και πώς συνεργάστηκε η ΟΜΕΑ για τη διαμόρφωση της έκθεσης;

Κατά τη συλλογή στοιχείων η ΟΜΕΑ συνεργάστηκε με:

- Τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, προκειμένου αυτά να συμπληρώσουν το ειδικά διαμορφωμένο Απογραφικό Δελτίο Εξαμηνιαίου Μαθήματος και το ειδικά διαμορφωμένο Ατομικό Απογραφικό Δελτίο Μέλους Εκπαιδευτικού Προσωπικού. Κρίθηκε σκόπιμο να οριστεί ένας ή δύο μέλη από την ΟΜΕΑ υπεύθυνος/-οι για κάθε Τομέα. Αναλυτικά:
 - Γεώργιος Μαρκόπουλος (Τομέας Γλωσσολογίας)
 - Θεοδώρα Αντωνοπούλου (Τομέας Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας)
 - Διονύσιος Μπενέτος και Γραμματική Κάρλα (Τομέας Κλασικής Φιλολογίας)
 - Σταματίνα Λεντάρη (Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας)
 - επικουρικά προς τα υπόλοιπα μέλη ΔΕΠ κατά το έργο συμπλήρωσης των Δελτίων.
- Με τον Πρόεδρο των ακαδημαϊκών ετών 2007-2009, Καθηγητή Ανδρέα Βοσκό και την Πρόεδρο των ακαδημαϊκών ετών 2009-2011, Καθηγήτρια Ελένη Καραμαλέγκου (η οποία είναι και μέλος της ΟΜΕΑ).
- Με τους Διευθυντές των τεσσάρων Τομέων. Αναλυτικά:
 - Καθηγήτρια κα Μαρία Βουτσίνου - Κικίλια (Τομέας Κλασικής Φιλολογίας)
 - Καθηγητή κ. Ζαχαρία Σιαφλέκη (Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας)
 - Καθηγητή κ. Ιωάννη Πολέμη (Τομέας Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας)
 - Καθηγήτρια κα Αικατερίνη Μπακάκου-Ορφανού (Τομέας Γλωσσολογίας)
- Με τη Διευθύντρια Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΣΕΜΣ) Καθηγήτρια κα Ερασμία Σταυροπούλου, η οποία είναι και μέλος της ΟΜΕΑ
- Με την Κοσμήτορα της Φιλοσοφικής Σχολής Καθηγήτρια κα Αμαλία Μόζερ και το προσωπικό της Κοσμητείας

- Με τον Επιστημονικό Υπεύθυνο του Προγράμματος της Πρακτικής Άσκησης Καθηγητή κ. Ανδρέα Βοσκό και με τον Αναπληρωτή Επιστημονικό υπεύθυνο και εν συνεχεία Επιστημονικό Υπεύθυνο Αναπληρωτή Καθηγητή κ. Ευριπίδη Γαραντούδη
- Με τις κατά σειρά Γραμματείς του Τμήματος κα Άννα Κυπριάδου, κα Σοφία Μαϊκίδου και κα Μελαχροινή Καλλινίκου, καθώς και με το προσωπικό της Γραμματείας
- Με τους/τις Βιβλιοθηκονόμους των τεσσάρων Σπουδαστηρίων
- Με τις υπευθύνους των Εργαστηρίων του Τμήματος κα Αναστασία Χριστοπούλου και κα Αθηνά Κοντοσταυλάκη
- Με τους υπεύθυνους του Προγράμματος ERASMUS από το Τμήμα Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Αθηνών

1.1.3. *Ποιες πηγές και διαδικασίες χρησιμοποιήθηκαν για την άντληση πληροφοριών;*
 Η ΟΜΕΑ αντιμετώπισε εξ αρχής την πολυπλοκότητα των παραγόντων, λόγω της σύνθετης φύσης του Τμήματος (βλ. κεφάλαιο 2.3.1 κ.ε.), τους οποίους έπρεπε να λάβει υπόψη της για τη σύνταξη της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης. Διαπίστωσε την ανάγκη:

- να τροποποιηθούν τα ερωτηματολόγια της ΑΔΙΠ, ώστε να γίνουν συμβατά με το χαρακτήρα του Τμήματος, καθώς το προτεινόμενο έντυπο απογραφικής έκθεσης της ΑΔΙΠ είναι προσαρμοσμένο κυρίως στον χώρο των Θετικών Επιστημών. Φρόντισε όμως τα προσαρμοσμένα ερωτηματολόγια να διατηρήσουν τα χαρακτηριστικά που θα επέτρεπαν την εξαγωγή γενικών στατιστικών στοιχείων για το σύνολο του ΕΚΠΑ και του χάρτη της Ανώτατης Εκπαίδευσης στην Ελλάδα.
- να δημιουργήσει εξ αρχής ηλεκτρονικά ερωτηματολόγια και
- να δημιουργήσει βάση δεδομένων, ώστε να συλλέξει με έγκυρο τρόπο, να αποσφαλματώσει και να αξιοποιήσει ηλεκτρονικά τα απαραίτητα στοιχεία για τη σύνταξη της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης. Για τον σκοπό αυτό το Τμήμα ανέπτυξε λογισμικό βάσης δεδομένων για το λειτουργικό σύστημα Windows. Το λογισμικό σχεδιάστηκε εξ αρχής με γνώμονα τα ακαδημαϊκά και ερευνητικά χαρακτηριστικά των Ανθρωπιστικών Επιστημών, και χρησιμοποιήθηκε για τη συλλογή, την αποθήκευση και την ανάκτηση ποιοτικών και ποσοτικών πληροφοριών από το σύνολο των απογραφικών δελτίων που θα καταχωρούνταν. Η πληροφορία οργανώθηκε τόσο σε ατομικό (ανά μέλος ΔΕΠ) όσο και σε συλλογικό επίπεδο (ανά Τομέα – Κατεύθυνση Σπουδών) και κατέστησε δυνατή την κατάρτιση μιας ενιαίας ηλεκτρονικής απογραφικής βάσης δεδομένων, η οποία θα μπορεί μάλιστα να ενημερώνεται συνεχώς με στοιχεία για την ακαδημαϊκή και ερευνητική εξέλιξη του Τμήματος, ώστε να συνεχιστεί η διαδικασία αξιολόγησης και για τα επόμενα έτη. Η ηλεκτρονική αυτή εφαρμογή υλοποιήθηκε με ίδια μέσα του Τμήματος, χωρίς να επιβαρύνει τον προϋπολογισμό του ΕΚΠΑ και οδήγησε σε ηλεκτρονική πλατφόρμα που διανεμήθηκε δωρεάν στα μέλη ΔΕΠ και είναι διαθέσιμη προς κάθε ενδιαφερόμενο για την περαιτέρω τεκμηρίωση της παρούσας Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Για την υλοποίηση του όλου σχεδιασμού η ΟΜΕΑ συνεδρίασε συστηματικά και κατά τακτά χρονικά διαστήματα σε πολύωρες συναντήσεις. Για τη συλλογή των στοιχείων και λόγω απουσίας κεντρικού ηλεκτρονικού συστήματος διαχείρισης του Προσωπικού του ΕΚΠΑ, η ΟΜΕΑ χρησιμοποίησε

- τους ετήσιους Οδηγούς Σπουδών του Τμήματος
- τα συλλεγόμενα από τους διδάσκοντες Απογραφικά Δελτία Εξαμηνιαίων Μαθημάτων
- τα ειδικά διαμορφωμένα Ατομικά Απογραφικά Δελτία Μελών Εκπαιδευτικού Προσωπικού (συνολικά υπέβαλαν δελτία 55 από τους 66 διδάσκοντες, δηλαδή ποσοστό 83,3%)
- τα στοιχεία από τη Γραμματεία του Τμήματος, τις Γραμματείες των τεσσάρων Τομέων και τις Γραμματείες Μεταπτυχιακών Σπουδών.

- 1.1.4. *Πώς και σε ποια έκταση συζητήθηκε η έκθεση στο εσωτερικό του Τμήματος;*
 Η έκθεση συζητήθηκε διεξοδικά στα αρμόδια όργανα (τους Τομείς και τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος).

1.2. Ανάλυση των θετικών στοιχείων και των δυσκολιών που παρουσιάστηκαν κατά τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης.

Θετικά στοιχεία της αξιολόγησης αποτελούν τα εξής:

- Κατέστη δυνατό να συγκεντρωθεί με συστηματικότητα και πληρότητα το σύνολο του επιτελούμενου από το Τμήμα έργου
- Καταγράφηκε η δυναμική του Τμήματος
- Σκιαγραφήθηκε η πολύπλευρη παρουσία των μελών ΔΕΠ στον ελλαδικό και τον διεθνή επιστημονικό χώρο
- Αναδείχθηκαν τα λειτουργικά προβλήματα που πρέπει στο εξής να αντιμετωπιστούν δραστικά
- Διαπιστώθηκε η ανάγκη συνέχισης και ενίσχυσης της ήδη υπάρχουσας σύνδεσης του Τμήματος με κοινωνικούς φορείς

Η διαδικασία της Αξιολόγησης αντιμετώπισε δυσκολίες καθώς το σύνολο σχεδόν των μελών ΔΕΠ του Τμήματος διατύπωσε επιφυλάξεις, οι οποίες και αναλύθηκαν διεξοδικά στα αρμόδια όργανα (τους Τομείς και τη συνέλευση του Τμήματος). Πιο συγκεκριμένα:

- Από την αρχή της διαδικασίας Εσωτερικής Αξιολόγησης δεν κατέστη σαφές από τον σχετικό νόμο και την ίδια την ΑΔΙΠ, καθώς και από την επικοινωνιακή πολιτική της ότι βασική επιδίωξη της Αξιολόγησης ήταν εξ αρχής η ενίσχυση των Τμημάτων ώστε να αυτοβελτιωθούν και να γίνουν περισσότερο αποτελεσματικά χάρη στην αρωγή της Πολιτείας, για να διαφυλάξουν τον δημόσιο χαρακτήρα και την αυτοτέλειά τους.
- Έντονες ανησυχίες προκάλεσε η πιθανή χρήση των πορισμάτων της Αξιολόγησης και η ενδεχόμενη σύνδεσή τους μελλοντικά με τη χρηματοδότηση των Τμημάτων. Οι ανησυχίες συνδέθηκαν εν πολλοίς με την ισοπεδωτική εξομοίωση των ανθρωπιστικών επιστημονικών κλάδων, όπως αυτός της Φιλολογίας, με τους κλάδους των Θετικών Επιστημών, συνακολουθώντας δε με την υπαγωγή τους σε μια τεχνοκρατική - ποσοτική λογική αποτίμησης του αντίστοιχου επιστημονικού έργου τους.
- Ιδιαίτερα αρνητικό σημείο ήταν το γεγονός ότι τα μέλη της ΟΜΕΑ κατά τη διεκπεραίωση του έργου τους αντιμετώπισαν σοβαρά πρακτικά προβλήματα, μεταξύ των οποίων τα ακόλουθα:
 - Η μη ύπαρξη κεντρικής μονάδας του ΕΚΠΑ, που θα συντονίζει τις επιμέρους δράσεις των Τμημάτων και θα απαντά στα ερωτήματα που συνεχώς αναφύονται.
 - Η έλλειψη ειδικού χρηματικού κονδυλίου για γραμματειακή και τεχνική υποστήριξη, που υποχρέωσε τα μέλη ΔΕΠ να αναλάβουν εξολοκλήρου την κοπιώδη εργασία σε πρώτο στάδιο της τελικής διαμόρφωσης των δελτίων και της αποστολής τους στους αποδέκτες, σε δεύτερο δε στάδιο της παραλαβής, κατάταξης και επεξεργασίας των στοιχείων που κατεγράφησαν στα δελτία, καθώς και της τελικής σύνθεσης της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης.
 - Ορισμένα από τα δελτία των μελών ΔΕΠ δεν διέθεταν την αναγκαία πληρότητα και σαφήνεια, με συνέπεια μεγάλη απώλεια χρόνου για τη συμπλήρωση των στοιχείων όσο και για τη συγκρότηση των πινάκων κατά το στάδιο της σύνθεσης, διαδικασία η οποία θα είχε αποφευχθεί αν υπήρχε η αντίστοιχη ενιαία ηλεκτρονική υπηρεσία του ΕΚΠΑ

Ως εκ τούτου η εργασία της Εσωτερικής Αξιολόγησης υπήρξε χρονοβόρα και επίπονη, διεκπεραιώθηκε δε σε μεγάλο βαθμό εις βάρος του επιστημονικού και διδακτικού χρόνου εργασίας των μελών ΔΕΠ, όπως επίσης και των γενικότερων πανεπιστημιακών υποχρεώσεων των μελών της ΟΜΕΑ.

1.3. Προτάσεις για τη βελτίωση της διαδικασίας.

- Κεντρική ηλεκτρονική υποστήριξη των διαδικασιών αξιολόγησης του ΕΚΠΑ και υλοποίηση ενιαίου συστήματος διαχείρισης όλου του Προσωπικού και του Φοιτητολογίου, ώστε να είναι δυνατή η επικαιροποίηση των στοιχείων και η εξαγωγή τους, χωρίς επιπλέον διαδικασίες
- Απόσπαση ειδικών υπαλλήλων στις Σχολές και τα Τμήματα, οι οποίοι θα έχουν εμπειρία στην τεχνική ανάλυση των στοιχείων και στη σύνταξη εκθέσεων
- Υλοποίηση μέσω της ΜΟΔΠΠ ενιαίων ηλεκτρονικών απογραφικών δελτίων και δικτυακής βάσης δεδομένων ανά διδάσκοντα και μάθημα
- Περαιτέρω έρευνα για την κατάρτιση ερωτηματολογίων προς τους φοιτητές, ώστε να αποφευχθούν πιθανά σφάλματα κατά την εκτίμηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και την αξιοποίησή τους εποικοδομητικά από το Τμήμα.

2. Παρουσίαση του Τμήματος

2.1. Γεωγραφική θέση του Τμήματος

Το Τμήμα Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ βρίσκεται στην Αθήνα και από το έτος 1987 όλες του οι υπηρεσίες είναι συγκεντρωμένες στο ενιαίο κτηριακό συγκρότημα της Φιλοσοφικής Σχολής το οποίο βρίσκεται εντός της Πανεπιστημιούπολης του ΕΚΠΑ, στην περιοχή Ζωγράφου των Αθηνών.

2.2. Ιστορικό της εξέλιξης του Τμήματος

Το Τμήμα Φιλολογίας ΕΚΠΑ συνιστά ακαδημαϊκή και διοικητική μονάδα της Φιλοσοφικής Σχολής, η οποία ιδρύθηκε στις 31-12-1836/12-01-1837 (ΦΕΚ 86/1836) ως μία από τις τέσσερις πρώτες Σχολές του Πανεπιστημίου Αθηνών, του αρχαιότερου Πανεπιστημίου της χώρας.

Σύμφωνα με το ΦΕΚ 160/1984, το οποίο προέβλεπε την κατάτμηση της Φιλοσοφικής Σχολής σε επιμέρους Τμήματα, το Τμήμα Φιλολογίας αποτελεί ανεξάρτητη διοικητική και ακαδημαϊκή μονάδα και χορηγεί ενιαίο πτυχίο Φιλολογίας με τρεις επιμέρους ειδικεύσεις - κατευθύνσεις:

- Κλασικής Φιλολογίας
- Μεσαιωνικής και Νεοελληνικής Φιλολογίας
- Γλωσσολογίας.

Από την ίδρυσή του ως σήμερα είναι το μεγαλύτερο Τμήμα της Φιλοσοφικής Σχολής σε αριθμό μελών ΔΕΠ και φοιτητών. Περιλαμβάνει τέσσερις Τομείς, οι οποίοι είναι πυρήνες της διοικητικής και επιστημονικής δραστηριότητας του Τμήματος, και συντονίζουν την έρευνα και τη διδασκαλία των επιμέρους γνωστικών αντικειμένων:

- Τομέας Κλασικής Φιλολογίας
- Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας
- Τομέας Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας
- Τομέας Γλωσσολογίας

Σε άμεση συνάρτηση με το Τμήμα βρίσκεται και το

- Διδασκαλείο της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας

το οποίο διοικείται από την Ειδική Διατμηματική Επιτροπή του ομώνυμου Διατμηματικού Προγράμματος, είναι στενά συνδεδεμένο με το Τμήμα Φιλολογίας, καθώς τη διοικητική και επιστημονική ευθύνη του Προγράμματος έχει κατά το μεγαλύτερο μέρος το Τμήμα και συγκεκριμένα ο Τομέας Γλωσσολογίας. Το Διδασκαλείο ανήκει στην ALTE (Association of Language Testers in Europe) και πιστοποιεί το επίπεδο γνώσης της Νέας Ελληνικής για τους υποψηφίους φοιτητές των ελληνικών ΑΕΙ.

Παράλληλα με τη διεθνή του διάσταση, σημειώνεται ότι το Διδασκαλείο στελεχώνουν Καθηγητές με υψηλό μορφωτικό επίπεδο και πολυετή εμπειρία στο ανάλογο αντικείμενο, πολλοί από τους οποίους είναι κάτοχοι Μεταπτυχιακών Διπλωμάτων Ειδίκευσης ή Διδακτορικών. Ο παρακάτω πίνακας ενδεικτικά αποτυπώνει τα ποιοτικά στοιχεία που απεικονίζουν το υψηλό κύρος των διδασκόντων:

Πίνακας Ι: Ποιοτικά στοιχεία διδασκόντων στο Διδασκαλείο της Νέας Ελληνικής

	Βιβλία/μονο- γραφίες	Επιστημονικά περιοδικά με κριτές	Επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές	Πρακτικά συνεδρίων με κριτές	Πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές	Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους	Άλλες εργασίες	Ανακοινώσεις σε επιστ. συνέδρια (με κριτές) χωρίς πρακτικά	Ανακοινώσεις σε επιστ. συνέδρια (χωρίς κριτές) χωρίς πρακτικά	Άλλα
2010	5			4			3			28
2009	2	17		8			9		1	28
2008	9		1	12		1	8	1		22
2007				1			3	1	1	28
2006	7		1	12		1	1	2		22
Σύνολο	23	17	2	37		2	24	4	2	128

2.2.1. Στελέχωση του Τμήματος σε διδακτικό, διοικητικό και εργαστηριακό προσωπικό, κατά την τελευταία εξαετία (ποσοτικά στοιχεία).

Η στελέχωση του Τμήματος σε διδακτικό, διοικητικό και εργαστηριακό προσωπικό κατά την τελευταία εξαετία καταγράφεται στην Ενότητα 11, στον Πίνακα 1. Όπως προκύπτει από τα σχετικά στοιχεία

- το διδακτικό προσωπικό είναι δυσανάλογα μικρό σε σχέση με τις διδακτικές ανάγκες και τον αριθμό φοιτητών τόσο του ίδιου του Τμήματος, όσο και άλλων Τμημάτων, στα οποία το Τμήμα προσφέρει μαθήματα¹
- η πλήρωση των κενουμένων θέσεων καθυστερεί υπερβολικά από τα Υπουργεία Παιδείας και Οικονομικών, με το σύστημα των επανεγκρίσεων για τις ήδη εγκριθείσες πιστώσεις. Ως αποτέλεσμα, παρέρχονται δύο έως και δυόμισυ έτη μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας διορισμού ενός εκλεγμένου μέλους ΔΕΠ, με επακόλουθο την αδυναμία σοβαρού προγραμματισμού εκ μέρους του Τμήματος για την υλοποίηση του στρατηγικού του σχεδιασμού, όπως αυτός περιγράφεται στο αντίστοιχο κεφάλαιο
- η διοικητική υποστήριξη είναι οριακά επαρκής για να ανταποκριθεί στον όγκο εργασίας, ο οποίος βαίνει συνεχώς αυξανόμενος εξαιτίας
 - των πρόσθετων αναγκών που προκύπτουν από τις αλλαγές στην οργάνωση της Ανώτατης Εκπαίδευσης (σύστημα διανομής συγγραμμάτων Εύδοξος, Διαύγεια, ΜΟΔΙΠ-ΑΔΙΠ κ.ά.)
 - της συλλογής και αποστολής στοιχείων προς το Υπουργείο Παιδείας
 - της αλλαγής στη σύνθεση των εκλεκτορικών σωμάτων, με την προσθήκη εξωτερικών εκλεκτόρων από άλλα ελληνικά Πανεπιστήμια, και την ανάλογη γραμματειακή υποστήριξη (αποστολή εργογραφίας των υποψηφίων, αλληλογραφία, αποζημιώσεις εκλεκτόρων κ.ά.)
- το εργαστηριακό προσωπικό του Τμήματος είναι αριθμητικά ανεπαρκές για τη βιβλιοθηκονομική και απολύτως ανεπαρκές για την εργαστηριακή υποστήριξη που απαιτούν τα ποικίλα γνωστικά αντικείμενα και ειδικεύσεις που προσφέρει το Τμήμα. Για το λόγο αυτό η λειτουργία των εργαστηρίων στηρίζεται στην υπεραπασχόληση χωρίς πρόσθετες αμοιβές του εργαστηριακού προσωπικού, ακόμα και των μελών ΔΕΠ

2.2.2. Αριθμός και κατανομή των φοιτητών ανά επίπεδο σπουδών (προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί, διδακτορικοί) κατά την τελευταία πενταετία.

¹ Βλ. Ενότητα 11, Πίνακας 12.3

Ο αριθμός και η κατανομή των φοιτητών ανά επίπεδο σπουδών (προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί, διδακτορικοί) κατά την τελευταία πενταετία καταγράφεται στην Ενότητα 11, στον Πίνακα 2.

Κατά το διάστημα των έξι ετών τα οποία καλύπτει η Εσωτερική Αξιολόγηση, το Διδακτικό και Ερευνητικό Προσωπικό των τεσσάρων Τομέων αριθμεί κατά μέσο όρο 65 μέλη, στα οποία αντιστοιχούν κατά μέσο όρο 4500 προπτυχιακοί φοιτητές και περίπου 150 ενεργοί μεταπτυχιακοί φοιτητές. Τα παραπάνω ποσοστά δεν απεικονίζουν όμως το πραγματικό δυναμικό το οποίο απασχολείται αποκλειστικά στο Τμήμα καθώς:

- το Τμήμα Φιλολογίας εκπαιδεύει φοιτητές και άλλων Τμημάτων της ίδιας αλλά και άλλων Σχολών, και ως εκ τούτου πολλά μέλη ΔΕΠ απασχολούνται για την κάλυψη αυτών των εκπαιδευτικών αναγκών²
- κατά την εκπαιδευτική διαδικασία προκύπτουν ανάγκες λόγω αιτημάτων των φοιτητών για πρόσθετη άσκηση (φροντιστηριακά μαθήματα, σεμινάρια κ.ά.), οι οποίες καλύπτονται με υπεραπασχόληση από τα μέλη ΔΕΠ, πέραν των τακτικών απαιτήσεων του Προγράμματος Σπουδών

2.3. Σκοπός και στόχοι του Τμήματος

2.3.1. *Ποιοι είναι οι στόχοι και οι σκοποί του Τμήματος σύμφωνα με το ΦΕΚ ίδρυσής του;*

Το Τμήμα Φιλολογίας αποτελεί ακαδημαϊκό φορέα της Φιλοσοφικής Σχολής και ιδρύθηκε ως αναπόσπαστο μέρος της, όπως αναφέρθηκε στις 31-12-1836/12-01-1837 (ΦΕΚ 86/1836), και εξελίχθηκε σε διοικητικά και ακαδημαϊκά αυτοτελές Τμήμα με το ΦΕΚ 160/1984.

Η ιστορική αποστολή του Τμήματος διαρκώς επαναπροσδιορίζεται ανάλογα με τις εξελίξεις και προσαρμόζεται στις σύγχρονες απαιτήσεις της Επιστήμης και τις κοινωνικές ανάγκες, και υπ' αυτή την έννοια τα ΦΕΚ ίδρυσης και εξέλιξης του ακροθιγώς αναφέρονται στην αποστολή του, λόγω του ευρέως κοινωνικά καταξιωμένου χαρακτήρα του.

Ως εκ τούτου, οι σύγχρονοι στόχοι του Τμήματος απορρέουν από την αρχική ίδρυσή του, από τη γενική στοχοθεσία των ΦΕΚ και από τις ανάλογες αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων του.

Σήμερα το Τμήμα Φιλολογίας:

- παρέχει ποιοτική και εξειδικευμένη επιστημονική γνώση που αφορά τους επιμέρους τομείς των Ανθρωπιστικών Επιστημών
- εκπαιδεύει με υψηλά επιστημονικά και παιδαγωγικά κριτήρια Φιλολόγους, οι οποίοι στελεχώνουν ως Καθηγητές τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση
- διαμορφώνει επιστήμονες ικανούς να προσφέρουν σημαντικό έργο σε τομείς που συνδέονται με την πνευματική παραγωγή της χώρας και τη Δημόσια Διοίκηση
- παρέχει μέσω των μελών ΔΕΠ ειδικές γνώσεις στην Πολιτεία και εν γένει συμμετέχει στην οργάνωση της εκπαιδευτικής πολιτικής της χώρας
- προωθεί τις ανθρωπιστικές σπουδές ως κεφαλαιοποιήσιμου εθνικού πολιτισμικού αγαθού
- προωθεί τα ιδεώδη του Ανθρωπισμού ως αξιών που συντελούν στη συνοχή και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής του κοινωνικού συνόλου

2.3.2. *Πώς αντιλαμβάνεται η ακαδημαϊκή κοινότητα του Τμήματος τους στόχους και τους σκοπούς του Τμήματος;*

Η ακαδημαϊκή κοινότητα του Τμήματος, ανταποκρινόμενη στις ελληνικές και παγκόσμιες επιστημονικές και κοινωνικές εξελίξεις, επιδιώκει

² Βλ. Ενότητα 11, Πίνακας 12.3

- να διατηρήσει και να διευρύνει τον ρόλο του Τμήματος ως ηγετικού εθνικού εκπαιδευτικού φορέα
- να καινοτομήσει μέσω σύγχρονων ερευνητικών χρηματοδοτούμενων προτάσεων
- να διασφαλίσει μέσω περαιτέρω δημόσιας χρηματοδότησης την ποιότητα της διδασκαλίας και της έρευνας ως βασικών στόχων της εκπαιδευτικής και ευρύτερης επιστημονικής πολιτικής της χώρας
- να διατηρήσει τη σύνδεση του Τμήματος με τις συνεχώς αυξανόμενες κοινωνικές ανάγκες
- να προωθήσει τη συνεργασία και τη διεπιστημονικότητα, ως πυρήνες του προγράμματος σπουδών του Τμήματος.

2.3.3. *Υπάρχει απόκλιση των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος από εκείνους που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει;*

Οι γενικές αρχές του Τμήματος διατυπώθηκαν ήδη από την ίδρυση της Φιλοσοφικής Σχολής τις 31/12/1836 - 12/01/1837, και επιγραμματικά προέβλεπαν (σελ. 446, 457):

- την προώθηση της επιστημονικής γνώσης
- την επιστημονική ανάπτυξη της χώρας
- την ατομική μόρφωση και καλλιέργεια με στόχο την παροχή εφοδίων, απαραίτητων για την «αρμονία των φυσικών και πνευματικών δυνάμεων»
- τη συνέχιση του έργου της «παλαιάς αθηναϊκής Ακαδημίας», μετά την μακραίωνη διακοπή της επιστημονικής της δράσης

Οι στόχοι αυτοί, όπως προαναφέρθηκε, είναι ενδεικτικοί και επικαιροποιούνται σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν στην παράγραφο 2.3.2.

2.3.4. *Επιτυγχάνονται οι στόχοι που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει; Αν όχι, ποιοι παράγοντες δρουν αποτρεπτικά ή ανασταλτικά στην προσπάθεια αυτή;*

Το Τμήμα καταβάλλει μεγάλη προσπάθεια για την επίτευξη των στόχων του σε ερευνητικό και διδακτικό επίπεδο. Ωστόσο, δεν μπορούμε να αγνοήσουμε τους παράγοντες που δρουν ανασταλτικά στην προσπάθεια αυτή, οι οποίοι συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- σε ερευνητικό επίπεδο οι ακόλουθοι παράγοντες δυσχεραίνουν το επιστημονικό έργο των μελών ΔΕΠ:
 - υποχρηματοδότηση για συμμετοχή σε συνέδρια και οργάνωση συνεδρίων
 - ολιγόποσα κονδύλια για τον εμπλουτισμό των βιβλιοθηκών
 - πολυδαίδαλες γραφειοκρατικές διαδικασίες
 - ελλείψεις σε διοικητικό προσωπικό, εξειδικευμένο στις νέες τεχνολογίες και τη διαχείριση οικονομικών και ευρωπαϊκών προγραμμάτων
- σε διδακτικό/εκπαιδευτικό επίπεδο μεγάλο πρόβλημα αποτελεί η πτωτική τάση του μορφωτικού επιπέδου των νεοεισαγομένων - αποφοίτων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, μολονότι απαιτείται υψηλός βαθμός πρόσβασης για την εισαγωγή στο Τμήμα. Οι δυσκολίες αυτές επιβαρύνονται και από
 - το πλήθος των φοιτητών, λόγω της πάγιας πολιτικής του Υπουργείου Παιδείας να εισάγει στο Τμήμα περισσότερους φοιτητές από αυτούς που κάθε χρόνο εγγράφως του ζητείται να προτείνει (και προτείνει) με σχετικές αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων
 - την επιπρόσθετη αύξηση του αριθμού πρωτοετών λόγω, της εισροής τόσο των μετεγγραφομένων όσο και άλλων, συμπληρωματικώς εισαγομένων φοιτητών, με βάσεις εισαγωγής κατά τεκμήριο πολύ χαμηλότερες από τον γενικό βαθμό πρόσβασης στο Τμήμα μέσω των Πανελλαδικών Εξετάσεων (βλ. Ενότητα 11, Πίνακας 3). Τούτο έχει ως αποτέλεσμα (βλ. Ενότητα 11, Πίνακες 6 και 7)

- i. τις φθίνουσες επιδόσεις και την πτώση του μέσου όρου βαθμολογίας των φοιτητών κάτω του ανεκτού
 - ii. την αύξηση του χρόνου διάρκειας των σπουδών
 - iii. την περαιτέρω αλλοίωση της ορθής αναλογίας διδασκόντων - διδασκομένων
 - iv. την αύξηση των εκπαιδευτικών δυσκολιών κατά την ακαδημαϊκή διδασκαλία
- σε επίπεδο αριθμητικής επάρκειας μελών ΔΕΠ, καθώς οι προσπάθειες του Τμήματος προσκρούουν στον ελάχιστο αριθμό νέων θέσεων που διατίθενται για τα κεντρικά πανεπιστήμια. Ενδεικτικά:
 - μετά το 2000 στο Τμήμα Φιλολογίας δεν έχει δοθεί ούτε μία τακτική νέα θέση μέλους ΔΕΠ
 - όλες οι προκηρυχθείσες θέσεις προήλθαν από αποχωρήσεις και συνταξιοδοτήσεις μελών ΔΕΠ
 - οι καθυστερήσεις στην προκήρυξη θέσεων αλλά και στο διορισμό των νεοεκλεγέντων μελών ΔΕΠ καθιστούν δυσχερέστερη την επίτευξη των εκπαιδευτικών στόχων
 - δεν εγκρίνονται προσλήψεις διδασκόντων βάσει του ΠΔ 407/80
 - σε εργασιακό/κοινωνικό επίπεδο, λόγω των επιπρόσθετων δυσκολιών εύρεσης εργασίας για τους αποφοίτους του Τμήματος
 - σε οικονομικό επίπεδο, οι ελάχιστες πιστώσεις προς το Τμήμα καθιστούν δυσχερείς τις επενδύσεις σε μορφωτικό και επιστημονικό υποστηρικτικό υλικό, με αποτέλεσμα τις επιπλέον δυσκολίες κατά την ακαδημαϊκή διδασκαλία και την άσκηση των φοιτητών

Παρόλες τις δυσκολίες, οι στόχοι του Τμήματος επιτυγχάνονται σε μεγάλο βαθμό χάρη στην υπερπροσπάθεια του προσωπικού. Το Τμήμα

- αναβάθμισε τα διδασκόμενα γνωστικά αντικείμενα και ανανέωσε το Προγράμμα Σπουδών (βλ. σχετικό κεφάλαιο)
- προσέθεσε νέα γνωστικά αντικείμενα στο Πρόγραμμα Σπουδών, όπως
 - Ρωμαϊκοί Χρόνοι - Ύστερη Αρχαιότητα
 - Μεσαιωνική Λατινική Φιλολογία
 - Ψυχολογία κ.ά.
- προσέλυσε και διόρισε μέλη ΔΕΠ υψηλού επιστημονικού επιπέδου και διεθνούς κύρους
- οργάνωσε ερευνητικά χρηματοδοτούμενα προγράμματα στο πλαίσιο ΕΠΕΑΕΚ (βλ. σχετικό κεφάλαιο)
- εφάρμοσε νέες τεχνολογίες και εποπτικά μέσα στα περισσότερα μαθήματα
- διέυρνε τη χρήση της «ηλεκτρονικής τάξης» και των εργαλείων ηλεκτρονικής βιβλιογραφικής αναζήτησης
- οργάνωσε σεμιναριακά μαθήματα για μεγαλύτερη εξοικείωση με τις σύγχρονες πλατφόρμες και τα ηλεκτρονικά εργαλεία της Φιλολογίας
- οργάνωσε και προσέφερε μαθήματα πληροφορικής
- οργάνωσε βάσει σύγχρονων μέσων τα μαθήματα που προσφέρει σε άλλα Τμήματα

2.3.5. Θεωρείτε ότι συντρέχει λόγος αναθεώρησης των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος;

Όπως αναφέρθηκε, το Τμήμα διαρκώς επικαιροποιεί την αποστολή του, καθώς οι σχετικές αναφορές των ΦΕΚ είναι γενικές και ευρείες, και επιτρέπουν τη συγκεκριμενοποίηση της ταυτότητας του Τμήματος μέσω αποφάσεων των συλλογικών του οργάνων, όπως περιγράφηκε στην παράγραφο 2.3.1.

2.4. Διοίκηση του Τμήματος

2.4.1. Ποιες επιτροπές είναι θεσμοθετημένες και λειτουργούν στο Τμήμα;

Το Τμήμα επί σειρά ετών αντιμετωπίζει με συλλογικές και θεσμοθετημένες διαδικασίες τα επιστημονικά και τεχνικά ζητήματα που ανακύπτουν στο Τμήμα,

μέσω Ειδικών Επιτροπών που είτε προβλέπονται από τον Νόμο είτε προκύπτουν από τα όργανα του Τμήματος για να αντιμετωπίσουν τις τρέχουσες ανάγκες.

Θεσμοθετημένες επιτροπές του Τμήματος οι οποίες εκλέγονται ανά τακτά διαστήματα είναι οι εξής:

- Συντονιστική Επιτροπή του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας (ΣΕΜΣ)
- Ειδική Διατμηματική Επιτροπή του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Διδασκαλία της Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας»
- Διοικούσα Επιτροπή του Διδασκαλείου της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας
- Ειδική Διατμηματική Επιτροπή του Διδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Τεχνολογία»
- Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ)

Στο Τμήμα λειτουργούν επίσης

- Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών
- Επιτροπή Οδηγού Σπουδών
- Επιτροπές Επιστημονικών Δραστηριοτήτων (συνεδρίων, ημερίδων, διαλέξεων, προβολής επιστημονικού έργου του Τμήματος κ.ά.)
- Επιτροπή αναβάθμισης και επικαιροποίησης του ιστότοπου του Τμήματος
- Επιτροπή χρηματοδότησης και Ερευνητικών Προγραμμάτων

2.4.2. *Ποιοι εσωτερικοί κανονισμοί (π.χ. εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών) υπάρχουν στο Τμήμα;*

Υπάρχουν εσωτερικοί κανονισμοί λειτουργίας του

- Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας
- Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Διδασκαλία της Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας»
- Διδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Τεχνολογία»

Επίσης, κανόνες εσωτερικής λειτουργίας διέπουν τη λειτουργία

- του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών, όπως αναγράφεται στον Οδηγό Σπουδών
- του Σπουδαστηρίου Κλασικής Φιλολογίας
- του Σπουδαστηρίου Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας
- του Σπουδαστηρίου Λαογραφίας και
- του Σπουδαστηρίου Γλωσσολογίας, όπως επίσης και
- των Εργαστηρίων του Τμήματος

2.4.3. *Είναι διαρθρωμένο το Τμήμα σε Τομείς; Σε ποιους; Ανταποκρίνεται η διάρθρωση αυτή στη σημερινή αντίληψη του Τμήματος για την αποστολή του;*

Το Τμήμα Φιλολογίας περιλαμβάνει τέσσερις Τομείς. Οι διάκριση αυτή έγινε μετά το ΦΕΚ 160/1984, ώστε το Τμήμα να υλοποιήσει τις επιμέρους ειδικεύσεις που προσφέρει σύμφωνα με τη σύγχρονη φυσιογνωμία του. Πρόκειται για τους Τομείς:

- Κλασικής Φιλολογίας, που περιλαμβάνει τα γνωστικά αντικείμενα
 - Αρχαία Ελληνική Φιλολογία
 - Λατινική Φιλολογία
- Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας, που περιλαμβάνει τα γνωστικά αντικείμενα
 - Βυζαντινή Φιλολογία
 - Λαογραφία
- Νεοελληνικής Φιλολογίας, που περιλαμβάνει τα γνωστικά αντικείμενα

- Νεοελληνική Φιλολογία
- Θεωρία Λογοτεχνίας
- Συγκριτική Φιλολογία
- Γλωσσολογίας, που περιλαμβάνει τα γνωστικά αντικείμενα
 - Θεωρία της Γλώσσας
 - Θεωρία της Γραμματικής
 - Ιστορικοσυγκριτική Γλωσσολογία & Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής
 - Νεοελληνική Γραμματική
 - Κειμενογλωσσολογία
 - Κοινωνιογλωσσολογία
 - Ψυχολογολογία

Τα γνωστικά αυτά αντικείμενα καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα της Φιλολογίας και της εξελικτικής πορείας της ως ανθρωπιστικής επιστήμης, συγχρονικά και διαχρονικά.

Ως προς το εκπαιδευτικό - διδακτικό σκέλος, οι στόχοι του Τμήματος υλοποιούνται μέσω ειδικών μαθημάτων που προκύπτουν από τα παραπάνω γνωστικά αντικείμενα, τα οποία περιλαμβάνει κάθε Τομέας. Το πλήθος αυτών των ειδικών μαθημάτων ομαδοποιείται στις ακόλουθες ενδεικτικές κατηγορίες:

- Τομέας Κλασικής Φιλολογίας.
Γνωστικά αντικείμενα: Αρχαία Ελληνική Φιλολογία, Λατινική Φιλολογία.
 - Επική ποίηση
 - Αρχαϊκή γραμματεία
 - Λυρική ποίηση
 - Ελεγειακή ποίηση
 - Ιστοριογραφία
 - Τραγική ποίηση
 - Κωμωδία
 - Ρητορεία
 - Φιλοσοφία
 - Επιστολογραφία
 - Μετακλασικοί συγγραφείς
 - Μεταφραστική θεωρία και πράξη
 - Μετρική
 - Παπυρολογία
 - Παλαιογραφία
 - Κριτική του κειμένου
- Τομέας Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας.
Γνωστικά αντικείμενα: Βυζαντινή Φιλολογία, Λαογραφία.
 - Ιστοριογραφία
 - Αγιολογία
 - Θεολογική και Φιλοσοφική Γραμματεία
 - Κοσμική ποίηση
 - Ρητορική
 - Επιστολογραφία
 - Υμνογραφία
 - Ερμηνευτική κειμένων
 - Παλαιογραφία
 - Κείμενα βίου και πολιτισμού των Βυζαντινών
 - Λαογραφία: λαϊκή λογοτεχνία και λαϊκός πολιτισμός
 - Αστική Λαογραφία και κοινωνικός βίος
 - Νεοελληνική παραδοσιακή τέχνη
- Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας.
Γνωστικά αντικείμενα: Νεοελληνική Φιλολογία, Θεωρία Λογοτεχνίας, Συγκριτική Φιλολογία.

- Μεσαιωνική Λογοτεχνία (11ος-15ος αιώνας)
 - Η Αναγέννηση στην Κρήτη (16ος-17ος αιώνας)
 - Ο νεοελληνικός Διαφωτισμός (18ος αιώνας)
 - Ποίηση και Πεζογραφία του 19ου αιώνα
 - Ποίηση και Πεζογραφία του 20ού αιώνα
 - Νεοελληνική κριτική
 - Θεωρία Λογοτεχνίας
 - Συγκριτική Φιλολογία
- Τομέας Γλωσσολογίας.
Γνωστικά αντικείμενα: Θεωρία της Γλώσσας, Θεωρία της Γραμματικής, Ιστορικοσυγκριτική Γλωσσολογία, Νεοελληνική Γραμματική, Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής, Σύνταξη της Νέας Ελληνικής, Κειμενογλωσσολογία
 - Φωνητική
 - Φωνολογία
 - Μορφολογία
 - Σύνταξη
 - Σημασιολογία
 - Πραγματολογία
 - Συγχρονική ανάλυση της Νέας Ελληνικής
 - Κειμενογλωσσολογία
 - Κοινωνιογλωσσολογία
 - Ψυχογλωσσολογία

Πέραν των παραπάνω ενδεικτικών κατηγοριών, οι στόχοι του Τμήματος υλοποιούνται και από ειδικά αντικείμενα τα οποία προσφέρονται, μετά από αίτημα του Τμήματος Φιλολογίας, από τα Τμήματα

- Ιστορίας - Αρχαιολογίας
- Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας

όπως περιγράφεται στο επόμενο κεφάλαιο.

3. Προγράμματα Σπουδών

Η ενότητα αναλύει κριτικά και αξιολογεί την ποιότητα των προγραμμάτων σπουδών (προπτυχιακών, μεταπτυχιακών και διδακτορικών) και ενσωματώνει τα κυριότερα θετικά τους, επισημαίνει τις ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και αποτυπώνει τους ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία.

3.1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών

Εισαγωγικό σημείωμα για το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών και το Νέο Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος.

Στο Τμήμα ισχύει από το 2004 έως και το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών, το οποίο έχει ως βάση τα πεντάωρα μαθήματα. Ενδεικτικά επισυνάπτουμε σε ηλεκτρονική μορφή τους Οδηγούς Σπουδών των ακαδημαϊκών ετών 2005-2006, 2006-2007 και 2009-2010.

Το Τμήμα Φιλολογίας σχεδίασε και συνέταξε κατά τα δύο τελευταία χρόνια το Νέο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών, το οποίο αναμορφώνει πλήρως το ισχύον Πρόγραμμα. Στηρίζεται σε νέες εκπαιδευτικές μεθόδους και έχει διαφορετική εκπαιδευτική και παιδαγωγική φιλοσοφία:

- έχει ως βάση τα τρίωρα μαθήματα
- προσφέρει περισσότερες δυνατότητες επιλογών και συνδυασμών μαθημάτων
- αντιμετωπίζει και απαλείφει τις αδυναμίες που είχαν εντοπιστεί κατά την πολυετή εφαρμογή του Προγράμματος Σπουδών, το οποίο, αν και υφίστατο συνεχείς αλλαγές και βελτιώσεις, παρέμενε το ίδιο ως προς τις βασικές δομές του.

Το Νέο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών τίθεται σε ισχύ κατά το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011. Για να γίνει κατά ομαλό τρόπο η μετάβαση στο Νέο Πρόγραμμα, αφού θα λειτουργήσει αμέσως με όλα τα μαθήματά του τρίωρα, σχεδιάστηκαν τρία Μεταβατικά Προγράμματα για τα ακαδημαϊκά έτη (ένα για κάθε έτος) 2010-2011, 2011-2012 και 2012-2013. Επιπλέον ορίστηκαν συγκεκριμένες προϋποθέσεις για την απόκτηση του πτυχίου, προκειμένου οι απόφοιτοι των τριών προσεχών ετών να έχουν όχι μόνο τυπικά αλλά και ουσιαστικά ισότιμο και ισοδύναμο πτυχίο με τους αποφοίτους των προηγούμενων και των επόμενων ετών.

3.1.1. *Πώς κρίνετε το βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και στις απαιτήσεις της κοινωνίας;*

Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος ανταποκρίνεται σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό στους στόχους του Τμήματος και στις απαιτήσεις της κοινωνίας, καθώς με αυτό

- παρέχεται υψηλού επιπέδου παιδεία στους φοιτητές του, ώστε απόφοιτοι πλέον, ως Φιλολόγοι, να είναι καλλιεργημένα και συνειδητοποιημένα άτομα, κάτοχοι της ανθρωπιστικής παιδείας και να έχουν τη δυνατότητα να υπηρετούν με ευαισθησία και συνέπεια το κοινωνικό σύνολο
- προσφέρονται σπουδές που είναι στραμμένες τόσο προς την αμιγώς επιστημονική έρευνα όσο και προς τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση με την προετοιμασία καθηγητών με υψηλή επιστημονική επάρκεια και δυνατότητα επαγγελματικής σταδιοδρομίας
- δημιουργούνται Φιλολόγοι οι οποίοι προσφέρουν σημαντικότερο έργο σε πολλούς τομείς που συνδέονται με τη γενικότερη πνευματική παραγωγή της χώρας και τη Δημόσια Διοίκηση.

Για τους λόγους αυτούς το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος συνεχώς εξελίσσεται μέχρι τη μεγάλη και ριζική αλλαγή του, την οποία προαναφέραμε (Νέο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών). Δύο κυρίως θέματα συγκέντρωναν την προσοχή του Τμήματος και αποτελούσαν το κριτήριο των όποιων βελτιώσεων

- η ανταπόκριση του Προγράμματος στις σύγχρονες επιστημονικές και παιδαγωγικές ανάγκες
- η επαρκής κάλυψη των αντικειμένων που προσέφεραν στο Τμήμα τα άλλα συγγενή Τμήματα (Ιστορίας - Αρχαιολογίας και Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας), ούτως ώστε και οι εκπαιδευτικές ανάγκες για τη σωστή συγκρότηση ενός Φιλολόγου να καλύπτονται και συγχρόνως να μην αλλοιώνεται η ιδιαίτερη επιστημονική φυσιογνωμία του Τμήματος.

Ως εκ τούτου, ο βαθμός ανταπόκρισης του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και στις απαιτήσεις της κοινωνίας είναι υψηλός. Το Πρόγραμμα του Τμήματος είναι ένα Πρόγραμμα, το οποίο διαμορφώνει επιστήμονες Φιλολόγους ικανούς να προσφέρουν σημαντικό έργο στην κοινωνία και με την ιδιότητα του καθηγητή της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, ο οποίος έχει την ευθύνη για τη συγκρότηση και ανάπτυξη

- της γλωσσικής παιδείας
- της κριτικής σκέψης
- της ευαισθησίας των νέων

Ο Φιλολόγος - απόφοιτος του Τμήματος έχει τα εφόδια να εργαστεί με επιτυχία στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και να επιφορτιστεί με τη διδασκαλία μαθημάτων, τα οποία καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος του συνόλου του αναλυτικού προγράμματος. Να βρίσκεται επί καθημερινής βάσης σε πολύωρη επαφή με τους μαθητές που διανύουν την κρίσιμη ηλικία της εφηβείας, θωρακισμένος με όλα εκείνα τα εφόδια (άριστη γνώση του ειδικού αντικειμένου του αλλά και ευρύτερη παιδεία) που θα τον καταστήσουν ικανό να εμπνέει τον σεβασμό των μαθητών του και να αναδεικνύεται σε πρότυπο για αυτούς.

Αντίστοιχα, με την ιδιότητά του ως επιστήμονα, ο οποίος δρα σε κοινωνικούς φορείς ως ειδικός, ο απόφοιτος του Τμήματος έχει τα εφόδια για να προαγάγει την καλλιέργεια των ανθρωπιστικών σπουδών και να ενισχύσει τη διάδοση των ανθρωπιστικών ιδεωδών στο κοινωνικό σύνολο, ως απαραίτητων στοιχείων που συντελούν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής.

3.1.2. *Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών;*

Όπως αναφέρεται στο *Εισαγωγικό σημείωμα*, στο Τμήμα ισχύει από το 2004 έως και το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών το οποίο έχει ως βάση τα πεντάωρα μαθήματα, του οποίου η δομή αποτυπώνεται σχεδιαγραμματικά ως ακολούθως:

- κάθε εβδομαδιαία ώρα διδασκαλίας αντιστοιχεί σε μία (1) διδακτική μονάδα
- το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους περιλαμβάνει δύο εξάμηνα, το χειμερινό και το εαρινό
- οι σπουδές στο Τμήμα Φιλολογίας διαρκούν οκτώ εξάμηνα
- για την απόκτηση του πτυχίου του Τμήματος Φιλολογίας οι φοιτητές/τριες οφείλουν να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε 40 μαθήματα, συμπληρώνοντας 200 διδακτικές μονάδες
- ορισμένα από τα μαθήματα είναι σεμιναριακά
- στα οκτώ εξάμηνα του Προγράμματος κατανομούνται τα «υποχρεωτικά» (31), τα υποχρεωτικά κατ' επιλογήν» (6) και τα «κατ' επιλογήν» (3) μαθήματα
- τα «υποχρεωτικά» είναι όλα μαθήματα του Τμήματος Φιλολογίας, ενώ τα «υποχρεωτικά κατ' επιλογήν» αποτελούν συγκεκριμένο αριθμό μαθημάτων άλλων Τμημάτων (Ιστορίας - Αρχαιολογίας και Φιλοσοφίας

- Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας), τα οποία οι φοιτητές/τριες οφείλουν να επιλέξουν από συγκεκριμένα γνωστικά αντικείμενα, ανάμεσα σε μεγαλύτερο αριθμό μαθημάτων που προσφέρονται στα συγκεκριμένα αυτά γνωστικά αντικείμενα. Κάτι ανάλογο ισχύει και για τα «κατ' επιλογήν» μαθήματα, με τη διαφορά ότι η επιλογή είναι πιο ελεύθερη από διάφορα γνωστικά αντικείμενα άλλων Τμημάτων.

Το Τμήμα Φιλολογίας προσφέρει τρεις Κατευθύνσεις Σπουδών που αντιστοιχούν σε τρεις ειδικότητες της επιστήμης της Φιλολογίας

- Κλασικής Φιλολογίας
- Μεσαιωνικής και Νεοελληνικής Φιλολογίας
- Γλωσσολογίας

Το πτυχίο Φιλολογίας είναι ενιαίο και αναγράφει την ειδικότητα του πτυχιούχου, ανάλογα με την Κατεύθυνση Σπουδών που έχει επιλέξει. Το πρώτο και δεύτερο εξάμηνο των σπουδών είναι κοινά και για τις τρεις Κατευθύνσεις.

Το Πρόγραμμα Σπουδών της Κατεύθυνσης Κλασικής Φιλολογίας περιλαμβάνει:

- 15 μαθήματα Κλασικής Φιλολογίας
- 16 άλλα μαθήματα του Τμήματος Φιλολογίας
- 9 μαθήματα από τα Τμήματα Ιστορίας-Αρχαιολογίας και Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας.

Το Πρόγραμμα Σπουδών της Κατεύθυνσης Μεσαιωνικής και Νεοελληνικής Φιλολογίας (ΜΝΕΦ) περιλαμβάνει:

- 8 μαθήματα Νεοελληνικής Φιλολογίας
- 5 μαθήματα Βυζαντινής Φιλολογίας
- 18 άλλα μαθήματα του Τμήματος Φιλολογίας
- 9 μαθήματα από τα Τμήματα Ιστορίας - Αρχαιολογίας και Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας.

Το Πρόγραμμα Σπουδών της Κατεύθυνσης Γλωσσολογίας περιλαμβάνει:

- 9 μαθήματα Γλωσσολογίας
- 22 άλλα μαθήματα του Τμήματος Φιλολογίας
- 9 μαθήματα από τα Τμήματα Ιστορίας - Αρχαιολογίας και Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας

Το Τμήμα Φιλολογίας προτείνει στους φοιτητές/τριές του Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών.

Η δομή και η συνεκτικότητα του Προγράμματος κρίνονται ιδιαίτερα ικανοποιητικά, καθώς

- στα πρώτα εξάμηνα προσφέρονται στους φοιτητές μαθήματα απαραίτητα για τη γενική συγκρότηση του Φιλολόγου και στη συνέχεια
- οι εξειδικεύσεις που υπάρχουν στο εσωτερικό των Κατευθύνσεων επιτρέπουν την πληρέστερη δυνατή εμβάθυνση σε συγκεκριμένα γνωστικά αντικείμενα
- τα μαθήματα επιλογής επιτρέπουν στους φοιτητές να εξοικειωθούν με αντικείμενα της προτίμησής τους και να ενισχύσουν την προσπάθεια απόκτησης πολυεπίπεδης μόρφωσης
- το Πρόγραμμα υφίσταται συνεχείς βελτιώσεις, με τις συνεχείς συζητήσεις και τις αξιολογήσεις του κατά τις Γενικές Συνελεύσεις, το θέμα του Προγράμματος αντιμετωπίζεται σφαιρικά στο σύνολό του, και στις Συνεδρίες των Τομέων, όπου γίνονται οι ζυμώσεις για τα επί μέρους γνωστικά αντικείμενα
- τα μαθήματα που προσφέρονται στο Τμήμα από το Τμήμα Ιστορίας - Αρχαιολογίας επιτρέπουν στον Φιλολόγο να αποκτήσει τις επιπρόσθετες γνώσεις που είναι απαραίτητες τόσο για το έργο που θα κληθεί να προσφέρει ως Καθηγητής της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης όσο και για την ενίσχυση της ερευνάς του

- τα μαθήματα που προσφέρονται στο Τμήμα από το Τμήμα Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας προσφέρουν στον απόφοιτο την παιδαγωγική κατάρτιση που θα του επιτρέψει να βελτιώσει την οργάνωση του μαθήματος και την παρουσία του στην τάξη.

Ως προς τις αδυναμίες δομής και συνεκτικότητας του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών, αυτές εντοπίστηκαν στον τρόπο με τον οποίο τα μαθήματα αυτά προσφέρονταν στους φοιτητές του Τμήματος Φιλολογίας από τα άλλα Τμήματα, καθώς δεν υπήρχε συγκεκριμένη πρόνοια, ώστε να προετοιμάζονται και να οργανώνονται μαθήματα ειδικά για τους φοιτητές του Τμήματος Φιλολογίας με την απολύτως ορθή ακολουθία (ως προς τα αντικείμενα, τη δομή και το περιεχόμενο) και να αποφεύγονται οι συνδιδασκαλίες με τα Τμήματα που πρόσφεραν τα μαθήματα. Στο Νέο Πρόγραμμα Σπουδών τα θέματα αυτά έχουν αντιμετωπιστεί με επιτυχία μετά από πολύωρη και γόνιμη συνεργασία με εκπροσώπους των δύο Τμημάτων.

Ως προς τις αδυναμίες λειτουργικότητας, επικράτησε ιδιαίτερος προβληματισμός για τα πεντάωρα μαθήματα τα οποία μπορεί μεν να προσφέρουν μεγάλη ποικιλία διδακτικών αντικειμένων, όμως είναι αρκετά δυσλειτουργικά, γιατί η διδασκαλία των αντικειμένων ενός πεντάωρου μαθήματος από δύο (κάποιες φορές δε και από τρεις) διδάσκοντες δυσχεραίνει την εκπαιδευτική διαδικασία.

Για την άρση αυτών των αδυναμιών, ο σχεδιασμός του Νέου Προγράμματος Σπουδών που προαναφέρθηκε, προέβλεψε αποκλειστικά τρίωρα μαθήματα με έναν διδάσκοντα, σχεδιασμός ο οποίος επιτρέπει

- την πληρέστερη επεξεργασία ενός διδακτικού αντικειμένου στο πλαίσιο ενός τρίωρου μαθήματος καθώς και
- την ταχύτερη έκδοση αποτελεσμάτων στις εξεταστικές περιόδους, και τέλος
- την αύξηση των σεμιναριακών μαθημάτων, τα οποία βοηθούν τους φοιτητές να εμβαθύνουν στα γνωστικά αντικείμενα, να συμμετάσχουν ενεργά στη διαδικασία του διαλόγου μεταξύ φοιτητών και διδάσκοντα που αναπτύσσεται κατά την ώρα του μαθήματος και να εξοικειωθούν με την ερευνητική εργασία.

3.1.3. Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

Το εξεταστικό σύστημα του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος είναι σε γενικές γραμμές το ακόλουθο:

- οι εξετάσεις των μαθημάτων είναι
 - γραπτές ή
 - προφορικές ή
 - σύνθετες (γραπτές και προφορικές, στα σεμιναριακά μαθήματα)
 και γίνονται με τον ίδιο τρόπο για όλους /ες τους/τις φοιτητές/τριες. Στις περιπτώσεις διδασκαλίας ενός μαθήματος από περισσότερους διδάσκοντες, ο τελικός βαθμός του μαθήματος υπολογίζεται σύμφωνα με τις αποφάσεις των οικείων Τομέων.
- οι εξεταστικές περιόδοι είναι τρεις
 - Ιανουαρίου
 - Ιουνίου
 - Σεπτεμβρίου
 Δικαίωμα επανεξέτασης σε 5 μαθήματα για βελτίωση προβιβάσιμου βαθμού έχουν οι φοιτητές/τριες Ζ', Η' εξαμήνου και επί πτυχίω.

Το εξεταστικό σύστημα κρίνεται ικανοποιητικό ως, τουλάχιστον, αντικειμενικό και κατά κανόνα αδιάβλητο σύστημα, στο οποίο τηρούνται οι κανόνες διαφάνειας.

Θα μπορούσε να βελτιωθεί περαιτέρω

- αν παρακολουθούσαν τα μαθήματα όλοι/ες οι φοιτητές/τριες (στο Τμήμα Φιλολογίας η προσέλευση φοιτητών/τριών στα μαθήματα είναι

ιδιαίτερα υψηλή - σε σημείο που δεν επαρκούν για να τους χωρέσουν και τα πολύ μεγάλα αμφιθέατρα -, αλλά όχι καθολική), γιατί θα μπορούσαν να υπάρχουν ακόμη περισσότερες απαιτήσεις κατά την εξέταση των μαθημάτων

- αν υπήρχε ορθολογική αναλογία διδασκόντων και διδασκομένων, γιατί θα υπήρχαν εναλλακτικές δυνατότητες για περισσότερες αξιολογήσεις της απόδοσης των φοιτητών. Τα ολιγοπρόσωπα τμήματα θα παρείχαν τη δυνατότητα στον διδάσκοντα για περισσότερες ασκήσεις και παρακολούθηση της προόδου των φοιτητών σε όλη τη διάρκεια του εξαμήνου. Αντίστοιχο προηγούμενο υπάρχει ήδη στα σεμιναριακά μαθήματα, όπου αξιολογείται η ενεργός συμμετοχή των φοιτητών στη διαδικασία του μαθήματος, η επίδοσή τους στη συγγραφή και στην προφορική παρουσίαση εργασίας και η εξέτασή τους στη διδαχθείσα ύλη του σεμιναρίου.

Σημαντικά χαρακτηριστικά του εξεταστικού συστήματος που εφαρμόζει το Τμήμα αποτελούν

- η αμεροληψία των διδασκόντων - εξεταστών
- η διαφάνεια της διαδικασίας, καθώς οι φοιτητές/τριες έχουν την ευχέρεια να δουν το γραπτό τους μετά τη βαθμολόγησή του και να αιτιολογηθεί πλήρως ο βαθμός τους από τον διδάσκοντα, ενώ οι προφορικές εξετάσεις γίνονται πάντα σε ομάδα φοιτητών/τριών και ποτέ με την παρουσία ενός/μιας μόνο φοιτητή/τριας
- η επισταμένη και αμερόληπτη επιτήρηση

Επιπλέον, οι τρεις εξεταστικές περιόδους θεωρούνται ευεργετικές για τους φοιτητές, δημιουργούν όμως αρκετά προβλήματα στους διδάσκοντες, όχι τόσο λόγω του τεράστιου όγκου των γραπτών που διορθώνουν (βλ. το πάγιο πρόβλημα αναλογίας διδασκόντων διδασκομένων) όσο γιατί τους αποσπά κατά μεγάλο μέρος από το ερευνητικό τους έργο, την προετοιμασία του διδακτικού έργου και των άλλων επιστημονικών και διοικητικών δραστηριοτήτων, αναπόσπαστα δεμένων με τη φύση της πανεπιστημιακής τους ιδιότητας. Ως αποτέλεσμα, καταφεύγουν στη θυσία του περιορισμένου ελεύθερου χρόνου τους για να είναι συνεπείς σε όλες αυτές τις σύνθετες υποχρεώσεις τους.

Τέλος, το εξεταστικό σύστημα του Τμήματος απαιτεί πολύωρες επιτηρήσεις για τη διεξαγωγή των εξετάσεων, οι οποίες ελλείπει άλλου προσωπικού γίνονται από τα μέλη ΔΕΠ με την επικουρία των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών. Οι ωρομισθίες που προβλέπονται για τους τελευταίους είναι ασήμαντες και στην ουσία πρόκειται για εθελοντική εργασία που μέχρι ένα σημείο προσφέρεται πρόθυμα ως ανταπόδοση προς το Τμήμα, στο οποίο λειτουργεί δωρεάν το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του.

- 3.1.4. *Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών;*
 Το Τμήμα Φιλολογίας είχε από παλαιότερα επιδείξει ενδιαφέρον για συμμετοχή στις διμερείς και άλλες διεθνείς σχέσεις του Πανεπιστημίου με Εκπαιδευτικά Ιδρύματα του εξωτερικού. Ως το Τμήμα που κατεχοχήν καλλιεργεί τις ανθρωπιστικές σπουδές με έμφαση στην ελληνική γλώσσα και λογοτεχνία (την ευρύτερη Ελληνική Φιλολογία) αλλά και στην ανάπτυξη των βυζαντινών, των νεοελληνικών και των γλωσσολογικών σπουδών (στο πλαίσιο των ερευνητικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων των τεσσάρων αντίστοιχων Τομέων του),
- προσελκύει το ενδιαφέρον ξένων φοιτητών/τριών, οι οποίοι/ες επιλέγουν την Ελλάδα και ειδικότερα το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών για τη φοίτησή τους κατά τις προπτυχιακές τους σπουδές
 - διευκολύνει την ομαλή ένταξη των ξένων φοιτητών στο Πρόγραμμα, καθώς η διδασκαλία γίνεται στην ελληνική γλώσσα αλλά πάντα υπάρχει μέριμνα για την ομαλή προσαρμογή των ξένων φοιτητών/τριών στην ελληνική πραγματικότητα και την κατάκτηση της ελληνικής γλώσσας, ώστε να καθίσταται ευχερής η παρακολούθηση των μαθημάτων και η συμμετοχή τους στις εξετάσεις

- καθοδηγεί τους ξένους φοιτητές για την εκμάθηση της νέας ελληνικής γλώσσας μέσω της φοίτησής τους στο «Διδασκαλείο της Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας» (βλ. παρακάτω), το οποίο υπήρξε πάντα σημαντικός αρωγός στην προσπάθεια των ξένων φοιτητών/τριών να κατακτήσουν την ελληνική γλωσσική παιδεία.

Ως αποτέλεσμα αυτής της οργάνωσης του Τμήματος, οι ξένοι/ες απόφοιτοι του Τμήματος μετά την επιστροφή στην πατρίδα τους

- διδάσκουν, όπου αυτό είναι δυνατό, ως Καθηγητές της Ελληνικής Γλώσσας και Φιλολογίας στην εκεί Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση
- συνεχίζουν με διδακτορικές σπουδές στην Ελλάδα και επιστρέφοντας στις χώρες καταγωγής τους προσπαθούν να διδάξουν σε ήδη υπάρχοντα ή να ιδρύσουν νέα Κέντρα Ελληνικών Σπουδών στο εσωτερικό των ξένων Πανεπιστημίων
- δεν χάνουν την επαφή τους με το Πανεπιστήμιό μας και δείχνουν ενδιαφέρον για συμμετοχή σε Προγράμματα που προσφέρει το Πανεπιστήμιό μας, όπως τα Θ.Υ.Ε.Σ.Π.Α., στα οποία συμμετέχουν και παλαιοί απόφοιτοί μας, Καθηγητές πια της ελληνικής στο εξωτερικό, με μαθητές από τα εκεί Πανεπιστήμια. Στο Πρόγραμμα αυτό διδάσκουν αφιλοκερδώς μέλη ΔΕΠ του Τμήματός μας ειδικά προσαρμοσμένα για τους ξένους αντικείμενα του προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας.

Από την πρώτη στιγμή της θεσμοθέτησης των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Erasmus, και νωρίτερα του Προγράμματος Lingua, το Τμήμα Φιλολογίας είχε ενεργό συμμετοχή σε αυτά. Έγινε αποδέκτης αλλά και δημιουργός προτάσεων:

- μέλη ΔΕΠ όλων των βαθμίδων είναι ακαδημαϊκοί υπεύθυνοι διμερών σχέσεων και Έλληνες και ξένοι φοιτητές διακινούνται στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus
- φοιτητές/τριές μας έχουν τη δυνατότητα να πραγματοποιούν ένα ή δύο εξάμηνα των σπουδών τους σε ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια και, όταν επιστρέφουν στην Ελλάδα, να τους αναγνωρίζονται τα μαθήματα στα οποία εξετάστηκαν επιτυχώς στο ξένο Πανεπιστήμιο
- το Τμήμα Φιλολογίας είχε κατά μέσο όρο είκοσι (20) διμερείς συμφωνίες Erasmus με μεγάλα Πανεπιστήμια της Αγγλίας, του Βελγίου, της Γαλλίας, της Γερμανίας, της Δανίας, της Ισπανίας, της Ιταλίας, της Ουγγαρίας, της Σουηδίας, της Τσεχίας, της Φινλανδίας
- στα προγράμματα αυτά προβλέπονται μετακινήσεις μελών ΔΕΠ: ξένοι Καθηγητές επισκέπτονται το Τμήμα μας για διδασκαλία σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο και Έλληνες συνάδελφοι μεταβαίνουν στο εξωτερικό και διδάσκουν στα ξένα Πανεπιστήμια επίσης σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο
- τα Προγράμματα Erasmus υποστηρίζονται γραμματειακά σε κεντρικό μεν επίπεδο από το Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σχέσεων, σε επίπεδο δε Τμήματος από τους ακαδημαϊκούς υπεύθυνους κάθε διμερούς σχέσης και από τη Γραμματεία του Τμήματος για το τυπικό μέρος της αναγνώρισης των βαθμών. Μια κοινή γραμματειακή υποστήριξη και συντονισμός στο Τμήμα, από την κατάθεση των αιτήσεων έως την επιλογή των υποψηφίων και τη συμπλήρωση και αποστολή των απαραίτητων δικαιολογητικών στα ξένα Πανεπιστήμια, θα ήταν πολύ χρήσιμα, όμως δεν υπάρχει επαρκές πρωτίστως σε αριθμό και δευτερευόντως σε εμπειρία διοικητικό προσωπικό
- συχνά επισκέπτονται το Τμήμα Καθηγητές από ξένα Πανεπιστήμια εκτός των Προγραμμάτων Erasmus και δίνουν διαλέξεις ή παραδίδουν συγκεκριμένο αριθμό μαθημάτων σε προπτυχιακούς φοιτητές. Οι επισκέψεις οργανώνονται από τους Τομείς και το Τμήμα συνήθως με πρωτοβουλία των διδασκόντων το μάθημα
- τα αντικείμενα επιλέγονται με βάση το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος.

Η διεθνής διάσταση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών κρίνεται ιδιαίτερα ικανοποιητική και αυτό είναι εμφανές από το γεγονός ότι οι φοιτητές μας που μεταβαίνουν στο εξωτερικό

- γίνονται αμέσως δεκτοί σε μεγάλα ξένα Πανεπιστήμια για μεταπτυχιακές σπουδές
- αντεπεξέρχονται με επιτυχία στις απαιτήσεις των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών των ξένων Πανεπιστημίων
- έχουν πολύ καλές επιδόσεις στις εξετάσεις και τα μαθήματα
- διαπρέπουν κατά την φοίτησή τους στα ξένα Πανεπιστήμια.
- επιτυγχάνουν σε διαγωνισμούς υποτροφιών

3.1.5. Πώς κρίνετε την πρακτική άσκηση των φοιτητών;

Οι δράσεις που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Προγράμματος της Πρακτικής Άσκησης κατά τη διάρκεια του ΕΠΕΑΕΚ 2000-2006 και συγκεκριμένα μετά το έτος 2004 ήταν οι εξής:

- προετοιμασία της πρότασης και της υποδομής του προγράμματος
- προετοιμασία και τοποθέτηση των φοιτητών στους φορείς υποδοχής
- πρακτική άσκηση
- λήξη προγράμματος.

Συγκεκριμένα, η Πρακτική Άσκηση των φοιτητών πραγματοποιήθηκε ως εξής: Εξασκήθηκαν 300 συνολικά προπτυχιακοί φοιτητές του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών σε ποικίλους εργασιακούς χώρους με ένα βασικό ετήσιο κύκλο κατά το πανεπιστημιακό έτος 2005 (Σεπτέμβριος) – 2006 (Αύγουστος) και ένα εξάμηνο το πανεπιστημιακό έτος 2006 (Σεπτέμβριος – Δεκέμβριος), με επιμέρους ομάδες φοιτητών ανά ενάμιση μήνα.

- Ερευνητικά κέντρα
 - Μουσείο Μπενάκη – Βιβλιοθήκη
 - Μουσείο Μπενάκη – Ιστορικά Αρχεία
 - Ακαδημία Αθηνών – Κέντρο Σύνταξης του Ιστορικού Λεξικού της Νέας Ελληνικής Γλώσσας
- Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων
- Εκδοτικοί οίκοι
 - Εκδόσεις Καζαντζάκη
- Σχολεία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Η όλη οργάνωση και υλοποίηση του προγράμματος Πρακτικής Άσκησης επίσης περιελάμβανε τα εξής:

- Επικοινωνία του Επιστημονικού Υπεύθυνου και του Αναπληρωτή Επιστημονικού Υπεύθυνου με τους ενδιαφερόμενους φορείς (Σχολεία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Ερευνητικά Κέντρα, Εκδοτικούς Οίκους) για αποδοχή των φοιτητών. Ενημέρωση – καθορισμός εποπτών στους φορείς
- Αξιολόγηση φοιτητών από τους επόπτες και τους Διευθυντές των φορέων
- Έκδοση βεβαιώσεων Πρακτικής Άσκησης για κάθε φοιτητή από τους φορείς
- Αξιολόγηση του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης από τους συμμετέχοντες φοιτητές
- Αξιολόγηση και Έκδοση βεβαιώσεων εξειδίκευσης για κάθε φοιτητή από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο.

Το Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης φοιτητών του Τμήματος Φιλολογίας ανανεώθηκε στο πλαίσιο του ΕΠΕΔΒΜ 2007-2013 (το πρόγραμμα «Πρακτική Άσκηση Φοιτητών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών», το οποίο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και από Εθνικούς Πόρους, και εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση & Δια Βίου Μάθηση» του Υπουργείου Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων).

Κατά την αναγγελία και το στάδιο της πρώτης εφαρμογής της πρακτικής άσκησης διατυπώθηκαν ορισμένες επιφυλάξεις από μερίδα φοιτητών ως προς τη δυνατότητα συμμετοχής όλων των φοιτητών που θα ενδιαφέρονταν

- φόβοι ότι θα μπορούσε να οδηγήσει σε άνιση μεταχείριση των φοιτητών και αλλοίωση του ενιαίου του πτυχίου
- ορισμένοι ενδιαασμοί για τα κριτήρια επιλογής και συμμετοχής στο πρόγραμμα ιδιωτικών επιχειρήσεων.

Σύντομα όμως οι επιφυλάξεις ήρθαν και το εγχείρημα έτυχε καθολικής αποδοχής. Κατέστη σαφές ότι το πρόγραμμα αυτό που σταδιακά συμπεριέλαβε όλους τους ενδιαφερόμενους μπορεί να βοηθήσει τους/τις φοιτητές/τριες να εμπειδώσουν τις γνώσεις τους με πρακτική άσκηση και κυρίως να έλθουν σε επαφή με το πιθανό αυριανό αντικείμενο της επαγγελματικής ενασχόλησής τους και τους σχετικούς με αυτό φορείς.

Παράλληλα, η παιδαγωγική άσκηση που γίνεται αποκλειστικά σε σχολεία και στην οποία λαμβάνουν μέρος οι φοιτητές/τριες στο πλαίσιο του μαθήματος των Παιδαγωγικών, εντάσσεται στο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών και σκοπό έχει την άμεση επαφή των φοιτητών/τριών με τη σχολική πράξη και τη διδασκαλία στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

3.2. Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Εισαγωγικό σημείωμα για τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας.

Το Τμήμα Φιλολογίας είχε ανέκαθεν ως στόχο, πέραν των προπτυχιακών σπουδών, την ουσιαστική επιστημονική και ερευνητική συγκρότηση των Φιλολόγων και την αναβάθμισή τους σε υψηλού επιπέδου επιστημονικές μονάδες μέσω σπουδών που αποσκοπούν στην απόκτηση του διδακτορικού διπλώματος. Πριν από την θεσμοθέτηση Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών, στο Τμήμα λειτουργούσαν άτυπα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών με δική του πρωτοβουλία.

Τη δεκαετία του 1990, στο πλαίσιο ευρύτερων αλλαγών στην Παιδεία, δόθηκε στο Τμήμα η δυνατότητα να οργανώσει θεσμοθετημένες και συστηματικές Μεταπτυχιακές Σπουδές, οι οποίες λειτουργούν αδιάλειπτα έκτοτε.

Οι μεταπτυχιακές σπουδές του Τμήματος Φιλολογίας, σύμφωνα με τον Νόμο, διακρίνονται σε

- Α' κύκλο Σπουδών (βλ. κεφάλαιο 3.2.1.4.) και σε
- Β' κύκλο Σπουδών (βλ. κεφάλαιο 3.2.1.4. και αναλυτική παρουσίαση στο «Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών», κεφάλαιο 3.3)

Το Τμήμα διαθέτει τρία (3) ΠΜΣ:

- ένα Μονομηματικό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών, με τίτλο «Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) 'ΚΟΡΑΗΣ' του Τμήματος Φιλολογίας» (ΦΕΚ 482/31-05-1995, όπως αναμορφώθηκε από το ΦΕΚ 1317/16-09-2003)
- ένα Διατμηματικό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών, με τίτλο Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας (ΦΕΚ 951 /31-12-1993), με δύο αναμορφώσεις του Προγράμματος (ΦΕΚ 1208/26-11-1998 και ΦΕΚ 774/17-06-2003) και
- ένα Διεπιστημονικό - Διδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο Τεχνολογία, του Τομέα Γλωσσολογίας του Τμήματος Φιλολογίας του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών σε συνεργασία με τον Τομέα Σημάτων, Ελέγχου και Ρομποτικής του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (ΦΕΚ 1085/ 16-10-1998), με τελευταία αναμόρφωσή του το 2003 (ΦΕΚ 1022/24-07-2003).

3.2.1 1^ο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών: «Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) 'ΚΟΡΑΗΣ' του Τμήματος Φιλολογίας»

Εισαγωγή στο «Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) 'ΚΟΡΑΗΣ' του Τμήματος Φιλολογίας»

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας λειτουργεί δωρεάν και παρέχει στους φοιτητές/τριες τη δυνατότητα να ειδικευτούν στην Φιλολογία σε όλη της τη χρονική έκταση, την Αρχαία Ελληνική και τη Λατινική, τη Βυζαντινή και τη Νεοελληνική, τη Γλωσσολογία και τη Λαογραφία, με την ένταξη των επιστημονικών αυτών πεδίων σε ένα ευρύτερο θεωρητικό και μεθοδολογικό πλαίσιο και με την εμβάθυνση σε ειδικά θέματα από όλο το φάσμα της Φιλολογίας, και να συνειδητοποιήσουν την ιδιότητα του Φιλολόγου-ερευνητή ώστε να αποκτήσουν σε επίπεδο αρχών και μεθοδολογικών εργαλείων τις ικανότητες που απαιτεί η ερευνητική δραστηριότητα στον χώρο της Φιλολογίας.

3.2.1.1 *Τίτλος του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών*
«Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) 'ΚΟΡΑΗΣ' του Τμήματος Φιλολογίας».

3.2.1.2 *Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών*
Μονοτημηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ)

3.2.1.3 *Πώς κρίνετε το βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;*
Το συγκεκριμένο ΠΜΣ του Τμήματος ανταποκρίνεται απόλυτα στους επιστημονικούς στόχους του Τμήματος, διότι περιέχει ανεπτυγμένα όλα τα επιμέρους γνωστικά αντικείμενα της Φιλολογίας, τα οποία αναπτύσσονται σε βάθος με ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη της ερευνητικής και συνθετικής ικανότητας των μεταπτυχιακών φοιτητών.

Ανταποκρίνεται επίσης στις απαιτήσεις της κοινωνίας για την υψηλού επιπέδου μόρφωση των Φιλολόγων, οι οποίοι

- δεν επιβαρύνονται με το ανάλογο κόστος μεταπτυχιακών σπουδών, καθώς το Πρόγραμμα συνάδει απολύτως με τον δημόσιο και δωρεάν χαρακτήρα της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και παρέχεται εντελώς δωρεάν στους μεταπτυχιακούς φοιτητές
- προετοιμάζονται με υψηλές προδιαγραφές ως ειδικοί ώστε να στελεχώσουν πανεπιστημιακές σχολές ως μέλη ΔΕΠ της Ελλάδας και του εξωτερικού
- αποκτούν εξειδικευμένες επιστημονικές γνώσεις και ερευνητική εμπειρία ώστε να εργαστούν σε ερευνητικά κέντρα της Ελλάδας και του εξωτερικού
- εκπαιδεύονται με υψηλά επιστημονικά και παιδαγωγικά κριτήρια ώστε να υπηρετήσουν ως Καθηγητές στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και αργότερα ως Σχολικοί Σύμβουλοι
- μετεκπαιδεύονται ως ήδη υπηρετούντες Καθηγητές ή Σχολικοί Σύμβουλοι της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
- γίνονται ανταγωνιστικοί ως υποψήφια ανώτερα στελέχη δημόσιων εκπαιδευτικών φορέων και γενικά της Δημόσιας Διοίκησης
- αποκτούν τα απαραίτητα εφόδια ώστε να επιτύχουν σε δημόσιους διαγωνισμούς. Είναι δε αξιοσημείωτο ότι πολύ συχνά κατακτούν τις πρώτες θέσεις στους διαγωνισμούς του ΑΣΕΠ.

Το συγκεκριμένο ΠΜΣ στοχεύει επίσης να διατηρήσει και να διευρύνει τον ρόλο του Τμήματος ως εκπαιδευτικού φορέα, ώστε

- οι απόφοιτοι του μεταπτυχιακού προγράμματος να καινοτομήσουν μέσω της συμμετοχής τους σε σύγχρονα ερευνητικά χρηματοδοτούμενα προγράμματα και να εργαστούν σε αυτά
- να διασφαλίσει την ποιότητα των γνώσεων των αποφοίτων του και την επάρκειά τους στη διδασκαλία και την έρευνα
- να συνδεθεί με τη διά βίου μάθηση και την διαρκή επικαιροποίηση των γνώσεων, στοιχείων απαραίτητων για την αύξηση της παραγωγικότητας των αποφοίτων του Προγράμματος.

3.2.1.4 Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Το ΠΜΣ του Τμήματος Φιλολογίας αποτελείται από

- Α' Κύκλο Σπουδών, με ειδικεύσεις
 - Αρχαία Ελληνική Φιλολογία
 - Λατινική Φιλολογία
 - Νεοελληνική Φιλολογία
 - Γλωσσολογία
 - Βυζαντινή Φιλολογία
 - Λαογραφία

Η φοίτηση στον Α' Κύκλο Σπουδών διαρκεί 4 εξάμηνα και ολοκληρώνεται με την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.).

- Β' Κύκλο Σπουδών (για την αναλυτική παρουσίασή του βλ. «Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών», κεφάλαιο 3.3), ο οποίος περιλαμβάνει
 - εκπόνηση και υποστήριξη διδακτορικής διατριβής και ολοκληρώνεται με την
 - απόκτηση του Διδακτορικού Διπλώματος.

Το «Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) 'ΚΟΡΑΗΣ' του Τμήματος Φιλολογίας» του Πανεπιστημίου Αθηνών διέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 10-12 του Ν. 2083/1992 τη σχετική υπουργική απόφαση με την οποία ιδρύθηκε το «Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών» (Φ. 711/34/Β7/25-05-1995, που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 482 τ.Β'/31-05-1995 και αντικαταστάθηκε από την υπουργική απόφαση 66069/Β7 που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 1317/16-09-2003, οπότε και προσδόθηκε η επωνυμία «Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) 'ΚΟΡΑΗΣ' του Τμήματος Φιλολογίας».

Κατά διαστήματα γίνονται αναμορφώσεις του ΠΜΣ, οι οποίες περιλαμβάνουν

- επικαιροποίηση των μαθημάτων
- βελτίωση του Προγράμματος
- αλλαγή του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του ΠΜΣ.

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών αναπτύσσεται ανά Τομέα και συγκεκριμένα:

- Στον Τομέα Κλασικής Φιλολογίας υπάρχουν οι ειδικεύσεις της
 - «Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας» και της
 - «Λατινικής Φιλολογίας»
- Στον Τομέα Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας υπάρχουν αντίστοιχα οι ειδικεύσεις της
 - «Βυζαντινής Φιλολογίας» και της
 - «Λαογραφίας»
- Στον Τομέα Νεοελληνικής Φιλολογίας υπάρχει η ειδίκευση

- «Νεοελληνική Φιλολογία»
- Στον Τομέα Γλωσσολογίας υπάρχουν οι κατευθύνσεις της
 - «Θεωρητικής Γλωσσολογίας» και της
 - «Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας»

Πέραν της διδασκαλίας των ειδικών μαθημάτων, η ανάπτυξη αυτή του ΠΜΣ με τις επιμέρους κατευθύνσεις είναι απολύτως λειτουργική, διότι επιτρέπει την εξειδίκευση των μεταπτυχιακών φοιτητών σύμφωνα με τα ενδιαφέροντά τους σε συνέχεια των κατευθύνσεων τις οποίες δίνει το Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών. Επίσης, τα επιλεγόμενα μαθήματα από άλλους Τομείς ή Τμήματα της Σχολής συμβάλλουν στη διαθεματική και διεπιστημονική προσέγγιση, καθώς και στη διεύρυνση, την επικαιροποίηση και την ανάπτυξη των ενδιαφερόντων των μεταπτυχιακών φοιτητών.

3.2.1.5 Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες παρακολουθούν σεμιναριακά μαθήματα υποχρεωτικά και επιλογής από μία ευρύτερη σειρά σεμιναριακών μαθημάτων του Τομέα της ειδίκευσής τους ή άλλου Τομέα ή και άλλου Τμήματος της Φιλοσοφικής Σχολής. Συνοπτικά:

- στη διάρκεια των σεμιναρίων (στα οποία η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική) οι φοιτητές/τριες παρουσιάζουν μικρές εργασίες, ενώ κρίνεται και η ενεργός συμμετοχή τους στη διαδικασία του μαθήματος
- στο τέλος κάθε σεμιναρίου αναπτύσσουν προφορικά τη σεμιναριακή τους εργασία και ακολούθως την παραδίδουν και γραπτή
- στο 4ο εξάμηνο των σπουδών τους εκπονούν διπλωματική εργασία. Στον τελικό βαθμό του πτυχίου τους συνυπολογίζονται οι βαθμοί τόσο των σεμιναριακών μαθημάτων όσο και της διπλωματικής εργασίας

Επομένως, το εξεταστικό σύστημα που ακολουθείται, επειδή λαμβάνει υπόψη του τόσο την παράμετρο της παρουσίας στα μαθήματα και της ενεργού συμμετοχής στη διαδικασία του μαθήματος όσο και την παράμετρο των προφορικών και γραπτών εργασιών (σεμιναριακών και διπλωματικής), είναι

- δίκαιο
- αντικειμενικό και
- αξιολογεί κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή με ακρίβεια ανάλογα με την αξία και την απόδοσή του

3.2.1.6 Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών;³

Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται με γραπτές εξετάσεις και προφορική συνέντευξη από την Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών κάθε Τομέα. Στους Τομείς με μία ειδίκευση, η Επιτροπή είναι Τριμελής, ενώ στους Τομείς με δύο ειδίκευσεις η Επιτροπή είναι εξαμελής, με τρία μέλη ανά ειδίκευση.

- Η εξεταστέα ύλη ορίζεται από τον αντίστοιχο Τομέα ανά ειδίκευση, ανακοινώνεται εγκαίρως στον ιστότοπο του Τμήματος και ισχύει για δύο έτη εξετάσεων. Η διενέργεια των εξετάσεων, η επιλογή των θεμάτων, η επιτήρηση και η διόρθωση των γραπτών είναι απολύτως διαφανείς. Τα μέλη της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών
- ορίζουν και παραδίδουν τα θέματα στους υποψηφίους κατά την έναρξη της διαδικασίας εξέτασης
- δεν παρίστανται κατά το διάστημα της γραπτής δοκιμασίας των υποψηφίων
- μετά το πέρας της εξέτασης παραλαμβάνουν από τους επιτηρητές τα γραπτά σφραγισμένα και με καλυμμένο το όνομα του υποψηφίου μέσω ειδικού αδιαφανούς αυτοκόλλητου

³ Βλ. και Ενότητα 11, Πίνακας 11-3.

- καθένας από τους τρεις εξεταστές της αντίστοιχης ειδίκευσης διορθώνει τα γραπτά και συμπληρώνει τον βαθμό, χωρίς να γνωρίζει τον βαθμό των άλλων εξεταστών
- συγκαλείται η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τομέα αποσφραγίζει τα γραπτά και προχωρεί στην εξαγωγή του μέσου όρου βαθμολογίας ανά γραπτό
- οι υποψήφιοι, των οποίων η γραπτή εξέταση συγκέντρωσε μέσο όρο βαθμολογίας άνω της βάσης που ορίζεται από κάθε Τομέα, καλούνται σε συνέντευξη ενώπιον της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών

Για τον τελικό μέσο όρο πρόσβασης στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα συνυπολογίζονται τα ακόλουθα, όπως ορίζονται από τον Ν. 2083/1992, άρθρο 12:

• γραπτή εξέταση (10 άριστα, βάση 6)	45%
• ο βαθμός πτυχίου	15%
• η βαθμολογία γνωστικών αντικειμένων ειδίκευσης στον προπτυχιακό κύκλο σπουδών	20%
• συνέντευξη	10%
• ειδικά προσόντα (ερευνητικό έργο, δημοσιεύσεις, ανακοινώσεις, συμμετοχή σε ειδικά σεμινάρια, ξένες γλώσσες κ.ά.)	10%

Ως ιδιαίτερα θετικά στοιχεία της διαδικασίας επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών κρίνονται η αντικειμενικότητα, η διαφάνεια και η οργάνωση της διεξαγωγής των εξετάσεων, με αποτέλεσμα να καταξιωθούν στη συνείδηση των υποψηφίων, και οι προσφερόμενες θέσεις του Προγράμματος να υπερκαλύπτονται κάθε χρόνο.

Σημείο προβληματισμού και ενδεχόμενης βελτίωσης αποτελεί ο μεγάλος αριθμός αιτήσεων και η αδυναμία του Τμήματος να δεχθεί στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα μεγαλύτερο αριθμό φοιτητών.

3.2.1.7 Πώς κρίνετε τη χρηματοδότηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Τα παρεχόμενα από το Τμήμα Φιλολογίας προγράμματα χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από τον τακτικό προϋπολογισμό του ΕΚΠΑ. Επισημαίνουμε ότι

- δεν υπάρχουν διδάκτρα για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές
- οι διδάσκοντες, μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, αναλαμβάνουν την πρόσθετη αυτή εργασία χωρίς άλλη, πέραν του μισθού τους, αμοιβή
- τα χρήματα από τον τακτικό προϋπολογισμό καλύπτουν αποκλειστικά τις ανάγκες των μεταπτυχιακών φοιτητών, όπως
 - μετάβαση σε συνέδρια
 - εμπλουτισμός των βιβλιοθηκών του Τμήματος με την αναγκαία για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές βιβλιογραφία κ.ά.
- μέρος του προϋπολογισμού δαπανάται για την οργάνωση ανά διετία της «Συνάντησης Εργασίας των Μεταπτυχιακών Φοιτητών» του Τμήματος.

Η χρηματοδότηση δεν επαρκεί για την πρόσκληση ειδικών επιστημόνων για σεμιναριακά μαθήματα. Ωστόσο, γίνεται προσπάθεια πρόσκλησης αρκετών διαπρεπών καθηγητών άλλων πανεπιστημιακών ιδρυμάτων της Ελλάδας ή του εξωτερικού για διαλέξεις προς τους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

3.2.1.8 Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Το ΠΜΣ του Τμήματος, από τη δημιουργία του μέχρι σήμερα έχει σαφή διεθνή προσανατολισμό,

- στην Κύπρο
- στις Βαλκανικές χώρες
- στη Γεωργία

- στην Ισπανία, αλλά και
- στην Αίγυπτο

με προοπτικές μάλιστα να επεκταθεί και σε άλλες χώρες, σύμφωνα με τον στρατηγικό σχεδιασμό του Τμήματος.

Οι φοιτητές αυτοί ολοκληρώνοντας τις σπουδές τους ειδικεύονται στην Ελληνική και τη Λατινική Φιλολογία, μαθαίνουν να χειρίζονται πολύ καλά την ελληνική γλώσσα και γίνονται οι καλύτεροι πρεσβευτές της χώρας μας στις πατρίδες τους. Μάλιστα στη «Συνάντηση Εργασίας των Μεταπτυχιακών Φοιτητών» που οργανώνεται ανά διετία παίρνουν μέρος πολλοί μεταπτυχιακοί φοιτητές όχι μόνο από άλλα ελληνικά πανεπιστήμια αλλά και από πολλές χώρες του εξωτερικού.

3.2.2 2^ο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών: «Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) για τη Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας»

Εισαγωγή στο «Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) για τη Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας»

Το «Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) για τη Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας» λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 1993-1994 (ΦΕΚ 951/31-12-1993).

Έχουν γίνει δύο αναμορφώσεις του Προγράμματος, το 1998 (ΦΕΚ 1208/26-11-1998) και το 2003 (ΦΕΚ 774/17-06-2003).

3.2.2.1 *Τίτλος του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών*
Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) για τη Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας

3.2.2.2 *Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.*

Στο Διατμηματικό αυτό Πρόγραμμα συμμετέχουν:

- το Τμήμα Φιλολογίας
- το Τμήμα Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας
- το Διδασκαλείο της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας, το οποίο, όπως και το συγκεκριμένο ΠΜΣ, υπάγεται στο «Διατμηματικό Πρόγραμμα για τη Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας» αποτελεί πολύτιμο συνεργάτη του ΠΜΣ, καθώς χρησιμοποιείται για την πρακτική άσκηση των φοιτητών.

Τη διοικητική και ακαδημαϊκή ευθύνη του Προγράμματος έχει ο Τομέας Γλωσσολογίας του Τμήματος Φιλολογίας.

3.2.2.3 *Πώς κρίνετε το βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;*

Το ΠΜΣ ανταποκρίνεται σε μία σημαντικότερη απαίτηση της κοινωνίας:

- τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας, με τρεις κυρίως στόχους:
 - την παροχή σε ξένους φοιτητές της δυνατότητας παρακολούθησης σπουδών στο ελληνικό πανεπιστήμιο
 - την όσο το δυνατόν καλύτερη ένταξη των οικονομικών μεταναστών στην ελληνική κοινωνία
 - την τόνωση της διεθνούς παρουσίας της ελληνικής γλώσσας και του ελληνικού πολιτισμού

Το συγκεκριμένο ΠΜΣ παρέχει

- ειδική θεωρητική κατάρτιση και
 - πρακτική εξάσκηση,
- με στόχο να εκπαιδεύσει ειδικευμένους επιστήμονες - διδάσκοντες.

Η θετική ανταπόκριση της κοινωνίας φαίνεται από τον βαθμό απορρόφησης των αποφοίτων. Όλοι ανεξαιρέτως οι απόφοιτοι αποκαθίστανται επαγγελματικά, ενώ μεγάλο ποσοστό απασχολείται σε κέντρα διδασκαλίας της Ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας, συμπεριλαμβανομένου του Διδασκαλείου Νέας Ελληνικής, καθώς και σε διαπολιτισμικά σχολεία. Όσοι απόφοιτοι έδωσαν εξετάσεις στο ΑΣΕΠ για τον διορισμό τους στη Μέση Εκπαίδευση πέτυχαν με πολύ καλή σειρά.

Το Διδασκαλείο της Νέας Ελληνικής ως ξένης γλώσσας παρέχει όλες αυτές τις υπηρεσίες άμεσα στην κοινωνία, η οποία ανταποκρίνεται με τεράστια ζήτηση, που δυστυχώς δεν μπορεί πάντοτε να ικανοποιηθεί ελλείψει χώρων.

3.2.2.4 *Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;*

Για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού τίτλου Σπουδών, ο φοιτητής

- πρέπει να συμμετάσχει με επιτυχία σε 15 σεμινάρια
- να εκπονήσει τη διπλωματική του Μεταπτυχιακή Εργασία Εξειδίκευσης.

Όλα τα μαθήματα είναι υποχρεωτικά. Κάθε σεμιναριακό μάθημα αντιστοιχεί σε 3 διδακτικές μονάδες, ενώ η διπλωματική αντιστοιχεί σε 35 μονάδες. Συνεπώς, το σύνολο των πιστωτικών μονάδων που απαιτείται για την ολοκλήρωση του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών είναι 120.

Σε γενικές γραμμές η δομή, η συνεκτικότητα και η λειτουργικότητα του ΠΜΣ κρίνονται επιτυχείς. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η συμβολή του Διδασκαλείου, όπου γίνεται η πρακτική εξάσκηση των φοιτητών και το οποίο λειτουργεί κατά κάποιον τρόπο σαν πειραματικό σχολείο, καθώς δοκιμαστικά εφαρμόζονται σε αυτό νέοι τρόποι διδασκαλίας.

Βελτίωση θα μπορούσε να υπάρξει ως προς την κατανομή των μαθημάτων, πιθανόν με την αφιέρωση του τέταρτου εξαμήνου αποκλειστικά στην πρακτική άσκηση, η οποία τώρα γίνεται παράλληλα με τα μαθήματα.

3.2.2.5 *Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;*

Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται είτε

- με γραπτές εξετάσεις είτε
- με την παράδοση γραπτής σεμιναριακής εργασίας,

ανάλογα με τη φύση του διδασκόμενου μαθήματος και βάσει του προσδιορισμού του είδους εξέτασης από τον διδάσκοντα.

Το σύστημα αξιολόγησης των φοιτητών του ΠΜΣ κρίνεται αποδοτικό, εάν λάβουμε υπόψη και το γεγονός ότι ως απόφοιτοι

- εμφανίζουν σημαντικές επιδόσεις σε άλλες εξετάσεις, όπως π.χ. του ΑΣΕΠ
- έχουν εξαιρετική απόδοση στη διδασκαλία, όπως πληροφορείται συχνά το Τμήμα από συγχαρητήριες επιστολές φορέων στους οποίους απασχολούνται απόφοιτοι.

3.2.2.6 *Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών;*

Κατά τα πρώτα έτη της λειτουργίας του ΠΜΣ, η διαδικασία επιλογής των φοιτητών γινόταν βάσει απλής υποβολής φακέλου υποψηφιότητας και προφορικής συνέντευξης.

Μετά την αναμόρφωσή του (βλ. εισαγωγικό σημείωμα) το ΠΜΣ εφήρμοσε νέο σύστημα επιλογής βάσει

- εξετάσεων
- φακέλου υποψηφιότητας και
- προφορικής συνέντευξης

το οποίο αποδείχθηκε πολύ πιο αξιόπιστο από το παλαιό. Το επίπεδο των φοιτητών είναι σημαντικά υψηλότερο και το Πρόγραμμα Σπουδών του ΠΜΣ αποδίδει ανάλογα.

3.2.2.7 Πώς κρίνετε τη χρηματοδότηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Η χρηματοδότηση μέχρι τώρα είναι ικανοποιητική, καθώς επιτρέπει τον εξοπλισμό του ΠΜΣ με τα τεχνολογικά μέσα που είναι απαραίτητα όχι μόνο για την εκπαίδευση των φοιτητών, αλλά και για την κατάρτισή τους στη χρήση των σύγχρονων τεχνολογιών για τη διδασκαλία της δεύτερης/ξένης γλώσσας.

3.2.2.8 Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Το ΠΜΣ έχει σημαντική διεθνή διάσταση σε πέντε τουλάχιστον επίπεδα, καθώς

- προσελκύει μεγάλο αριθμό ξένων φοιτητών, οι οποίοι θέλουν να ειδικευτούν στη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας μετά την επιστροφή στη χώρα τους
- οι Καθηγητές που διδάσκουν στο Πρόγραμμα προσκαλούνται συχνά ως ομιλητές από ξένα πανεπιστήμια και δίνουν διαλέξεις ή ακόμη και διδάσκουν ένα από τα μαθήματα ειδίκευσης του ΠΜΣ
- πολλοί διδάσκοντες του ΠΜΣ έχουν προσκληθεί στο εξωτερικό για διαλέξεις ή σύντομη διδασκαλία
- απόφοιτοι του ΠΜΣ έχουν προσληφθεί από διδακτικούς φορείς και πανεπιστήμια του εξωτερικού για να διδάξουν την Ελληνική ως ξένη γλώσσα
- η ύπαρξη του ΠΜΣ έχει συμβάλει σημαντικά στο κύρος της Ελληνικής ως ξένης γλώσσας, καθώς υπάρχουν πλέον στην αγορά εργασίας διδάσκαλοι με εξειδικευμένη μεταπτυχιακή εκπαίδευση.

3.2.3 3^ο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών: «Διδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) 'Τεχνολογισσία'»

Εισαγωγή στο «Διδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) 'Τεχνολογισσία'»

Το Διδρυματικό - Διεπιστημονικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) 'Τεχνολογισσία' (Γλωσσολογία και Τεχνολογία) λειτουργεί στον Τομέα Γλωσσολογίας του Τμήματος Φιλολογίας από το ακαδημαϊκό έτος 1998-1999 (ΦΕΚ 1085/16-10-1998), σε συνεργασία με τον Τομέα Σημάτων, Ελέγχου και Ρομποτικής του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών του Εθνικού Μετσόβειου Πολυτεχνείου. Η τελευταία αναμόρφωση του Προγράμματος έγινε το 2003 (ΦΕΚ 1022/24-07-2003).

3.2.3.1 Τίτλος του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Διδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) 'Τεχνολογισσία'

3.2.3.2 Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Στο ΠΜΣ συμμετέχουν τα παρακάτω Ιδρύματα, μέσω των αντίστοιχων Τμημάτων και Τομέων:

- Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ)
 - Τμήμα Φιλολογίας, Τομέας Γλωσσολογίας
- Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο
 - Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών, Τομέας Σημάτων, Ελέγχου και Ρομποτικής

Τη διοικητική και ακαδημαϊκή ευθύνη του Προγράμματος έχει ο Τομέας Γλωσσολογίας του Τμήματος Φιλολογίας του ΕΚΠΑ.

Το πρόγραμμα απευθύνεται κυρίως

- σε Φιλολόγους που έχουν προπτυχιακή ειδίκευση Γλωσσολογίας, αποφοίτους της Φιλοσοφικής Σχολής
- σε Μηχανικούς Υπολογιστών, αποφοίτους του ΕΜΠ,

γίνονται όμως δεκτοί και απόφοιτοι σχολών ΑΕΙ και ΤΕΙ Πληροφορικής.

3.2.3.3 *Πώς κρίνετε το βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;*

Το ΠΜΣ ανταποκρίνεται

- σε έναν από τους βασικούς στόχους του Τμήματος, που είναι η επιστημονική ανάλυση και η διδασκαλία της γλώσσας γενικά και της Ελληνικής ειδικά, με την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των ευκαιριών που προσφέρει η σύγχρονη τεχνολογία
- σε τρεις σημαντικές απαιτήσεις της κοινωνίας:
 - την ένταξη της χώρας σε πρωτοποριακούς τομείς της επιστήμης και της έρευνας, όπως είναι η χρήση και η παραγωγή νέων τεχνολογιών
 - την παροχή όσο το δυνατόν ισχυρότερων εφοδίων για την επαγγελματική αποκατάσταση των νέων
 - την τόνωση της διεθνούς παρουσίας της ελληνικής γλώσσας και των Ελλήνων επιστημόνων.

Το ΠΜΣ «Τεχνολογισσία» παρέχει

- ειδική θεωρητική κατάρτιση σε αποφοίτους του ΕΚΠΑ, του ΕΜΠ και των ΤΕΙ Πληροφορικής καθώς και
- πρακτική εξάσκηση, εκπαιδύοντας έτσι επιστήμονες απόλυτα ειδικευμένους
 - στη θεωρητική ανάλυση της γλώσσας με τη χρήση της ειδικής τεχνολογίας, με συνδυασμό της Πληροφορικής και της Γλωσσολογίας
 - στην παραγωγή υλικού (software και hardware)
 - i. για την ανάλυση της γλώσσας
 - ii. για τη διδασκαλία της γλώσσας ως μητρικής και ξένης
 - iii. για τη λεξικογραφία

Η θετική ανταπόκριση της κοινωνίας φαίνεται από τον βαθμό απορρόφησης των αποφοίτων. Όλοι οι απόφοιτοι αποκαθίστανται επαγγελματικά. Όσοι απόφοιτοι έδωσαν εξετάσεις στο ΑΣΕΠ για τον διορισμό τους στη Μέση Εκπαίδευση πέτυχαν με πολύ καλή σειρά.

3.2.3.4 *Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;*

Το Πρόγραμμα Σπουδών του ΠΜΣ είναι ιδιαίτερα απαιτητικό και εντατικό. Για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Τίτλου Ειδίκευσης απαιτούνται

- 15 σεμιναριακά μαθήματα και
- 1 διπλωματική Μεταπτυχιακή Εργασία Ειδίκευσης.

Από τα 15 σεμιναριακά μαθήματα, τα 5 είναι επιλογής από τα 14 σεμιναριακά μαθήματα του 4ου εξαμήνου. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές επιλέγουν τα 5 αυτά σεμιναριακά μαθήματα με βάση τον θεματικό προσανατολισμό της διπλωματικής Μεταπτυχιακής Εργασίας Ειδίκευσης, την οποία θα εκπονήσουν. Επειδή ένα εξάμηνο είναι αφιερωμένο στην πρακτική εξάσκηση (Internship) σε ερευνητικά κέντρα, επιχειρήσεις, βιομηχανίες κ.ά. για την εκπόνηση της διπλωματικής Εργασίας Ειδίκευσης, τα αντίστοιχα σεμιναριακά μαθήματα προέρχονται όχι μόνο από τα συνεργαζόμενα Ιδρύματα, αλλά και από άλλους φορείς, όπως αναφέρεται

στο ΦΕΚ ίδρυσης και λειτουργίας του Μεταπτυχιακού αυτού Προγράμματος.

Στο πρώτο εξάμηνο και μέρος του δεύτερου οι απόφοιτοι του Πανεπιστημίου (Φιλοσοφικής Σχολής) αφενός και του Πολυτεχνείου ή των Σχολών Πληροφορικής αφετέρου διδάσκονται χωριστά, παρακολουθώντας ένα εντατικό πρόγραμμα εξοικείωσης με το αντικείμενο των σπουδών της αντίθετης ομάδας.

Τα υπόλοιπα μαθήματα είναι κοινά και μοιράζονται εξίσου σε θεωρία και πρακτική εξάσκηση. Η δυσκολία του πρώτου ιδίως εξαμήνου έχει αποδειχτεί ότι, παρά την πίεση που ασκεί στους φοιτητές, τους αναγκάζει να συγκεντρώνονται στο μεταπτυχιακό και να αξιοποιούν όλες τις ικανότητές του, πράγμα που τελικά τους διευκολύνει στη συνέχεια των σπουδών τους.

3.2.3.5 *Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;*

Το εξεταστικό σύστημα είναι, όπως έχει αποδειχθεί, αποδοτικό. Η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών γίνεται με

- γραπτή εξέταση όσο διδάσκονται νέα αντικείμενα (Γλωσσολογία οι μηχανικοί και Πληροφορική οι Φιλολόγοι) και με
- εργασίες ή/και εξετάσεις στα υπόλοιπα αντικείμενα.

Η διπλωματική Μεταπτυχιακή Εργασία Ειδίκευσης παρακολουθείται συστηματικά από τους επιβλέποντες Καθηγητές και παρουσιάζεται ενώπιον Εξεταστικής Επιτροπής στο τέλος του ακαδημαϊκού έτους.

Μεγάλο ποσοστό φοιτητών συνεχίζει τις σπουδές του στον Β' κύκλο, με την εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής, την οποία συνήθως συνεπιβλέπουν Καθηγητές της Φιλοσοφικής Σχολής, του Πολυτεχνείου και άλλων Ιδρυμάτων.

Η απορρόφηση των αποφοίτων του ΜΠΣ είναι μεγάλη, τόσο σε εταιρείες παραγωγής λογισμικού όσο και στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, καθώς και στην έρευνα (σε Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Ινστιτούτα).

3.2.3.6 *Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών;*

Το Τμήμα γενικώς προτιμά την εισαγωγή μέσω εξετάσεων, καθώς ο τρόπος αυτός αξιολόγησης παρέχει μεγαλύτερη διασφάλιση του γνωστικού επιπέδου των εισαγόμενων φοιτητών.

Στο συγκεκριμένο ΠΜΣ, όμως, είναι δύσκολο να οριστεί ύλη και να διενεργηθούν αξιόπιστες εξετάσεις των υποψηφίων, καθώς το πρόγραμμα αποβλέπει στην εκπαίδευσή τους κατά το πρώτο έτος σε αντικείμενα τα οποία δεν έχουν παρακολουθήσει στις προπτυχιακές σπουδές τους. Η αξιολόγηση περιορίζεται έτσι

- στην εξέταση του φακέλου υποψηφιότητας, με μεγάλη έμφαση στην επίδοση στις προπτυχιακές σπουδές, και στην
- προφορική συνέντευξη

Το σύστημα αυτό αξιολόγησης αποδεικνύεται μέχρι σήμερα αξιόπιστο και επιτυχές, καθώς το επίπεδο των φοιτητών είναι υψηλό και η επιτυχία τους στη διάρκεια των μεταπτυχιακών σπουδών μεγάλη. Λόγω της φύσης του αντικειμένου και της αρχικής δυσκολίας που είναι γνωστό ότι θα αντιμετωπίσουν, οι υποψήφιοι είναι απόφοιτοι με ειδικό και έντονο ενδιαφέρον για τις συγκεκριμένες σπουδές.

3.2.3.7 *Πώς κρίνετε τη χρηματοδότηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;*

Η χρηματοδότηση μέχρι τώρα είναι ικανοποιητική, καθώς επιτρέπει τον εξοπλισμό του ΠΜΣ με τα τεχνολογικά μέσα που είναι απαραίτητα όχι μόνο για την εκπαίδευση των φοιτητών, αλλά και για την κατάρτισή τους στη

χρήση των σύγχρονων τεχνολογιών που μπορούν να χρησιμοποιήσουν κατά τη διδασκαλία της δεύτερης/ξένης γλώσσας.

Ενδεχόμενη μείωση του προϋπολογισμού θα δημιουργούσε σοβαρά προβλήματα, καθώς η σταθερή χρηματοδότηση είναι απαραίτητη όχι μόνο για την ύπαρξη νέου τεχνολογικού εξοπλισμού, αλλά και για τη συνεχή ανανέωση του ήδη υπάρχοντος. Επιπλέον, λόγω του ειδικού αντικειμένου του ΠΜΣ και του διδρυματικού του χαρακτήρα, είναι απαραίτητο οι οικονομικά υπεύθυνοι και οι διενεργούντες τον έλεγχο των δαπανών να καλύπτουν έγκαιρα τις ιδιαίτερες ανάγκες του Προγράμματος και αφορούν κυρίως ζητήματα αμοιβών του διδακτικού προσωπικού, πλην όσων μελών ΔΕΠ υπηρετούν στα συμμετέχοντα Ιδρύματα.

3.2.3.8 *Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;*

Το ΠΜΣ έχει σημαντική διεθνή διάσταση, καθώς

- προσκαλούνται συχνά Καθηγητές από ξένα πανεπιστήμια για διαλέξεις
- πολλοί διδάσκοντες του ΠΜΣ έχουν προσκληθεί στο εξωτερικό για διαλέξεις ή σύντομη διδασκαλία
- πολλοί φοιτητές και απόφοιτοι του ΠΜΣ συμμετέχουν συστηματικά σε διεθνή συνέδρια, ενίοτε σε συνεργασία με διδάσκοντες
- συχνά διδάσκοντες ή/και φοιτητές παράγουν προϊόντα τα οποία κυκλοφορούν στην αγορά
- απόφοιτοι του προγράμματος γίνονται δεκτοί ως υποψήφιοι διδάκτορες σε πανεπιστήμια του εξωτερικού.

3.3. Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών

Εισαγωγικό σημείωμα για το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών (ΠΔΣ) του Τμήματος Φιλολογίας.

Το Τμήμα Φιλολογίας, πέραν του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης, στοχεύει στην ολοκλήρωση των Μεταπτυχιακών Σπουδών με την απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος. Πριν από την θεσμοθέτηση των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών, το Τμήμα είχε μακρά παράδοση στην ανάθεση και επιστημονική παρακολούθηση Διδακτορικών Διατριβών, τόσο μετά την ανεξαρτητοποίησή του ως αυτοτελούς διοικητικής και ακαδημαϊκής μονάδας, όσο και από την εποχή της ύπαρξής του ως σύμφυτου μέρους του Φιλοσοφικού Τμήματος και ακόμα πιο πριν, της Φιλοσοφικής Σχολής.

Όταν θεσμοθετήθηκαν οι Μεταπτυχιακές Σπουδές με Α' και Β' Κύκλο Μεταπτυχιακών Σπουδών (βλ. πιο πάνω), το Τμήμα με ειδικές αποφάσεις των συλλογικών του οργάνων ενέταξε τους υποψηφίους διδάκτορες του Τμήματος, οι οποίοι διέπονταν από το ως τότε ισχύον καθεστώς εκπόνησης Διδακτορικής Διατριβής, στο νέο καθεστώς του Β' Κύκλου Μεταπτυχιακών Σπουδών. Από το 2008 οι υποψήφιοι Διδάκτορες του Τμήματος υπήχθησαν στις διατάξεις του Ν. 3685/2008 «Θεσμικό πλαίσιο για τις Μεταπτυχιακές Σπουδές» (ΦΕΚ 148 τ. Α' /16-07-2008), ο οποίος κατάργησε τον Β' Κύκλο Μεταπτυχιακών Σπουδών και θεσμοθέτησε ως ξεχωριστές τις Μεταπτυχιακές Σπουδές για την απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος (Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών).

3.3.1 *Πώς κρίνετε τον βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;*

Το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών (ΠΔΣ) ανταποκρίνεται απόλυτα στους επιστημονικούς στόχους του Τμήματος, καθώς ολοκληρώνει την αποστολή του Τμήματος ως προς την παροχή ειδικής και εξειδικευμένης γνώσης υψηλού επιπέδου, όπως προκύπτει από τη βασική αποστολή του Τμήματος (βλ. κεφάλαιο 2.3)

Το ΠΔΣ ανταποκρίνεται πλήρως στις απαιτήσεις της ελληνικής κοινωνίας για

- εξειδικευμένη γνώση

- παραγωγικό ανθρώπινο δυναμικό υψηλών προδιαγραφών
- αντιμετώπιση των νέων επιστημόνων ως αξιοποιήσιμου εθνικού αγαθού
- ανατροφοδότηση της ακαδημαϊκής και επιστημονικής κοινότητας με νέους ερευνητές
- περιορισμό των δαπανών χάρη στην εξοικονόμηση χρημάτων που θα απαιτούνταν για τη φοίτηση σε τρίτες χώρες
- ενίσχυση της δωρεάν παιδείας και της σύνδεσής της με την κοινωνία, καθώς πρόκειται για Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών χωρίς δίδακτρα
- δημιουργία ειδικών επιστημόνων που θα έχουν τις απαιτούμενες εξειδικευμένες γνώσεις ώστε να διαχειριστούν υψηλά πολιτιστικά αγαθά και να συνδεθούν με άλλους φορείς με στόχο τη διάχυση της γνώσης

3.3.2 Πώς κρίνετε τη δομή του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών;

Το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος ακολουθεί το πρότυπο της ελεγχόμενης, υπό την εποπτεία ειδικών, έρευνας. Η δομή και η λειτουργία του σχετίζεται με

- τα συλλογικά όργανα του Τμήματος, τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνοψης και τη Συντονιστική Επιτροπή του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΣΕΜΣ)
- τον Τομέα στον οποίο εμπίπτει γνωστικά το θέμα της Διδακτορικής Διατριβής κάθε υποψηφίου

Ο Τομέας, μετά από αίτηση του υποψηφίου, προτείνει στο Τμήμα Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή (με έναν Επόπτη), της οποίας τα μέλη είναι δυνατόν να προέρχονται

- είτε αποκλειστικά από τον Τομέα
- είτε και από άλλους Τομείς του Τμήματος
- είτε και από άλλα Τμήματα εντός και εκτός Ελλάδος,

ανάλογα με τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της προτεινόμενου θέματος.

Η Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή έχει την ευθύνη

- να διαμορφώσει το θέμα της προς εκπόνηση διατριβής
- να καθοδηγεί τον υποψήφιο και
- να παρακολουθεί στενά την εξέλιξη της ερευνητικής του πορείας μέσω εξαμηνιαίων Εκθέσεων Προόδου, τις οποίες υποβάλλει ο υποψήφιος σχετικά με την πορεία της έρευνάς του
- να συμφωνήσει με τον υποψήφιο το οργανόγραμμα της συγγραφής της Διδακτορικής Διατριβής και να δώσει την τελική έγκριση για την υποβολή της
- να παραπέμψει στη ΣΕΜΣ μέσω του Τομέα τυχόν ειδικά προβλήματα
- να αιτηθεί προς το Τμήμα μέσω του Τομέα (μετά την ολοκλήρωση της έρευνας και την εκπόνηση της Διδακτορικής Διατριβής) τον ορισμό Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής για την κρίση της Διατριβής
- να συντάξει την Εισηγητική Έκθεση προς την Επταμελή Εξεταστική Επιτροπή

Το Τμήμα επικυρώνει στη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνοψης τις προτάσεις του Τομέα και τυχόν εισηγήσεις της ΣΕΜΣ.

Η κρίση της διατριβής είναι δημόσια. Ο υποψήφιος καταθέτει εγκαίρως, όπως ορίζεται από τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος, έντυπα αντίγραφα της Διατριβής του στα μέλη της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής. Η διαδικασία της κρίσης ενώπιον της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής περιλαμβάνει την προφορική εξέταση του υποψηφίου επί της διατριβής και ενδεχομένως προτείνει βελτιώσεις κατά την οριστική εκτύπωσή της και την κατάθεσή της σε τρία αντίτυπα προς το Τμήμα. Μετά από συζήτηση και αφού αποχωρήσει ο υποψήφιος, η Επταμελής Εξεταστική

Επιτροπή αποφασίζει τον γενικό βαθμό και προβαίνει στη σύνταξη Πρακτικού.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας ορίζεται η ορκομωσία του διδάκτορα ενώπιον

- της Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος
- του Πρυτάνεως του Πανεπιστημίου ή του Κοσμήτορος της Σχολής
- του Προέδρου του Τμήματος

Όπως προκύπτει από τη δομή του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών και τη συστηματική επαφή του υποψηφίου με τη Συμβουλευτική Επιτροπή

- εξασφαλίζεται η πρωτοτυπία και ο πλουραλισμός για την επιλογή του θέματος
- διασφαλίζεται η υψηλή ποιότητα της έρευνας και η εγκυρότητα κατά τη σύνταξη της Διατριβής
- ελαχιστοποιείται η πιθανότητα σημαντικών σφαλμάτων

Το ΠΔΣ εκμεταλλεύεται τις δυνατότητες που παρέχει η μακρόχρονη εμπειρία του Τμήματος στην εποπτεία Διδακτορικών Διατριβών, την τεχνική υποδομή των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών (βλ. σχετικό κεφάλαιο) και τη στενή συνεργασία μεταξύ των διδασκόντων, ώστε η προετοιμασία των υποψηφίων διδασκόντων να είναι υψηλής ποιότητας. Ο ελεύθερος χαρακτήρας της έρευνας και ο εποπτικός ρόλος των ειδικών έχει δώσει άριστα αποτελέσματα μέχρι σήμερα, με μόνο ίσως κίνδυνο τη δυνάμει μεγάλη διάρκεια των σπουδών, κίνδυνος ο οποίος έχει ελαχιστοποιηθεί μέσω του εσωτερικού κανονισμού, ο οποίος και θέτει συγκεκριμένες προθεσμίες.

3.3.3 *Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των υποψηφίων διδασκόντων;*

Η διαδικασία είναι απόλυτα ικανοποιητική. Γενική και απαραίτητη προϋπόθεση για την εγγραφή στο Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών είναι η κατοχή Μεταπτυχιακού Τίτλου Ειδίκευσης από ελληνικό ή ξένο Πανεπιστήμιο. Σε εξαιρετικές και ιδιαίτερα σπάνιες περιπτώσεις διανοουμένων και προσωπικοτήτων με αναγνωρισμένο έργο, η εγγραφή γίνεται μετά από αιτιολογημένη Εισηγητική Έκθεση του Τομέα προς τη ΣΕΜΣ και το Τμήμα.

Για τους υποψηφίους που είναι απόφοιτοι του ΠΜΣ, τα μέλη ΔΕΠ είναι σε θέση να κρίνουν τις δυνατότητές τους για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής.

Οι απόφοιτοι άλλων ΠΜΣ κρίνονται

- σύμφωνα με τις επιδόσεις τους, όπως βεβαιώνονται από τα Ιδρύματα στα οποία είχαν φοιτήσει και
- από τις συστατικές επιστολές των διδασκόντων

Βασικό κριτήριο είναι η ύπαρξη μεταξύ των διδασκόντων ειδικού στο προτεινόμενο θέμα διδασκόντος, κριτήριο που διασφαλίζει την ποιότητα της επίβλεψης. Η διαδικασία επιλογής υποψηφίων διδασκόντων είναι επομένως αδιάβλητη, ουσιαστική και επιστημονικά ακριβής.

3.3.4 *Πώς κρίνετε την οργάνωση σεμιναρίων και ομιλιών;*

Το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών προσφέρει στους υποψηφίους διδάκτορες τη δυνατότητα και να παρακολουθήσουν υψηλού επιπέδου επιστημονικές εκδηλώσεις, σχεδιασμένες ειδικά για τις ανάγκες του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών (ΠΔΣ), αλλά και να συμμετάσχουν οι ίδιοι σε επιστημονικές δραστηριότητες. Οι υποψήφιοι διδάκτορες παρακολουθούν επίσης και τα επιστημονικά συνέδρια τα οποία οργανώνονται από το Τμήμα.

Από το 2001 μέχρι σήμερα διοργανώνεται ανά δύο έτη η «Συνάντηση Εργασίας Μεταπτυχιακών Φοιτητών» κατά την οποία οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και των δύο κύκλων παρουσιάζουν θεματικές εργασίες σχετικές με το αντικείμενο της ειδίκευσής του, οι οποίες συζητούνται δημόσια και δημοσιεύονται στα Πρακτικά της Συνάντησης, τα οποία εκδίδονται σε έντυπη και, τα τελευταία χρόνια, και σε ηλεκτρονική μορφή. Μέχρι σήμερα έχουν γίνει με επιτυχία έξι τέτοιες «Συναντήσεις Εργασίας Μεταπτυχιακών Φοιτητών» στις οποίες παίρνουν μέρος μεταπτυχιακοί φοιτητές από το ΕΚΠΑ, άλλα ελληνικά Πανεπιστήμια και Πανεπιστήμια του εξωτερικού.

Ως προς τις επιστημονικές εκδηλώσεις που σχεδιάζονται ειδικά για τις ανάγκες του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών, ο Τομέας Κλασικής Φιλολογίας έχει καθιερώσει τις «Επιστημονικές Συναντήσεις του Τομέα Κλασικής Φιλολογίας», κατά τις οποίες διακεκριμένοι Έλληνες και ξένοι επιστήμονες παρουσιάζουν στα μέλη ΔΕΠ και τους μεταπτυχιακούς φοιτητές πρωτότυπα επιστημονικά θέματα τα οποία βρίσκονται στο τελικό στάδιο της έρευνας, πριν τη δημοσίευσή τους. Ακολουθεί συζήτηση στην οποία συχνά παίρνουν μέρος και οι μεταπτυχιακοί φοιτητές.

Αντίστοιχα το «Ερευνητικό Σεμινάριο» του Τομέα Γλωσσολογίας δίνει την ευκαιρία στους υποψήφιους και στους νέους διδάκτορες του ΠΔΣ να παρουσιάσουν την έρευνά τους. Επιπλέον προσκαλεί επιστήμονες από πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα της ημεδαπής και της αλλοδαπής, από τους κλάδους τόσο της Θεωρητικής όσο και της Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας για την παρουσίαση της τρέχουσας έρευνας. Η δραστηριότητα αυτή κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική, καθώς επιτρέπει σε διδάσκοντες και διδασκόμενους να παρακολουθούν τις επιστημονικές εξελίξεις εν τω γίνεσθαι.

Επίσης, ο Τομέας Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας διοργανώνει ομιλίες Ελλήνων και ξένων ειδικών.

Τέλος, ο Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας καλεί επιστήμονες και γνωστούς λογοτέχνες, οι οποίοι δίνουν διαλέξεις στο πλαίσιο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Α' και Β' Κύκλου.

Σημείο βελτίωσης αποτελεί η χρηματοδότηση των μεταπτυχιακών σπουδών, η οποία πρέπει επιτακτικά να ενισχύσει τις επιμορφωτικές εκδηλώσεις που κρίνονται απαραίτητες για την επαφή των υποψηφίων με ειδικούς παγκόσμιας εμβέλειας.

3.3.5 *Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών;*

Το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών εμφανίζει σημαντική διεθνή αποδοχή και προβάλλει το Τμήμα στο διεθνή ακαδημαϊκό χώρο.

Η διεθνής αυτή διάσταση συνοψίζεται στα εξής:

- μεγάλος αριθμός υποψηφίων διδακτόρων από πολλές ξένες χώρες προτιμά Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος. Οι υποψήφιοι αυτοί διδάκτορες προέρχονται όχι μόνο από ευρωπαϊκές χώρες, αλλά και από την Ασία και την Αίγυπτο. Αρκετοί ξένοι επιδιώκουν να επιτύχουν κάποια υποτροφία του ελληνικού Υπουργείου Εξωτερικών ή Παιδείας ή του ΙΚΥ, όχι μόνο για οικονομικούς λόγους αλλά και για να εξασφαλίσουν την πρόσβασή τους στο Τμήμα. Ορισμένοι μάλιστα από τους αποφοίτους του ΠΔΣ είναι πιθανόν να υπηρετήσουν ως Καθηγητές σε Πανεπιστήμια της χώρας τους, ενώ μερικοί ασχολούνται με τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας στη χώρα τους και ιδρύουν κέντρα ελληνικών σπουδών εκεί
- υποψήφιοι διδάκτορες του Τμήματος πραγματοποιούν μέρος των διδακτορικών σπουδών τους σε μεγάλα Πανεπιστήμια του εξωτερικού μέσω προγραμμάτων ανταλλαγής φοιτητών, όπως το ERASMUS και οι διμερείς συμφωνίες του ΕΚΠΑ. Κατά τις σπουδές τους αυτές οι

υποψήφιοι διδάκτορες ενσωματώνονται με μεγάλη ευκολία στις ακαδημαϊκές συνθήκες των ξένων Πανεπιστημίων και η φοίτησή τους σε αυτά είναι ιδιαίτερα επιτυχής

- το Τμήμα εφαρμόζει το πρότυπο της συνεπίβλεψης διατριβών σε συνεργασία με ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια. Σύμφωνα με το πρότυπο αυτό οι Τριμελείς Συμβουλευτικές Επιτροπές ή/και οι Επταμελείς Εξεταστικές Επιτροπές είναι δυνατόν να αποτελούνται από έλληνες και ξένους ειδικούς. Καθώς αυτοί υπηρετούν σε Πανεπιστήμια της Ελλάδας και του εξωτερικού, με τον τρόπο αυτόν εξασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή προβολή του ΠΔΣ και η διάχυση της γνώσης. Τόσο κατά την εποπτεία που ασκείται την περίοδο της έρευνας και της συγγραφής της Διατριβής του υποψηφίου, όσο και κατά την εξέταση και τη δημόσια υποστήριξή της, οι ξένοι συμμετέχοντες στην Επιτροπή μεταφέρουν την εμπειρία τους στα ακαδημαϊκά ιδρύματα που υπηρετούν, με αποτέλεσμα τη διεθνή προβολή του Τμήματος και της χώρας
- στο ΠΔΣ προσκαλούνται συχνά Καθηγητές από ξένα πανεπιστήμια, οι οποίοι δίνουν διαλέξεις ή ακόμη και διδάσκουν κάποιο από τα μαθήματα του ΠΔΣ
- οι έλληνες επιβλέποντες Καθηγητές έχουν συχνά προσκληθεί στο εξωτερικό για διαλέξεις ή σύντομη διδασκαλία στο πλαίσιο ανάλογων δραστηριοτήτων και συμμετέχουν στο πλαίσιο της κρίσης Διδακτορικών Διατριβών Πανεπιστημίων του εξωτερικού
- απόφοιτοι του ΠΔΣ έχουν προσληφθεί από διδακτικούς φορείς και Πανεπιστήμια του εξωτερικού για να συνεχίσουν την περαιτέρω εξειδίκευσή τους ως μεταδιδάκτορες ερευνητές

Συνοπτικά, η λειτουργία του ΠΔΣ έχει συμβάλει σημαντικά στο κύρος του Τμήματος και της προβολής της αποστολής του και της χώρας, με αποτέλεσμα το Τμήμα να επεκτείνει τις σχετικές με το ΠΔΣ δραστηριότητές του, όπως αυτές καταγράφονται στο αντίστοιχο κεφάλαιο που περιλαμβάνει τον στρατηγικό σχεδιασμό.

3.3.6 Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

Το εξεταστικό σύστημα προβλέπει διαδικασίες κρίσης αντικειμενικές και αδιάβλητες. Και τούτο γιατί

- το ΠΔΣ υιοθετεί τον ελεύθερο χαρακτήρα της έρευνας και τον εποπτικό ρόλο των ειδικών, πρότυπο το οποίο έχει δώσει άριστα αποτελέσματα μέχρι σήμερα
- η κρίση της διατριβής είναι δημόσια και συνήθως την παρακολουθούν μέλη ΔΕΠ και μεταπτυχιακοί φοιτητές του Τομέα και του Τμήματος
- η διαδικασία της κρίσης πραγματοποιείται από την Επταμελή Εξεταστική Επιτροπή, η οποία αποτελείται από τα τρία μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής και από τέσσερα άλλα μέλη, τα οποία είναι ειδικοί στο αντικείμενο και
 - επιλέγονται βάσει της πρότασης του ανάλογου Τομέα που έχει συνάφεια με το γνωστικό αντικείμενο της Διατριβής και
 - προέρχονται είτε αποκλειστικά από τον Τομέα, είτε και από άλλους Τομείς του Τμήματος, είτε και από άλλα Τμήματα εντός και εκτός Ελλάδος
 - δεν έχουν παρακολουθήσει την πορεία της Διατριβής αλλά συμμετέχουν για πρώτη φορά στην κρίση της και την αποτιμούν ως σύνολο στην τελική μορφή της.

4. Διδακτικό έργο

Το διδακτικό έργο που επιτελείται στο Τμήμα Φιλολογίας αναφέρεται σε όλα τα επίπεδα σπουδών,

- προπτυχιακών
- μεταπτυχιακών
- διδακτορικών

Στις ενότητες που ακολουθούν συνοψίζονται τα κυριότερα

- θετικά σημεία και αναδεικνύονται τα
- αρνητικά σημεία

με στόχο την αποτύπωση της άποψης του Τμήματος σχετικά με τη δυνατότητα να αξιοποιηθούν περαιτέρω τα θετικά σημεία και να αντιμετωπιστούν εγκαίρως οι ενδεχόμενοι κίνδυνοι από τα αρνητικά.

4.1. Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού;

4.1.1. Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης των διδασκόντων από τους φοιτητές; Πώς εφαρμόζεται;

Το Τμήμα προέβη στην αξιολόγηση των διδασκόντων από τους φοιτητές σε εθελοντική βάση και ως πιλοτική εφαρμογή, πριν τις διαδικασίες συνολικής αξιολόγησης των ελληνικών ΑΕΙ, ήδη από τις αρχές του 2000, με έντυπα ερωτηματολόγια τα οποία διένειμε σε προαιρετική βάση το διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό.

Τα ερωτηματολόγια αυτά είχαν συνάφεια με τις νέες διαδικασίες αξιολόγησης, καθώς το Τμήμα συνεργαζόταν ήδη με άλλα Τμήματα, στην προσπάθειά του να ενισχύσει τον σχεδιασμό ενός και μόνου μηχανογραφικού συστήματος καταγραφής όλου του ανθρώπινου δυναμικού του ΕΚΠΑ, και κατ' επέκταση για την αξιολόγηση των διδασκόντων από τους φοιτητές, λαμβάνοντας υπόψη:

- τη διασφάλιση του απορρήτου των προσωπικών στοιχείων
- την ενιαία μορφή ερωτηματολογίου για όλους τους διδάσκοντες
- την πιθανή ηλεκτρονική αποστολή, συλλογή και αξιοποίηση των δεδομένων.

Οι αρχές αυτές εφαρμόστηκαν αυτοδύναμα από το Τμήμα ήδη από το ακαδημαϊκό έτος 2008-9, με την προτροπή προς τους διδάσκοντες να συμμετέχουν εθελοντικά στη διαδικασία αξιολόγησης και να διανείμουν ερωτηματολόγια στους φοιτητές. Η ανταπόκριση δεν ήταν ευρεία και οι λόγοι συνοψίζονται στα εξής:

- η έντυπη διανομή ερωτηματολογίων αποθάρρυνε τόσο τους διδάσκοντες όσο και τους φοιτητές για την διασφάλιση του απορρήτου των προσωπικών στοιχείων
- οι καταλήψεις των Τμημάτων κατά το ακαδημαϊκό έτος 2008-09 ουσιαστικά αποδόμησαν τα κριτήρια αξιολόγησης τα οποία είχαν συμπεριλάβει τα ερωτηματολόγια
- ο χρόνος διανομής και συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων δεν ήταν ενιαίος για τους διδάσκοντες που συμμετείχαν στη διαδικασία
- δεν είχε προβλεφθεί ποσοστό αποσφαλμάτωσης
- το ποσοστό συμμετοχής των φοιτητών δεν ήταν αριθμητικά ικανό ώστε να δημιουργηθεί ουσιαστική εικόνα που θα αποτύπωνε την πραγματική κατάσταση του Τμήματος

Για τους λόγους αυτούς το Τμήμα έλαβε μόνον εν μέρει υπόψη τα συμπεράσματα τα οποία προέκυψαν από τα ερωτηματολόγια, αξιοποίησε όμως την εμπειρία αυτή και συνεργάστηκε με την επιστροπή εσωτερικής

αξιολόγησης, καθώς όρισε τρεις μόνιμους εκπροσώπους στη ΜΟΔΙΠ, με στόχο τη μεταφορά των συμπερασμάτων και την έγκαιρη παρέμβαση σε επίπεδο σχεδιασμού των νέων ερωτηματολογίων.

4.1.2. *Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των διδασκόντων από τους φοιτητές;*

Τα βασικά σημεία στα οποία ελήφθη υπόψη η αξιολόγηση των διδασκόντων από τους φοιτητές συνοψίζονται στα εξής:

- στη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας
- στη διαδραστικότητα μεταξύ διδασκόντων και διδασκομένων
- στην τροποποίηση του σχεδίου διδασκαλίας ανά γνωστικό αντικείμενο και διδάσκοντα
- στη συλλογή προτάσεων των φοιτητών και την υποβολή τους προς τους Τομείς του Τμήματος
- στην αλλαγή του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος
- στην αποτύπωση των επιτακτικών αναγκών για εξοπλισμό, απαραίτητο ώστε να υποστηρίξει την εκπαιδευτική διαδικασία και την επιστημονική εγκυρότητα

Τα ερωτηματολόγια που διανεμήθηκαν πιλοτικά κατά το ακαδημαϊκό έτος 2008-09 υποβλήθηκαν στους επιμέρους Τομείς του Τμήματος και ελήφθησαν υπόψη για τον σχεδιασμό του Νέου Προγράμματος Σπουδών που συζητήθηκε κατά το ίδιο ακαδημαϊκό έτος και θα τεθεί σε εφαρμογή κατά το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011.

4.1.3. *Ποιος είναι ο μέσος εβδομαδιαίος φόρτος διδακτικού έργου των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος;*

Τα μέλη του Τμήματος αφιερώνουν κατά μέσο όρο 8 ώρες εβδομαδιαίως για τη διδασκαλία των γνωστικών αντικειμένων προπτυχιακού και μεταπτυχιακού επιπέδου, τα οποία έχουν αναλάβει κατά το Πρόγραμμα Σπουδών.

Σε ορισμένες όμως περιπτώσεις, η έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού για συγκεκριμένες ειδικότητες μαθημάτων που συγκεντρώνουν μεγάλα ακροατήρια φοιτητών οδηγεί στην υπέρβαση κατά πολύ του μέσου αυτού όρου, καθώς οι διδάσκοντες αναγκάζονται να διαιρέσουν τα μεγάλα ακροατήρια με αποτέλεσμα τη δημιουργία κλιμακίων διδασκαλίας και, άρα, τον πολλαπλασιασμό των διδακτικών ωρών ανά διδάσκοντα.

Στο διδακτικό έργο πρέπει να προστεθούν

- τα επιπρόσθετα σεμινάρια και φροντιστηριακά μαθήματα
- η επιπλέον επιμόρφωση για συγκεκριμένα γνωστικά αντικείμενα
- η προσωπική συνεργασία με τους φοιτητές για την επίβλεψη και διόρθωση προπτυχιακών και μεταπτυχιακών εργασιών, όπως επίσης και διδακτορικών διατριβών του Τμήματος ή και άλλων Τμημάτων, στα οποία τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος συμμετέχουν στις οικείες Τριμελείς Συμβουλευτικές Επιτροπές ή τις Επταμελείς Εξεταστικές Επιτροπές
- οι ώρες γραφείου και οι ώρες υποδοχής φοιτητών

Η εκπαιδευτική διαδικασία του Τμήματος απαιτεί και επιπλέον ώρες ενασχόλησης, καθώς είναι αναγκαία

- η προετοιμασία και η επικαιροποίηση του παραδιδόμενου μαθήματος
- η ανανέωση και συχνά η αλλαγή της διδασκόμενης ύλης, ώστε να διασφαλίζεται η συμμετοχή των φοιτητών στην ακαδημαϊκή διδασκαλία

Συνολικά, υπολογίζεται ότι για την επιτυχία του διδακτικού έργου του Τμήματος, τα μέλη ΔΕΠ αφιερώνουν κατά μέσο όρο πέραν των 25 ωρών συστηματικής εβδομαδιαίας ενασχόλησης.

4.1.4. *Πόσα από τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος διδάσκουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών;*

Πολλά από τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος συμμετείχαν κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2004/2005 - 2009/2010 στα 3 Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος και προσέφεραν σεμινάρια σε όλες τις επιμέρους ειδικεύσεις των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών.

- 4.1.5. *Υπάρχουν θεσμοθετημένες από το Τμήμα υποτροφίες/βραβεία διδασκαλίας; Δεν υπάρχουν θεσμοθετημένες υποτροφίες από το Τμήμα για τους διδάσκοντες μέλη ΔΕΠ. Οι υποτροφίες και τα βραβεία διδασκαλίας προς τα μέλη ΔΕΠ είναι πολύ περιορισμένες και χορηγούνται σε ιδρυματικό επίπεδο για όλο το ΕΚΠΑ.*
- 4.1.6. *Συνεισφέρουν στο διδακτικό έργο οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και υποψήφιοι διδάκτορες του Τμήματος και σε ποιο ποσοστό; Δεν προβλέπεται συμμετοχή των μεταπτυχιακών φοιτητών και των υποψηφίων διδασκόντων στο διδακτικό έργο. Εξαιρέση αποτελεί η φροντιστηριακή άσκηση κλιμακίων φοιτητών μετά από εκδήλωση ενδιαφέροντος, και εφόσον συγκροτηθεί Τμήμα.*

Κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2008-09 τα φροντιστηριακά μαθήματα οργανώθηκαν περαιτέρω, με αποτέλεσμα τη συστηματική διδασκαλία φροντιστηριακών ασκήσεων, διαδικασία στην οποία συμμετείχε περίπου το 20% του συνολικού αριθμού των μεταπτυχιακών φοιτητών, ποσοστό το οποίο θεωρείται επιτυχές.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές συμμετέχουν υποχρεωτικά στην επιτήρηση των ξεταζομένων φοιτητών με ελάχιστη αποζημίωση. Αρνητικό σημείο αποτελεί η δραματική καθυστέρηση της αποζημίωσής τους, με αποτέλεσμα την απροθυμία τους να συμμετάσχουν στην όλη διαδικασία.

Αρνητικό σημείο αποτελεί η θεσμική αδυναμία του Τμήματος να αξιοποιήσει τους καλύτερους μεταπτυχιακούς φοιτητές στη διδασκαλία, υπό την εποπτεία επιβλέποντος μέλους ΔΕΠ, συγκεκριμένων γνωστικών αντικειμένων βάσει του Προγράμματος Σπουδών.

4.2. Πώς κρίνετε την ποιότητα και αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας;

- 4.2.1. *Ποιες συγκεκριμένες διδακτικές μέθοδοι χρησιμοποιούνται;*
 Η βασική διδακτική μέθοδος που χρησιμοποιείται είναι η θεωρητική διδασκαλία στα αμφιθέατρα και τις αίθουσες. Η θεωρητική διδασκαλία εμπλουτίζεται με φροντιστηριακά μαθήματα και ασκήσεις στην έρευνα των πηγών και της βιβλιογραφίας, ξενάγηση στα Σπουδαστήρια του Τμήματος και επισκέψεις σε αρχαία και μουσεία.
 Επίσης προβλέπεται η δυνατότητα ένταξης σε πρόγραμμα πρακτικής άσκησης για τους φοιτητές του Ε' και του Ζ' εξαμήνου που αποσκοπεί στην απόκτηση εργασιακής εμπειρίας στο περιβάλλον της Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, στην έρευνα σε ερευνητικούς φορείς, στην οργάνωση και λειτουργία Μουσείων και Βιβλιοθηκών και στην εξοικείωση με την εκδοτική διαδικασία.
- 4.2.2. *Υπάρχει διαδικασία επικαιροποίησης του περιεχομένου των μαθημάτων και των διδακτικών μεθόδων;*
 Κάθε διδάσκων είναι υπεύθυνος για την επικαιροποίηση του περιεχομένου του μαθήματος και των διδακτικών μεθόδων του. Προτάσεις για αλλαγές και τροποποιήσεις κατατίθενται.
 Τόσο τα μαθήματα όσο και το συνολικό πρόγραμμα σπουδών έχουν υποβληθεί σε αλληπάλληλες τροποποιήσεις τα τελευταία χρόνια, μέσα από συζητήσεις και διαβουλεύσεις στα αρμόδια όργανα (Επιτροπές Σπουδών του κάθε Τομέα) και εγκρίθηκαν από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος.
- 4.2.2. *Ποιο είναι το ποσοστό των φοιτητών που συμμετέχουν στις εξετάσεις ΚΑΙ*
 4.2.3. *Ποια είναι τα ποσοστά επιτυχίας των φοιτητών στις εξετάσεις;*

Τα σχετικά στοιχεία για το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 υπάρχουν στον πίνακα 12.2 και συνοψίζονται στον παρακάτω πίνακα. Τα μαθήματα που συνοδεύονται από έναν αστερίσκο (*) είναι επιλεγόμενα, και εκείνα με δύο αστερίσκους (**) είναι υποχρεωτικά επιλεγόμενα.

Πίνακας II: Ποσοστά συμμετοχής και επιτυχίας στα μαθήματα του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών κατά τις εξεταστικές περιόδους του ακαδ. έτους 2009-2010

α/α	Μάθημα	Εγγεγραμμένοι φοιτητές	Συμμετείχαν στις εξετάσεις	Ποσοστό συμμετοχής	Πέτυχαν στην κανονική & επαναληπτική εξέταση	Ποσοστό επιτυχίας
1	6οΦΑ01 – Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	2445	979	40	472	48
2	6οΦΛ01 - Λατινική Φιλολογία	2735	831	31	482	58
3	6οΦΝ01 - Νεοελληνική Φιλολογία	2107	950	45	285	30
4	6οΦΒ01 - Βυζαντινή Φιλολογία	2015	678	34	520	77
5	6οΦΓ01 - Γλωσσολογία	1854	780	43	550	71
6	6οΦΝ02 – Νεοελληνική Φιλολογία	1045	860	82	543	63
7	6οΦΑ02 – Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	1601	966	60	483	50
8	6οΦΛ01 – Λαογραφία	737	559	76	485	87
9	6οΦΓ21 – Γλωσσολογία	1236	942	76	483	51
10	*6οΠ10 – Αρχαία Ιστορία I	94	43	46	35	81
11	*6οΠ20 – Νεοελληνική Ιστορία	117	59	50	46	78
12	*6οΨΧ02 – Εξελικτική Ψυχολογία II	687	530	77	481	91
13	*6οΙΑ01 - Αρχαιολογία	955	550	58	393	71
14	*6οΦΣ90 -	1361	597	44	488	82

	Φιλοσοφία					
15	*60Π14 – Νεώτερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	248	83	33	60	72
16	*60Π25 – Αρχαία Ιστορία III	99	21	21	12	57
17	*60Π13 – Βυζαντινή Ιστορία	97	24	25	16	67
18	**60ΦΑ21 – Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	1675	580	35	398	69
19	**60ΦΑ22 – Αρχαϊκή Λυρική Ποίηση	1090	328	31	224	68
20	60ΦΓ28 – Νεοελληνική Γραμματική	766	251	33	224	89
21	**60ΦΝ19 – Νεοελληνική Φιλολογία	325	125	38	58	46
22	**60ΦΒ19 – Βυζαντινή Φιλολογία	353	158	45	135	85
23	60ΦΛ20 – Λατινική Φιλολογία	77	21	27	19	90
24	60ΦΝ21 – Νεοελληνική Φιλολογία	521	213	41	142	67
25	60ΦΒ21 – Βυζαντινή Φιλολογία	606	217	36	178	82
26	60ΦΓ29 – Νεοελληνική Γραμματική	589	214	36	174	81
27	60ΦΓ22 – Νεοελληνική Γραμματική	270	101	37	92	91
28	60ΦΓ23 – Γλωσσολογία	308	147	48	106	72
29	60ΦΒ20 – Βυζαντινή Φιλολογία	429	175	41	127	73
30	*60ΠΔ01 –	841	533	63	434	81

	Παιδαγωγικά					
31	*60ΦΣ91 – Φιλοσοφία	276	98	36	84	86
32	60ΦΑ23 – Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	637	390	61	183	47
33	60ΦΝ22 – Νεοελληνική Φιλολογία	426	296	69	200	68
34	60ΦΛ21 – Λατινική Φιλολογία	1605	866	54	355	41
35	60ΦΛ02 – Λαογραφία	292	198	68	113	57
36	60ΦΝ23 – Νεοελληνική Φιλολογία	283	184	65	169	92
37	60ΦΝ20 – Νεοελληνική Φιλολογία	226	151	67	76	50
38	60ΦΓ27 – Γλωσσολογία	245	166	68	87	52
39	*60ΨΧ01 - Ψυχολογία	780	349	45	269	77
40	*60ΨΧ11 – Ψυχολογία	163	63	39	62	98
41	*60ΨΧ31 – Ψυχολογία	330	137	42	129	94
42	*60ΨΧ42 – Ψυχολογία	62	16	26	14	88
43	*60ΨΧ43 – Ψυχολογία	60	10	17	7	70
44	60ΦΛ22 – Λατινικά	1030	318	31	196	62
45	60ΦΑ24 – Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	1965	729	38	468	64
46	60ΦΓ30 – Γλωσσολογία	871	373	43	214	57
47	60ΦΒ25 – Βυζαντινή Φιλολογία	695	267	38	208	78
48	60ΦΒ22 – Βυζαντινή	434	169	39	137	81

	Φιλολογία					
49	60ΦΓ25 – Γλωσσολογία	447	180	40	114	63
50	60ΦΝ24 – Νεοελληνική Φιλολογία	605	251	41	157	63
51	60ΦΓ24 – Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	415	171	41	80	47
52	60ΦΝ25 – Νεοελληνική Φιλολογία	586	254	43	125	49
53	60ΦΒ26 – Βυζαντινή Φιλολογία	348	143	42	105	73
54	60ΠΔ85 – Παιδαγωγικά	278	110	40	52	47
55	*60Π84 – Ιστορία	521	386	74	302	78
56	*60Π26 – Βυζαντινή Ιστορία	30	9	30	6	67
57	*60Π12 – Ιστορία	37	14	38	8	57
58	*60ΨΧ12 – Ψυχολογία	214	165	77	123	75
59	*60ΨΧ22 – Ψυχολογία	199	128	64	101	79
60	*60ΨΧ41 – Ψυχολογία	301	219	73	193	88
61	60ΦΛ21 – Λαογραφία	629	494	79	442	89
62	60ΦΝ26 – Νεοελληνική Φιλολογία	661	448	68	265	59
63	**60ΦΑ25 – Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	1131	599	53	256	43
64	**60ΦΑ82 – Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	361	265	73	264	100
65	60ΦΛ80 – Λατινικά	81	46	57	44	96

66	60ΦΒ23 – Βυζαντινή Φιλολογία	229	139	61	90	65
67	60ΦΝ27 – Νεοελληνική Φιλολογία	244	165	68	119	72
68	60ΦΓ26 – Γλωσσολογία	308	163	53	95	58
69	60ΦΝ28 – Νεοελληνική Φιλολογία	258	136	53	91	67
70	*60ΠΔ09 – Παιδαγωγικά	565	257	45	179	70
71	**60ΦΑ81 – Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	1207	332	28	185	56
72	**60ΦΑ26 – Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	957	332	35	185	56
73	60ΦΝ80 – Νεοελληνική Φιλολογία	687	311	45	205	66
74	60ΦΓ84 – Γλωσσολογία	719	317	44	192	61
75	60ΦΝ81 – Νεοελληνική Φιλολογία	330	131	40	104	79
76	60ΦΒ24 – Βυζαντινή Φιλολογία	273	134	49	77	57
77	60ΦΓ83 – Γλωσσολογία	356	158	44	95	60
78	60ΦΓ81 – Γλωσσολογία	303	130	43	89	68
79	60ΦΛ81 – Λατινικά	426	139	33	93	67
80	60ΦΝ83 – Νεοελληνική Φιλολογία	309	134	43	101	75
81	*60ΠΔ70 – Παιδαγωγικά	842	609	72	420	69
82	60ΦΛ82 – Λατινικά	657	307	47	233	76
83	60ΦΑ83 – Αρχαία Ελληνική	1482	872	59	233	27

	Φιλολογία					
84	60ΦN82 – Νεοελληνική Φιλολογία	408	259	63	207	80
85	60ΦN84 – Νεοελληνική Φιλολογία	183	133	73	83	62
86	60ΦΓ82 – Γλωσσολογία	419	131	31	131	100
87	60ΦN85 – Νεοελληνική Φιλολογία	45	22	49	22	100

Τα ποσοστά συμμετοχής στις εξετάσεις παρουσιάζουν μεγάλες αποκλίσεις από μάθημα σε μάθημα και κυμαίνονται από περίπου 20% σε ολιγάριθμες περιπτώσεις μέχρι άνω του 80%. Όσο για τα ποσοστά επιτυχίας, παρουσιάζουν και αυτά μεγάλες διακυμάνσεις, ευρισκόμενα συνήθως μεταξύ του 50 και του 80%, ενώ μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις φτάνουν το 100%. Σχετικά χαμηλά είναι τα ποσοστά επιτυχίας σε πολλά από τα μαθήματα του πρώτου έτους, γεγονός που φαίνεται να υποδηλώνει τη δυσκολία προσαρμογής των νέων φοιτητών στις απαιτήσεις των πανεπιστημιακών μαθημάτων.

Γενικότερα, δεν κρίνεται σκόπιμο να εξαχθούν ευρύτερα συμπεράσματα για το θέμα της συμμετοχής στις εξετάσεις, καθώς οι παράγοντες που επιδρούν κάθε φορά είναι ποικίλοι και αφορούν στις προσωπικές επιλογές και στόχους κάθε φοιτητή. Η παρατήρηση των εν λόγω ποσοστών επί σειρά ετών θα επιτρέψει σχετικά ασφαλή γενικότερα συμπεράσματα. Προς το παρόν, αξ σημειωθεί ότι διαφαίνεται η τάση μεγάλων ποσοστών επιτυχίας αφενός σε αρκετά μαθήματα επιλογής από άλλα Τμήματα και αφετέρου σε ορισμένα μαθήματα του Τμήματος με συγκριτικά χαμηλά ποσοστά συμμετοχής, γεγονός που μπορεί ενδεχομένως να ερμηνευθεί ως αποτέλεσμα της προτίμησης της πλειονότητας των φοιτητών να προσέρχονται σε εκείνες τις εξετάσεις για τις οποίες έχουν προετοιμαστεί καλά και στις οποίες ευελπιστούν ότι θα επιτύχουν.

4.2.4. Ποιος είναι ο μέσος βαθμός πτυχίου;

Ο μέσος βαθμός πτυχίου στην τελευταία εξαετία εμφανίζεται σχετικά σταθερός γύρω στο επτά (7), μολονότι εμφανίζεται μια καθοδική τάση από το 7,2 το 2004-05 στο 6,8 το 2009-10 με ένα μέσο αριθμό περίπου 440 αποφοίτων κατ' έτος. Τα σχετικά στοιχεία δίνονται αναλυτικά στον Πίν. 6. Παρατηρείται ότι ο κύριος όγκος των αποφοίτων, περίπου το 90%, έχει βαθμό πτυχίου από 6 έως 8,4 και μόλις το 10% λιγότερο από 6 ή άριστα. Παρατηρείται και στις επιμέρους κατηγορίες μια πτωτική τάση στο βαθμό του πτυχίου, καθώς μειώθηκαν σταθερά ο αριθμός και το ποσοστό των αριστούχων (από 6 σε 3%) και όσων έχουν βαθμό άνω του 7, ενώ αντιθέτως αυξήθηκαν ο αριθμός και το ποσοστό εκείνων με χαμηλότερες του 7 βαθμολογίες (από 2 σε 8% στην περίπτωση βαθμών κάτω του 6).

4.2.5. Ποια είναι η μέση διάρκεια σπουδών για τη λήψη πτυχίου;

Όπως προκύπτει από τον Πίνακα 7, από ένα μέσο όρο περίπου 510 νεοεγγραφέντων ανά έτος, ελάχιστοι αποφοιτούν με το πέρας της κανονικής διάρκειας των σπουδών, ενώ οι περισσότεροι χρειάζονται ένα με δύο έτη επιπλέον. Πάνω από το ένα τέταρτο των εισαχθέντων το 2004-05 δεν έχει ακόμη αποφοιτήσει (K+3 το 2010-11), ενώ προβληματίζει το γεγονός ότι έχει αποφοιτήσει μόλις το ένα τρίτο των εισαχθέντων το 2006-07 (K+1).

Τα φαινόμενα που περιγράφονται στις παραγράφους 4.2.5 και 4.2.6 φαίνεται ότι θα μπορούσαν εν μέρει να συνδεθούν με την ανοδική πορεία του ποσοστού

όσων εισέρχονται στο Τμήμα με τρόπους πέραν των εισαγωγικών εξετάσεων, όπως φαίνεται από τον ακόλουθο πίνακα, που προκύπτει επί τη βάσει του Πίν. 3. Ο Πίν. II καθιστά προφανές ότι οι εισερχόμενοι με τις εισαγωγικές εξετάσεις μειώθηκαν σταδιακά σε απόλυτους αριθμούς και το ποσοστό τους επί του συνόλου των νεοεισαχθέντων μειώθηκε αισθητά στη διάρκεια μιας εξαετίας από 75 σε μόλις 60%. Όσοι εισέρχονται με μετεγγραφές, πέρα από το χαμηλότερο επίπεδο βαθμολογίας τους, εντάσσονται συχνά με καθυστέρηση στην εκπαιδευτική διαδικασία με δυσμενή επακόλουθα για τη χρονική ολοκλήρωση των σπουδών τους.

Πίνακας III: Ποσοστά εισερχομένων φοιτητών στο Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών με βάση τον τρόπο εισαγωγής

	2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007	2005-2006
Εισαγωγικές εξετάσεις	328 (= 60%)	328 (= 64%)	346 (= 64%)	349 (= 72%)	370 (= 75%)
Άλλοι τρόποι (κυρίως μετεγγραφές)	218 (= 40%)	187 (= 36%)	192 (= 36%)	133 (= 28%)	126 (= 25%)
Σύνολο	546	515	538	482	496

Ένας άλλος παράγοντας που φαίνεται να είχε επίπτωση στη διάρκεια των σπουδών και τη βαθμολογία είναι οι ποικίλου τύπου αναστατώσεις του εκπαιδευτικού έργου που έλαβαν χώρα στην υπό εξέταση εξαετία (καταλήψεις του κτιρίου της Φιλοσοφικής Σχολής, διπλές εξεταστικές κ.ά.), παρά την προσπάθεια εκ μέρους του Τμήματος να μειωθούν σε κάθε περίπτωση οι δυσμενείς για τους φοιτητές συνέπειες.

4.3. Πώς κρίνετε την οργάνωση και την εφαρμογή του διδακτικού έργου;

4.3.1 Πώς γνωστοποιείται στους φοιτητές η ύλη των μαθημάτων στην αρχή του εξαμήνου;

Κατά την έναρξη του εξαμήνου οι φοιτητές ενημερώνονται από το Τμήμα μέσω

- του έντυπου και ηλεκτρονικού Οδηγού Σπουδών
- μέσω του δικτυακού τόπου του Τμήματος, με σχετικές ανακοινώσεις
- μέσω της πλατφόρμας «η-Τάξη» (e-class)

σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο, τη θεματική κάθε μαθήματος και τη διδακτέα ύλη. Για τον σκοπό αυτόν, η περιγραφή του γνωστικού αντικειμένου είναι αρκετά περιγραφική και συγκεκριμένη, ώστε ο φοιτητής να τοποθετείται γνωστικά και να προγραμματίζει τη μελέτη του πριν την έναρξη του εξαμήνου.

Η ύλη των μαθημάτων, όπως είναι φυσικό συγκεκριμενοποιείται και επιμερίζεται κατά τη διάρκεια των παραδόσεων, με αποτέλεσμα ένα μήνα περίπου πριν τις εξετάσεις να ανακοινώνεται και να διανέμεται από τους διδάσκοντες

- εντός των παραδόσεων,
- κυρίως μέσω της πλατφόρμας «ηλεκτρονική τάξη» (e-class) και σπανιότερα
- μέσω γραπτών ανακοινώσεων

Για την έκταση της εξεταστέας ύλης συνεκτιμώνται και οι τυχαίοι παράγοντες που επέδρασαν κατά τη διάρκεια των παραδόσεων, ώστε ο φοιτητής να μελετήσει εξορθολογισμένα έναν ευσύνολπο όγκο πληροφοριών και βιβλιογραφίας στο πλαίσιο του χρόνου που απομένει ως τις εξετάσεις.

4.3.2 Περιγράφονται οι μαθησιακοί στόχοι των μαθημάτων και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα;

Οι μαθησιακοί στόχοι των μαθημάτων και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα συμπληρώνουν την περιγραφή του μαθήματος και αποτυπώνονται στο γενικό σχέδιο μαθήματος, όπως αυτό διαμορφώνεται από τα αντίστοιχα πεδία τα οποία συμπληρώνονται από τον διδάσκοντα στην πλατφόρμα «η-Τάξη» (e-class) και εμφανίζονται στις παρακάτω δύο ενδεικτικές εικόνες:

Εικόνα 1: Δημιουργία μαθήματος

The screenshot shows the 'η-Τάξη' (e-class) platform interface. The main content area is titled 'Χαρτοφυλάκιο χρήστη' (User Portfolio) and 'Οδηγός δημιουργίας μαθήματος (βήμα 1 από 3)' (Course creation guide - step 1 of 3). The form is titled 'Βασικά στοιχεία και πληροφορίες μαθήματος' (Basic course details and information). It includes the following fields:

- Τίτλος:** A text input field containing 'XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX'.
- Σχολή - Τμήμα:** A dropdown menu with 'Φιλολογίας' selected.
- Τομέας:** A dropdown menu with 'Κλασσικής Φιλολογίας' selected.
- Εκπαιδευτές:** A text input field containing 'Διονύσιος Μπενέτος'.
- Τύπος:** A dropdown menu with 'Προπτυχιακό' selected.
- Γλώσσα:** A dropdown menu with 'Ελληνικά' selected.

There is a 'Επόμενο βήμα >' button at the bottom right of the form. A note at the bottom right states: '(*) Όλα τα πεδία είναι υποχρεωτικά!' (All fields are mandatory!).

Εικόνα 2: Περιγραφή μαθήματος, σκοπός-στόχος, επιδιωκόμενα αποτελέσματα

The screenshot shows the 'η-Τάξη' (e-class) platform interface. The main content area is titled 'Χαρτοφυλάκιο χρήστη' (User Portfolio) and 'Οδηγός δημιουργίας μαθήματος (βήμα 2 από 3)' (Course creation guide - step 2 of 3). The form is titled 'Συμπληρωματικές πληροφορίες μαθήματος' (Supplementary course information). It includes the following fields:

- Σύντομη περιγραφή του μαθήματος:** A rich text editor with a toolbar containing various formatting options (bold, italic, underline, text color, background color, bulleted list, numbered list, link, unlink, image, video, audio, embed, help).
- Περιγραφή μαθήματος:** A text input field.
- Σκοπός - στόχος:** A text input field.
- Επιδιωκόμενα αποτελέσματα:** A text input field.

At the bottom, there is a 'Διαδρομή: p > strong' breadcrumb, a 'Words: 0' counter, and a 'Λέξεις κλειδιά:' field with a text input. Navigation buttons include '< Προηγούμενο βήμα' and 'Επόμενο βήμα >'. A note at the bottom right states: 'Σημ. μπορείτε να αλλάξετε οποιαδήποτε από τις πληροφορίες αργότερα' (Note: you can change any of the information later).

Ο σκοπός - στόχος και τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα εμπλουτίζονται και με άλλες πληροφορίες, όπως

- η βιβλιογραφία
- τα αρχεία κειμένου ή παρουσιάσεων
- οπτικοακουστικό υλικό
- περιοχές συζητήσεων (forum) κ.ά.

ώστε να υποστηρίζεται πλήρως η ακαδημαϊκή πρακτική εντός του αμφιθεάτρου, με αποτέλεσμα τη βελτιστοποίηση της μαθησιακής διαδικασίας.

Επισημαίνεται ότι η αναγραφή του σκοπού - στόχου και των επιδιωκομένων αποτελεσμάτων επαφίενται στην αποκλειστική ευθύνη των μελών ΔΕΠ, τα οποία όμως ήδη από το 2002 ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν το ηλεκτρονικό σύστημα «η-Τάξη» (e-class) όλο και περισσότερο, με αποτέλεσμα κατά τη φάση της παρούσας αξιολόγησης τα ποσοστά χρήσης του συστήματος από τα μέλη ΔΕΠ να είναι υψηλά. Με τον τρόπο αυτόν επιτυγχάνεται η εξατομικευμένη ενημέρωση των φοιτητών, καθώς οι σχετικές πληροφορίες αποστέλλονται στο προσωπικό τους e-mail αυτόματα, μετά από τη σχετική ενέργεια του διδάσκοντα.

Εκτός όμως από την ηλεκτρονική ενημέρωση, ο σκοπός - στόχος και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα των μαθημάτων αποτυπώνονται στον Οδηγό Σπουδών, σε έντυπη και σε ηλεκτρονική μορφή από την ιστοσελίδα του Τμήματος.

4.3.3 *Υπάρχει διαδικασία μέτρησης της επίτευξης των μαθησιακών στόχων των μαθημάτων;*

Η επίτευξη των μαθησιακών στόχων των μαθημάτων διακρίνεται σε δύο στάδια

- στη δειγματοληπτική αξιολόγηση της μαθησιακής διαδικασίας εντός του αμφιθεάτρου μέσω μικρών ασκήσεων ανά μάθημα, διαδικασία που εξαρτάται από την ιδιαιτερότητα του μαθήματος και τη βούληση του διδάσκοντα, και
- στη συστηματική και γενικευμένη αξιολόγηση ανά μάθημα
 - μέσω ερωτηματολογίων, τα οποία συμπληρώνονται ανώνυμα από τους φοιτητές, απουσία του διδάσκοντος, και
 - μέσω των γραπτών εξετάσεων, οπότε και κρίνεται σε τελικό στάδιο η επιτυχία ή αποτυχία των φοιτητών, παράγων ο οποίος συνεντιμάται στην ενδεχόμενη προσαρμογή της μαθησιακής διαδικασίας κατά τα επόμενα εξάμηνα.

Όπως είναι προφανές, η χρήση και διανομή των ερωτηματολογίων ήταν μέχρι τη στιγμή της αξιολόγησης περιορισμένη και δειγματοληπτική, αλλά παρουσίασε μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής κατά το τελευταίο ακαδημαϊκό έτος 2009-2010, οπότε και συζητείται η τυποποίηση των ερωτηματολογίων σε ιδρυματικό επίπεδο και όχι μόνο σε επίπεδο Τμήματος, σχεδιασμός για τον οποίο το Τμήμα έχει ήδη διατυπώσει τις απόψεις του σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς της ΜΟΔΠΠ.

4.3.4 *Σε ποιο βαθμό τηρείται το ωρολόγιο πρόγραμμα των μαθημάτων;*

Το Τμήμα είναι ιδιαίτερα προσεκτικό στην τήρηση του ωρολογίου προγράμματος καθώς θεωρεί ότι η προσέλευση των φοιτητών είναι αναγκαία και αναντικατάστατη για την ακαδημαϊκή διδασκαλία.

Η τήρηση του ωρολογίου προγράμματος περιλαμβάνει

- την υλοποίηση όλων των προβλεπόμενων από τον Νόμο εβδομάδων διδασκαλίας ανά εξάμηνο
- την υλοποίηση του επιμέρους προγράμματος του Τμήματος ανά γνωστικό αντικείμενο και διδάσκοντα
- την ακρίβεια κατά την προσέλευση και αποχώρηση διδασκόντων και διδασκομένων

Παρά ταύτα, τυχαίοι και εξωγενείς παράγοντες είναι δυνατόν να διαταράξουν την ομαλή υλοποίηση του ωρολογίου προγράμματος. Στις περιπτώσεις αυτές το Τμήμα προβαίνει σε αναπληρώσεις παραδόσεων όποτε αυτό κριθεί σκόπιμο, πολλές φορές σε βάρος του χρόνου των μελών ΔΕΠ, τα οποία ανταποκρίνονται σε υψηλό βαθμό στις ανάγκες που ενδεχομένως προκύπτουν για την ομαλή ολοκλήρωση και εξέταση των γνωστικών αντικειμένων ανά εξάμηνο διδασκαλίας.

4.3.5 *Είναι ορθολογική η οργάνωση και δομή του ωρολογίου προγράμματος μαθημάτων;*

Η οργάνωση και δομή του ωρολογίου προγράμματος μαθημάτων συνδέεται πρωτίστως με το Πρόγραμμα Σπουδών και δευτερευόντως με την κτηριακή υποδομή και τη γεωγραφική θέση της Φιλοσοφικής Σχολής, εντός της οποίας στεγάζεται το Τμήμα.

Ως προς το Πρόγραμμα Σπουδών, το ωρολόγιο πρόγραμμα διδασκαλίας προβλέπει 5ωρη εβδομαδιαία διδασκαλία ανά γνωστικό αντικείμενο, ενώ όπως αναφέρθηκε στην αρχή της παρούσας αξιολόγησης, το Τμήμα οργάνωσε και εισηγήθηκε τη ριζική αναδιάρθρωση του Προγράμματος Σπουδών και την εισαγωγή της 3ωρης εβδομαδιαίας διδασκαλίας ανά γνωστικό αντικείμενο. Σύμφωνα με το ισχύον πρόγραμμα

- η 5ωρη διδασκαλία πραγματοποιείται κατά κανόνα σε
- 2 διαφορετικές ημέρες εντός της ίδιας εβδομάδας και από
- 2 διαφορετικούς διδάσκοντες,
- τα τεχνικά μαθήματα εναλλάσσονται με τα μαθήματα θεωρητικής φύσης

με αποτέλεσμα η δομή αυτή να κρίνεται ορθολογική ως προς τη διατήρηση του ενδιαφέροντος των φοιτητών, την αποφυγή της κόπωσης και τη μεγιστοποίηση των αποτελεσμάτων της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Ως προς την κτηριακή υποδομή, η συστέγαση εντός της Φιλοσοφικής Σχολής σχεδόν όλων των Τμημάτων Ανθρωπιστικών Σπουδών από τα οποία συναποτελείται, δημιουργεί περιορισμούς στην απολύτως ελεύθερη επιλογή των χώρων και της ώρας διεξαγωγής των μαθημάτων. Το Τμήμα χρησιμοποιεί κατά κύριο λόγο

- σε σταθερή βάση 6 μεγάλα αμφιθέατρα, που καλύπτουν αποκλειστικά τις ανάγκες του,
- ορισμένα αμφιθέατρα άλλων Τμημάτων, στα οποία το Τμήμα Φιλολογίας προσφέρει μαθήματα,
- άλλα αμφιθέατρα τα οποία χρησιμοποιούνται για να καλύψουν επιπλέον ανάγκες του Τμήματος,
- μικρότερες αίθουσες, των οποίων ο αριθμός ποικίλλει ανάλογα με τα κλιμάκια διδασκαλίας τα οποία κατ' έτος δημιουργούνται από τις επιμέρους ανάγκες.

Γενικά, υπάρχει κτηριακή επάρκεια για την κάλυψη των αναγκών διδασκαλίας, παρά τη συστέγαση πολλών Τμημάτων εντός της Φιλοσοφικής Σχολής, και σε αυτό συμβάλλει το γεγονός ότι η αντιστοίχιση των αιθουσών διδασκαλίας και των μαθημάτων ανά Τμήμα γίνεται κεντρικά από την Κοσμητεία.

Ως προς τη γεωγραφική θέση της Φιλοσοφικής Σχολής, εντός της οποίας στεγάζεται το Τμήμα, το ωρολόγιο πρόγραμμα λαμβάνει υπόψη τις συχνές δυσκολίες μετακίνησης και τα προβλήματα ασφάλειας των φοιτητών και αποφεύγει τα βραδυνά μαθήματα.

4.3.6 *Πόσα (και ποια) από τα βασικά εισαγωγικά Μαθήματα διδάσκονται από μέλη ΔΕΠ/ΕΠ των δύο ανώτερων βαθμίδων;*

Το Τμήμα Φιλολογίας εφαρμόζει επί σειρά ετών ως πάγια τακτική του την ανεξαρτήτως βαθμίδας διδασκαλία των γνωστικών αντικειμένων, και ως εκ τούτου τα βασικά εισαγωγικά μαθήματα διδάσκονται από μέλη ΔΕΠ όλων των βαθμίδων.

4.3.7 *Πόσα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος διδάσκουν μαθήματα που δεν εμπίπτουν στο στενό ή ευρύτερο γνωστικό τους πεδίο;*

Σε όλες τις περιπτώσεις τα μέλη ΔΕΠ διδάσκουν μαθήματα που εμπίπτουν στο ευρύτερο γνωστικό τους αντικείμενο.

4.4. Πώς κρίνετε τα εκπαιδευτικά βοηθήματα;

Τα εκπαιδευτικά βοηθήματα κατά την εκτίμηση του Τμήματος αποτελούν ουσιαστικό εκπαιδευτικό και επιστημονικό παράγοντα που ενισχύει τη μαθησιακή διαδικασία των φοιτητών, συντελεί στην ενίσχυση του επιπέδου σπουδών και αποτελεί ουσιαστική συμβολή της δωρεάν δημόσιας παιδείας. Το Τμήμα θεωρεί ότι η επιστημονική εγκυρότητα, η παιδαγωγική δομή και η αποτελεσματικότητα των εκπαιδευτικών βοηθημάτων συνδέονται άρρηκτα με τα κριτήρια τα οποία το Τμήμα θέτει για την επιλογή τους.

Τα εκπαιδευτικά βοηθήματα προτείνονται από τους Τομείς και εγκρίνονται από το Τμήμα κατ' έτος, λίγο μετά την έναρξη των μαθημάτων των εαρινών εξαμήνων, και περιλαμβάνουν

- βασικά συγγράμματα
 - βιβλία για το διδασκόμενο θέμα
 - σχολιασμένες εκδόσεις
 - μεταφράσεις
- απαραίτητα βοηθήματα
 - συμπληρωματικά των βασικών συγγραμμάτων
 - αρχαία ελληνικά, λατινικά, νεοελληνικά κείμενα κ.ά.
 - λεξικά
 - τεχνικά εγχειρίδια

Βασικό μέλημα του Τμήματος αποτελεί η απόλυτη συνάφεια των διδασκομένων γνωστικών αντικειμένων με τα προτεινόμενα εκπαιδευτικά βοηθήματα. Γι' αυτό και το Τμήμα

- επιλέγει τα προτεινόμενα στους φοιτητές συγγράμματα με άξονα μόνο την επιστημονική εγκυρότητα των προς διανομή βιβλίων
- αποφεύγει τη θεματική επικάλυψη μεταξύ συγγραμμάτων του ίδιου διδασκόμενου μαθήματος ή/και άλλων, συναφών γνωστικών αντικειμένων
- λαμβάνει υπόψη τη διαθεσιμότητα των εν λόγω εκδόσεων
- φροντίζει με επισημάνσεις προς τους προμηθευτές να εξασφαλιστεί έγκαιρα επάρκεια των προς διανομή βιβλίων, πριν την έναρξη της σχετικής διαδικασίας
- συνυπολογίζει κατά την κατάρτιση του καταλόγου των προς διανομή συγγραμμάτων το κόστος ανά προτεινόμενο σύγγραμμα, ώστε να μην επιβαρύνει τον προϋπολογισμό
- προτείνει τη λιγότερο δαπανηρή έκδοση, εάν υπάρχει η δυνατότητα επιλογής μεταξύ τουλάχιστον δύο εκδόσεων της ίδιας επιστημονικής εγκυρότητας

Σύμφωνα με τα κριτήρια αυτά το Τμήμα προτείνει τα πληρέστερα και εγκυρότερα συγγράμματα, των οποίων η αποτελεσματικότητα κατά τη διδασκαλία είναι εμφανής. Κατά τη διδασκαλία των ειδικών αντικειμένων τα μέλη ΔΕΠ

- συμπεριλαμβάνουν στη διδασκαλία τους τα διανεμηθέντα συγγράμματα, τα οποία μάλιστα αναφέρονται και στην προτεινόμενη βιβλιογραφία
- αξιοποιούν συγγράμματα παρελθόντων ετών
- προσφέρουν στον φοιτητή βασικά συγγράμματα αναφοράς, ώστε να αποκτήσει στέρεες βιβλιογραφικές βάσεις

Η εφαρμογή δε του πολλαπλού συγγράμματος παρείχε στους φοιτητές τη δυνατότητα να αποκτήσουν πλούσια βιβλιογραφία παρά τις δυσκολίες στην πλήρη αξιοποίησή της λόγω όγκου.

Συμπερασματικά, το Τμήμα κρίνει επιτυχημένο τον θεσμό της δωρεάν διανομής συγγραμμάτων και τον συνδέει άρρηκτα με την ανά Τμήμα ορθολογική και έγκυρη επιστημονικά επιλογή των προς διανομή βιβλίων.

Αρνητικό σημείο, αποτελεί η τεράστια γραφειοκρατία που παρατηρείται για τον έλεγχο και την εκκαθάριση των σχετικών ανά έτος δαπανών, με αποτέλεσμα πολλοί προμηθευτές του ΕΚΠΑ να εκδηλώνουν απροθυμία ως προς τη διάθεση και τη διανομή προταθέντων συγγραμμάτων. Για την άρση αυτής της δυσκολίας, το Τμήμα

- χαιρέτησε ένθερμα τη δημιουργία του Συστήματος δωρεάν διανομής συγγραμμάτων «ΕΥΔΟΞΟΣ»
- όρισε εντός του ακαδημαϊκού έτους 2009-2010 έναν εκπρόσωπό του με στόχο τη μεταφορά της εμπειρίας του Τμήματος στην υπεύθυνη επιτροπή του Συστήματος «ΕΥΔΟΞΟΣ»
- πρωτοστάτησε στην ενημέρωση όλων των Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής, των μελών ΔΕΠ και των Γραμματειών, οργανώνοντας δύο σχετικές ενημερώσεις από τους σχεδιαστές του Συστήματος, τους οποίους και προσκάλεσε, με στόχο την έγκαιρη επέμβαση του Τμήματος στο σχεδιασμό του συστήματος κατά τις ανάγκες του Τμήματος.

4.5. Πώς κρίνετε τα διαθέσιμα μέσα και υποδομές;

4.5.1. *Αμφιθέατρα και αίθουσες διδασκαλίας.*

Το Τμήμα Φιλολογίας είναι το πολυπληθέστερο Τμήμα της Φιλοσοφικής Σχολής. Τα αμφιθέατρα και οι αίθουσες διδασκαλίας που κατά κύριο λόγο χρησιμοποιούνται από το Τμήμα Φιλολογίας είναι τα εξής:

- 204 (χωρητικότητας 300 ατόμων)
- 311 και 316 (χωρητικότητας 200 ατόμων καθένα)
- 427, 428, 430 (χωρητικότητας 100 ατόμων καθεμία)

Όπως προαναφέρθηκε, λόγω του ενιαίου προγραμματισμού της διδασκαλίας εντός των αμφιθεάτρων και των αιθουσών από την Κοσμητεία της Σχολής με κοινό ωρολόγιο πρόγραμμα για όλα τα συσχετιζόμενα Τμήματα χρησιμοποιούνται από το Τμήμα Φιλολογίας αμφιθέατρα και αίθουσες άλλων Τμημάτων, όπως

- αμφιθέατρα 434 και 445 (Τμήματος Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, χωρητικότητας 200 ατόμων καθένα)
- αμφιθέατρο 313 (Τμήματος ΦΠΨ, χωρητικότητας 300 ατόμων)
- διάφορες αίθουσες διδασκαλίας, χωρητικότητας 100 ατόμων καθεμία, για τα επιλεγόμενα μαθήματα.
- αίθουσες Συνελεύσεων και Σπουδαστήρια Τομέων, ιδιαίτερα για ολιγομελή Τμήματα Μεταπτυχιακών, λόγω έλλειψης αιθουσών.

Όπως προκύπτει, η κτηριακή υποδομή της Σχολής μετά βίας επαρκεί για την κάλυψη μόνο των διδακτικών αναγκών του Τμήματος. Η κατάσταση γίνεται ακόμα ανεπαρκέστερη σε περιπτώσεις συνδιδασκαλίας με άλλα Τμήματα. Τέλος, οι ανάγκες ερευνητικού και διοικητικού χαρακτήρα δεν καλύπτονται επαρκώς λόγω ελλειπών τεχνικού εξοπλισμού των αιθουσών.

4.5.2. *Εκπαιδευτικά εργαστήρια.*

Το Τμήμα έχει από σειρά ετών θεσμοθετήσει διάφορα Εργαστήρια, αναγκαία για την επιστημονική και τεχνολογική υποστήριξη του εκπαιδευτικού και ερευνητικού του έργου. Τα εργαστήρια του Τμήματος περιγράφονται αναλυτικά παρακάτω, είναι όμως απαραίτητο να δηλωθεί εξ αρχής ότι αντιμετωπίζουν βασικές ελλείψεις σε χρηματοδότηση, προσωπικό και υλικοτεχνικό εξοπλισμό, όπως θα επισημανθεί και στη συνέχεια.

4.5.2.1. *Εργαστήριο Πληροφορικής του Τμήματος Φιλολογίας*

- Γενικά στοιχεία

Το Εργαστήριο Πληροφορικής του Τμήματος Φιλολογίας (ΕΠΤΦ) ιδρύθηκε το 2002 για να παράσχει την υποδομή που απαιτείται για τη χρήση της τεχνολογίας της πληροφορίας και των ψηφιακών μέσων στον χώρο της γλωσσικής και φιλολογικής έρευνας και διδασκαλίας.

Λειτουργεί σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο στον 8ο όροφο της Φιλοσοφικής Σχολής, από τη Δευτέρα ως την Παρασκευή και από τις 10:00 ως τις 17:00 ή σύμφωνα με τις εκάστοτε ανακοινώσεις που αναρτώνται στον χώρο του Εργαστηρίου και στον ιστότοπο <http://www.phil.uoa.gr/philab.html>

Γενικά, οι υπολογιστικές εφαρμογές που υποβοηθούν και αποτυπώνουν τη φιλολογική έρευνα διαχειρίζονται πληροφορίες που υπόκεινται σε συγκεκριμένο οργανωτικό σχήμα, ανεξάρτητα από το ειδικό περιεχόμενο των ερευνητικών προγραμμάτων. Σήμερα το Τμήμα Φιλολογίας διαθέτει την τεχνογνωσία και την εμπειρία που απαιτούνται για την πλήρη αξιοποίηση της ΤΠ, και ειδικότερα της τεχνολογίας των κειμένων, στη φιλολογική έρευνα και διδασκαλία.

- Εξοπλισμός

Ο εξοπλισμός του Εργαστηρίου Πληροφορικής αποτελείται από 30 προσωπικούς υπολογιστές εφοδιασμένους με συσκευές διαχείρισης και αναπαραγωγής ψηφιακών μέσων (ηχεία, μικρόφωνα, ψηφιακές μηχανές, κάμερες) και τα απαραίτητα περιφερειακά μηχανήματα (εκτυπωτές, scanners κ.ά).

- Προσωπικό

Το Εργαστήριο διευθύνεται από τον/την εκάστοτε Πρόεδρο του Τμήματος αλλά διαθέτει και έναν υπάλληλο υπεύθυνο του εργαστηρίου, εξειδικευμένο στην Πληροφορική.

- Σκοποί – Εκτελούμενο έργο

Το Εργαστήριο Πληροφορικής οργανώνει διάφορα προγράμματα τα οποία, όπως περιγράφεται αναλυτικά στη συνέχεια, επιτελούν ποικίλο υποστηρικτικό έργο. Δικαίωμα συμμετοχής στα προγράμματα αυτά έχουν όλα τα μέλη του Τμήματος Φιλολογίας, ύστερα από εγγραφή τους για συγκεκριμένο πρόγραμμα. Εγγραφές γίνονται μέχρι τη συμπλήρωση τμημάτων 30 ατόμων, με αυστηρή σειρά προτεραιότητας.

Αναλυτικά, το Εργαστήριο Πληροφορικής του Τμήματος Φιλολογίας

- εκπαιδεύει τους/τις φοιτητές/τριες, όπως επίσης και τα μέλη ΔΕΠ και άλλες ειδικεύσεις εργαζομένων του Τμήματος Φιλολογίας στη χρήση της τεχνολογίας της πληροφορίας και των ψηφιακών μέσων γενικά και ειδικότερα στα πεδία της γλωσσικής και φιλολογικής έρευνας και διδασκαλίας
- προσφέρει δωρεάν Προγράμματα εκπαίδευσης στη χρήση υπολογιστικών εφαρμογών και ειδικότερα
 - i. Βασικές υπολογιστικές εφαρμογές (Εισαγωγή στη χρήση λειτουργικών συστημάτων
 - ii. Επεξεργασία κειμένου
 - iii. Λογιστικά φύλλα
 - iv. Διαχείριση βάσεων δεδομένων
 - v. Ηλεκτρονικές παρουσιάσεις
 - vi. Πλοήγηση στο Διαδίκτυο
 - vii. Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο κ. ά.)
 - viii. Εξειδικευμένα προγράμματα για Φιλολόγους (Ειδικές εφαρμογές επεξεργασίας κειμένου, εφαρμογές βάσεων δεδομένων στη φιλολογική έρευνα, υποστήριξη ηλεκτρονικής λεξικογραφίας, χρήση εργαλείων αναζήτησης στις βάσεις δεδομένων των αρχαίων ελληνικών και λατινικών κειμένων κ.ά.).
- υποστηρίζει τη φιλολογική έρευνα, όποτε αυτό απαιτείται, με
 - i. την ανάπτυξη υπολογιστικών εφαρμογών
 - ii. βάσεις δεδομένων
 - iii. λεξικά, ιστοσελίδες.

- ενισχύει τη διδασκαλία με τη χρήση της Τεχνολογίας της Πληροφορίας, καθώς διδάσκοντες του Τμήματος Φιλολογίας χρησιμοποιούν το ΕΠΤΦ προκειμένου
 - i. να ενισχύσουν τη διδασκαλία των μαθημάτων τους με τη χρήση της ΤΠ και
 - ii. να βοηθήσουν τους φοιτητές ώστε να εξοικειωθούν με τις τεχνολογίες που μπορούν να προαγάγουν τη φιλολογική έρευνα. Αναφέρονται ενδεικτικά τα παρακάτω:

Γνωστικό αντικείμενο	Εξάμηνο Σπουδών	Ώρες Εργαστηρίου	Περίληψη
Ξενοφών	Α'	15 (5X3), σε ομάδες των 30 φοιτητών	Παρουσίαση των εφαρμογών της ΤΠ στην επιστήμη της φιλολογίας (ηλεκτρονικές πηγές, βιβλιογραφικές πληροφορίες, κωδικοποίηση πολυτονικής γραφής) σε συνεργασία με το Σπουδαστήριο Κλασικής Φιλολογίας.
Μεταγενέστερη Γραμματεία	Ζ'	24 (8X3)	Παρουσίαση των βάσεων των κειμένων της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας. Βάσεις Πλήρους κειμένου και Βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων. Εκπαίδευση στη χρήση εργαλείων αναζήτησης. Εφαρμογές (case studies) επί του περιεχομένου του μαθήματος.
Σεμινάρια ΦΑ82	Στ'	3 ανά σεμινάριο. Πολλές ομάδες με διαφορετικές θεματικές και διδάσκοντες	Εργαστηριακό μάθημα με στόχο την εκμάθηση σύνθετων τεχνικών αναζήτησης κειμένων εντός των ηλεκτρονικών πηγών. Ανάθεση εργασιών σχετικών με το θέμα του σεμιναρίου.
Σεμινάριο Λατινικής λεξικογραφίας	Στ'	3 ώρες εβδομαδιαίως επί 3 εβδομάδες	Αναπαράσταση λεξικογραφικής γνώσης στον υπολογιστή. Μεταφορά της δομής λήμματος λεξικού σε βάση δεδομένων. Εφαρμογές ηλεκτρονικής λεξικογραφίας.
Λαογραφία	Στ'	21 (7X3)	Ανάπτυξη βάσεων δεδομένων από την παραδοσιακή – δημοτική αλλά και από τη σύγχρονη λαϊκή ποίηση. Εκμάθηση συστημάτων ανάπτυξης και διαχείρισης βάσεων δεδομένων. Δομή πληροφοριών και εισαγωγή τους.

- υποστηρίζει ερευνητικά προγράμματα του Τμήματος Φιλολογίας, τα οποία περιλαμβάνουν ανάπτυξη υπολογιστικών εφαρμογών.
- συνεργάζεται με διδάσκοντες του του Τμήματος για την ανάπτυξη υπολογιστικών εφαρμογών στο πλαίσιο ερευνητικών προγραμμάτων τα οποία δεν λαμβάνουν χρηματοδότηση για τη

συγκεκριμένη δραστηριότητα. Η συνεργασία αυτή περιλαμβάνει την ανάπτυξη πρωτότυπης εφαρμογής από το ΕΠΤΦ και την εκπαίδευση των μελών των διαφόρων ομάδων εργασίας στη χρήση της προκειμένου να εισαχθούν τα απαραίτητα δεδομένα. Ενδεικτικά αναφέρονται τα ακόλουθα Ερευνητικά Προγράμματα:

Τίτλος	Έναρξη	Δράση	Περίληψη
Ο άνθρωπος και τα ζώα στο Βυζάντιο, 8ος -11ος αιώνας	2006	ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ	Περιλαμβάνει τις Αναφορές σε ζώα σύμφωνα με τις πηγές και τη βιβλιογραφία
Δημιουργία δύο σωμάτων κειμένων από α) την παραδοσιακή ελληνική ποίηση και το δημοτικό τραγούδι και β) τη σύγχρονη λαϊκή ποίηση	2008	Τμήμα Φιλολογίας	Σώματα κειμένων, εργαλεία αναζήτησης, concordance. Στην ομάδα εργασίας συμμετέχουν φοιτητές του Στ' εξαμήνου και του ΠΜΣ Λαογραφίας.
Βάση δεδομένων καταγραφής αναφορών στον ποιητή Heine—μεταφράσεων των έργων του Heine.	2008	Τμήμα Φιλολογίας	Αναφορές στον ποιητή Heine στη βιβλιογραφία και στον τύπο. Συλλογή εικόνων. Εργαλεία αναζήτησης.

- αναλαμβάνει τη δημιουργία και διαχείριση βάσεων δεδομένων για την υποβοήθηση της εκπόνησης διπλωματικών εργασιών και διατριβών κατόπιν σχετικού αιτήματος
- εκπαιδεύει μεταπτυχιακούς φοιτητές στη χρήση της ΤΠ

Εκτός από τα προγράμματα εκπαίδευσης στις συνηθισμένες εφαρμογές πληροφορικής, το εργαστήριο Πληροφορικής διαθέτει εκπαιδευτικά προγράμματα που αποσκοπούν στην κάλυψη των πιο σύνθετων απαιτήσεων των μεταπτυχιακών φοιτητών σχετικά με τη χρήση της ΤΠ. Στα προγράμματα αυτά μπορούν να συμμετάσχουν φοιτητές από όλα τα ΠΜΣ του ΤΦ. Ενδεικτικά αναφέρονται:

Τίτλος	Εξάμηνο	Διάρκεια	Περίληψη	Άτομα
Επεξεργασία κειμένου για προχωρημένους με έμφαση στη συγγραφή διπλωματικής εργασίας ή διατριβής	Προσφέρεται σε κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο	24 ώρες	Διαχείριση μεγάλου εγγράφου, καθορισμός κεφαλαίων, εισαγωγή υποσημειώσεων και παραπομπών, δημιουργία περιχομένων και ευρετηρίων, ενσωμάτωση εικόνων, σελιδοποίηση.	56 (2008-2009)
Εισαγωγή στην HTML	Προσφέρεται σε κάθε ακαδημαϊκό έτος	10 ώρες	Εκπαίδευση στη δημιουργία και τη χρήση απλών ιστοσελίδων	30 (2008-2009)
Εισαγωγή στις βάσεις δεδομένων / Εφαρμογή στις φιλολογικές βάσεις δεδομένων	Προσφέρεται σε κάθε ακαδημαϊκό έτος	16 ώρες	Αρχές σχεδίασης ΒΔ, δημιουργία ερωτημάτων προς τη βάση, εξαγωγή και παρουσίαση δεδομένων από τη βάση	25 (2008-2009)
Εισαγωγή στην επεξεργασία εικόνας	Προσφέρεται σε κάθε ακαδημαϊκό έτος	12 ώρες	Εισαγωγή εικόνων στον υπολογιστή. Βασικές τεχνικές επεξεργασίας με τη χρήση δημοφιλών προγραμμάτων. Τεχνικές σάρωσης και εκτύπωσης	38 (2008-2009)

Επίσης προσφέρονται ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα μετά από σχετικό αίτημα του Τμήματος σε ομάδες φοιτητών που έχουν συγκεκριμένες ανάγκες ή αντιμετωπίζουν προβλήματα ως προς τη χρήση των προγραμμάτων.

4.5.2.2. Εργαστήριο Φωνητικής και Υπολογιστικής Γλωσσολογίας

Το Εργαστήριο Φωνητικής και Υπολογιστικής Γλωσσολογίας λειτουργεί από το 1990. Βρίσκεται στον 6ο όροφο της Φιλοσοφικής Σχολής και αποτελείται από δύο συνεχόμενες αίθουσες καθώς κι ένα θάλαμο ηχογράφησης. Βρίσκεται στον 6ο όροφο της Φιλοσοφικής Σχολής και αποτελείται από δύο συνεχόμενες αίθουσες διαστάσεων 12m x 8m η κάθε μία καθώς κι ένα θάλαμο ηχογράφησης. Οι αίθουσες είναι διαμορφωμένες σε δύο ανεξάρτητους εκπαιδευτικούς χώρους και είναι εξοπλισμένες με υπολογιστές παλαιότερης τεχνολογίας (έτος προμήθειας 2004). Οι κτηριακές και ηλεκτρομηχανολογικές του εγκαταστάσεις καλύπτουν ικανοποιητικά τις ανάγκες λειτουργίας και ασφάλειας του Εργαστηρίου. Επίσης διαθέτει πυροσβεστήρα σε κάθε αίθουσα ξεχωριστά. Ο χώρος του εργαστηρίου προστατεύεται από πόρτα με κλειδαριά ασφαλείας.

Εκτός του Διευθυντή μέλους ΔΕΠ, το Εργαστήριο διαθέτει και διαχειρίστρια υπάλληλο ΕΤΕΠ.

Το εκπαιδευτικό έργο του Εργαστηρίου περιλαμβάνει ένα σύνολο δραστηριοτήτων φωνητικής, υπολογιστικής γλωσσολογίας, γνωσιακής γλωσσολογίας, νευρογλωσσολογίας, εκμάθησης της Ελληνικής Γλώσσας ως Ξένης κ.α. στο πλαίσιο του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας. Οι κύριες δραστηριότητες αφορούν στην ανάλυση και επεξεργασία φωνητικών και γλωσσικών δεδομένων καθώς και στην εφαρμογή διαφόρων εκπαιδευτικών μεθόδων μέσω Η/Υ για την εκμάθηση της Ελληνικής ως Ξένης γλώσσας. Ο αριθμός των φοιτητών που χρησιμοποιούν το εργαστήριο ανέρχεται περίπου σε 700 άτομα το χρόνο, ενώ ο αριθμός των φοιτητών που παρακολουθούν τα ειδικά μαθήματα ανέρχεται στους 300 περίπου το χρόνο. Στα πλαίσια του προπτυχιακού προγράμματος χρησιμοποιούνται εφαρμογές που αφορούν την ανάλυση και επεξεργασία της φωνής, δημιουργία εφαρμογών εκπαιδευτικής τεχνολογίας και στατιστική ανάλυση. Συγκεκριμένα ο εξοπλισμός θα χρησιμοποιηθεί από τα εξής μαθήματα:

- Φωνητική – Φωνολογία και Πειραματική Φωνητική (ηχογράφηση – μελέτη φωνής μέσω εξειδικευμένων προγραμμάτων, στατιστική ανάλυση)
- Υπολογιστική Γλωσσολογία, Κειμενογλωσσολογία - Ανάλυση Λόγου, Μορφολογία, Κοινωνιογλωσσολογία, Γνωστική Γλωσσολογία (δημιουργία, μελέτη και ανάλυση σωμάτων κειμένων)
- Κατάκτηση - Διδασκαλία Δεύτερης Γλώσσας, Στοιχεία Επιστημονικής Γραφής (δημιουργία εκπαιδευτικών εφαρμογών – ασκήσεων, πρότυπα εγγράφων)
- Ιστορική Γλωσσολογία, Σημασιολογία, Πραγματολογία (μελέτη και συλλογή κειμένων)
- Ψυχογλωσσολογία – Νευρογλωσσολογία, Γνωστική Γλωσσολογία, Γλωσσική Κατάκτηση (καταγραφή και ανάλυση λαθών, δημιουργία μεθοδολογίας γλωσσικής διδασκαλίας, μελέτη αποτελεσμάτων από πειραματική καταγραφή ακούσιων οπτικών αντιδράσεων).

Γενικά, το Εργαστήριο στηρίζει εκπαιδευτικά και ερευνητικά τις δραστηριότητες του Τμήματος γενικότερα και ειδικότερα του Τομέα Γλωσσολογίας, ενώ παράλληλα παράγει ερευνητικό έργο που σχετίζεται με τα γνωστικά αντικείμενά του. Στο εκπαιδευτικό έργο δίνεται έμφαση στην εξοικείωση των φοιτητών με τα σύγχρονα συστήματα επεξεργασίας της γλώσσας. Το Εργαστήριο παρέχει επίσης ιδιαίτερη βοήθεια σε μεταπτυχιακούς φοιτητές που εργάζονται σε σχετικά με την ερευνητική φυσιογνωμία του εργαστηρίου γνωστικά αντικείμενα, είτε σε επίπεδο σεμιναριακών εργασιών, είτε σε επίπεδο προετοιμασίας της Διπλωματικής Εργασίας Ειδίκευσης ή της Διδακτορικής Διατριβής.

4.5.2.3. *Εργαστήριο Επεξεργασίας και Διαχείρισης Αρχαίων Ελληνικών και Λατινικών Γλωσσικών Πόρων*

Το Εργαστήριο δημιουργήθηκε με στόχο τη σύνδεση του Τομέα και κατ' επέκταση του Τμήματος με την παραγωγή υψηλής ποιότητας ειδικών πολιτιστικών αγαθών, ηλεκτρονικής και έντυπης μορφής, τα οποία στηρίζουν

- την αρχαιογνωσία και τον ευρωπαϊκό πολιτισμό
- την εκπαίδευση των φοιτητών/τριών με σύγχρονες ηλεκτρονικές κειμενικές πηγές, ώστε να διαχειρίζονται και να εξάγουν τις απαιτούμενες πληροφορίες που αναφέρονται στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες σε ψηφιακή μορφή
- την εξοικείωση των φοιτητών/τριών με σύγχρονα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα εργασίας που οδηγούν σε σύνθετα ειδικά έντυπα, όπως οι κριτικές, οι μεταφραστικές και οι σχολιασμένες εκδόσεις
- τη σύγκλιση του Τμήματος με άλλα Ακαδημαϊκά Ιδρύματα που δημιουργούν και χρησιμοποιούν ανάλογη τεχνολογία, όπως η Αυστριακή Ακαδημία Επιστημών και το Πανεπιστήμιο της Λουβαίν
- την εξοικείωση των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος με πρότυπα εγγράφων, καθώς και με διεθνή συστήματα μορφοποίησης, παραπομπών και υποσημειώσεων κατά την εκπόνηση επιστημονικών εργασιών και άρθρων, όπως οι τεχνικές αυτές περιγράφονται και υλοποιούνται σε διάφορα Πανεπιστήμια της Ευρώπης και της Αμερικής
- την οργάνωση ολιγομελών σεμιναριακών τμημάτων άσκησης στα παραπάνω, με στόχο την παραγωγή ειδικών οι οποίοι θα έχουν την απαιτούμενη επιστημονική κατάρτιση ώστε να στελεχώσουν απολύτως εξειδικευμένους τομείς των Ανθρωπιστικών Επιστημών, όπως η παλαιογραφία, η κριτική του κειμένου, η μεταφραστική θεωρία κ.ά.

Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα του Εργαστηρίου Γλωσσικών Πόρων αναφέρονται στην

- επικαιροποίηση των γνώσεων των αποφοίτων του Τμήματος
- την επικουρική ενίσχυση των ειδικών γνώσεων των μεταπτυχιακών φοιτητών
- την παραγωγή νέας γνώσης και προτεινόμενων δράσεων συμμετοχής σε ερευνητικά προγράμματα, με στόχο τη χρηματοδότηση του Τμήματος από εσωτερικούς και εξωτερικούς οικονομικούς πόρους.

4.5.3. *Είναι διαθέσιμα τα εκπαιδευτικά εργαστήρια για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;*

Τα εργαστήρια είναι διαθέσιμα στους χρήστες σύμφωνα με το ωράριο το οποίο ανακοινώνεται από την ιστοσελίδα του Τμήματος αλλά και έντυπα. Πέραν του ωραρίου αυτού, είναι δυνατόν να προγραμματιστούν επιπλέον ώρες για συγκεκριμένο έργο, μετά από συνεννόηση με το Τμήμα.

Πρέπει να επισημανθεί ότι παρά το έντονο ενδιαφέρον των φοιτητών για διευρυμένο ωράριο λειτουργίας των Εργαστηρίων, το Τμήμα αδυνατεί να ανταποκριθεί στο αίτημα λόγω έλλειψης του απαιτούμενου εκπαιδευτικού και διοικητικού προσωπικού, καθώς και εξαιτίας των ελάχιστων φυσικών πόρων που διατίθενται για τη λειτουργία των Εργαστηρίων.

4.5.4. *Επάρκεια και ποιότητα των χώρων και του εξοπλισμού των κλινικών.*

Το Τμήμα λόγω του αντικειμένου του δεν διαθέτει κλινικές.

4.5.5. *Σπουδαστήρια (α) Αριθμός και χωρητικότητα, (β) Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα των χώρων, (γ) Βαθμός χρήσης.*

Όπως αναφέρθηκε, τα Σπουδαστήρια του Τμήματος είναι τέσσερα (4). Αναλυτικά:

4.5.5.1. *Σπουδαστήριο Κλασικής Φιλολογίας*

- Γενικά στοιχεία

- Διεύθυνση: Φιλοσοφική Σχολή (7ος όροφος, αίθουσα 745)
Πανεπιστημιόπολη Ζωγράφου Τ.Κ. 157 84
- Τηλέφωνο
+30 210-7277785, +30 210-7277786, +30 210-7277790
- Fax
+30 210-7248979 (Τηλ. Κέντρο Φιλοσοφικής Σχολής)
- e-mail
klassfilologia@lib.uoa.gr
- Ώρες Λειτουργίας
Χειμερινό ωράριο: Δευτέρα - Πέμπτη: 9.00 - 18.00 & Παρασκευή:
9.00 - 16.00
Θερινό ωράριο: Δευτέρα-Παρασκευή: 9.00-15.00
- Προσωπικό
Απασχολούνται 3 πτυχιούχοι ΤΕΙ Βιβλιοθηκονομίας και 2 κάτοχοι
Μεταπτυχιακού Τίτλου Ειδίκευσης στη Βιβλιοθηκονομία, ένας εκ
των οποίων και με μεταπτυχιακές σπουδές στην Κλασική Φιλολογία.
Απασχολείται επίσης 1 υπάλληλος ΕΤΕΠ για τη γραμματειακή
υποστήριξη του Τομέα και του Σπουδαστηρίου.

- Ιστορικό

Το «Φιλολογικόν Σπουδαστήριον» υπήρξε το παλαιότερο Σπουδαστήριο της Φιλοσοφικής Σχολής και κάλυπτε έως το 1932 τις ανάγκες όλων των επί μέρους επιστημονικών κλάδων της Σχολής.

Έκτοτε το Φιλολογικό Σπουδαστήριο εξυπηρετεί τις ανάγκες για μελέτη βιβλίων και περιοδικών Κλασικής Φιλολογίας και με τον Νόμο Πλαίσιο για τη δομή και τη λειτουργία των Α.Ε.Ι. (Ν. 1268/1982) υπήχθη στον Τομέα Κλασικής Φιλολογίας και μετονομάστηκε σε «Σπουδαστήριο Κλασικής Φιλολογίας».

Από το ακαδημαϊκό έτος 1987/1988 και μέχρι σήμερα το Σπουδαστήριο λειτουργεί στο κτήριο της Φιλοσοφικής Σχολής στην Πανεπιστημιόπολη Ζωγράφου.

Με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου το 2005 το Σπουδαστήριο Κλασικής Φιλολογίας ανήκει στην Κεντρική Βιβλιοθήκη της Φιλοσοφικής Σχολής, η οποία πρόκειται να μεταστεγασθεί σε νεόδμητο κτήριο και να λειτουργήσει ως ενιαία Βιβλιοθήκη.

- Χωρητικότητα - Τεχνολογικός εξοπλισμός

Το Σπουδαστήριο Κλασικής Φιλολογίας καλύπτει χώρο 653 τ.μ ο οποίος διατίθεται αποκλειστικά για τη λειτουργία του, εκ των οποίων τα 153 τ.μ καταλαμβάνει το Αναγνωστήριο που διαθέτει 185 θέσεις αναγνωστών. Στο Σπουδαστήριο λειτουργούν 11 ηλεκτρονικοί υπολογιστές με πρόσβαση στο διαδίκτυο, εκ των οποίων 6 χρησιμοποιούνται από το προσωπικό και 5 από τους χρήστες της Βιβλιοθήκης καθώς και 4 εκτυπωτές. Λειτουργούν 4 φωτοτυπικά μηχανήματα για τις ανάγκες των μελών ΔΕΠ, των μεταπτυχιακών φοιτητών, του Τομέα Κλασικής Φιλολογίας και του Σπουδαστηρίου, εκ των οποίων τα 3 φιλοξενούνται σε ειδικό χώρο εκτός του Σπουδαστηρίου. Διατίθεται επίσης ψηφιακός αναγνώστης μικροταινιών-μικροφισών συνδεδεμένος με εκτυπωτή.

- Συλλογές

Η συλλογή του Σπουδαστηρίου καλύπτει όλους τους τομείς της αρχαιογνωσίας με εξειδίκευση στην

- Αρχαία Ελληνική και

- Λατινική Γλώσσα και Λογοτεχνία.

Η συλλογή του Σπουδαστηρίου καλύπτει επίσης και άλλα αντικείμενα που αναφέρονται άμεσα στην ελληνορωμαϊκή αρχαιότητα, όπως

- η παλαιογραφία
- η πατυρολογία
- το θέατρο
- η ιστορία
- η φιλοσοφία
- η θρησκεία
- η μυθολογία
- η τέχνη
- η αρχαιολογία
- η επιγραφική
- το δίκαιο κ.ά.

Η συλλογή αποτελείται από περίπου

- 40.000 τόμους βιβλίων
- 500 τίτλους φιλολογικών περιοδικών και σειρών, από τους οποίους 88 αποτελούν τρέχουσες συνδρομές.

Το Σπουδαστήριο διαθέτει συλλογή παλαιών και σπανίων βιβλίων, που αριθμεί περίπου 4.600 τόμους και είναι κατά το μεγαλύτερο μέρος τους τοποθετημένοι σε ειδικό χώρο.

Σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο που ονομάζεται «Αίθουσα Θησέως Τζαννετάτου» στεγάζεται η συλλογή βιβλίων και περιοδικών της ελληνικής παλαιογραφίας και πατυρολογίας καθώς και η συλλογή 900 περίπου μικροταινιών ελληνικών χειρογράφων. Ο κατάλογος των μικροταινιών έχει δημοσιευθεί ως Θ. ΣΤ. Τζαννετάτος - Β. Γ. Μανδηλαράς (συνεργασία Εμ. Μικρογιαννάκη), «Κατάλογος συλλογής μικροταινιών ελληνικών χειρογράφων ιδρυθείσης υπό Θ. ΣΤ. Τζαννετάτου» στο *Επετηρίς Επιστημονικών Ερευνών* 3 (1972), σσ. 1-123.

Το Σπουδαστήριο διαθέτει επίσης περίπου 1.000 φωτογραφίες ελληνικών χειρογράφων, που προέρχονται από το Άγιον Όρος, τη Ρώμη και τη Φλωρεντία.

Η πρόσβαση σε ψηφιακές πηγές (ηλεκτρονικά περιοδικά και βιβλία, βάσεις δεδομένων κ.ά.) παρέχεται κεντρικά από τη Βιβλιοθήκη του ΕΚΠΑ είτε από δικούς της πόρους είτε μέσω του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (Σ.Ε.Α.Β.).

Οι δαπάνες του Σπουδαστηρίου για την προμήθεια βιβλίων και περιοδικών για το 2010 ανήλθαν στο ποσό των 23.210 ευρώ. Βιβλία αξίας 2.760 ευρώ αποκτήθηκαν από χορηγίες, στο πλαίσιο της συστηματικής προσπάθειας που καταβάλλεται τα τελευταία χρόνια για εξεύρεση επιπλέον οικονομικών πόρων. Πρέπει να επισημανθεί ότι οι οικονομικοί πόροι του Τομέα Κλασικής Φιλολογίας διατίθενται σχεδόν εξ ολοκλήρου για τον εμπλουτισμό του Σπουδαστηρίου σε βιβλία, με αποτέλεσμα να δυσχραίνεται σημαντικά η εξυπηρέτηση των όποιων άλλων δαπανών του Τομέα Κλασικής Φιλολογίας.

- Υπηρεσίες
 - Κατάλογος. Για το σύνολο της συλλογής μπορούν οι αναγνώστες να χρησιμοποιούν τον ενιαίο on line κατάλογο (OPAC) μέσω του Διαδικτύου (<http://www.lib.uoa.gr>).
 - Δανεισμός: Δικαίωμα δανεισμού βιβλίων έχουν όλα τα μέλη του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού της Φιλοσοφικής Σχολής καθώς και οι μεταπτυχιακοί φοιτητές του Τμήματος Φιλολογίας. Ο αυτοματοποιημένος δανεισμός πραγματοποιείται μέσω του συστήματος βιβλιοθήκης Horizon.

- Διαδανεισμός άρθρων. Παραγγελία εκτυπωμένων άρθρων περιοδικών από τις πανεπιστημιακές και ειδικές βιβλιοθήκες της Ελλάδας μέσω του Εθνικού Δικτύου Επιστημονικών και Τεχνολογικών Βιβλιοθηκών, και επίσης από τη Βρετανική Βιβλιοθήκη και βιβλιοθήκες της Γερμανίας μετά από συμφωνία του Πανεπιστημίου Αθηνών. Η αυτοματοποιημένη διαδικασία πραγματοποιείται μέσω του Συστήματος Διαδανεισμού του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης.
 - Διαδανεισμός βιβλίων, μέσω του Δικτύου Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών και του αυτοματοποιημένου συστήματος VDX.
 - Υπηρεσία Πληροφόρησης. Το προσωπικό του Σπουδαστηρίου καθοδηγεί τους αναγνώστες στη χρήση της βιβλιοθήκης γενικά και ειδικότερα των έντυπων και ψηφιακών πηγών είτε του ιδρύματος είτε του Διαδικτύου και συνεργάζεται με τα μέλη ΔΕΠ για την υποστήριξη των μαθημάτων. Η ιστοσελίδα του Σπουδαστηρίου (<http://www.lib.uoa.gr>) ενημερώνεται τακτικά και διαθέτει εκτός των άλλων καταλόγους και εκπαιδευτικό υλικό σε ψηφιακή μορφή για τη χρήση της βιβλιοθήκης.
 - Πληροφοριακή εκπαίδευση. Το Σπουδαστήριο διοργανώνει προγράμματα εκπαίδευσης των φοιτητών του Τμήματος Φιλολογίας στη χρήση της Βιβλιοθήκης του σε συνεργασία με διδάσκοντες του Τομέα Κλασικής Φιλολογίας. Στόχος των προγραμμάτων είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές με την παραδοσιακή και ηλεκτρονική οργάνωση της βιβλιοθήκης και να συνδεθεί η χρήση της βιβλιοθήκης με τις φιλολογικές σπουδές τους.
 - Τα προγράμματα περιλαμβάνουν ξεναγήσεις πρωτοετών και μεταπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος Φιλολογίας στο Σπουδαστήριο Κλασικής Φιλολογίας, φροντιστήρια προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών (κατεύθυνση Κλασικής Φιλολογίας) για τη χρήση των ηλεκτρονικών υπηρεσιών των βιβλιοθηκών του Πανεπιστημίου και του Διαδικτύου καθώς και την εκπόνηση εργασιών, υποστήριξη του Σπουδαστηρίου σε μέλη ΔΕΠ του Τομέα Κλασικής Φιλολογίας σχετικά με τη χρήση ψηφιακών υπηρεσιών των βιβλιοθηκών.
- Συμμετοχή σε προγράμματα
 - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ Ι) (Έργο "Εκσυγχρονισμός Βιβλιοθηκών Πανεπιστημίου Αθηνών, 1997-2000"), μέλος του προσωπικού του Σπουδαστηρίου συμμετείχε στην Επιτροπή Παραμετροποίησης του συστήματος βιβλιοθήκης Horizon και στην εκπόνηση μελέτης για τη δημιουργία Κεντρικών Βιβλιοθηκών στο Πανεπιστήμιο.
 - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ) (Έργο: Εμπλουτισμός και αναβάθμιση της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Αθηνών, 2000-2008), το Σπουδαστήριο ανέπτυξε την αρχαιογνωστική διαδικτυακή πύλη με το όνομα ΕΥΡΥΠΥΛΗ (<http://portal.lib.uoa.gr/elrwa>), με τη συνδρομή του Υπολογιστικού Κέντρου Βιβλιοθηκών καθώς και διδασκόντων και μεταπτυχιακών φοιτητών της Φιλοσοφικής Σχολής.
 - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Ψηφιακή Σύγκλιση" 2007-2013, Πράξη: Προηγμένες Κεντρικές Υπηρεσίες Ψηφιακών Βιβλιοθηκών Ανοικτής Πρόσβασης
 - Σ.Ε.Α.Β, Έργο: Σχεδιασμός, ανάπτυξη και λειτουργία Συστήματος Πληροφοριακής Παιδείας. Έργο: Δημιουργία ενιαίας πλατφόρμας ψηφιακού αποθετηρίου και συναφών ηλεκτρονικών υπηρεσιών πληροφόρησης και ανάδειξης περιεχομένου για τη Βιβλιοθήκη του ΕΚΠΑ. Συμμετοχή μέλους του προσωπικού στα παραπάνω έργα.

- Συμμετοχή σε συνέδρια
Στρακαντούνα, Β – Α.Φραντζή, Προγράμματα εκπαίδευσης χρηστών σε υπηρεσίες βιβλιοθηκών: Νομικό Σπουδαστήριο και Σπουδαστήριο Κλασικής Φιλολογίας στο Α' Επιστημονικό Συμπόσιο "Πληροφοριακή Παιδεία και Ελληνική Ανώτατη Εκπαίδευση: Η συμβολή των έργων ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών", Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας 11-12 Δεκεμβρίου 2008
(http://ilsym.lib.uth.gr/files/Strakantouna_Frantzi_ft.pdf)

- Εκδόσεις
Μικρός Οδηγός του Σπουδαστηρίου Κλασικής Φιλολογίας, Αθήνα: ΕΚΠΑ 2003 (διατίθεται σε ψηφιακή μορφή από την ιστοσελίδα του Σπουδαστηρίου).

4.5.5.2. Σπουδαστήριο Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας

- Γενικά στοιχεία
Το Σπουδαστήριο Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας λειτουργεί στον 8ο όροφο του κτηρίου της Φιλοσοφικής Σχολής (Ζωγράφου) σε χώρο 509 τ.μ., εκ των οποίων 250 τ.μ. καταλαμβάνει το Αναγνωστήριο, ενώ επίκειται η μεταφορά του Σπουδαστηρίου στο υπό ανέγερση κτήριο της Ενιαίας Βιβλιοθήκης της Φιλοσοφικής Σχολής. Το ωράριο λειτουργίας του είναι Δευτέρα-Παρασκευή, 8.30-18.00. Το προσωπικό του Σπουδαστηρίου αποτελείται από δύο βιβλιοθηκονόμους, ένας εκ των οποίων είναι συμβασιούχος ορισμένου χρόνου και ένας διοικητικός υπάλληλος.

- Χωρητικότητα – Τεχνολογικός εξοπλισμός
Το Σπουδαστήριο διαθέτει 85 θέσεις αναγνωστών από τις οποίες 20 περίπου βρίσκονται κοντά σε πρίζα για χρήση Η/Υ. Υπάρχουν τέσσερις Η/Υ διαθέσιμοι για τους αναγνώστες για αναζήτηση στον κατάλογο και πρόσβαση στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες που παρέχει η βιβλιοθήκη, και για πλοήγηση στο διαδίκτυο. Διαθέτει επίσης τέσσερις θέσεις εργασίας για φορητούς υπολογιστές με δυνατότητα σύνδεσης και χρήσης του διαδικτύου και των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης.
Στον τεχνολογικό εξοπλισμό του Σπουδαστηρίου περιλαμβάνεται ένα σκάνερ και ένα φωτοτυπικό μηχάνημα προς χρήση των μελών ΔΕΠ και του προσωπικού του Σπουδαστηρίου και για περιορισμένη χρήση από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματος.

- Συλλογές – Υπηρεσίες
Η συλλογή του Σπουδαστηρίου καλύπτει τα γνωστικά αντικείμενα της Βυζαντινής Φιλολογίας, Μεταβυζαντινής Φιλολογίας και Νεοελληνικής Φιλολογίας, καθώς και θέματα συναφών με αυτά αντικειμένων.

Η συλλογή αποτελείται από:

- 32.000 τόμους μονογραφιών που συνεχώς αυξάνονται, εκ των οποίων οι 1880 είναι παλαιές και σπάνιες εκδόσεις
- μεγάλη συλλογή περιοδικών. Συνολικά 929 τίτλοι, από τους οποίους οι 140 ενημερώνονται συστηματικά, καθώς και 42 παλαιά περιοδικά σε ηλεκτρονική μορφή (CD-ROM)
- πληροφοριακό υλικό (λεξικά, εγκυκλοπαίδειες, βιβλιογραφίες, κτλ.)
- Διδακτορικές Διατριβές και Μεταπτυχιακές Εργασίες Ειδίκευσης. Από το 2003 κατατίθεται υποχρεωτικά από ένα αντίτυπο όσων διδακτορικών και μεταπτυχιακών διατριβών εγκρίνουν οι Τομείς Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας (έχουν συγκεντρωθεί 200 τίτλοι).
- οπτικοακουστικό υλικό (CD, CD-ROM, microfiche, δίσκοι βινυλίου).
- η αναζήτηση βιβλίων γίνεται από τον ηλεκτρονικό κατάλογο των βιβλιοθηκών, στην ηλεκτρονική διεύθυνση: www.lib.uoa.gr, στον οποίο έχει ήδη εισαχθεί το σύνολο των μονογραφιών της συλλογής και μεγάλος αριθμός των περιοδικών.

- Το σύνολο των περιοδικών είναι αναζητήσιμο ηλεκτρονικά μέσω τις ιστοσελίδας των βιβλιοθηκών του ΕΚΠΑ (<http://www.lib.uoa.gr/yphresies/hlekttronika-periodika/>), και μέσω του έντυπου καταλόγου. Το Σπουδαστήριο διαθέτει σημαντική συλλογή χειρογράφων (82 τον αριθμό) εκ των οποίων τα 32 έχουν ψηφιοποιηθεί και είναι προσβάσιμα μέσω της Ψηφιακής συλλογής του Πανεπιστημίου Πέργαμος <http://pergamos.lib.uoa.gr/dl/navigation>. Υπάρχει πρόσβαση σε 104 βιβλιογραφικές βάσεις και σε 79 βάσεις πλήρους κειμένου. Ενδεικτικά εναφέρουμε:
- ISI Web of Science
- JSTOR
- Lexikon des Mittelalters Online (LEXMA)
- MLA International Bibliography
- ProQuest Dissertations and Thesis Database (PQTD) with Full Text
- Migne's Patrologiae Graecae κ.ά.
- Υπάρχει σύνδεση με το Heal-link για πρόσβαση σε ηλεκτρονικές εκδόσεις περιοδικών.

- Δανεισμός

Δικαίωμα δανεισμού βιβλίων έχουν όλα τα μέλη του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού της Φιλοσοφικής Σχολής καθώς και οι μεταπτυχιακοί φοιτητές του Τμήματος Φιλολογίας. Στους προπτυχιακούς φοιτητές παρέχεται η δυνατότητα ημερήσιου δανεισμού.

- Διαδανεισμός

Το Γραφείο Διαδανεισμού αναλαμβάνει να αναζητήσει βιβλία και άρθρα περιοδικών, τα οποία είναι αναγκαία για τη μελέτη και την έρευνα του χρήστη και τα οποία δεν υπάρχουν στη συλλογή του Σπουδαστηρίου. Υπάρχει η δυνατότητα παραγγελίας φωτοτυπιών άρθρων περιοδικών από τις πανεπιστημιακές και ειδικές βιβλιοθήκες της Ελλάδας, τη Βρετανική Βιβλιοθήκη και βιβλιοθήκες της Γερμανίας, μέσω του Εθνικού Δικτύου Επιστημονικών Βιβλιοθηκών και διαδανεισμός βιβλίων μέσω του Δικτύου Διαδανεισμού Ελληνικών Βιβλιοθηκών.

- Προβλήματα

Το Σπουδαστήριο αντιμετωπίζει σοβαρές ελλείψεις χώρου καθώς

- δεν διαθέτει πλέον ελεύθερα ράφια στις βιβλιοθήκες του προκειμένου να ενταχθούν τα νέα αποκτήματα και αν δεν γίνει άμεσα η μεταφορά στη νέα βιβλιοθήκη θα υπάρξει σοβαρό πρόβλημα χωροταξικής ανάπτυξης της συλλογής
- μέρος του τεχνολογικού εξοπλισμού θεωρείται παλαιωμένο και χρήζει αντικατάστασης
- λόγω του διευρυμένου ωραρίου λειτουργίας του Σπουδαστηρίου και του μειωμένου αριθμού του προσωπικού, η απογευματινή βάρδια καλύπτεται στο μεγαλύτερο μέρος της από έναν και μόνο υπάλληλο.
- ο τακτικός προϋπολογισμός του Σπουδαστηρίου κρίνεται ανεπαρκής

4.5.5.3. Σπουδαστήριο Γλωσσολογίας

- Γενικά στοιχεία

Το Σπουδαστήριο Γλωσσολογίας λειτουργεί στον 8ο όροφο του κτηρίου της Φιλοσοφικής Σχολής (Ζωγράφου). Επίκειται η μεταφορά του στο υπό ανέγερση κτήριο της Ενιαίας Βιβλιοθήκης της Φιλοσοφικής Σχολής. Το ωράριο λειτουργίας του είναι Δευτέρα-Πέμπτη, 9.00-18.00 και Παρασκευή 9.00-14.30. Το προσωπικό του αποτελείται από τρεις (3) βιβλιοθηκονόμους.

- Χωρητικότητα – Τεχνολογικός εξοπλισμός

Διαθέτει περί τις 70 θέσεις αναγνωστών, εκ των οποίων περίπου 10 βρίσκονται κοντά σε πρίζα για χρήση Η/Υ. Υπάρχει σύνδεση με το Heal-link για πρόσβαση σε ηλεκτρονικές εκδόσεις περιοδικών, μέσω των δύο ηλεκτρονικών υπολογιστών που είναι στη διάθεση των αναγνωστών.

Στον ίδιο χώρο λειτουργεί ηλεκτρονική μονάδα εξυπηρέτησης ατόμων με προβλήματα όρασης. Στον τεχνολογικό εξοπλισμό του Γλωσσολογικού Σπουδαστηρίου περιλαμβάνεται ένα σκάνερ και ένα φωτοτυπικό μηχάνημα.

- Συλλογές

Τη συλλογή απαρτίζουν 25.000 τίτλοι μονογραφιών που συνεχώς αυξάνονται. Υπάρχουν 65 τίτλοι ελληνικών περιοδικών και σειρών, από τους οποίους οι 7 είναι τρέχοντες και 157 τίτλοι ξένων περιοδικών, από τους οποίους οι 47 είναι τρέχοντες. Το Σπουδαστήριο Γλωσσολογίας διαθέτει επίσης συλλογή παλαιών και σπάνιων εκδόσεων.

Η αναζήτηση βιβλίων γίνεται

- από τον έντυπο αλφαβητικό κατάλογο συγγραφέων, ή
- από τον ηλεκτρονικό κατάλογο των βιβλιοθηκών, στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.lib.uoa.gr, στον οποίο έχει ήδη εισαχθεί το μεγαλύτερο τμήμα της συλλογής.

4.5.5.4. Σπουδαστήριο Λαογραφίας

- Γενικά στοιχεία

Το Σπουδαστήριο Λαογραφίας λειτουργεί στον 7ο όροφο του κτηρίου της Φιλοσοφικής Σχολής. Επικείται η μεταφορά του στο υπό ανέγερση κτήριο της Κεντρικής Βιβλιοθήκης της Φιλοσοφικής Σχολής. Το ωράριο λειτουργίας του είναι Δευτέρα και Τετάρτη από τις 9.00 ως τις 16.00, Τρίτη και Πέμπτη από τις 9.00 ως τις 19.00, Παρασκευή από τις 9.00 ως τις 15.00. Το προσωπικό του αποτελείται από δύο βιβλιοθηκονόμους.

- Χωρητικότητα – τεχνολογικός εξοπλισμός

Διαθέτει περίπου 35 θέσεις αναγνωστών εκ των οποίων 5 βρίσκονται κοντά σε πρίζα για χρήση Η/Υ. Υπάρχει σύνδεση με το Heal – link για πρόσβαση σε ηλεκτρονικές εκδόσεις περιοδικών μέσω των τριών ηλεκτρονικών υπολογιστών που είναι στη διάθεση των αναγνωστών. Στον τεχνολογικό εξοπλισμό περιλαμβάνεται ένα φωτοτυπικό μηχάνημα προς χρήση των μελών ΔΕΠ και του προσωπικού του Σπουδαστηρίου.

- Συλλογές

Τη συλλογή απαρτίζουν 17.000 τίτλοι βιβλίων που συνεχώς αυξάνονται με τις νέες παραγγελίες και τις δωρεές. Υπάρχουν 300 τίτλοι περιοδικών. Διατίθενται επίσης διεθνείς λαογραφικές εγκυκλοπαίδειες, λαογραφικά λεξικά και κατάλογοι. Το Σπουδαστήριο Λαογραφίας διαθέτει συλλογή από 250 παλαιές και σπάνιες εκδόσεις. Τα τελευταία χρόνια κατατίθενται υποχρεωτικά από ένα αντίτυπο των λαογραφικών διδακτορικών διατριβών (υπάρχουν προς το παρόν 12 τίτλοι). Επίσης διαθέτει αρχείο 3.805 χειρόγραφων συλλογών λαογραφικού υλικού από τους φοιτητές, μέρος του οποίου έχει ψηφιοποιηθεί ενώ η συλλογή συνεχώς εμπλουτίζεται. Διαθέτει επίσης μικρή λαογραφική συλλογή αντικειμένων.

- Προβλήματα

Θα ήταν χρήσιμη η ψηφιοποίηση του συνόλου των χειρογράφων που υπάρχουν στο Σπουδαστήριο Λαογραφίας πολλά από τα οποία χρονολογούνται αρκετές δεκαετίες πριν, οπότε αναπόφευκτα φθείρονται. Επίσης η παρουσία μόνο δύο βιβλιοθηκονόμων δεν επιτρέπει την επέκταση του ωραρίου λειτουργίας του Σπουδαστηρίου.

4.6. Πώς κρίνετε τον βαθμό αξιοποίησης των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών;

4.6.1. Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην παρουσίαση των μαθημάτων; Πώς;

Ο εξοπλισμός των αιθουσών διδασκαλίας και των αμφιθεάτρων της Φιλοσοφικής Σχολής με βιντεοπροβολείς έχει δώσει τη δυνατότητα στους διδάσκοντες να χρησιμοποιούν τεχνολογίες πληροφορικής στην παρουσίαση των μαθημάτων. Αυτό κυρίως αφορά την παρουσίαση του μαθήματος με

Powerpoint, που αποτελεί πάγια πρακτική για την πλειονότητα των διδασκομένων μαθημάτων. Θα πρέπει να σημειωθεί, βέβαια, ότι ένας μεγάλος αριθμός φιλολογικών μαθημάτων προϋποθέτει την εκ του σύνεγγυς μελέτη κειμένων και επομένως δεν προσφέρεται για την σχετική παρουσίαση. Παρά ταύτα, όπου είναι δυνατόν, γίνεται προσπάθεια να χρησιμοποιηθούν οι νέες τεχνολογίες στη διδασκαλία, με θετικό αντίκτυπο στην παρακολούθηση των φοιτητών και τη σχετική αξιολόγηση των μαθημάτων.

4.6.2. Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στη διδασκαλία; Πώς;

Επιπλέον όσων αναφέρθηκαν στην ενότητα 4.6.1 πρέπει να σημειωθεί η χρήση της «η-Τάξης», της πλατφόρμας ασύγχρονης εκπαίδευσης του ΕΚΠΑ, που είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα: <http://eclass.uoa.gr>. Ο ολοένα αυξανόμενος αριθμός μελών ΔΕΠ που χρησιμοποιούν την πλατφόρμα για διδασκαλία έχει καταστήσει το Τμήμα Φιλολογίας ως τη μονάδα με τον τρίτο μεγαλύτερο αριθμό διαθέσιμων μαθημάτων σε όλο το Πανεπιστήμιο Αθηνών, που υπολείπεται μόνο της Ιατρικής Σχολής και ελάχιστα του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής, Ψυχολογίας. Συγκεκριμένα, διατίθενται 226 μαθήματα, τα οποία κατανέμονται στα αντικείμενα του Τμήματος και στους κύκλους σπουδών όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

	Κλασική φιλολογία	Βυζαντινή Φιλολογία και Λαογραφία	Νεοελληνική Φιλολογία	Γλωσσολογία	Άλλα ⁴	Σύνολο
Προπτυχιακά μαθήματα	76	13	57	43	7	196
Μεταπτυχιακά μαθήματα	8	3	-	17	-	28
Άλλα	-	1	-	1	-	2
ΣΥΝΟΛΟ	85	17	57	61	7	226

Είναι φανερό ότι η χρήση της πλατφόρμας «η-Τάξη» είναι ιδιαίτερα δημοφιλής, αν και υπάρχουν περιθώρια αύξησης του αριθμού των μαθημάτων που προσφέρονται, ιδίως σε μεταπτυχιακό επίπεδο.

Είναι επίσης αναγκαία η επέκταση των μαθημάτων που προσφέρονται μέσω της πλατφόρμας σε όλα τα αντικείμενα και τους κύκλους σπουδών. Ωστόσο, θα πρέπει να σημειωθεί ότι μικρό μόνο μέρος των δυνατοτήτων της πλατφόρμας χρησιμοποιείται από τους διδάσκοντες. Ειδικότερα, χρησιμοποιούνται οι δυνατότητες που αφορούν την ανάρτηση ανακοινώσεων, την περιγραφή του μαθήματος και την ανάρτηση εκπαιδευτικού υλικού (σημειώσεις, παρουσιάσεις, βιβλιογραφικό υλικό κ.λπ.). Δυνατότητες όπως η επικοινωνία φοιτητών-διδασκόντων για απορίες και ερωτήσεις, η δημιουργία ομάδων συζήτησης, η χρήση ερωτηματολογίων η ανταλλαγή αρχείων, η τηλεσυνεργασία κ.ά. χρησιμοποιούνται από ελάχιστο αριθμό μαθημάτων. Θεωρείται χρήσιμη η διεξαγωγή σεμιναρίων για φοιτητές και διδάσκοντες του Τμήματος, που θα αποσκοπούν στην εξειδικευμένη παρουσίαση των δυνατοτήτων αυτών έτσι ώστε να ενσωματωθούν στην εκπαιδευτική διαδικασία.

4.6.3. Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

Οι δυνατότητες που αναφέρθηκαν πιο πάνω χρησιμοποιούνται στα φροντιστηριακά μαθήματα (λ.χ. θεματογραφία κλασικής φιλολογίας), αλλά και σε προπτυχιακά και μεταπτυχιακά μαθήματα που απαιτούν εργαστηριακό εξοπλισμό (λ.χ. πειραματική φωνητική). Οι φοιτητές επίσης έχουν στη διάθεσή τους τον εργαστηριακό εξοπλισμό του Τμήματος και τη βοήθεια του ειδικευμένου τεχνικού προσωπικού που υπηρετεί στα εργαστήρια για εκμάθηση και εξάσκηση σε σχετικά προγράμματα.

⁴ Η στήλη αυτή περιλαμβάνει κυρίως μαθήματα που προσφέρονται από το Τμήμα σε άλλα Τμήματα, ενώ η γραμμή «Άλλα» αφορά μαθήματα Erasmus και μαθήματα που απευθύνονται σε ευρύτερο κοινό.

- 4.6.4. *Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;*
Οι ΤΠΕ δεν χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των φοιτητών σε κανένα μάθημα του προγράμματος σπουδών. Είναι χρήσιμο να ενταχθούν οι νέες τεχνολογίες μέσω λ.χ. της αυτοαξιολόγησης των φοιτητών στην πλατφόρμα «η-Τάξη» και γι' αυτό είναι απαραίτητη περαιτέρω εκπαίδευση των μελών ΔΕΠ.
- 4.6.5. *Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην επικοινωνία των φοιτητών με το διδάσκοντα; Πώς;*
Όπως αναφέρθηκε πιο πάνω (παράγραφος 4.6.2) η πλατφόρμα «η-τάξη» χρησιμοποιείται για την επικοινωνία διδασκόντων-φοιτητών, αν και όχι με ιδιαίτερα εξελιγμένο τρόπο (π.χ. μέσω ομάδων συζήτησης), αλλά ως απλός διάλογος ηλεκτρονικής επικοινωνίας, που καθιστά ευκολότερη την πρόσβαση στον διδάσκοντα, επικουρικά με προσωπικά ηλεκτρονικά μηνύματα (e-mail) μέσω άλλων συστημάτων. Ο μεγάλος αριθμός φοιτητών του Τμήματος καθιστά δύσκολη την υπάρχουσα περιορισμένη χρήση των δυνατοτήτων των ΚΠΕ και δεν επιτρέπει τη χρήση πιο ανεπτυγμένων εφαρμογών.
- 4.6.6. *Ποιο το ύψος των επενδύσεων του Τμήματος σε ΤΠΕ κατά την τελευταία πενταετία;*
Το Τμήμα επενδύει στις ΤΠΕ μέσω του εξοπλισμού των Εργαστηρίων του και ανάλογα με τις ερευνητικές και διδακτικές ανάγκες που προκύπτουν. Επειδή οι δαπάνες αυτές αφορούν τη γενική λειτουργία των Εργαστηρίων, η οποία ενισχύεται επιπλέον από άλλες πηγές, δεν είναι δυνατόν να υπολογιστεί το ακριβές ποσό των επενδύσεων.

4.7. Πώς κρίνετε την αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων και τη μεταξύ τους συνεργασία;

- 4.7.1 *Αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων στα μαθήματα.*
Η αναλογία διδασκόντων-διδασκομένων διαφοροποιείται ανάλογα με την κατεύθυνση σπουδών που επιλέγει ο φοιτητής και το είδος του μαθήματος. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι από τους φοιτητές που εισήχθησαν τα έτη 2008 και 2009, την κατεύθυνση Κλασικής Φιλολογίας επέλεξαν 199 και 238 φοιτητές αντιστοίχως, την κατεύθυνση Μεσαιωνικής και Νεοελληνικής Φιλολογίας 181 και 139 φοιτητές αντιστοίχως, και την κατεύθυνση Γλωσσολογίας 87 και 105 φοιτητές αντιστοίχως.

Στα υποχρεωτικά μαθήματα των πρώτων εξαμήνων το ακροατήριο μπορεί να υπερβαίνει ακόμη και τους 500 φοιτητές, με αποτέλεσμα η παρακολούθηση να είναι από δύσκολη έως αδύνατη, οι φοιτητές να αποθαρρύνονται να παρακολουθούν τις παραδόσεις, ενώ η διόρθωση των γραπτών στις τελικές εξετάσεις να είναι δυσχερής.

Το ίδιο ισχύει και για τα εισαγωγικά μαθήματα που προσφέρονται από το Τμήμα Φιλολογίας σε άλλα Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής. Για τον λόγο αυτόν τα μαθήματα απευθύνονται συνήθως αποκλειστικά σε φοιτητές ενός και μόνο Τμήματος. Λόγω του αυξημένου αριθμού φοιτητών που παρακολουθούν τα υποχρεωτικά μαθήματα έχει εισαχθεί η πρακτική του χωρισμού σε κλιμάκια (συνήθως 2), που ελαφρύνει το διδακτικό έργο των διδασκόντων και καθιστά ευχερέστερη την παρακολούθηση από τους φοιτητές. Στα επιλεγόμενα μαθήματα κατεύθυνσης η αναλογία είναι συγκριτικά καλύτερη, με περίπου 50-200 φοιτητές ανά διδάσκοντα.

Συγκεντρωτικά

- με βάση τον αριθμό των εγγεγραμμένων φοιτητών του Τμήματος Φιλολογίας κατά το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 (3.485 προπτυχιακοί, 261 μεταπτυχιακοί και 265 διδακτορικοί)
- τον αριθμό των διδασκόντων μελών ΔΕΠ (52)
- τα προσφερόμενα μαθήματα του Τμήματος προς άλλα Τμήματα και Σχολές

- τα 3 Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών
- την επίβλεψη Μεταπτυχιακών Εργασιών Ειδικευσης και Διδακτορικών Διατριβών από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος
- την οργάνωση και υλοποίηση σεμιναριακών και φροντιστηριακών μαθημάτων

η αναλογία διδασκόντων διδασκομένων υπερβαίνει το ποσοστό 1/150 φοιτητές ανά διδάσκοντα, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται το εκπαιδευτικό έργο.

- 4.7.2 *Αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων στα εργαστήρια.*
Στα φροντιστηριακά μαθήματα (π.χ. αρχαίων ελληνικών) η αναλογία είναι συνήθως 1 προς 20 ή προς 30.
- 4.7.3 *Έχουν οι διδάσκοντες ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές; Τις τηρούν; Αξιοποιούνται από τους φοιτητές;*
Οι διδάσκοντες ανακοινώνουν στην αρχή κάθε εξαμήνου τουλάχιστον 2 ώρες γραφείου την εβδομάδα, κατά τις οποίες δέχονται φοιτητές. Οι ώρες υποδοχής αναρτώνται στους πίνακες των γραμματειών, έξω από τα γραφεία των διδασκόντων, στην ιστοσελίδα του Τμήματος και στην ιστοσελίδα του μαθήματος (η-Τάξη) ή του διδάσκοντα. Οι ώρες αυτές τηρούνται από τους διδάσκοντες και αξιοποιούνται από τους φοιτητές.

4.8. Πώς κρίνετε τον βαθμό σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα;

- 4.8.1 *Πώς μεθοδεύεται η εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);*

Οι διδάσκοντες ενθαρρύνουν τις ερευνητικές δραστηριότητες των προπτυχιακών φοιτητών μέσω του περιεχομένου των μαθημάτων. Σε επίπεδο Τομέων πραγματοποιούνται επίσης επισκέψεις γνωριμίας των φοιτητών των πρώτων εξαμήνων στα αντίστοιχα Σπουδαστήρια με σκοπό την εξοικείωση των φοιτητών με την αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας, τις βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων κ.λπ. Σε ορισμένες κατευθύνσεις του προγράμματος σπουδών οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν σεμιναριακά μαθήματα, στα οποία καλούνται να εκπονήσουν υποχρεωτικές εργασίες ή αφιερώνουν ένα εξάμηνο στην εκπόνηση πτυχιακής εργασίας υπό την καθοδήγηση ενός διδάσκοντος (λ.χ. 60ΦΓ82). Τέλος, σχεδιάστηκαν και αναμένεται να υλοποιηθούν ειδικευμένα μαθήματα για την επιστημονική γραφή, που θα περιλαμβάνουν ζητήματα της ερευνητικής διαδικασίας (αναζήτηση βιβλιογραφίας, αποδελτίωση πηγών, βιβλιογραφικές παραπομπές, δομή και η οργάνωση της επιστημονικής εργασίας).

- 4.8.2 *Παρέχεται στους φοιτητές δυνατότητα συμμετοχής σε ερευνητικά έργα;*
Η συμμετοχή των προπτυχιακών φοιτητών σε ερευνητικά προγράμματα είναι ιδιαίτερα περιορισμένη, κάτι που οφείλεται στην υποχρηματοδότηση των ερευνητικών προγραμμάτων των μελών ΔΕΠ. Μεγαλύτερη είναι η συμμετοχή των μεταπτυχιακών φοιτητών σε επιμέρους ερευνητικά προγράμματα των διδασκόντων του Τμήματος, πρακτική που ωστόσο δεν είναι συστηματική και δεν αφορά όλους τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, επίσης λόγω της περιορισμένης χρηματοδότησης των αντικειμένων του Τμήματος.

4.9. Πώς κρίνετε τις συνεργασίες με εκπαιδευτικά κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού και με το κοινωνικό σύνολο;

- 4.9.1 *Με ποια εκπαιδευτικά κέντρα του εσωτερικού συνεργάζεται το Τμήμα και πώς;*

Σε εκπαιδευτικό επίπεδο το Τμήμα έχει αναπτύξει τα εξής κοινά μεταπτυχιακά προγράμματα:

- Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας, με το Τμήμα Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ και

- Τεχνολογασία, με το Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου.

Επιπλέον, πολλά μέλη ΔΕΠ άλλων εκπαιδευτικών κέντρων του εσωτερικού συμμετέχουν σε τριμελείς και επταμελείς επιτροπές κρίσης Διδακτορικών Διατριβών του Τμήματος, και αντίστροφα, πολλά μέλη ΔΕΠ του Τμήματος συμμετέχουν σε Τριμελείς Συμβουλευτικές και Επταμελείς Εξεταστικές Επιτροπές άλλων εκπαιδευτικών κέντρων.

4.9.2. *Με ποια εκπαιδευτικά κέντρα του εξωτερικού συνεργάζεται το Τμήμα και πώς;*

Το Τμήμα συμμετέχει στο κεντρικό πρόγραμμα διεθνών συνεργασιών ERASMUS καθώς και στο Erasmus Plus (για πρακτική άσκηση των φοιτητών). Στο πλαίσιο του προγράμματος ERASMUS το Τμήμα έχει ενεργές συνεργασίες με 30 ευρωπαϊκά πανεπιστήμια, από τις χώρες όπως φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα:

Χώρα	Αριθμός πανεπιστημίων	Πανεπιστήμια
ΑΥΣΤΡΙΑ	1	Universitat Salzburg
ΒΕΛΓΙΟ	1	Universite de Liege
ΒΡΕΤΑΝΙΑ	3	King's College (University of London), University of Birmingham University of Oxford
ΓΑΛΛΙΑ	4	Universite d' Angers, Universite de Paris Sorbonne (Paris IV), Universite de Strasbourg, Universite Nancy 2
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	7	Albert-Ludwigs-Universitat Freiburg, Freie Universitat Berlin, Ludwig-Maximilians-Universitat Munchen, Rheinische Friedrich-Wilhelms-Universitat Bonn, Universitat des Saarlandes, Universitat Erfurt, Universitat zu Koln
ΔΑΝΙΑ	1	Aarhus Universitet
ΙΣΠΑΝΙΑ	3	Universidad Complutense de Madrid, Universidad de Oviedo, Universidad de Valladolid
ΙΤΑΛΙΑ	1	Universita degli studi di Milano
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	2	Central European University, Budapest, Kozep-europai Eguetem (Central European University, Budapest)
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	1	Universidade de Aveiro
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	1	University of Ljubljana
ΣΟΥΗΔΙΑ	3	Lunds Universitet, University of Skovde, Uppsala Universitet
ΤΣΕΧΙΑ	2	Comenius University in Bratislava, Masarykova Universita v Brne
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	1	University of Helsinki
ΣΥΝΟΛΟ	30	

4.9.3. *Αναπτύσσονται συγκεκριμένες εκπαιδευτικές συνεργασίες με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς φορείς;*

Τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος έχουν αναπτύξει έντονη δραστηριότητα για την προβολή και την εκκλιΐτευση των επιστημονικών αντικειμένων του Τμήματος στην τοπική κοινωνία, προσφέροντας διαλέξεις, ομιλίες και παρουσιάσεις ερευνητικών πορισμάτων σε πολλούς κοινωνικούς φορείς. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η συνεργασία με κοινωνικούς φορείς του Διδασκαλείου της Ελληνικής, που εντάσσεται στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα Διδασκαλίας της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας, με στόχο την επαφή των ξένων φοιτητών με την ελληνική κοινωνία.

4.10. Πώς κρίνετε την κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών;⁵

- 4.10.1 *Υπάρχει στρατηγικός σχεδιασμός του Τμήματος σχετικά με την κινητικότητα των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας;*
Οι συνεργασίες που έχουν προκύψει προέρχονται κυρίως από πρωτοβουλίες των μελών ΔΕΠ. Η ετήσια κινητικότητα των μελών ΔΕΠ του Τμήματος Φιλολογίας περιορίζεται σημαντικά από την ελλιπή χρηματοδότηση του προγράμματος Erasmus ή άλλων ερευνητικών προγραμμάτων, με αποτέλεσμα να μην δίνεται δυνατότητα να καλυφθεί το σύνολο των εξόδων μετακίνησης των διδασκόντων.
- 4.10.2 *Πόσες και ποιες συμφωνίες έχουν συναφθεί για την ενίσχυση της κινητικότητας του διδακτικού προσωπικού ή/και των φοιτητών;*
Σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο το Τμήμα συμμετέχει στο πρόγραμμα ανταλλαγών διδασκόντων και φοιτητών με 30 ευρωπαϊκά πανεπιστήμια μέσω του προγράμματος Erasmus (βλ. 4.9.2 παραπάνω).
- 4.10.3 *Πόσα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος μετακινήθηκαν προς άλλα Ιδρύματα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία;*
Συστηματικά στοιχεία διατίθενται για τις μετακινήσεις στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus, σύμφωνα με το οποίο μετακινήθηκαν συνολικά 14 μέλη ΔΕΠ του Τμήματος. Ωστόσο, είναι πολύ μεγαλύτερος ο συνολικός αριθμός μελών ΔΕΠ που έχουν διδάξει σε Πανεπιστήμια του εξωτερικού την τελευταία πενταετία με βάση τις ατομικές συνεργασίες των διδασκόντων, αλλά και προγράμματα όπως του Κοινοφελούς Ιδρύματος Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης κ.ά. Μεγάλος είναι και ο αριθμός των μελών ΔΕΠ που μετακινήθηκαν προς άλλα ιδρύματα στο πλαίσιο άλλων ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων, με σκοπό διαλέξεις, εκλογές και ανελίξεις άλλων μελών ΔΕΠ, κρίσεις διδακτορικών διατριβών κ.ά.
- 4.10.4 *Πόσα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων Ιδρυμάτων μετακινήθηκαν προς το Τμήμα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία;*
Δεν υπάρχουν συστηματικά στοιχεία για τον αριθμό διδασκόντων από το εξωτερικό που επισκέφθηκαν το Τμήμα για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Μια ιδέα για το είδος και τον αριθμό των σχετικών μετακινήσεων δίνεται από τις προγραμματισμένες διαλέξεις, συνέδρια και άλλες εκδηλώσεις του Τμήματος, όπως καταγράφονται λ.χ. στην ιστοσελίδα του, καθώς και στην κεντρική ιστοσελίδα των εκδηλώσεων του Πανεπιστημίου. Σύμφωνα με τα στοιχεία αυτά, ο αριθμός αυτός υπολογίζεται γύρω στα 30 μέλη ΔΕΠ από ιδρύματα του εξωτερικού.
- 4.10.5 *Πόσοι φοιτητές του Τμήματος μετακινήθηκαν προς άλλα Ιδρύματα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία;*
Ο αριθμός των φοιτητών που μετακινήθηκε για σπουδές προς άλλα Ιδρύματα ανέρχεται σε 144. Επιπλέον, το 2009-2010 μετακινήθηκαν 4 φοιτητές για πρακτική άσκηση.
- 4.10.6 *Πόσοι φοιτητές άλλων Ιδρυμάτων μετακινήθηκαν προς το Τμήμα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία;*
Ο αριθμός των φοιτητών που μετακινήθηκε από άλλα Ιδρύματα ανέρχεται σε 80.
- 4.10.7 *Υπάρχουν διαδικασίες αναγνώρισης του εκπαιδευτικού έργου που πραγματοποιήθηκε σε άλλο Ίδρυμα;*

⁵ Βλ. Ενότητα 11, Πίνακα 8.

Σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται από το πρόγραμμα Erasmus, οι φοιτητές παίρνουν μαθήματα στα Ιδρύματα του εξωτερικού με βάση τις συμφωνίες φοίτησης (learning agreements) που έχουν συντάξει και υπογράφει σε συνεργασία με τους συντονιστές των συμβάσεων πριν την αναχώρησή τους. Με την επιστροφή τους προσκομίζουν τις σχετικές βεβαιώσεις από το Πανεπιστήμιο φοίτησης και η αναγνώριση των μαθημάτων τους γίνεται σε συνεργασία με τον εκάστοτε συντονιστή, ενώ οι επιδόσεις κρίνονται με βάση την αποδεκτή κλίμακα βαθμολογίας για τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια. Κατά περίπτωση κρίνεται σκόπιμη και η εξέταση των σχετικών εργασιών που εκπονήθηκαν στο εξωτερικό για να διαπιστωθεί η αντιστοιχία.

- 4.10.8 *Πόσο ικανοποιητική είναι η λειτουργία και η στελέχωση του κεντρικού Γραφείου Διεθνών/ Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και των συνδέσμων τους;*
 Το κεντρικό γραφείο Διεθνών / Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων καλύπτει τις ανάγκες διαθέτοντας ολιγάριθμο για τα μεγέθη του ΕΚΠΑ προσωπικό, ενώ δεν υπάρχει εξειδικευμένο προσωπικό για την ενίσχυση των προγραμμάτων ανταλλαγής στις ανθρωπιστικές σπουδές.
- 4.10.9 *Τι ενέργειες για την προβολή και ενημέρωση της ακαδημαϊκής κοινότητας για τα προγράμματα κινητικότητας αναλαμβάνει το Τμήμα;*
 Το Τμήμα καταγράφει τα προγράμματα στα οποία συμμετέχει στον έντυπο ετήσιο Οδηγό Σπουδών και στην ιστοσελίδα του.
- 4.10.10 *Οργανώνονται εκδηλώσεις για τους εισερχόμενους φοιτητές από άλλα Ιδρύματα;*
 Οι εκδηλώσεις αυτές οργανώνονται κεντρικά από το ΕΚΠΑ, ενώ παράλληλα οι φοιτητές γίνονται δεκτοί από τους συντονιστές των αντίστοιχων προγραμμάτων, οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για τον προσανατολισμό τους στο εκπαιδευτικό σύστημα υποδοχής.
- 4.10.11 *Πώς υποστηρίζονται οι εισερχόμενοι φοιτητές;*
 Οι εισερχόμενοι φοιτητές ενημερώνονται και καθοδηγούνται σε όλα τα θέματα σπουδών τους από τους συντονιστές των συμβάσεων, οι οποίοι είναι υπεύθυνοι και για την επίλυση των εκπαιδευτικών και διοικητικών θεμάτων που τους αφορούν.
- 4.10.12 *Πόσα μαθήματα διδάσκονται σε ξένη γλώσσα για εισερχόμενους αλλοδαπούς σπουδαστές;*
 Με βάση την κεντρική πολιτική του Τμήματος δεν προσφέρονται μαθήματα σε ξένη γλώσσα. Συνήθως οι διδάσκοντες του Τμήματος προσφέρουν συμβουλευτικές συναντήσεις σε αγγλική ή άλλη γλώσσα, με τις οποίες οι ξένοι φοιτητές καθοδηγούνται σχετικά με το περιεχόμενο των μαθημάτων, τις εξετάσεις και την εκπόνηση των εργασιών τους.
- 4.10.13 *Υπάρχει πρόσθετη (από το Τμήμα ή/και το Ίδρυμα) οικονομική ενίσχυση των φοιτητών και των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού που λαμβάνουν μέρος στα προγράμματα κινητικότητας;*
 Όχι, δεν υπάρχει.
- 4.10.14 *Πώς προωθείται στο Τμήμα η ιδέα της κινητικότητας φοιτητών και μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού και της Ευρωπαϊκής διάστασης γενικότερα;*
 Η προώθηση της κινητικότητας βασίζεται στη διάχυση της ενημέρωσης για τα προσφερόμενα προγράμματα, την ανταλλαγή εμπειριών φοιτητών και διδασκόντων που συμμετέχουν στα προγράμματα αυτά, την υποστήριξη των εισερχόμενων και εξερχόμενων φοιτητών και την επέκταση των συμφωνιών συνεργασίας με εκπαιδευτικά ιδρύματα του εξωτερικού.
- 4.10.15 *Πώς ελέγχεται η ποιότητα (και όχι μόνον η ποσότητα) της κινητικότητας του ακαδημαϊκού προσωπικού;*

Δεν υπάρχει συγκεκριμένη διαδικασία για τον σχετικό έλεγχο, αλλά η επιτυχία κρίνεται από τη συνέχιση του προγράμματος και την ανάπτυξη στενότερων δεσμών μεταξύ των συνεργαζομένων Πανεπιστημίων.

4α. Διοικητικό και συμβουλευτικό έργο των μελών ΔΕΠ

Εκτός από το διδακτικό και το ερευνητικό τους έργο, τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Φιλολογίας παρέχουν και σημαντικό έργο διοικητικής και συμβουλευτικής φύσης, του οποίου οι ποικίλες παράμετροι δεν καθιστούν απλώς δυνατή την ομαλή και αποτελεσματική λειτουργία του Τμήματος, αλλά έχουν ουσιαστική σημασία για το σύνολο του ΕΚΠΑ και τη διάχυση της γνώσης του Τμήματος προς άλλα Ιδρύματα καθώς και την ίδια την Πολιτεία και τη Δημόσια Διοίκηση.

Οι δραστηριότητες αυτού του είδους των μελών ΔΕΠ υποβοηθούν σχεδόν σε καθημερινή βάση τις διοικητικές υπηρεσίες του Τμήματος και τη σύνδεσή του με την ευρύτερη κοινωνία.

4α.1. Κύριες διοικητικές υποχρεώσεις μελών ΔΕΠ

Οι διοικητικές υποχρεώσεις των μελών ΔΕΠ του Τμήματος που είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με την ιδιότητά τους ως μελών ΔΕΠ του Τμήματος είναι ποικίλες και απαιτούν πολύωρες διαδικασίες, προετοιμασία και συμμετοχή σε συλλογικά όργανα, ή ανάληψη θέσεων ευθύνης, όπως:

- η Γενική Συνέλευση του Τμήματος
- οι συνεδριάσεις των Τομέων
- η Διεύθυνση του Τομέα
- η Προεδρία του Τμήματος
- η συμμετοχή στην Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΣΕΜΣ)
- η συμμετοχή στη Σύγκλητο
- η διεύθυνση καθενός από τα τέσσερα Σπουδαστήρια του Τμήματος
- η συμμετοχή ή και ο συντονισμός των Επιτροπών του Τμήματος (βλ. το σχετικό κεφάλαιο 2.4.1)
- ο σχεδιασμός των Προγραμμάτων προπτυχιακών και μεταπτυχιακών Σπουδών
- η διενέργεια της Εσωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος και η συνεργασία με τη ΜΟΔΠΠ
- η παρακολούθηση και ένταξη στον στρατηγικό σχεδιασμό του Τμήματος χρηματοδοτούμενων δράσεων στο πλαίσιο ερευνητικών προγραμμάτων, όπως ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ Ι , ΕΠΕΑΚ ΙΙ, ΘΑΛΗΣ κ.ά.
- η συμμετοχή στο πρόγραμμα Erasmus ή το πρόγραμμα Leonardo da Vinci.
- η συμμετοχή στον Σύλλογο μελών ΔΕΠ της Φιλοσοφικής Σχολής
- η συμμετοχή στη Διοικούσα Επιτροπή της ΠΟΣΔΕΠ
- η συμμετοχή σε εκλεκτορικά σώματα για κρίσεις μελών ΔΕΠ
- η συμμετοχή σε Εισηγητικές Επιτροπές για κρίσεις μελών ΔΕΠ
- η συμμετοχή σε Επταμελείς Εξεταστικές Επιτροπές για την εξέταση Διδακτορικών Διατριβών εντός του ΕΚΠΑ και σε άλλα Πανεπιστήμια της χώρας, καθώς και η συμμετοχή σε αντίστοιχες επιτροπές Πανεπιστημίων του εξωτερικού
- η συμμετοχή σε Τριμελείς Συμβουλευτικές Επιτροπές για την εποπτεία Διδακτορικών Διατριβών
- η συμμετοχή σε Διμελείς ή Τριμελείς Συμβουλευτικές Επιτροπές για την εποπτεία διπλωματικών Μεταπτυχιακών Εργασιών Ειδίκευσης
- η συμμετοχή σε εξεταστικές επιτροπές για την εισαγωγή φοιτητών σε μεταπτυχιακά προγράμματα
- η συμμετοχή σε επιτροπές για τη διεξαγωγή κατατακτηρίων εξετάσεων
- η συμμετοχή σε επιτροπές για τη διεξαγωγή εξετάσεων με στόχο τη χορήγηση υποτροφιών από το ΕΚΠΑ (κληροδοτήματα) ή από το ΙΚΥ
- η συμμετοχή σε επιτροπές για τη σύνταξη προγραμμάτων επιτηρήσεων κατά τις εξετάσεις των περιόδων Φεβρουαρίου, Ιουνίου και Σεπτεμβρίου
- η συμμετοχή σε επιτροπές για τις μετεγγραφές φοιτητών

- η συμμετοχή σε επιτροπές για την επικαιροποίηση της ιστότοπου του Τμήματος και των επιμέρους Τομέων
- συμμετοχή σε επιτροπές για τη σύνταξη και την έντυπη και ηλεκτρονική δημοσίευση του Οδηγού Σπουδών του Τμήματος.

4α.2. Λοιπές δραστηριότητες των μελών ΔΕΠ

Όπως προκύπτει από την αποστολή και τους σκοπούς - στόχους του Τμήματος (βλ. σχετικό κεφάλαιο 2.3.1), τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος συνδέονται στενά με την κοινωνία. Ως εκ τούτου, προσφέρουν τεχνογνωσία και εκπαιδευτική εμπειρία σε

- Εταιρείες
- Σωματεία
- Συλλόγους
- Κέντρα Μελετών και Έρευνας,

ενώ συμμετέχουν στη

- διοίκηση επιστημονικών περιοδικών και
- συντακτικές επιτροπές

με απώτερο στόχο τη διάχυση της γνώσης.

Το εν λόγω έργο προσφέρεται από τα μέλη ΔΕΠ κατά κανόνα αφιλοκεδώς, είναι άμεσα συνυφασμένο με τα διδακτικά και ερευνητικά ενδιαφέροντά τους και απορρέει τόσο από την επιθυμία των ιδίων όσο και από την πολιτική του Τμήματος ως δυναμικής μονάδος όχι μόνον να συμβάλει στην προώθηση της έρευνας, αλλά και να τη θέσει στην υπηρεσία των αναγκών της κοινωνίας και κυρίως της εκπαίδευσης.

Όπως είναι εμφανές, η έκταση και ο όγκος αυτών των δραστηριοτήτων είναι ιδιαίτερα μεγάλος, και σε συνδυασμό με τα διδακτικά και ερευνητικά καθήκοντα αποδεικνύονται παράγοντες κατά κανόνα ιδιαίτερα χρονοβόροι. Μάλιστα, η συνήθως επείγουσα μορφή των διοικητικών απαιτήσεων οδηγεί σε άμεση διεκπεραίωση των διοικητικών αναγκών σε βάρος κυρίως των ερευνητικών δραστηριοτήτων. Δεδομένου μάλιστα του μεγάλου αριθμού των φοιτητών του Τμήματος, καθώς και του μικρού αριθμού μελών ΔΕΠ ανά Τομέα, η ανεπάρκεια των μελών ΔΕΠ αποτελεί σημαντικό πρόβλημα.

Στα δεδομένα αυτά πρέπει να προστεθούν και οι διαρκώς αυξανόμενες ανάγκες του Τμήματος και απαιτήσεις της κοινωνίας για σύγχρονη και αποτελεσματική εκπαίδευση. Ενδεχόμενη ενίσχυση του έργου του Τμήματος θα μπορούσε να αποτελεί τόσο η αύξηση του αριθμού του διοικητικού προσωπικού όσο και η καλύτερη οργάνωση της κεντρικής διοικητικής οργάνωσης του ΕΚΠΑ με τον σχεδιασμό ενιαίας ηλεκτρονικής διαχείρισης του προσωπικού και του φοιτητολογίου.

5. Ερευνητικό έργο

Στην ενότητα αυτή το Τμήμα αναλύει κριτικά και αξιολογεί την ποιότητα του επιτελούμενου ερευνητικού έργου, διαπιστώνει τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία ανά αντίστοιχο κριτήριο και επισημαίνει τις ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και τους ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία.

5.1 Πώς κρίνετε την προαγωγή της έρευνας στο πλαίσιο του Τμήματος;

Βασική επιδίωξη του Τμήματος αποτελεί η προαγωγή της έρευνας, σύμφωνα με τους στόχους και τους σκοπούς του Τμήματος, όπως αυτοί αναπτύχθηκαν στο κεφάλαιο 2.3.1. Ιδιαίτερα για την προαγωγή της έρευνας, το Τμήμα επί σειρά ετών επιδίωξε και ενθάρρυνε τη συμμετοχή των μελών του σε χρηματοδοτούμενες ερευνητικές και εκπαιδευτικές δράσεις, οργανώνοντας την ερευνητική του πολιτική σε

- ατομικό επίπεδο, καθώς και σε
- συλλογικό επίπεδο
 - ανά Τομέα ειδίκευσης
 - σε επίπεδο Τμήματος

Ως προς την ατομική έρευνα, τα μέλη ΔΕΠ, σύμφωνα με τα θεματικά πεδία των γνωστικών τους αντικειμένων,

- οργανώνουν Ερευνητικά Προγράμματα ως Επιστημονικοί Υπεύθυνοι ή
- συμμετέχουν ως μέλη σε προτάσεις άλλων Επιστημονικών Υπευθύνων
 - ενδοϊδρυματικά,
 - σε ελληνικά Πανεπιστήμια
 - σε ξένα Πανεπιστήμια.

Σε επίπεδο Τμήματος, ομαδικές ερευνητικές πρωτοβουλίες αναπτύσσονται στο πλαίσιο ερευνητικών προγραμμάτων τα οποία προεξαγγέλλονται από

- εθνικούς και
- ευρωπαϊκούς φορείς.

Γενικά, όπως τεκμηριώνεται από τα αναλυτικά στοιχεία που ακολουθούν, η έρευνα του Τμήματος εμφανίζει θετικά και αρνητικά σημεία, τα οποία συνοψίζονται στα εξής:

- Θετικά σημεία
 - καλύπτει ευρύ φάσμα ερευνητικών αντικειμένων
 - ενισχύει τη διεθνή του παρουσία σε μεγάλες ξένες σειρές διεθνούς κύρους και σε έγκριτα ελληνικά και ξένα επιστημονικά περιοδικά
 - επιτυγχάνει τη χρηματοδότηση αρκετών δράσεων
 - στοχεύει στη μέγιστη δυνατή διαθεματικότητα, διατμηματικότητα και διδρυματικότητα
 - ενισχύει το εθνικό κεφάλαιο μέσω της διαχείρισης και προαγωγής υψηλών πολιτιστικών αγαθών
 - αξιοποιεί τα αποτελέσματα της έρευνας για την επανατροφοδότηση των στόχων του Τμήματος
 - απορροφά τα παραγόμενα εκπαιδευτικά αγαθά μέσω της απασχόλησης του δυναμικού του Τμήματος, τόσο σε επίπεδο μελών ΔΕΠ όσο και σε επίπεδο προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών
 - διαχέει προς την κοινωνία τα αποτελέσματα της τεχνογνωσίας που αποκτά μετά την ολοκλήρωση των ερευνητικών του δράσεων
 - γίνεται περισσότερο ανταγωνιστικό ως προς άλλα Τμήματα Ανθρωπιστικών Επιστημών
- Αρνητικά σημεία
 - χαμηλή χρηματοδότηση από εθνικούς και ευρωπαϊκούς πόρους
 - κάλυψη αναγκών από ίδια μέσα του Τμήματος
 - απουσία ορθολογικών κριτηρίων, προσαρμοσμένων στα γνωστικά αντικείμενα του πολιτισμού και των Ανθρωπιστικών Επιστημών γενικότερα

- απουσία ειδικών κριτών, με συνάφεια γνωστικού αντικειμένου προς την πρωτοτυπία των ερευνητικών προτάσεων
- ανισοκατανομή των πόρων μεταξύ των Θετικών και των Ανθρωπιστικών Επιστημών, καθώς και του πολιτισμού γενικότερα
- απουσία οργανωμένης αμειβόμενης μεταδιδακτορικής έρευνας
- απουσία θεσμοθετημένων υποτροφιών έρευνας

Συνοπτικά, η προαγωγή της έρευνας, ιδίως κατά την περίοδο της παρούσας Εσωτερικής Αξιολόγησης, είναι σταθερά αύξουσα και αποτυπώνεται στο επόμενο κεφάλαιο. Το Τμήμα όμως θεωρεί πολύ σημαντικό παράγοντα την αλλαγή του κεντρικού εκπαιδευτικού και ερευνητικού σχεδιασμού και τη μετατόπιση του εθνικού ενδιαφέροντος προς τον πολιτισμό και την κεφαλαιοποίησή του, ως στρατηγικών που θα προσφέρουν μακροπρόθεσμες λύσεις στην οικονομία της χώρας.

5.2 Πώς κρίνετε τα ερευνητικά προγράμματα και έργα που εκτελούνται στο Τμήμα;

Κατά την τελευταία εξαετία (2004-2010) τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Φιλολογίας συμμετείχαν και συνεχίζουν να συμμετέχουν σε συνολικά 67 ερευνητικά προγράμματα, εκ των οποίων σε 44 ως επιστημονικοί υπεύθυνοι και σε 23 ως μέλη της ερευνητικής ομάδας. Αναλυτικότερα, η κατανομή των ερευνητικών προγραμμάτων κατά θεματική περιοχή και τομέα ειδίκευσης διαμορφώνεται ως εξής:

- Ερευνητικό πεδίο: Κλασική Φιλολογία

Πρόγραμμα / Τίτλος	Φορέας	Διάρκεια έργου
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ / Ησίοδος	ΕΛΚΕ	15/1/2004-15/3/2006
Αναμόρφωση Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας του Δ.Π.Θ.	ΕΠΕΑΕΚ II (3ο Κ.Π.Σ.)	1/1/2004-30/8/2006
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ / Ο ελληνικός τύπος της Ρουμανίας στο τέλος του 19ου αιώνα. Η εφημ. Σύλλογοι (Βραΐλα, Βουκουρέστιον, Γαλάζιον 1873-1893)	ΕΛΚΕ	24/1/2005-31/12/2006
Μελέτη της χειρόγραφης παράδοσης και έκδοσης ανέκδοτων και ελλιπώς εκδεδομένων ομιλιτικών και αγιολογικών κειμένων από χειρόγραφα και παπύρους	Επιτροπή Ερευνών Πανεπιστημίου Πατρών / Πρόγραμμα Κ. ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ	1/12/2004-15/3/2008
ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ I / Σχεδιασμός και ανάπτυξη ευέλικτων συστημάτων ψηφιακής διαχείρισης γλωσσικών πόρων με εφαρμογή στην ελληνική και τη λατινική γλώσσα	ΕΛΚΕ – 3ο Κ.Π.Σ.	14/9/2004-30/6/2008
Συνέχιση και ολοκλήρωση ερευνητικού προγράμματος (1987-2008) του Ιδρύματος "Αναστάσιος Γ. Λεβέντης" και επιμέρους ερευνητικά προγράμματα του Ε.Κ.Π.Α. για εξάτομη κριτική και ερμηνευτική έκδοση της Αρχαίας Κυπριακής	Ίδρυμα Αναστάσιος Λεβέντης – Επιτροπή Ερευνών	14/1/2004-14/8/2008
Σχεδιασμός Ηλεκτρονικής Θεματικής Πύλης για την Ελληνική και Ρωμαϊκή Αρχαιότητα: ΕΥΡΥΠΥΛΗ	ΕΛΚΕ	10/1/2006-10/11/2008
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ / Πινδάρου Α' Ολυμπόνικος	ΕΛΚΕ	14/9/2005-18/12/2008
Έκδοση ανέκδοτων ελληνικών παπύρων από την πολεμαϊκή, ρωμαϊκή και βυζαντινή Αίγυπτο	ΕΛΚΕ	1/1/2004-31/12/2008
European Cooperation in Science and Technology (COST) Action A36 / Tributary Empires Compared: Romans, Mughals and Ottomans in the pre-industrial world from antiquity till the transition to modernity	European Science Foundation	14/6/2005-14/4/2009
ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ II / Επιλογή	ΕΛΚΕ – 3ο Κ.Π.Σ.	1/1/2005-1/6/2009

πρωτογενών γραπτών πηγών για τη μετακλασική αρχαιότητα στον χώρο της Ανατολικής Μεσόγειου		
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ / Προετοιμασία υπομνηματισμένης έκδοσης και μετάφρασης του έργου του Ρωμαίου κωμωδιογράφου Πλαύτου, "ο Καυχρησάρης Στρατιώτης"	ΕΛΚΕ	14/9/2007-14/8/2009
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ / Φαίδρου Fabulae	ΕΛΚΕ	10/1/2008-14/1/2010
Ερμηνευτικός και άλλος σχολιασμός της Αριστοτέλους Ρητορικής, βιβλία Α' και Β'	ΕΛΚΕ	14/4/2006-14/1/2010
Έκδοση ανέκδοτων ελληνικών παπύρων από τη συλλογή της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Αυστρίας	Ίδρυμα Παιδείας και Ευρωπαϊκού Πολιτισμού	1/6/2008-1/6/2010
Neue griechische Papyri aus der Sammlung der Griechischen Papyrologischen Gesellschaft	ALEXANDER VON HUMBOLDT-STIFTUNG	1/9/2008-31/3/2011
Greeks, Jews and Egyptians. An alphabetically arranged tax list of a multi-cultural village in Ptolemaic Egypt (P.VINDOB. G 60514-8)	British Academy	1/12/2008-1/12/2011
Ερευνητικό πρόγραμμα για την εισαγωγή της διαθεματικής διδασκαλίας κειμένων της Αρχαίας Κυπριακής Γραμματείας στα Σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης της Κύπρου. Σύνταξη ειδικού Ανθολογίου - Παραγωγή επικουρικού εκπαιδευτικού υλικού - Επιμόρφωση εκπαιδευτικών	Ίδρυμα Αναστάσιος Λεβέντης – Επιτροπή Ερευνών - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου	19/1/2008-14/12/2011
Πρακτική άσκηση φοιτητών του Τμήματος Φιλολογίας του ΕΚΠΑ	Υπουργείο Παιδείας και Δια Βίου Μάθησης	11/1/2004-14/12/2011
Έκδοση της συλλογής παπύρων του Πανεπιστημίου της Βόννης	Berufungsmittel / Έδρα Αρχαία Ιστορία του Πανεπιστημίου της Βιέννης	1/1/2008-1/12/2012
ΘΑΛΗΣ / Λατινική Λεξικογραφία: Σχεδιασμός και ανάπτυξη ειδικών συστημάτων για τη διαχείριση και τη λημματοποίηση λατινικών και ελληνικών γλωσσικών πόρων	ΕΚΠΑ - ΑΠΘ - University of Leeds - Università degli Studi di Roma "La Sapienza"	2011-2013
ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΥΓΚΛΙΣΗ / Ψηφιοποίηση έντυπων και χειρόγραφων μεσαιωνικών λατινικών κειμένων συνοδευόμενων από λατινογράμματα ελληνική μετάφραση. Ανάπτυξη και εφαρμογή συστήματος διαχείρισής τους και δημιουργία δίγλωσσης βάσης δεδομένων	ΕΛΚΕ – 3ο Κ.Π.Σ.	2011-2013
ΕΠΕΑΕΚ II / Ευαισθητοποίηση Εκπαιδευτικών και παρεμβατικά προγράμματα για την προώθηση της ισότητας των φύλων	2ο Κ.Π.Σ. - ΥΠΕΠΘ - ΚΕΘΙ	2002-2007

- Ερευνητικό πεδίο: Βυζαντινή Φιλολογία και Λαογραφία

Πρόγραμμα / Τίτλος	Φορέας	Διάρκεια έργου
Παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού σε ηλεκτρονική μορφή για το μάθημα της Ιστορίας των τριών τάξεων του Γυμνασίου	Παιδαγωγικό Ινστιτούτο	2004-2008
ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ II / Ο άνθρωπος και τα ζώα στο Βυζάντιο	ΕΛΚΕ – 3ο Κ.Π.Σ.	2004-2008
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ / Μελέτη και έκδοση ανέκδοτων αγιολογικών κειμένων	ΕΛΚΕ	σε εξέλιξη
CEIM Project "European Citizenship and Mediterranean Identities" με θέμα: "The problem of human rights"	Πανεπιστήμιο του Cassino	1/9/2007-30/11/2007
Κατάλογος ελληνικών παραμυθιών / Ερευνητικό πρόγραμμα του	Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς – Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών	1/1/2004-31/12/2007

Ιστορικού Αρχείου Ελληνικής Νεολαίας		
Η ιστορία των Δωδεκανήσων κατά την περίοδο της Ενετοκρατίας	ΕΛΚΕ	1/10/2007-14/1/2010
Ψηφιοποίηση φωτογραφιών έργων graffiti σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Συγκρότηση ηλεκτρονικού αρχείου και δημοσίευσή του στο Διαδίκτυο	ΕΛΚΕ	2/2/2009-2/2/2010
Έκδοση του Γ' Τόμου ανέκδοτων λεξικογραφικών κειμένων	ΕΛΚΕ	3/5/1999-12/4/2011
Καταγραφή και έκδοση των ανέκδοτων μετα-ρωμανικών κοντακίων. 7ος -10ος αιώνας	ΕΛΚΕ	21/9/1998-12/4/2011

- Ερευνητικό πεδίο: Νεοελληνική Φιλολογία

Πρόγραμμα / Τίτλος	Φορέας	Διάρκεια έργου
Ποιητικά κείμενα αναβίωσης των αρχαίων μέτρων στον 19ο αιώνα	Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών	1/10/2003-30/12/2004
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ / Νεοελληνική ποιητική 19ου και 20ου αιώνα	ΕΛΚΕ	24/1/2005-7/4/2005
Ηλεκτρονική Πύλη για την ελληνική γλώσσα και τη γλωσσική εκπαίδευση: Η ελληνική γλώσσα στο διαδίκτυο: Νεοελληνική λογοτεχνία: Οδηγός μελετών της νεοελληνικής λογοτεχνίας: Παλαιότερες ανθολογίες νεοελληνικής λογοτεχνίας (ποίησης και διηγήματος)	Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας	1/3/2005-30/11/2005
ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ Ι / Μελέτη της διδασκαλίας των λογοτεχνικών σπουδών στο πλαίσιο της εξ αποστάσεως πανεπιστημιακής εκπαίδευσης (Ανοικτά Πανεπιστήμια)	ΕΛΚΕ – 3ο Κ.Π.Σ.	1/1/2004-30/4/2006
Ηλεκτρονική Πύλη για την ελληνική γλώσσα και τη γλωσσική εκπαίδευση: Η ελληνική γλώσσα στο διαδίκτυο: Νεοελληνική λογοτεχνία: Οδηγός μελετών της νεοελληνικής λογοτεχνίας: Σύγχρονες ποιητικές ανθολογίες	Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας	1/4/2006-31/8/2006
Κοσμόπολις: Ψηφιοποίηση φιλολογικών / λογοτεχνικών περιοδικών 19ου-20ου αι. στο έργο Τηλεφάεσσα - Παροχή Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών της Βιβλιοθήκης και Υπηρεσίας Πληροφόρησης του Πανεπιστημίου Πατρών στην Ακαδημαϊκή Κοινότητα	ΕΠΕΑΕΚ II / ΕΚΤ & ΕΤΠΑ	3/3/2003-29/12/2006
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ / Η λογοτεχνική παραγωγή του έξω Ελληνισμού τον 19ο και 20ό αιώνα	ΕΛΚΕ	14/12/2002-27/8/2007
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ / Σύνταξη ελληνικής και ελληνόγλωσσης βιβλιογραφίας Θεωρίας της Λογοτεχνίας (1957-2008)	ΕΛΚΕ	1/1/2004-1/1/2008
Συγκέντρωση, ταξινόμηση και καταγραφή του αρχείου Νίκου Καββαδία	Μουσείο Μπενάκη και Έλγκα Καββαδία	1/11/2006-30/3/2010
Grammar of Medieval Greek	Πανεπιστήμιο του Cambridge - Arts and Humanities Research Council	1/10/2004-6/4/2011

- Ερευνητικό πεδίο: Γλωσσολογία

Πρόγραμμα / Τίτλος	Φορέας	Διάρκεια έργου
Εκπαίδευση Μουσουλμανοπαίδων. Δράση: Προσδιορισμός επιπέδων	ΕΛΚΕ	1/1/2003-1/1/2005

γλωσσολογίας		
ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ I / Ανάπτυξη Ηλεκτρονικών Σωμάτων Κειμένων της Ελληνικής προς γενική και ειδικές χρήσεις	ΕΛΚΕ – 3ο Κ.Π.Σ.	1/1/2004-1/1/2008
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ / Κατάκτηση και Διδασκαλία Λεξιλογίου στην Ελληνική ως Γ2	ΕΛΚΕ	1/1/2007-1/1/2009
Μετανάστες II και III. Πρόγραμμα του ΥΠΕΠΘ σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης	ΙΔΕΚΕ, ΕΚΠΑ	1/1/2006-1/1/2009
Εξ αποστάσεως εκμάθηση (e-learning) της Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας με την επωνομασία 'e-llinika'	ΕΚΠΑ, Διαδικτυακή Εκπαίδευση	1/1/2001-1/1/2012
ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ I / Ηλεκτρονικά Σώματα Κειμένων για την έρευνα και την διδασκαλία της Νέας Ελληνικής γλώσσας	ΕΛΚΕ – 3ο Κ.Π.Σ.	14/1/2004-14/1/2007
Εκπαίδευση Παλινοστούτων και Αλλοδαπών Μαθητών	Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής ΕΚΠΑ	14/1/2004-14/1/2005
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ / Πορίσματα από τη γλωσσολογική μελέτη σωμάτων κειμένων της Ελληνικής	ΕΛΚΕ	14/1/2004-14/1/2008
Ένταξη παιδιών παλινοστούτων και αλλοδαπών στο σχολείο για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (Γυμνάσιο)	International Centre of Mediterranean Linguistics	14/1/2007-14/1/2012
e-llinika: Ηλεκτρονικό διδακτικό υλικό για την εξ αποστάσεως εκμάθηση της Ελληνικής	Προγράμματα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (e-learning), Κ.Ε.Κ., ΕΚΠΑ	14/1/2004-14/1/2005
ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ I / Ανάπτυξη Ηλεκτρονικών Σωμάτων Κειμένων της Ελληνικής	ΕΛΚΕ – 3ο Κ.Π.Σ.	14/1/2003-14/1/2005
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ / Ανάλυση επιστημονικών άρθρων: η περίπτωση των επιλόγων	ΕΛΚΕ	14/1/2004-14/1/2005
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ / Ανάλυση Θεατρικού Λόγου	ΕΛΚΕ	14/1/2005-14/1/2006
ALPINE, Adults Learning and Participating in Education - A Higher Education Project	Ευρωπαϊκή Ένωση (Project Number 85715-CP-1-2000-UK-GRUNDTVIG-ADU)	1/5/2001-30/6/2004
Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II / Αναμόρφωση προπτυχιακού προγράμματος Τμήματος Φιλολογίας «ΤΑΛΩΣ»	ΕΚΠΑ	1/10/2002 έως 31/8/2006 και παράταση έως 31/8/2008
ΘΑΛΗΣ / Greek Phonetics and Educational Applications	ΕΚΠΑ, ΙΕΑ	1/7/2010-30/6/2013
Διεθνείς γεωλογικοί όροι ελληνικής προέλευσης	ΕΛΚΕ	1/5/1997-σήμερα
Χρηστικό Λεξικό της Νεοελληνικής της Ακαδημίας Αθηνών	Υπουργείο Οικονομικών – Ακαδημία Αθηνών	1/1/2003-σήμερα
Η Πύλη για την ελληνική γλώσσα. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Κοινωνία της Πληροφορίας": Υπόεργο 1, Πακέτο Εργασίας 5: "Η Ελληνική Γλώσσα"	Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας	1/1/2004-1/1/2006
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ / Το νομικό κείμενο. Κειμενογλωσσολογική ανάλυση	ΕΛΚΕ	14/1/2005-14/1/2010
Θεματοποιημένο Βασικό Λεξιλόγιο για τη Νέα Ελληνική	ΕΛΚΕ	1/9/2005-1/9/2006
Sonderforschungsbereich (SFB) 632 "Information Structure: the linguistic means for structuring utterances, sentences and texts"	Πανεπιστήμιο του Potsdam, Πανεπιστήμιο Humboldt του Βερολίνου, Deutsche Forschungsgemeinschaft (DFG)	1/9/2006-30/6/2008
Πληροφοριακή δομή της πρότασης στα Νέα Ελληνικά	ΕΛΚΕ	1/9/2007-30/6/2008
Cross-linguistically Robust Stages of Children's Linguistic Performance	COST Action A33, European Science Foundation	2006-2010
Language Impairment in a Multilingual Society: Linguistic Patterns and the Road to	COST Action ISO804, European Science Foundation	2009-2012
Εκπαίδευση των Παιδιών Ρομά στις	Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου	2010-2013

Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας, Αττικής και Νοτίου Αιγαίου	Μάθησης και Θρησκευμάτων, Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 'Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση'	
ΘΑΛΗΣ / Επίπεδα διαταραχής του λόγου ελληνοφώνων ατόμων με αφασία: σχέσεις με ελλείμματα επεξεργασίας, εγκεφαλική βλάβη και προσεγγίσεις θεραπείας	ΕΚΠΑ, ΤΕΙ ΠΑΤΡΩΝ	1/1/2012-30/9/2015
ΘΑΛΗΣ / Cognitive mechanisms in the perception, representation and organization of knowledge	ΕΚΠΑ	1/1/2012-30/9/2015

Στα παραπάνω ερευνητικά προγράμματα του Τμήματος έχουν συμμετάσχει

- ένας (1) μεταδιδάκτορας
- τέσσερις (4) διδάκτορες
- έξι (6) υποψήφιοι διδάκτορες
- δέκα (10) μεταπτυχιακοί
- δεκαπέντε (15) προπτυχιακοί φοιτητές.

Ευρύτερη συνεργασία έχει υπάρξει με αποφοίτους της Σχολής Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών του ΕΜΠ, των Τμημάτων Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών του ΕΚΠΑ, του ΤΕΙ Πειραιά και με ερευνητές του Ινστιτούτου Επεξεργασίας του Λόγου.

5.3 Πώς κρίνετε τις διαθέσιμες ερευνητικές υποδομές;

Στο Τμήμα λειτουργούν δύο Εργαστήρια, τα οποία χρησιμοποιούνται από μέλη ΔΕΠ και φοιτητές σε καθημερινή βάση: το Εργαστήριο Πληροφορικής και το Εργαστήριο Φωνητικής και Υπολογιστικής Γλωσσολογίας. Οι διαθέσιμες υποδομές καλύπτουν μόνο ένα μέρος των ερευνητικών δραστηριοτήτων που αναπτύσσονται στο Τμήμα.

Σύμφωνα με τις απαντήσεις των μελών ΔΕΠ καθίσταται σαφές ότι η επάρκεια, η καταλληλότητα και η ποιότητα των χώρων των ερευνητικών εργαστηρίων είναι οριακή με αρκετές ελλείψεις. Για παράδειγμα, δεν προβλέπεται ειδικός εξοπλισμός και υλικό για έρευνα στην Παλαιογραφία και στην Ψυχολογολογία. Σχετικά με τον εργαστηριακό εξοπλισμό διαπιστώνεται η ανεπάρκεια και η παλαιότητα του με κυριότερο πρόβλημα την πλήρη απουσία συντήρησης ή αναβάθμισης λόγω έλλειψης χρηματοδότησης. Το γεγονός αυτό επιφέρει βλάβες και φθορές του υλικού με αποτέλεσμα την αδυναμία χρήσης των οργάνων και συσκευών για μακρά χρονικά διαστήματα.

5.4 Πώς κρίνετε τις επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος κατά την τελευταία πενταετία;

Η ερευνητική δραστηριότητα του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος κρίνεται πολύ ικανοποιητική, όπως δείχνουν τα ακόλουθα στοιχεία του παρακάτω πίνακα:

	A	B	Γ	Δ	E	ΣΤ	Z	H	Θ	I
2005	25	76	8	42	2	29	13	16	12	13
2006	17	33	1	25	1	39	8	13	4	11
2007	12	31	4	19	3	44	10	20	5	8
2008	17	24	3	25	7	28	11	16	18	2
2009	25	53	8	45	0	45	11	47	47	16
2010	8	29	3	18	8	26	6	3	0	12
Σύνολο	104	246	27	174	21	211	59	115	86	62

Επεξηγήσεις:

A = Βιβλία/μονογραφίες

B = Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές

Γ = Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές

Δ = Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές

E = Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές

ΣΤ = Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους

Z = Συλλογικοί τόμοι στους οποίους επιστημονικός εκδότης είναι μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος

H = Άλλες εργασίες

Θ = Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που δεν εκδίδουν πρακτικά

I = Βιβλιοκρισίες που συντάχθηκαν από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος

Από τα 65 μέλη ΔΕΠ του Τμήματος στοιχεία έδωσαν τα 56, επομένως οι αριθμοί αυτοί δεν αντιστοιχούν στη συνολική εικόνα του Τμήματος. Επιπλέον, η απογραφή αυτή δεν περιλαμβάνει εργασίες μελών του Τμήματος που συνταξιοδοτήθηκαν κατά την τελευταία πενταετία, καθώς τότε δεν εφαρμοζόταν ακόμα η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης. Όπως φαίνεται από τον παρακάτω πίνακα, σε βάθος εξαετίας το σύνολο των επιστημονικών εργασιών ανέρχεται σε 1.045. Επομένως, αντιστοιχούν 19 επιστημονικές εργασίες ανά διδάσκοντα, με κορυφαίο από πλευράς παραγωγικότητας το έτος 2009.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η παραγωγικότητα ενός ερευνητή των θεωρητικών/ ανθρωπιστικών επιστημών δεν μπορεί να συγκριθεί με την παραγωγικότητα ενός ερευνητή των θετικών επιστημών. Τα γνωστικά αντικείμενα κατά τομέα εξειδίκευσης ενός φιλολογικού τμήματος δεν βασίζονται σε πειραματικές μελέτες και μετρήσεις μιας ομάδας ερευνητών, αλλά αποτελούν συχνά χρονοβόρα βιβλιογραφική έρευνα και ενημέρωση. Επίσης, όπως φανερώνεται από τον κατάλογο των δημοσιεύσεων και των ανακοινώσεων των μελών ΔΕΠ του Τμήματος, η πλειονότητα των έργων έχει ατομικό χαρακτήρα και δεν αποτελεί προϊόν συλλογικής γραφής, όπως συχνά συμβαίνει στις θετικές επιστήμες με αποτέλεσμα το ίδιο έργο να προσμετράται σε όλους τους συντελεστές.

5.5 Πώς κρίνετε τον βαθμό αναγνώρισης της έρευνας που γίνεται στο Τμήμα από τρίτους;

Ο βαθμός αναγνώρισης του ερευνητικού έργου του Τμήματος, παράλο που δεν μετράται με τις μεθόδους ή τα εργαλεία των θετικών επιστημών, είναι υψηλός, όπως δείχνουν τα ακόλουθα στοιχεία:

	A	B	Γ	Δ	E	ΣΤ
2005	597	27	13	15	23	2
2006	460	13	10	4	13	0
2007	352	22	11	7	12	1
2008	1578	29	18	18	31	9
2009	875	25	22	18	65	1
2010	248	9	14	12	27	1
Σύνολο	4110	125	88	74	171	14

Επεξηγήσεις:

A = Ετεροαναφορές

B = Βιβλιοκρισίες τρίτων για δημοσιεύσεις μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος

Γ = Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων

Δ = Συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών

E = Προσκλήσεις για διαλέξεις

ΣΤ = Βραβεία και τιμητικοί τίτλοι

Στο σημείο αυτό πρέπει να αναφερθεί και η σύνδεση του Τμήματος με την ALTE (Association of Language Testers in Europe) μέσω του Διδασκαλείου της Νέας Ελληνικής, του οποίου το Τμήμα έχει τη διοικητική και επιστημονική ευθύνη, ως ένα από τα 40 συνεργαζόμενα Ιδρύματα για τη διδασκαλία 27 γλωσσών διεθνώς και την ανάλογη πιστοποίηση του επιπέδου γλωσσομάθειας για τους υποψηφίους φοιτητές.

Επίσης για την προβολή του έργου του Τμήματος και την ενίσχυση του ρόλου του διεθνώς οργανώθηκαν Διεθνείς Ημερίδες επιστημονικών συναντήσεων με προσκεκλημένους ομιλητές. Ενδεικτικά αναφέρουμε:

Έτος	Τίτλος ημερίδας	Προσκεκλημένοι ομιλητές
2004	Δι-ειδολογικές σχέσεις στη λατινική ποίηση	J. Dangel (Université de la Sorbonne-Paris IV)
		A. Deremetz (Université Lille III)
		P. Laurens (Université de la Sorbonne-Paris IV)
2005	Διεθνής Ημερίδα για τη Λατινική Ποίηση	G. B. Conte (Scuola Normale Superiore di Pisa)
		J. Dangel (Université de la Sorbonne - Paris IV)
		R. Thomas (Harvard University)
2008	Ρητορική των ειδών στην Κλασική Λογοτεχνία	B. Zimmermann (Universität Freiburg)
		J. Dangel (Université de la Sorbonne - Paris IV)
		J. May (St. Olaf College)
		Ch. Craig (University of Tennessee)

Εκτός από τις ημερίδες, το Τμήμα οργάνωσε με σημαντική επιτυχία διεθνή συνέδρια τα οποία πρέβηλαν το έργο του Τμήματος και των μελών ΔΕΠ διεθνώς. Ενδεικτικά αναφέρονται τα ακόλουθα:

Έτος	Τίτλος
2004	Συμπόσιο «Ο Ελληνισμός της Αυστραλίας», Πανεπιστήμιο Αθηνών και Πανεπιστήμιο La Trobe, Αθήνα
2004	2ο Διεθνές Συνέδριο για τη Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα
2004	3ο Διεθνές Συνέδριο για τη Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα
2005	Διεθνές Συνέδριο <i>Το Δίηγημα στην ελληνική και τις ξένες λογοτεχνίες: Θεωρία – Γραφή – Πρόσληψη</i> . Ελληνική Εταιρεία Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας - Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας - Τμήμα Φιλολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών, Αθήνα
2006	4ο Διεθνές Συνέδριο Νεοελληνικής Διαλεκτολογίας, με θέμα: «Κυπριακή διάλεκτος: συγχρονία και διαχρονία»
2006	Ημερίδα με θέμα Ο κόσμος των κειμένων προς τιμήν του καθηγητή Γ. Μπαμπινιώτη, Πανεπιστήμιο Αθηνών, σε συνεργασία με το Centre for Hellenic Studies (King's College London), Αθήνα
2007	Διεθνής ημερίδα με τίτλο: <i>Fiction on the fringe: Novelistic writing in late antiquity</i> . Σουηδικό Ερευνητικό Ινστιτούτο Αθηνών
2007	Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο <i>Νίκος Καζαντζάκης 1957-2007. Παραμορφώσεις, παραλείψεις, μυθοποιήσεις</i> , Αθήνα, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Φιλολογίας
2007	Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων: Νέα σχολικά βιβλία και εκπαιδευτικές αλλαγές στη μειονοτική και τη δημόσια εκπαίδευση, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα
2008	Διεθνές συνέδριο <i>Γραφές της μνήμης: Σύγκριση - αναπαράσταση - θεωρία</i> , Αθήνα. Ελληνική Εταιρεία Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας - Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας Τμήματος Φιλολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών
2008	Ημερίδα <i>Φιλολογία και Νέες Τεχνολογίες</i> . Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Φιλολογίας
2008	Διημερίδα «Η Ελληνική γλώσσα στην Κύπρο από την αρχαιότητα ως σήμερα», Τμήμα Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα
2008	Ημερίδα «Φιλολογία και Νέες Τεχνολογίες», Τμήμα Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα
2008	Συνέδριο με θέμα: «Η ελληνική γλώσσα στην Κύπρο από την αρχαιότητα ως σήμερα», Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα

5.6. Πώς κρίνετε τις ερευνητικές συνεργασίες του Τμήματος;

Το Τμήμα διατηρεί συνεργασίες και στο εσωτερικό και στο εξωτερικό. Ειδικότερα, οι συνεργασίες έχουν ως ακολούθως:

- Με άλλες ακαδημαϊκές μονάδες του Ιδρύματος
 - Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας
 - Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας
 - Τμήμα Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας
 - Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας
- Με φορείς και ιδρύματα στο εσωτερικό
 - Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
 - Πανεπιστήμιο Πατρών
 - Ιόνιο Πανεπιστήμιο
 - Ινστιτούτο Βυζαντινών Ερευνών / Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών
 - Κέντρον Ερεύνης των Νεοελληνικών Διαλέκτων και Ιδιωμάτων Ι.Α.Ν.Ε / Ακαδημία Αθηνών
 - Κέντρον Ερεύνης της Ελληνικής και Λατινικής Γραμματείας / Ακαδημία Αθηνών
 - Κέντρον Ερεύνης Επιστημονικών Όρων και Νεολογισμών / Ακαδημία Αθηνών
 - Μουσείο Μπενάκη
 - Ίδρυμα Αναστάσιος Λεβέντης
 - Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
 - Ίδρυμα Παιδείας και Ευρωπαϊκού Πολιτισμού
 - Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας
 - Παιδαγωγικό Ινστιτούτο
 - Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς
 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου
 - Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου
 - Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών ΕΚΠΑ
 - ΤΕΙ Πειραιά
 - ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος»
 - Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης
- Με φορείς και ιδρύματα στο εξωτερικό
 - Πανεπιστήμιο της Βιέννης
 - Πανεπιστήμιο του Salzburg
 - European Science Foundation
 - Βρετανική Ακαδημία
 - Πανεπιστήμιο της Βόννης
 - Πανεπιστήμιο του Cassino
 - Πανεπιστήμιο του Cambridge
 - International Centre of Mediterranean Linguistics
 - Πανεπιστήμιο του Potsdam
 - Πανεπιστήμιο Humboldt του Βερολίνου
 - Πανεπιστήμιο του Bielefeld

5.7 Πώς κρίνετε τις διακρίσεις, τα βραβεία ερευνητικού έργου που έχουν απονεμηθεί σε μέλη του Τμήματος και τη συμμετοχή τους σε ελληνικές και ξένες επιστημονικές εταιρείες;

Η εκπαιδευτική και ερευνητική δραστηριότητα των μελών ΔΕΠ του Τμήματος είναι ιδιαίτερα ενισχυμένη εντός και εκτός Ελλάδας χάρη στη διεθνή προβολή του έργου τους, όπως προκύπτει από τις ακόλουθες διακρίσεις και συμμετοχές:

- Βραβείο – υποτροφία του κρατικού γερμανικού ιδρύματος Alexander von Humboldt – Stiftung
- Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών για συγγραφή μονογραφίας
- Βραβείο της Ελληνικής Εταιρείας Χριστιανικών Γραμμάτων
- Χρυσό μετάλλιο Πνευματικού Κέντρου Δήμου Καρπάθου
- Χρυσό μετάλλιο του Συλλόγου των Απανταχού Μενεπιατών Καρπάθου Αττικής
- Διευθνήτης του Ινστιτούτου Βυζαντινών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών

- Εκδότης του διεθνούς επιστημονικού περιοδικού (εκδιδόμενο ηλεκτρονικά και σε έντυπη μορφή) "Βυζαντινά Σύμμεικτα"
- Επισκέπτης καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Birmingham: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών
- Επισκέπτης καθηγητής στην Ecole des Hautes Études en Sciences Sociales. Centre d'Études Byzantines, Néo-helléniques et Sud-est Européennes (Παρίσι)
- Επισκέπτης καθηγητής στο Facolta di Lettere e Filosofia, Università degli Studi di Palermo - Istituto Siciliano di Studi Bizantini e Neoellenici "Bruno Lavagnini"
- Επισκέπτης καθηγητής στο Università degli Studi di Milano. Dipartimento di Scienze dell'Antichità
- Επισκέπτης καθηγητής στο Università di Catania, Facolta di Lingue e Letterature Straniere, Dipartimento di Filologia Moderna
- Επισκέπτης καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Padova: Τομέας Γλωσσολογίας
- Επισκέπτης καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Salamanca: Τομέας Γλωσσολογίας
- Επισκέπτης καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Sorbonne: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών
- Επισκέπτης καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Βιέννης: Ινστιτούτο Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών
- Επισκέπτης καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Στρασβούργου, Γαλλία
- Επισκέπτης καθηγητής στο Τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Τιφλίδας, Γεωργία
- Επισκέπτης καθηγητής στο Τμήμα Κλασικών Σπουδών του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνιας στο Irvine, ΗΠΑ
- Μέλη της Classical Association
- Μέλη της Société des Études Latines
- Μέλη της Εν Αθήναις Γλωσσολογικής Εταιρείας
- Μέλη της Φιλεκπαιδευτικής Εταιρείας
- Μέλος Εταιρείας Ελληνικής Γλωσσολογίας
- Μέλος της Academy of Aphasia των Η.Π.Α.
- Μέλος της American Association of University Women
- Μέλος της Arbeitsgemeinschaft für Neogräzistik in der Bundesrepublik
- Μέλος της Deutschland Mitglied der European Association for Modern Greek Studies
- Μέλος της Associazione Italiana di Cultura Classica
- Μέλος της Deutsche Arbeitsgemeinschaft zur Förderung Byzantinischer Studien
- Μέλος της Euroclassica
- Μέλος της Επιστημονικής Εκδοτικής Επιτροπής (Editorial Board) του περιοδικού Byzantinoslavica (Πράγα)
- Μέλος της Επιστημονικής Εκδοτικής Επιτροπής του περιοδικού Jahrbuch der Österreichischen Byzantinistik (Βιέννη)
- Μέλος της Hellenic Humanistic Society
- Μέλος της International Society for the History of Rhetoric
- Μέλος της Society for the Study of Greek Name
- Μέλος της The Women's Classical Caucus (Αμερικανική Φιλολογική Εταιρεία)
- Μέλος της Ελληνικής Ανθρωπιστικής Εταιρείας
- Μέλος της ΕλληνοΑμερικανικής Εταιρείας Επιστημόνων The Hellenic Link
- Μέλος της Εν Αθήναις Γλωσσικής Εταιρείας

- Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής της Έκθεσης "Byzanz - Pracht und Alltag". Kunst- und Ausstellungshalle der Bundesrepublik Deutschland (2007-2008)
- Μέλος της Ομηρικής Ακαδημίας Χίου
- Μέλος της Συντακτικής Επιτροπής του περιοδικού Journal of Greek Linguistics
- Μέλος της Συντακτικής Επιτροπής του περιοδικού Studies in Translation
- Μέλος του American School of Classical Studies at Athens
- Μέλος της Φιλολογικής Εταιρίας της Μεγ. Βρετανίας (PhilSoc)
- Μέλος του Κοινοφελούς Ιδρύματος Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης
- Μέλος του Συνδέσμου Κλασικών Φιλολόγων του Texas (Texas Classical Association)
- Μέλος του Φιλολογικού Συλλόγου «Παρνασσός»
- Πρόεδρος της Φιλεκπαιδευτικής Εταιρείας
- Προσκεκλημένος ομιλητής στο Langford Latin Seminar, Fall 2006, με τίτλο "Grammar and Rhetoric in Roman Poetry". Tallahassee (Florida, ΗΠΑ)

5.8 Πώς κρίνετε τον βαθμό συμμετοχής των φοιτητών/σπουδαστών στην έρευνα;

Η συμμετοχή των φοιτητών στην ακαδημαϊκή έρευνα αποτελεί κοινό ζητούμενο των μελών ΔΕΠ του Τμήματος Φιλολογίας. Με στόχο τη συμμετοχή προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών στα ερευνητικά προγράμματα, έχουν καταβληθεί και καταβάλλονται συνεχείς προσπάθειες παρά την έλλειψη σχετικών πόρων και κατάλληλων υποδομών. Παράγοντες όπως η αθρόα εισαγωγή προπτυχιακών φοιτητών στο Τμήμα, η απουσία ενδιαφέροντος σε συνδυασμό με χαμηλές επιδόσεις, η εξωπανεπιστημιακή εργασιακή τους απασχόληση, και η διακοπή φοίτησης σε συνδυασμό με την περιορισμένη χρηματοδότηση των ερευνητικών προγραμμάτων καθιστούν δύσκολη την αύξηση συμμετοχής των φοιτητών στις ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος.

6. Σχέσεις με κοινωνικούς/πολιτιστικούς/παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς

Στην ενότητα αυτή το Τμήμα αναλύει κριτικά και αξιολογεί την ποιότητα των σχέσεων του με ΚΠΠ φορείς και επισημαίνει

- Τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος ως προς το αντίστοιχο κριτήριο
- Τις ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και τους ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία

6.1. Πώς κρίνετε τις συνεργασίες του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς;

Τα γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος Φιλολογίας αναφέρονται όχι μόνο σε θεωρητικά ζητήματα αλλά και σε ζητήματα εφαρμογής κάθε επιστήμης και συνιστούν ένα προνομιακό πεδίο ανάπτυξης σχέσεων με τους κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς. Μέσα από σειρά δραστηριοτήτων των μελών ΔΕΠ του Τμήματος (διαλέξεις, ομιλίες, παρουσιάσεις βιβλίων, «εκλαϊκευμένα» κείμενα πάνω σε πορίσματα της έρευνας σε φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης, πολιτιστικούς συλλόγους, σωματεία, ΜΜΕ), υπάρχει η δυνατότητα πρόσβασης για το ευρύ κοινό στο παρελθόν και το παρόν του πολιτισμού μας, την καλλιέργεια της γνώσης και του ενδιαφέροντος για τις πολλαπλές μορφές και χρήσεις του από τις σύγχρονες συλλογικότητες.

Η συνεργασία των μελών ΔΕΠ με τους ΚΠΠ φορείς στον σχεδιασμό εκπαιδευτικών προγραμμάτων, πολιτιστικών εκδηλώσεων κ.λπ. μπορεί να αναδείξει τις πολλές δυνατότητες αξιοποίησης και προβολής του κλασικού, του βυζαντινού και του νεότερου πολιτισμού στη σύγχρονη εποχή και να οδηγήσει το σύγχρονο ευρύ κοινό στο να στοχαστεί πάνω σε βασικές παραμέτρους της πολιτισμικής μας ταυτότητας.

Οι επιμέρους μονογραφίες (όπως οι μελέτες σε θέματα υλικού πολιτισμού) μπορούν να αποτελέσουν πολύτιμο εργαλείο για τη συντήρηση και την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και της ιδιαιτερότητας των τοπικών κοινωνιών, για την περιβαλλοντική και την τουριστική ανάπτυξή τους, ακόμα και για την προώθηση οργανωμένων εκπαιδευτικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων σε ακριτικά ελληνικά μέρη.

Συγκεκριμένα, τα γνωστικά αντικείμενα που υπηρετεί το Τμήμα μας, δηλαδή η Φιλολογία σε όλη της τη χρονική έκταση,

- Αρχαία
- Βυζαντινή
- Νεοελληνική
- Λατινική Φιλολογία
- Γλωσσολογία
- Λαογραφία

αποτελούν προνομιακά πεδία για την ανάπτυξη των σχέσεων με τους κοινωνικούς και πολιτιστικούς φορείς, υπό την έννοια της προαγωγής του πολιτισμού και της παραγωγής νέας γνώσης για το γλωσσικό και λογοτεχνικό μας παρελθόν και παρόν, για τον χώρο του λαϊκού πολιτισμού και τη γλωσσική μας καλλιέργεια.

Επιπλέον, τα γνωστικά αντικείμενα που διδάσκονται στο Τμήμα ανήκουν στον κύκλο των ενδιαφερόντων μεγάλου μέρους του πληθυσμού, όπως αποδεικνύεται από τη συμμετοχή του κοινού σε όλες τις εκδηλώσεις που διοργανώνονται σε συνεργασία με ΚΠΠ. Στις συνεργασίες αυτές με τη συστηματική αποφυγή της χρήσης εξεζητημένης επιστημονικής ορολογίας και με τη χρήση εποπτικού υλικού τα θέματα γίνονται άμεσα κατανοητά με ευχάριστο τρόπο και συντελούν στη βελτίωση του γλωσσικού επιπέδου, στην πλατύτερη και βαθύτερη γνώση της πολιτισμικής μας κληρονομιάς, στην ατομική και συλλογική αυτογνωσία και, επομένως, στην άνοδο του πολιτιστικού επιπέδου του λαού μας.

Παρά το ότι τα γνωστικά αντικείμενα που καλλιεργεί το Τμήμα μας δεν έχουν άμεση σχέση με παραγωγικούς φορείς, αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο των ανθρωπιστικών σπουδών, οι οποίες αναγνωρίζεται διεθνώς ότι μπορούν να συμβάλουν στην ολόπλευρη ανάπτυξη των ανθρώπων. Με την περαιτέρω αξιοποίηση του έμφυχου δυναμικού του Τμήματος μπορούν σε συνεργασία με ΚΠΠ να οργανώνονται συστηματικά σειρές επιμορφωτικών διαλέξεων και επιμορφωτικά μαθήματα ελληνικής γλώσσας και πολιτισμού όχι μόνο για Έλληνες αλλά και ξένους επισκέπτες της χώρας μας, τα οποία θα συμβάλουν στη διάδοση της ελληνικής γλώσσας και την ενίσχυση των ελληνικών σπουδών στη διεθνή κοινότητα.

Η έως τώρα προθυμία των μελών του Τμήματος για μια όσο γίνεται στενότερη σχέση με ΚΠΠ φορείς αντανακλά τη θέλησή τους να συνδεθούν γόνιμα με την κοινωνία, διαμορφώνοντας με αυξημένη συναίσθηση ευθύνης ελπιδοφόρες προοπτικές για το πνευματικό μας μέλλον. Προς την κατεύθυνση αυτής της συνεργασίας ανοίγονται μεγάλες δυνατότητες με δεδομένο το ζωηρό ενδιαφέρον όλων των φορέων για ζητήματα της γλώσσας μας, της κλασικής μας παράδοσης, της βυζαντινής και νεοελληνικής δημιουργίας. Παρόλο που η δυναμική του Τμήματος για ανάπτυξη συνεργασιών είναι μεγάλη, η συμμετοχή των μελών του σε τέτοιου είδους δραστηριότητες γίνεται με ποικίλο προσωπικό κόστος, καθώς η δραστηριοποίηση μελών του Τμήματος για την ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς γίνεται ανιδιοτελώς και είναι μη αμειβόμενη εργασία, πέραν των διδακτικών και διοικητικών τους υποχρεώσεων.

6.1.1 Ποια έργα συνεργασίας με ΚΠΠ φορείς εκτελούνται ή εκτελέστηκαν στο Τμήμα κατά την τελευταία πενταετία;

Συνοπτικά, τα έργα που εκτελέστηκαν ή βρίσκονται υπό εξέλιξη στο Τμήμα είναι τα ακόλουθα:

- ομιλίες, διαλέξεις, βιβλιοπαρουσιάσεις που απευθύνονται στο ευρύ κοινό
- μαθήματα επιμόρφωσης, η οποία περιλαμβάνει θεωρητική και πρακτική στήριξη εκπαιδευτικών που εργάζονται σε σχολεία στην Αττική ή σε ελληνικά σχολεία του εξωτερικού
- συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα απευθυνόμενα σε μαθητές της μέσης εκπαίδευσης
- συμμετοχή σε κριτικές επιτροπές σχολικών λογοτεχνικών, ρητορικών κ.ά. διαγωνισμών
- αρθρογραφία στον ημερήσιο και περιοδικό Τύπο
- συμμετοχή σε τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές εκπομπές επιστημονικού περιεχομένου
- συμμετοχή σε Δ.Σ. Ιδρυμάτων Υποτροφιών, Κοινωνικών Ιδρυμάτων, του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και άλλων επιτροπών του Υπουργείου Παιδείας, της Επιτροπής για την Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Κύπρου κ.ά.
- διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας σε οικονομικούς μετανάστες και πρόσφυγες
- συστηματική διδασκαλία φιλολογικών θεμάτων σε Δήμους, πνευματικά και πολιτιστικά κέντρα, τοπικές πολιτιστικές εταιρείες και περιφερειακές ομοσπονδίες
- συγγραφή βιβλίων για παιδιά και νέους, πρωτοβουλίες για δημιουργία σειράς σχολιασμένων εκδόσεων για το ευρύ κοινό, πρωτότυπη ποιητική και πεζογραφική παραγωγή

6.1.2 Πόσα μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος συμμετείχαν σε αυτά;

Από τα 55 μέλη του Τμήματος Φιλολογίας που έστειλαν δελτία ατομικής αξιολόγησης, τα 50 έχουν πραγματοποιήσει πολλές διαλέξεις για το ευρύ κοινό και/ή δημοσιεύσεις, ποσοστό άνω του 90 %.

6.1.3 Πόσοι προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί και διδακτορικοί φοιτητές του Τμήματος συμμετείχαν σε αυτά;

Το στοιχείο αυτό δεν είναι διαθέσιμο.

6.1.4 *Πώς αναγνωρίζεται και προβάλλεται η επιστημονική συνεργασία του Τμήματος με ΚΠΠ;*

Η συνεργασία του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς είναι, όπως παρουσιάστηκε ήδη, πολυεπίπεδη και αφορά τόσο το κέντρο όσο και την ελληνική περιφέρεια. Αναγνωρίζεται κυρίως έμπρακτα από τις συνεχείς προσκλήσεις μελών του Τμήματος από ΚΠΠ να οργανώσουν ή να συμμετάσχουν σε εκδηλώσεις. Ορισμένες συνεργασίες, όπως π.χ. η λαογραφική εργασία μέλους του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς στο νησί Κάρπαθος, είναι σταθερές. Η προβολή της συνεργασίας γίνεται μέσω του τύπου και των ΜΜΕ αλλά και με εκδόσεις βιβλίων, πρακτικών, λευκωμάτων στα οποία απεικονίζεται και αποτιμάται η συνεργασία αυτή.

6.2. Πώς κρίνετε τη δυναμική του Τμήματος για ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς;

6.2.1 *Υπάρχουν μηχανισμοί και διαδικασίες για την ανάπτυξη συνεργασιών; Πόσο αποτελεσματικοί είναι κατά την κρίση σας;*

Δεν υπάρχουν επίσημοι μηχανισμοί και διαδικασίες για την ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς. Τα πάντα επαφίενται στην ατομική πρωτοβουλία των μελών του Τμήματος.

Παρά την απουσία συγκεκριμένων διαδικασιών για τη σύνδεσή του με ΚΠΠ φορείς, το Τμήμα σχεδιάζει σχετική εισήγηση προς τις αρμόδιες κεντρικές υπηρεσίες του Ιδρύματος ώστε να διερευνηθούν οι δυνατότητες

- πολιτιστικής και εκπαιδευτικής σύνδεσής του με Ιδρύματα και Ινστιτούτα εντός και εκτός της Ελλάδας με στόχο την ανταλλαγή εμπειρίας και τεχνογνωσίας, προμήθειας βιβλιογραφίας κτλ.
- σταθερής πρακτικής άσκησης φοιτητών, οι οποίοι θα εναλλάσσονται εκ περιτροπής, σε εκπαιδευτικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς με στόχο την μεταφορά της εμπειρίας του Τμήματος μέσω των φοιτητών του προς την ευρύτερη κοινωνία

6.3. Πώς κρίνετε τις δραστηριότητες του Τμήματος προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης και ενίσχυσης συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς;

Οι δραστηριότητες του Τμήματος συνδέονται άμεσα με κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς καθώς

- καλύπτουν πάγιες εκπαιδευτικές ανάγκες της ελληνικής κοινωνικής πραγματικότητας
- ενισχύουν τη διαπολιτισμικότητα ως σύγχρονο κοινωνικό κεκτημένο
- προσφέρουν την υποδομή και το θεωρητικό πλαίσιο για καινοτόμες συνδέσεις των πολιτιστικών αγαθών, τα οποία το Τμήμα διαχειρίζεται, με τους παραγωγικούς φορείς της Ελλάδας και του εξωτερικού
- εδράζονται σε τεχνογνωσία την οποία το Τμήμα μεταφέρει προς την πολιτική ηγεσία όποτε αυτό κρίνεται αναγκαίο
- αποτελούν σύγχρονες οπτικές συνεργασίας με φορείς οι οποίοι μπορούν να προσφέρουν εκπαιδευτικά αγαθά υπό την έννοια της διάχυσης της γνώσης στην κοινωνία, εντός και εκτός της χώρας

6.4. Πώς κρίνετε τον βαθμό σύνδεσης της συνεργασίας με ΚΠΠ φορείς με την εκπαιδευτική διαδικασία;

Η συνεργασία με ΚΠΠ φορείς δεν αποτελεί μόνο προσφορά των μελών ΔΕΠ του Τμήματος προς την κοινωνία, αλλά και ευκαιρία ανατροφοδότησης των μελών του Τμήματος με νέες ιδέες και εμπειρίες από τα αιτήματα της κοινωνίας για την κατανόηση και την εκλαϊκευμένη γνώση θεμάτων που άπτονται της φιλολογίας στην ολότητά της. Πρόκειται επομένως για αμφίδρομη εκπαιδευτική διαδικασία.

Επιπλέον, η συνεργασία αυτή επανασυνδέει τα μέλη μας με πολλούς απόφοιτους του Τμήματος, οι οποίοι συμμετέχουν σε αυτές τις συνεργασίες ως ακροατές κ.λπ.

Οποσδήποτε δεν έχει επιτευχθεί ακόμη η οργανωμένη συμμετοχή φοιτητών σε όλες τις συνεργασίες με ΚΠΠ φορείς. Προς την κατεύθυνση αυτή το Τμήμα προετοιμάζει ευρύτερο

σχέδιο που θα επιτρέψει τη συστηματική σύνδεση των φοιτητών μέσω μαθημάτων, διαλέξεων και άλλων δράσεων με κοινωνικούς φορείς.

Πρέπει να επισημανθεί ότι το Τμήμα συνδέει την εκπαιδευτική του διαδικασία και με την κοινωνική του μέριμνα προς ευπαθείς κοινωνικές ομάδες οι οποίες πλήττονται από τη γενικότερη οικονομική δυσχέρεια, και προωθεί σταθερά τον

- δωρεάν χαρακτήρα των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών
- τον σχεδιασμό για την αύξηση των υποτροφιών που δίνονται ήδη από τον ΕΛΚΕ προς μεταπτυχιακούς φοιτητές μέσω κοινωνικών κριτηρίων

6.5 Πώς κρίνετε τη συμβολή του Τμήματος στην τοπική, περιφερειακή και εθνική ανάπτυξη;

6.5.1 Πόσο σταθερές και βιώσιμες είναι οι υπάρχουσες συνεργασίες;

Δεν υπάρχουν επίσημοι θεσμοθετημένοι φορείς για την ανάπτυξη της συνεργασίας του Τμήματός μας με ΚΠΠ. Συνήθως οι συνεργασίες προκύπτουν μέσα από τις δραστηριότητες των μελών ΔΕΠ, βασίζονται στην προσωπική τους εμπέλεια και προσφέρονται ανιδιοτελώς. Η ευρύτητα, όμως, και ο μεγάλος αριθμός επαναλαμβανόμενων συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς δείχνει ότι η επιθυμία των μελών ΔΕΠ για προσφορά προς την κοινωνία είναι σταθερή και ότι αντίστοιχα οι ΚΠΠ φορείς επιθυμούν να σταθεροποιήσουν και να αυξήσουν αυτή τη συνεργασία.

6.5.2 Αναπτύσσει το Τμήμα και διατηρεί σχέσεις με την τοπική και περιφερειακή κοινωνία, καθώς με την τοπική, περιφερειακή ή/και εθνική οικονομική υποδομή;

Το Τμήμα συνεργάζεται με φορείς:

- της ευρύτερης κοινωνίας στην οποία έχει την έδρα του, δηλαδή στο γεωγραφικό χώρο του Νομού Αττικής, όπως
 - Φιλολογικός Όμιλος Αγίας Παρασκευής
 - ΧΕΝ Κηφισιάς
 - Πνευματικά κέντρα πολλών Δήμων
 - Γυμνάσια και Λύκεια του Νομού
 - Ίδρυμα Λασκαρίδη στον Πειραιά
 - Ίδρυμα Κωστή Παλαμά
 - Στοά του Βιβλίου
 - Μέγαρο Μουσικής
 - Σύλλογος προς Διάδοσιν Ωφελίμων Βιβλίων
 - διαλέξεις, σεμινάρια, εργαστήρια, εκδόσεις στην Εταιρεία Παιδείας και Πολιτισμού «Εν Κύκλω» κ.ά.
- της ελληνικής περιφέρειας και ειδικότερα των περιοχών στις οποίες εντοπίζεται η επιστημονική δραστηριότητα των μελών του Τμήματος, όπως
 - Δωδεκάνησα
 - Σάμος
 - Κυκλάδες
 - Πελοπόννησος
 - Αιτωλοακαρνανία
 - Επτάνησα
 - Ομοσπονδία Σαρακατσαναίων κ.ά.
- πανελλήνιας και διεθνούς εμπέλειας
 - Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων
 - Κοινωφελές Ίδρυμα Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης
 - Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού
 - Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών
 - Εταιρεία Παπαδιαμαντικών Σπουδών
 - Ελληνική Εταιρεία Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας

- Ελληνική Παλαιογραφική Εταιρεία
- Ελληνική Παπυρολογική Εταιρεία
- Ανθρωπιστική Εταιρεία
- Φιλεκπαιδευτική Εταιρεία
- Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων του ΥΠΕΠΘ
- Διεπιστημονική Επιτροπή Έρευνας για την Κύπρο
- Εκπαιδευτική Τηλεόραση
- ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές εκπομπές
- αρθρογραφία στον ημερήσιο και περιοδικό τύπο
- συμμετοχή σε προγράμματα και σεμινάρια –θεωρητική στήριξη και πρακτική εφαρμογή- για τη διδασκαλία τη Ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας, διάδοση της ελληνικής γλώσσας και ενίσχυση των ελληνικών σπουδών στη διεθνή κοινότητα στο πρόγραμμα Θερινών Υποτροφιών του Πανεπιστημίου Αθηνών, που απευθύνεται κατά κύριο λόγο σε νεοελληνιστές επιστήμονες από όλο τα κόσμο κ.ά.

7. Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης

Στην ενότητα αυτή το Τμήμα αναλύει κριτικά και αξιολογεί την ποιότητα της στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξης του επισημαίνοντας

- τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος ως προς το αντίστοιχο κριτήριο αξιολόγησης
- τις ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και τους ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία ως προς το αντίστοιχο κριτήριο

7.1. Πώς κρίνετε τη στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος;

Η στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος ανήκε στην αρμοδιότητα των συλλογικών οργάνων του Τμήματος και οι αποφάσεις λαμβάνονταν κατά τις συνεδρίες τους. Με την παρούσα ΕΕΑ η στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος αποτυπώνεται για πρώτη φορά επίσημα και συνοψίζεται στα ακόλουθα σημεία:

- Καινοτομίες στη διδασκαλία και την έρευνα
Βασικό στόχο αυτής της στρατηγικής δράσης αποτέλεσαν:
 - η εισαγωγή, η επεξεργασία και η επικείμενη εφαρμογή από το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011 του νέου Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών, ουσιαστικά αναμορφωμένου, με την προσθήκη νέων μαθημάτων, ακόμη και νέων κλάδων που βρίσκονται στο προσκήνιο της έρευνας διεθνώς (βλ. κεφάλαιο **Error! Reference source not found.**). Η αναθεώρηση αυτή αποτελεί καρπό διετούς εργασίας ειδικής Επιτροπής με τη συνεργασία όλων των μελών του Τμήματος
 - η αναβάθμιση των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος (βλ. κεφάλαιο **Error! Reference source not found.**): του ΠΜΣ «Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) 'ΚΟΡΑΗΣ' του Τμήματος Φιλολογίας», του Διατμηματικού ΠΜΣ «Διδασκαλία της Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας» και του Διδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Τεχνολογία»
 - η ίδρυση και λειτουργία Εργαστηρίων με στόχο την υποστήριξη ειδικών αντικειμένων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών και των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών, μέσω της τεχνογνωσίας και του εξοπλισμού των Εργαστηρίων (άρχισε η λειτουργία του Εργαστηρίου Επεξεργασίας και Διαχείρισης Αρχαίων Ελληνικών και Λατινικών Γλωσσικών Πόρων και σχεδιάζεται η ίδρυση Εργαστηρίου Παλαιογραφίας και Εργαστηρίου Κυπριακών Μελετών)
 - η ενθάρρυνση της χρηματοδοτούμενης έρευνας και της παροχής ειδικών υπηρεσιών που σχετίζονται με τις Ανθρωπιστικές Επιστήμες, μέσω χρηματοδοτούμενων ερευνητικών προτάσεων που θα εξασφαλίσουν διατμηματική και διδρυματική συνεργασία
- Προσέλκυση ερευνητών με υψηλές προδιαγραφές
 - κατά την τελευταία δεκαετία το Τμήμα οργάνωσε σε ετήσια βάση σεμινάρια και ομιλίες ερευνητών διεθνούς κύρους με στόχο τη μεταφορά τεχνογνωσίας και τη διάχυση της γνώσης από και προς το Τμήμα
 - η επιστημονική παραγωγή, οι διεθνείς επαφές του Τμήματος, η συμμετοχή των μελών του σε προγράμματα και συνέδρια εντός και εκτός Ελλάδος γνωστοποιούν τη δράση του και προσελκύουν μέλη υψηλού επιστημονικού επιπέδου, στόχο τον οποίο το Τμήμα έχει σε μεγάλο βαθμό πραγματοποιήσει. Αυτό προκύπτει από τα εργογραφικά σημειώματα των μελών ΔΕΠ που έχουν εκλεγεί κατά την υπό αξιολόγηση εξαετία, καθώς και από το γεγονός ότι στις περισσότερες προκηρύξεις υπήρξε μεγάλη ανταπόκριση, με τη

συνακόλουθη δυνατότητα του Τμήματος να επιλέγει τον καλύτερο μεταξύ πολλών υποψηφίων. Οι επιλογές αυτές του Τμήματος είναι αποτέλεσμα μακρόχρονου εκπαιδευτικού σχεδιασμού. Ως αποτέλεσμα, ο ερευνητικός και επιστημονικός χαρακτήρας του Τμήματος ενισχύθηκε σημαντικά τα τελευταία χρόνια και δόθηκε στο Τμήμα η δυνατότητα να αναπτύξει περαιτέρω τον στρατηγικό του σχεδιασμό, καθώς τα νέα μέλη ΔΕΠ είναι στην πλειοψηφία τους νέοι επιστήμονες των οποίων οι προδιαγραφές επιτρέπουν μακροπρόθεσμη στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης

- το Τμήμα προγραμματίζει την προκήρυξη θέσεων βάσει των νέων γνωστικών αντικειμένων και φροντίζει να εκλέγει υποψηφίους που αφενός καλύπτουν τα νέα επιστημονικά πεδία, αφετέρου δε διακρίνονται για την ειδικότητά τους στο ανάλογο γνωστικό αντικείμενο της προκηρυχθείσας θέσης
- Καινοτομίες στις παροχές υπηρεσιών
Το Τμήμα αποτέλεσε ένα από τα πρώτα Τμήματα του ΕΚΠΑ που εφάρμοσε τα προτεινόμενα από το Ίδρυμα συστήματα μηχανοργάνωσης, ηλεκτρονικής τάξης και γραμματείας. Ταυτόχρονα, όμως, αποτέλεσε και το πρώτο Τμήμα που συστηματικά επέμεινε στην ανάγκη συνολικής μηχανοργάνωσης του φοιτητολογίου, των μελών ΔΕΠ και του διοικητικού προσωπικού του ΕΚΠΑ, μέσω επανειλημμένων επισημάνσεων προς τα αρμόδια όργανα της κεντρικής διοίκησης του Ίδρυματος, με την πρόταση μάλιστα να αποτελέσει το Τμήμα Φιλολογίας ένα από τα πρώτα Τμήματα δοκιμής του προτεινόμενου νέου ηλεκτρονικού σχεδιασμού
- Σύνδεση του Τμήματος με την κοινωνία
Η δράση αυτή αποτελεί σημαντικό στρατηγικό στόχο του Τμήματος, ο οποίος αναμένεται να συνδέσει το Τμήμα ακόμα πιο στενά με συγκεκριμένες ανάγκες του κοινωνικού συνόλου. Συγκεκριμένα το Τμήμα:
 - σχεδίασε και υλοποίησε, παρά τις όποιες δυσκολίες, το νέο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών καθώς και τα τρία Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών κατά τρόπο που να εφοδιάσουν τον Φιλόλογο
 - i. με νέες ειδικές γνώσεις, απαραίτητες για τη μελλοντική διδασκαλία
 - ii. με παιδαγωγική επάρκεια, ώστε το Τμήμα να προωθήσει μια από τις βασικές παραμέτρους της αποστολής του, να ανταποκριθεί ο Καθηγητής της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στη διαπολιτισμικότητα που κατεξοχήν εμφανίζει η σύγχρονη τάξη
 - έλαβε έντονα υπόψη τη σύγχρονη οικονομική συγκυρία και επέμεινε στη δωρεάν προσφορά Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών με υψηλές προδιαγραφές, χωρίς οικονομική συμμετοχή των φοιτητών
 - προσπαθεί να διατηρήσει την υψηλή ποιότητα των σπουδών και να αυξήσει την επιστημονική αναγνωρισιμότητα του Τμήματος στην Ελλάδα και διεθνώς, μέσω των απαιτητικών αλλά και ελκυστικών Προγραμμάτων Σπουδών. Στο σημείο αυτό θα μπορούσε να επιδιώξει μεγαλύτερη δημοσιότητα, μέσω της ιστοσελίδας αλλά και μέσω άλλων τρόπων διασύνδεσης με την κοινωνία
 - καταβάλλει προσπάθεια ώστε να προσελκύσει φοιτητές με υψηλό μορφωτικό επίπεδο και να κατοχυρώσει τον Τίτλο Σπουδών και την εξασφάλιση των επαγγελματικών δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτό. Το Τμήμα προβαίνει σε ενέργειες που αποσκοπούν στη διατήρηση των μέχρι τώρα επαγγελματικών δικαιωμάτων και στην επίτευξη αυξημένης μοριοδότησης για τους αποφοίτους του σε διάφορους διαγωνισμούς του ΑΣΕΠ, με τεκμηριωμένα επιχειρήματα, βασισμένα στο περιεχόμενο των Προγραμμάτων Σπουδών
- Ενίσχυση του υλικοτεχνικού εξοπλισμού

Για την κάλυψη των υλικοτεχνικών ελλείψεων το Τμήμα αναζήτησε προγράμματα ώστε να επιτευχθεί η αγορά υλικοτεχνικού εξοπλισμού που ήταν αδύνατον να καλυφθεί από τον προϋπολογισμό του Ιδρύματος (όπως για παράδειγμα το Πρόγραμμα «Τάλως»)

- Συμμετοχή στον σχεδιασμό της εθνικής εκπαιδευτικής πολιτικής
Το Τμήμα σχεδίασε και πραγματοποίησε τον Ιανουάριο του 2011 Πανελλήνια Ημερίδα με συμμετοχή όλων των Τμημάτων Φιλολογίας της χώρας, του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και σημαντικών φορέων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, με θέμα «Νέες προκλήσεις στην Παιδεία: Ο Φιλόλογος του αύριο».

Η Ημερίδα σχεδιάστηκε ως ανταπόκριση στον προβληματισμό και την αγωνία της κοινωνίας για το μέλλον των Ανθρωπιστικών Επιστημών, τον ρόλο του Φιλολόγου στην μελλοντική κοινωνία και την επιστημονική και παιδαγωγική του προετοιμασία, με στόχο ο ίδιος να ανταποκριθεί με επάρκεια στις νέες προκλήσεις. Στόχο της Ημερίδας αποτέλεσε επίσης η συμμετοχή σε αυτήν της ηγεσίας και των μελών του Υπουργείου Παιδείας, ώστε να έχουν την ευκαιρία να συζητήσουν με τους ειδικούς τα θέματα που τους απασχολούν κατά τον σχεδιασμό του «Νέου Σχολείου» και ιδιαίτερα του «Νέου Λυκείου»

- Διάχυση της γνώσης σε χώρες εντός και εκτός ΕΕ
Σύμφωνα με τη στρατηγική αυτή δράση το Τμήμα προωθεί σταθερά τις διεθνείς συνεργασίες μέσω
 - των προγραμμάτων Erasmus
 - των προγραμμάτων του Διδασκαλείου της Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας και
 - των συλλογικών και ατομικών ερευνητικών προγραμμάτων του Τμήματος
- Διαχείριση και κεφαλαιοποίηση υψηλών πολιτιστικών αγαθών
Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 το Τμήμα
 - ολοκλήρωσε την προκαταρκτική εξέταση των παραμέτρων που θα οδηγήσουν στην περαιτέρω ανάπτυξη του ρόλου του Διδασκαλείου της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας, με στόχο την προσέλκυση επιπλέον ελλήνων και ξένων φοιτητών
 - σχεδιάζει ευρύτερες υπηρεσίες πολιτισμού που αφορούν τις κλασικές γλώσσες (αρχαία ελληνική και λατινική) για την προσέλκυση ξένων φοιτητών στην Ελλάδα
 - προέτεινε τη σύνδεση του Τμήματος με τη Διά βίου μάθηση και επικαιροποίηση των γνώσεων των αποφοίτων του Τμήματος, με στόχο να υποβληθούν ερευνητικές προτάσεις μετεκπαίδευσης ενηλίκων, ώστε να καλύψουν εκπαιδευτικές και επαγγελματικές τους ανάγκες

7.2. Πώς κρίνετε τη διαδικασία διαμόρφωσης στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος;

Για τη διαδικασία διαμόρφωσης της στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξης του το Τμήμα συγκεντρώνει με δικές του προσπάθειες τα απαιτούμενα για τον αποτελεσματικό σχεδιασμό στοιχεία και δείκτες. Συγκεκριμένα

- συγκεντρώνει και καταγράφει τα στοιχεία που προσκομίζουν τα μέλη ΔΕΠ, τόσο στα επίσημα πρακτικά των Γενικών Συνελεύσεων των Τομέων και του Τμήματος, όσο και σε άτυπους καταλόγους προβλημάτων και προτάσεων για αλλαγές
- αξιοποιεί τις ανάλογες προτάσεις των μελών ΔΕΠ

Η διαμόρφωση όμως μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξης προσκόπτει σε σημαντικές ελλείψεις που αφορούν

- την υποχρηματοδότηση του Τμήματος και τη γενικότερη τάση υποχρηματοδότησης των Ανθρωπιστικών Επιστημών, παρά τις σημαντικές καινοτομίες που εμφανίζει, και οι οποίες απαιτούν οικονομική στήριξη πέραν των ιδίων πόρων του Τμήματος

- την απουσία θεσμοθετημένης διαδικασίας δημοσιοποίησης της γενικής δράσης του Τμήματος και ειδικά των μελών ΔΕΠ, δημοσιοποίηση η οποία πραγματώνεται μέχρι σήμερα μόνο με πρωτοβουλία του ίδιου του Τμήματος, και ως εκ τούτου δεν γίνεται ευρύτερα γνωστή η ποιότητα και η ποσότητα της διεξαγόμενης έρευνας και τα αποτελέσματα της εκπαιδευτικής διαδικασίας
- την ελλιπή κεντρική ηλεκτρονική υποστήριξη με αξιόπιστα και ευέλικτα από την πλευρά του χρήστη πληροφορικά συστήματα διαχείρισης του συνολικού ανθρώπινου δυναμικού του ΕΚΠΑ, συμπεριλαμβανομένων των φοιτητών, τα οποία θα ήταν ικανά να μειώσουν στο ελάχιστο τον κόπο που απαιτείται για τη χρονοβόρο διαδικασία της εξαγωγής στατιστικών στοιχείων, και να ενισχύσουν την ουσιαστική αξιολόγηση του Τμήματος, καθώς θα επεσπεύδετο η διαδικασία αξιολόγησης, η ΕΕΑ και η διάχυση των αποτελεσμάτων που προέρχονται από τις καινοτόμες δράσεις του Τμήματος
- τη στρατηγική που ακολουθείται από την Πολιτεία σχετικά με τους διορισμούς στο Πανεπιστήμιο: ορισμένοι εκλεγέντες με λαμπρή ήδη σταδιοδρομία σε γνωστά Πανεπιστήμια του εξωτερικού αρνήθηκαν τελικά τον διορισμό τους, ο οποίος είχε καθυστερήσει κατά δύο ή τρία χρόνια, γιατί στο μεταξύ είχαν αποδεχτεί διορισμούς σε Πανεπιστήμια του εξωτερικού, με αποτέλεσμα η απώλεια σε επιστημονικό δυναμικό να αποδεικνύεται μεγάλη και εξαιρετικά επιζήμια για τη χώρα
- τον μεγάλο αριθμό φοιτητών, παρά το κατά καιρούς τεκμηριωμένο αίτημα του Τμήματος να εισάγονται κατά μέσο όρο 280 φοιτητές ετησίως, βάσει του αριθμού των μελών ΔΕΠ και των δυνατοτήτων επαγγελματικής αποκατάστασης των αποφοίτων. Σε αντίθεση με το αίτημα αυτό, εισάγονται 550-650 φοιτητές ανά έτος, από τους οποίους οι 350 (ποσοστό που κυμαίνεται από 63% έως 53%) εισάγονται μέσω πανελλαδικών εξετάσεων. Οι υπόλοιποι είναι είτε επιτυχόντες μέσω ειδικών εξετάσεων (ομογενών κλπ.) είτε εισάγονται βάσει ποσοστώσεων (ένας μικρός και ευπρόσδεκτος αριθμός) είτε μέσω αυτόματων (βάσει του Νόμου) μετεγγραφών.

8. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές

Στην ενότητα αυτή το Τμήμα αναλύει κριτικά και αξιολογεί την ποιότητα των διοικητικών υπηρεσιών και των υποδομών του και επισημαίνει

- τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος ως προς το αντίστοιχο κριτήριο αξιολόγησης
- τις ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και τους ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία ως προς το αντίστοιχο κριτήριο

8.1. Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα των διοικητικών και τεχνικών υπηρεσιών;

8.1.1 Πώς είναι στελεχωμένη και οργανωμένη η Γραμματεία του Τμήματος και των Τομέων;

Η Γραμματεία του Τμήματος στελεχώνεται από τη Γραμματέα και από επτά ακόμη διοικητικούς υπαλλήλους, καθώς η μηχανοργάνωση της Γραμματείας έχει επιτρέψει την καλύτερη οργάνωση και τη βελτίωση των υπηρεσιών της.

Αν και η Γραμματεία του Τμήματος Φιλολογίας υπήρξε από τις πρωτοπόρες στον τομέα αυτό, ωστόσο το προσωπικό της Γραμματείας θα ήταν σκόπιμο να ενισχυθεί αριθμητικά. Το έργο της Γραμματείας επιβαρύνουν

- ο διαρκώς αυξανόμενος αριθμός των φοιτητών του Τμήματος
- οι χρονοβόρες διαδικασίες που έχουν προκύψει κατά τα τελευταία έτη κυρίως με την εφαρμογή διατάξεων του νόμου-πλαίσου του 2007
- το περίπλοκο σύστημα εκλογών μελών ΔΕΠ με τους εκλέκτορες από άλλα Πανεπιστήμια, καθώς και
- η όλη αλληλογραφία, ιδίως με την αποστολή σε εξωτερικούς εκλέκτορες ογκωδέστατων και πολυάριθμων δεμάτων με τα έργα των υποψηφίων και τη γραμματειακή υποστήριξη για την καταβολή των οικονομικών αποζημιώσεων στους εκλέκτορες που έρχονται από άλλες πόλεις, επίσης
- οι λίστες συγγραμμάτων και η όλη οργάνωση της επικοινωνίας και διευθέτησης των θεμάτων με τους εκδότες, τους διδάσκοντες και τους φοιτητές κ.ά.

Πολύ χρήσιμη έως απαραίτητη θα ήταν η κατά διαστήματα συστηματική επιμόρφωση του διοικητικού προσωπικού γενικά και οι επί μέρους πιο προσεκτικές επιμορφώσεις-ενημερώσεις, όταν προκύπτει νέου τύπου διοικητικό έργο με το οποίο το διοικητικό προσωπικό δεν είναι εξοικειωμένο. Κάθε Τομέας, παρά το μεγάλο φόρτο εργασίας, δεν διαθέτει περισσότερα του ενός άτομα αποκλειστικά απασχολούμενα σε αυτόν. Ανήκουν στην κατηγορία των ΕΤΕΠ και έχουν πολύωρη απασχόληση, συχνά και εκτός ωραρίου.

8.1.2 Πόσο αποτελεσματικές θεωρείτε πως είναι οι παρεχόμενες υπηρεσίες και το ωράριο λειτουργίας της Γραμματείας του Τμήματος και των Τομέων για την εξυπηρέτηση των αναγκών του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών;

Η Γραμματεία του Τμήματος δέχεται τους φοιτητές και το κοινό κάθε Δευτέρα-Τετάρτη-Παρασκευή, 11.00- 14.00, ενώ το διδακτικό προσωπικό του Τμήματος έχει πρόσβαση στη Γραμματεία του Τμήματος καθ' όλες τις εργάσιμες ώρες.

Οι ώρες υποδοχής φοιτητών και κοινού κρίνονται ανεπαρκείς, αλλά η κατάσταση έχει βελτιωθεί χάρη στο ότι μέρος από τις παρεχόμενες υπηρεσίες της Γραμματείας προς τους φοιτητές διεκπεραιώνεται

ηλεκτρονικά μέσω της διαδικτυακής περιοχής των γραμματειών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (δυνατότητα των φοιτητών να πληροφορηθούν το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος, να κάνουν δήλωση μαθημάτων και συγγραμμάτων, να δουν τη βαθμολογία τους, ή να κάνουν αίτηση για την έκδοση πιστοποιητικών).

- 8.1.3 *Πόσο αποτελεσματική είναι η συνεργασία των διοικητικών υπηρεσιών του Τμήματος με εκείνες της κεντρικής διοίκησης του Ιδρύματος; Πόσο ικανοποιητική για τις ανάγκες του Τμήματος είναι:*
 (α) η οργάνωση και το ωράριο λειτουργίας της Βιβλιοθήκης;
 (β) των Υπηρεσιών Πληροφόρησης;

Η συνεργασία των διοικητικών υπηρεσιών του Τμήματος με εκείνες της κεντρικής διοίκησης του Ιδρύματος είναι ικανοποιητική. Η Γραμματεία του Τμήματος διευκολύνεται από την ύπαρξη πανεπιστημιακού οχήματος που μεταφέρει τα έγγραφα στο κεντρικό πρωτόκολλο και μεταφέρει την αλληλογραφία από το κέντρο στην Πανεπιστημιόπολη και το αντίθετο. Η ίδια η Γραμματεία λύνει αρκετά προβλήματα είτε με τηλεφωνική επικοινωνία με τις κεντρικές υπηρεσίες είτε με ηλεκτρονική αλληλογραφία είτε με αποστολή ΦΑΞ. Ωστόσο κάποια προβλήματα προκύπτουν από τη διασπορά των διοικητικών υπηρεσιών της κεντρικής διοίκησης σε διάφορους χώρους, κυρίως στο κέντρο της πόλης, σε μεγάλη απόσταση από την έδρα του Τμήματος (Πανεπιστημιόπολη Ζωγράφου), επίσης από την έλλειψη επάρκειας σε διοικητικό προσωπικό ή σε εξειδικευμένο διοικητικό προσωπικό σε ορισμένες καίριες σημασίας υπηρεσίες της κεντρικής διοίκησης με αποτέλεσμα να υπερφορτώνονται λόγω του μεγέθους του Πανεπιστημίου και να μην είναι όσο αποτελεσματικές θα έπρεπε και, τέλος, από την έλλειψη κεντρικής μηχανοργάνωσης που θα έδινε τη δυνατότητα να προκύψουν αυτόματα τα απαιτούμενα σε κάποιες περιπτώσεις στατιστικά στοιχεία.

(α) Η οργάνωση και το ωράριο λειτουργίας των Σπουδαστηρίων του Τμήματος, όπως εκτέθηκαν παραπάνω κρίνονται ικανοποιητικά, καθώς αξιοποιούν συνήθως στο έπακρο τα υπάρχοντα οικονομικά μέσα για τον εμπλουτισμό τους σε βιβλία και τον εκσυγχρονισμό τους, έχουν όμως περιθώρια βελτίωσης προκειμένου να ικανοποιήσουν τις διαρκώς αυξανόμενες ανάγκες του Τμήματος, αλλά και να γίνουν εφάμιλλα αντίστοιχων Βιβλιοθηκών του εξωτερικού (π.χ. με ώρες λειτουργίας το Σαββατοκύριακο). Η μελλοντική ένταξη των Σπουδαστηρίων στο νέο κτήριο της Κεντρικής Βιβλιοθήκης της Φιλοσοφικής Σχολής, όταν αυτό ολοκληρωθεί, μας επιτρέπει να ευελπιστούμε ότι θα οδηγήσει σε σημαντικές βελτιώσεις, ιδίως όσον αφορά στο ωράριο λειτουργίας και την συγκέντρωση στον ίδιο χώρο και υπηρεσία ενός πολύ μεγάλου αριθμού βιβλίων ενδο-επιστημονικού και διεπιστημονικού ενδιαφέροντος.

β) Ειδική Υπηρεσία Πληροφόρησης δεν υφίσταται στο Τμήμα. Πληροφορίες για ζητήματα του προγράμματος σπουδών και της λειτουργίας του Τμήματος παρέχονται στον ιστότοπο του Πανεπιστημίου (www.uoa.gr) και του Τμήματος (www.phil.uoa.gr), ενώ έξω από το γραφείο της Γραμματείας και των διδασκόντων αναρτώνται ανακοινώσεις για διάφορα θέματα. Έχουν συσταθεί επίσης επιτροπές ή έχει ανατεθεί σε μέλος ή μέλη ΔΕΠ η παροχή πληροφοριών και βοήθειας σε φοιτητές έλληνες και ξένους, για τα θέματα σπουδών τους.

- 8.1.4 *Πώς είναι στελεχωμένα και πώς οργανώνονται τα Εργαστήρια ή/και τα Σπουδαστήρια του Τμήματος;*
 Για τη στελέχωση και την οργάνωση των Εργαστηρίων και των Σπουδαστηρίων του Τμήματος βλ. τις σχετικές ενότητες.
- 8.1.5 *Πόσο αποτελεσματική θεωρείτε πως είναι η λειτουργία τους;*

Στα Εργαστήρια και τα Σπουδαστήρια του Τμήματος επιτελείται σημαντικότατο έργο, που στηρίζει ουσιαστικά την εκπαιδευτική λειτουργία του Τμήματος, καθώς και την προαγωγή της επιστήμης στους χώρους που αυτά υπηρετούν. Παράλληλα όμως αντιμετωπίζουν σοβαρές ελλείψεις σε χρηματοδότηση και κατά συνέπεια σε υλικοτεχνικό εξοπλισμό. Το πρόβλημα εμφανίζεται ιδιαίτερος οξύμμενο όσον αφορά στην προμήθεια επιστημονικών βιβλίων και περιοδικών, τόσο σε σχέση με τον ανεπαρκή αριθμό των παραγγελιών που διεκπεραιώνονται λόγω της υποχρηματοδότησης αυτής όσο και με τον ισχύοντα κεντρικά επιβεβλημένο τρόπο παραγγελιών, που είναι εξαιρετικά χρονοβόρος και αναποτελεσματικός. Οι ελλείψεις δεν είναι δυνατό να αναπληρωθούν μέσω διαδανεισμού λόγω του μεγέθους του προβλήματος αλλά και ανάλογων προβλημάτων στα άλλα Πανεπιστήμια της χώρας.

Στο σημείο αυτό πρέπει να επισημανθεί η απουσία ενιαίου κεντρικού σχεδιασμού της δράσης και της εν γένει λειτουργίας των Σπουδαστηρίων, όπως επίσης και η ύπαρξη σημαντικού νομοθετικού κενού, το οποίο παρατηρείται στο θέμα της οργάνωσης και λειτουργίας των Σπουδαστηρίων. Ως εκ τούτου, το Τμήμα δεν μπορεί να προβεί σε μακροπρόθεσμο σχεδιασμό που θα περιλαμβάνει

- την αύξηση του προσωπικού
- την πλήρη αξιοποίηση του ειδικευμένου προσωπικού σε θέματα της ειδίκευσής του
- την αναδιάρθρωση του ωραρίου και των υπηρεσιών προς τους φοιτητές, τους ερευνητές και το κοινό
- την ενσωμάτωση διαφόρων άλλων δράσεων, όπως π.χ. τη σύνδεση των Σπουδαστηρίων - Βιβλιοθηκών με την κοινωνία και τους μαθητές της Μέσης Εκπαίδευσης μέσω προγραμματισμένων ξεναγήσεων
- την ενίσχυση των υπηρεσιών διαδανεισμού
- τον εμπλουτισμό της Βιβλιοθήκης μέσω προγραμμάτων ανταλλαγής διπλών βιβλίων διεθνώς
- την ένταξη των Σπουδαστηρίων - Βιβλιοθηκών σε αυτοτελώς χρηματοδοτούμενες δράσεις κ.ά.

8.1.6 *Πώς υποστηρίζονται οι υποδομές και υπηρεσίες πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών του Τμήματος; Πόσο αποτελεσματικές είναι;*

Οι υποδομές και υπηρεσίες πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών του Τμήματος υποστηρίζονται από το Κέντρο Λειτουργίας και Διαχείρισης Δικτύου και το Υπολογιστικό Κέντρο του ΕΚΠΑ. Σε γενικές γραμμές τα προβλήματα επιλύονται με αποτελεσματικό τρόπο, αν και ενίοτε εμφανίζονται καθυστερήσεις.

8.2. Πώς κρίνετε τις υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας;

Οι υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας κρίνονται ικανοποιητικές. Στο κτήριο της Φιλοσοφικής Σχολής λειτουργούν φοιτητικό εστιατόριο, ιατρείο, γραφείο ψυχολογικής στήριξης και Μονάδα Προσβασιμότητας Φοιτητών με αναπηρία (ΦμεΑ). Επιπλέον οι φοιτητές του Τμήματος έχουν πρόσβαση στις κεντρικές υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας του Πανεπιστημίου Αθηνών (όπως το Ταμείο Αρωγής Φοιτητών, τα ιατρεία, η Πανεπιστημιακή Λέσχη, το Γυμναστήριο). Υπάρχουν ωστόσο σημαντικά περιθώρια βελτίωσης σε σειρά θεμάτων (π.χ. φοιτητικές υποτροφίες, στέγαση, διασύνδεση με την εργασία).

8.2.1 *Πώς εφαρμόζεται ο θεσμός του Σύμβουλου Καθηγητή;*

Η Γενική Συνέλευση ορίζει τακτικά Σύμβουλο Καθηγητή των φοιτητών, λόγω όμως του τεράστιου αριθμού τους είναι αδύνατος ο ορισμός Συμβούλου Καθηγητή για κάθε φοιτητή χωριστά. Ωστόσο, όλοι οι διδάσκοντες δέχονται τους φοιτητές σε καθορισμένες ημέρες και ώρες, οι οποίες αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και ανακοινώνονται στους Τομείς και έξω από τα γραφεία τους.

8.2.2 *Πόσο αποτελεσματικά υποστηρίζεται η πρόσβαση των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας στη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών;*

Η πρόσβαση υποστηρίζεται αποτελεσματικά μέσω των υπηρεσιών που προσφέρει το Εργαστήριο Πληροφορικής του Τμήματος, της δυνατότητας χρήσης ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων και ηλεκτρονικών περιοδικών, και της ολοένα και αυξανόμενης χρήσης της πλατφόρμας ασύγχρονης εκπαίδευσης η-Τάξη (e-class).

8.2.3 *Υπάρχει υπηρεσία υποστήριξης των εργαζόμενων φοιτητών; Πόσο αποτελεσματική είναι η λειτουργία της και*

8.2.4 *Υπάρχει υπηρεσία υποστήριξης των περισσότερο αδύναμων φοιτητών και εκείνων που δεν ολοκληρώνουν εμπρόθεσμα τις σπουδές τους; Πόσο αποτελεσματική είναι η λειτουργία της;*

Ειδικές υπηρεσίες υποστήριξης των εργαζόμενων φοιτητών, των περισσότερο αδύναμων και εκείνων που δεν ολοκληρώνουν εμπρόθεσμα τις σπουδές τους δεν υπάρχουν στο Τμήμα. Ωστόσο, οι καθηγητές του Τμήματος βρίσκονται πάντοτε στη διάθεση των ειδικών αυτών κατηγοριών φοιτητών, ενώ και η χρήση των Τεχνολογιών Πληροφορικής εξυπηρετεί ιδιαίτερως τις ανάγκες τους. Η εμπειρία δείχνει ότι τα όποια προβλήματα επιλύονται ικανοποιητικά. Οι φοιτητές του Τμήματος μπορούν επίσης να απευθύνονται στο Ταμείο Αρωγής Φοιτητών του Πανεπιστημίου Αθηνών.

8.2.5 *Παρέχονται υποτροφίες στους άριστους φοιτητές ή σε ειδικές κατηγορίες φοιτητών (πέραν των υποτροφιών του ΙΚΥ);*

Οι φοιτητές του Τμήματος διεκδικούν, συχνά με επιτυχία, αν και δεν υπάρχουν διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία, τις υποτροφίες που χορηγεί το Πανεπιστήμιο Αθηνών κάθε χρόνο για προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές, σύμφωνα με τους όρους κάθε υποτροφίας, άλλοτε με διαγωνισμό και άλλοτε με επιλογή. Παρέχεται εγκαίρως σχετική ενημέρωση. Η κύρια στήριξη στον τομέα αυτό παρέχεται από τις υποτροφίες των Κληροδοτημάτων του ΕΚΠΑ.

8.2.6 *Υπάρχει συγκεκριμένη πολιτική του Τμήματος για την ομαλή ένταξη των νεοεισερχόμενων στο Τμήμα φοιτητών; Πόσο αποτελεσματική είναι;*

Το Τμήμα έχει θεσπίσει για την αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους την εκδήλωση «Υποδοχή των πρωτοετών (προπτυχιακών) φοιτητών και την εκδήλωση «Υποδοχή των μεταπτυχιακών φοιτητών», κατά την οποία ο/η Πρόεδρος, ο Διευθυντής/η Διευθύντρια της ΣΕΜΣ, οι Διευθυντές των Τομέων και οι καθηγητές του Τμήματος υποδέχονται και ενημερώνουν τους/τις νεοεισερχόμενους/ες φοιτητές/τριες για το πρόγραμμα σπουδών και τη γενικότερη λειτουργία του Τμήματος και τους επιδίδεται ο Οδηγός Σπουδών του ακαδημαϊκού έτους. Οι εκδηλώσεις υποδοχής τυγχάνουν θερμής ανταπόκρισης από τους φοιτητές, που συμμετέχουν αθρόα σε αυτές προκειμένου να κατατοπιστούν για βασικές πτυχές της φοίτησής τους.

Σε ανάλογες ενημερώσεις προβαίνουν κατά τα πρώτα μαθήματα και οι καθηγητές του πρώτου εξαμήνου. Πραγματοποιείται επίσης ξενάγηση των φοιτητών/τριών στα Σπουδαστήρια του Τμήματος από τους Καθηγητές τους και τους Βιβλιοθηκονόμους των Σπουδαστηρίων.

8.2.7 *Πώς συμμετέχουν οι φοιτητές στη ζωή του Τμήματος και του Ιδρύματος γενικότερα;*

Όπως ορίζεται από τη σχετική νομοθεσία, οι φοιτητές του Τμήματος μετέχουν με εκπροσώπους τους στις Γενικές Συνελεύσεις του Τμήματος και των Τομέων, σε ποικίλες επιτροπές και στη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου Αθηνών. Επίσης έχουν δικαίωμα ψήφου στις εκλογές για την ανάδειξη των Αρχών του Τμήματος (Προέδρου και Διευθυντών Τομέα), της Σχολής (Κοσμήτορα) και του Πανεπιστημίου (Πρυτανικών Αρχών).

Επιπλέον, παρακολουθούν τις επιστημονικές δραστηριότητες του Τμήματος (συνέδρια, διαλέξεις) και συμμετέχουν σε εκπαιδευτικές εκδρομές, ενώ

διοργανώνουν υπό την αιγίδα του Τμήματος επιστημονικές εκδηλώσεις, όπως το συνέδριο των μεταπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος «Συνάντηση Εργασίας των Μεταπτυχιακών φοιτητών του τμήματος Φιλολογίας», το οποίο πραγματοποιείται κάθε δύο χρόνια και του οποίου εκδίδονται Επιστημονικά Πρακτικά.

8.2.8 Πώς υποστηρίζονται ειδικά οι αλλοδαποί φοιτητές που μετακινούνται προς το Τμήμα;

Σε επίπεδο Τμήματος οι αλλοδαποί φοιτητές που μετακινούνται προς το Τμήμα συνεργάζονται για τα πάσης φύσεως θέματα των σπουδών τους με τους υπευθύνους του Προγράμμάτων Ανταλλαγών του Τμήματος. Δεδομένου ότι οι περισσότεροι καθηγητές του Τμήματος είναι πολύγλωσσοι, οι αλλοδαποί φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να συζητήσουν μαζί τους και να συγγράφουν εργασίες σε ξένη γλώσσα κατά το διάστημα στο οποίο μαθαίνουν ελληνικά.

Παράλληλα, υποστηρίζονται από το Τμήμα Ευρωπαϊκών και Διεθνών Σχέσεων της Διεύθυνσης Δημοσίων Σχέσεων και Ιστορίας του Πανεπιστημίου Αθηνών. Οι αλλοδαποί φοιτητές μαθαίνουν την ελληνική γλώσσα στο «Διδασκαλείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας», το οποίο στεγάζεται στο κτήριο της Φιλοσοφικής Σχολής.

8.3. Πώς κρίνετε τις υποδομές πάσης φύσεως που χρησιμοποιεί το Τμήμα;

Όλες οι εκπαιδευτικές, ερευνητικές και διοικητικές δομές του Τμήματος Φιλολογίας στεγάζονται από το 1987 στο κτήριο της Φιλοσοφικής Σχολής στην Πανεπιστημιόπολη Ζωγράφου.

Παρά την αρχική λειτουργικότητα και άνεση που εξασφάλιζε το κτήριο, η εγκατάσταση έκτοτε εκεί σημαντικού αριθμού νέων Τμημάτων, παράλληλα με την αύξηση του αριθμού των φοιτητών, έχει οδηγήσει σε ελλείψεις χώρων διδασκαλίας και γραφείων.

Τα μέσα μαζικής μεταφοράς εξυπηρετούν σε γενικές γραμμές διδάσκοντες και διδασκόμενους, μολονότι η δημιουργία γραμμής και σταθμού μετρό θα ανακούφιζε σημαντικά την κατάσταση.

8.3.1 Επάρκεια και ποιότητα των τεκμηρίων της βιβλιοθήκης.

Βλ. τα όσα θετικά και αρνητικά επισημαίνονται παραπάνω στην ίδια ενότητα.

8.3.2 Επάρκεια και ποιότητα κοινόχρηστου τεχνικού εξοπλισμού και

8.3.3 Επάρκεια και ποιότητα χώρων και εξοπλισμού σπουδαστηρίων.

Για τα Εργαστήρια και Σπουδαστήρια του Τμήματος βλ. σχετική ενότητα. Η προμήθεια εξοπλισμού καθώς και η αναβάθμιση ή επιδιόρθωση του υπάρχοντος απαιτούν εξαιρετικά χρονοβόρες διαδικασίες και σε συνδυασμό με την υποχρηματοδότηση του Τμήματος μπορεί να εκκρεμούν για πολλούς μήνες ή ακόμη και χρόνια. Η κατάσταση αυτή έχει ενίοτε ως συνέπεια ακόμη και την πτώση της ποιότητας της διδασκαλίας και έρευνας που εξαρτώνται από τον εν λόγω εξοπλισμό. Κατά περίπτωση, τα μέλη ΔΕΠ υποχρεώνονται να ταξιδεύουν στο εξωτερικό ιδίως εξόδοις προκειμένου να έχουν την αναγκαία πρόσβαση στον απαιτούμενο εξοπλισμό.

8.3.4 Επάρκεια και ποιότητα γραφείων διδασκόντων.

Καταβάλλεται προσπάθεια ώστε οι διδάσκοντες να διαθέτουν ατομικό γραφείο, καθώς εκεί συνεργάζονται με τους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές για να τους καθοδηγήσουν στις σπουδές τους, πραγματοποιούν μεγάλο μέρος του ερευνητικού τους έργου, συνεργάζονται με συναδέλφους για την έκδοση αποτελεσμάτων κατά τις εξετάσεις, προετοιμάζουν τα προπτυχιακά και μεταπτυχιακά μαθήματα, διεξάγουν τις προφορικές εξετάσεις των φοιτητών και ενίοτε τα σεμιναριακά μαθήματα. Οι χώροι επαρκούν αλλά με δυσκολία. Στα γραφεία υπάρχει η βασική

τηλεφωνική και διαδικτυακή υποδομή, οι διδάσκοντες διαθέτουν ηλεκτρονικό υπολογιστή όχι όμως και δυνατότητα ασύρματης πρόσβασης στο διαδίκτυο.

- 8.3.5 *Επάρκεια και ποιότητα χώρων Γραμματείας Τμήματος και Τομέων.*
Ο χώρος της Γραμματείας είναι οριακά επαρκής. Το προσωπικό του Τομέα (συνήθως ένα μέλος ΕΤΕΠ) στεγάζεται σε ένα μικρών διαστάσεων γραφείο ή συχνά, ελλείπει άλλου χώρου, στο εσωτερικό των Σπουδαστηρίων.
- 8.3.6 *Επάρκεια και ποιότητα χώρων συνεδριάσεων.*
Οι συνεδρίες της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος, της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύνθεσης και της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών λαμβάνουν χώρα στην ειδικά διαμορφωμένη Αίθουσα Συνεδριών της Φιλοσοφικής Σχολής, στον 3ο όροφο του κτηρίου, συγκεκριμένη ημέρα την εβδομάδα, καθώς υπάρχει προκαθορισμένη χρονική κατανομή στα Τμήματα της Σχολής. Λόγω έλλειψης ειδικού χώρου τις υπόλοιπες ημέρες, άλλα συλλογικά όργανα του Τμήματος (Τομείς, ποικίλες επιτροπές) συνεδριάζουν είτε σε Σπουδαστήρια είτε σε προθαλάμους κυψελών. Επισημαίνεται επίσης η έλλειψη εξοπλισμού τηλεδιάσκεψης και θα καταβληθεί προσπάθεια για την απόκτησή του.
- 8.3.7 *Επάρκεια και ποιότητα άλλων χώρων (διδασκαλεία, πειραματικά σχολεία, μουσεία, αρχεία, αγροκτήματα, εκθεσιακοί χώροι κλπ).*
Το «Διδασκαλείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας» το οποίο διοικητικά και επιστημονικά συνδέεται άρρηκτα με το Τμήμα πρέπει να στεγαστεί όσο το δυνατό γρηγορότερα στο υπό κατασκευή ειδικό κτήριο πλησίον της Φιλοσοφικής Σχολής, ώστε και οι δικές του αυξημένες ανάγκες να ικανοποιηθούν, καθώς συχνά αναγκάζεται να μη δεχτεί όλες τις αιτήσεις φοίτησης, αλλά και να αποσυμφορηθεί το κτήριο της Φιλοσοφικής.
- 8.3.8 *Επάρκεια και ποιότητα υποδομών ΑΜΕΑ.*
Το κτήριο της Φιλοσοφικής Σχολής διαθέτει εισόδους διαμορφωμένες για άτομα με κινητικά προβλήματα, και η πρόσβαση στα αμφιθέατρα διευκολύνεται με ειδικές μηχανοκίνητες σκάλες που έχουν τοποθετηθεί σε καιρία σημεία. Συχνά όμως, ακόμη και για τη μετακίνηση στο εσωτερικό των αμφιθεάτρων, απαιτείται η ύπαρξη συνοδού.

Η επιστασία του κτηρίου όπως και οι υπηρεσίες της Μονάδας Προσβασιμότητας Φοιτητών με αναπηρία (ΦμεΑ) του Πανεπιστημίου Αθηνών βρίσκονται στη διάθεση των φοιτητών για τα προβλήματα που ανακύπτουν. Θα μπορούσε να εξεταστεί το θέμα της προμήθειας ειδικών συστημάτων διδασκαλίας για κωφάλαλους και τυφλούς φοιτητές.
- 8.3.9 *Πώς εξασφαλίζεται η πρόσβαση των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας σε υποδομές και εξοπλισμό του Ιδρύματος;*
Υπάρχουν ειδικοί κανονισμοί λειτουργίας για τις υποδομές και τους χώρους όπου είναι τοποθετημένος ο εξοπλισμός του Ιδρύματος, οι οποίοι είναι εγκεκριμένοι από τα αρμόδια όργανα του Τμήματος και καθορίζουν τη χρήση των υποδομών από τις ποικίλες κατηγορίες μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας. Τα οποιαδήποτε προβλήματα ανακύπτουν αντιμετωπίζονται από τα αρμόδια όργανα.

8.4. Πώς κρίνετε το βαθμό αξιοποίησης νέων τεχνολογιών από τις διάφορες υπηρεσίες του Τμήματος (πλην εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου);

Η Γραμματεία του Τμήματος έχει μηχανοργανωθεί σε σημαντικό βαθμό με αποτέλεσμα να καλύπτονται ηλεκτρονικά οι προπτυχιακές σπουδές σχεδόν στο σύνολό τους (μεταξύ άλλων με το πρόγραμμα Ήλιδα), ενώ υπολείπεται η μηχανοργάνωση των μεταπτυχιακών σπουδών. Υπάρχει δυνατότητα καλωδιακής, όχι όμως και ασύρματης, σύνδεσης με το διαδίκτυο σε όλους τους χώρους του Τμήματος, η οποία αξιοποιείται στο έπακρο από τη Γραμματεία, τα Σπουδαστήρια, τα Εργαστήρια, τα μέλη ΔΕΠ στα γραφεία τους και τους φοιτητές. Η

υποχρεωτικά ηλεκτρονική επιλογή μαθημάτων και συγγραμμάτων από τους φοιτητές έχει σε σημαντικό βαθμό διευκολύνει το έργο της Γραμματείας, ο ελληνικός ιστότοπος του Τμήματος έχει αναπτυχθεί, ενώ η αγγλική εκδοχή αναμένεται να υλοποιηθεί σύντομα. Οι ανακοινώσεις του Τμήματος αναρτώνται ηλεκτρονικώς όχι μόνο στον ιστότοπό του αλλά και από τη σχετική υπηρεσία του Κέντρου Λειτουργίας και Διαχείρισης Δικτύου του Πανεπιστημίου Αθηνών (Κ.ΛΕΙ.ΔΙ).

8.4.1 *Ποιες από τις λειτουργίες του Τμήματος υποστηρίζονται από ΤΠΕ;*

Οι λειτουργίες του Τμήματος που υποστηρίζονται από ΤΠΕ είναι

- η εγγραφή των φοιτητών
- η επιλογή και δήλωση μαθημάτων και συγγραμμάτων
- ο έλεγχος από τον φοιτητή της πορείας φοίτησής του
- η πλατφόρμα της ηλεκτρονικής τάξης
- η πρόσβαση στον ηλεκτρονικό κατάλογο των Βιβλιοθηκών του Πανεπιστημίου Αθηνών και άλλων επιστημονικών Βιβλιοθηκών
- η πρόσβαση σε ηλεκτρονικά βιβλία, περιοδικά και βάσεις δεδομένων
- η ανάρτηση πάσης φύσεως ανακοινώσεων
- η ενδοεπικοινωνία των μελών και υπηρεσιών του Τμήματος και του Πανεπιστημίου

8.4.2 *Ποιες από αυτές και πόσο χρησιμοποιούνται από τις διοικητικές υπηρεσίες, τους φοιτητές και το ακαδημαϊκό προσωπικό του Τμήματος;*

Οι λειτουργίες που προαναφέρθηκαν στην ενότητα 8.4.1 χρησιμοποιούνται ευρέως και κατά περίπτωση από τις διοικητικές υπηρεσίες, τους φοιτητές και το ακαδημαϊκό προσωπικό του Τμήματος, σε βαθμό ώστε να είναι σήμερα αδιανόητη η εύρυθμη διοικητική, εκπαιδευτική και ερευνητική λειτουργία του Τμήματος χωρίς τις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Ενημέρωσης.

8.4.3 *Πόσα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος διαθέτουν ιστοσελίδα στο διαδίκτυο;*

Ιστοσελίδα στο διαδίκτυο διαθέτουν όλα σχεδόν τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος, κυρίως στο πλαίσιο του ιστοτόπου του Τμήματος. Για τον λόγο αυτό επιδιώχθηκε και σε μεγάλο βαθμό επιτεύχθηκε η ενοποιημένη παρουσίαση των στοιχείων τους.

8.4.4 *Πόσο συχνά ανανεώνεται ο ιστότοπος του Τμήματος στο διαδίκτυο;*

Ο σχετικός ιστότοπος ανανεώνεται σε τακτική βάση, ώστε να παρουσιάζει διαρκώς την πραγματική κατάσταση του Τμήματος. Αναρτώνται συστηματικά ποικίλου περιεχομένου ανακοινώσεις που αφορούν σε αυτό. Επιμέρους Τομείς διαθέτουν δικούς τους ιστοτόπους είτε γενικούς (Γλωσσολογίας), είτε εξειδικευμένους (Κλασικής Φιλολογίας: «Ευρυπύλη»).

8.5. Πώς κρίνετε το βαθμό διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα στη χρήση υποδομών και εξοπλισμού;

8.5.1 *Γίνεται ορθολογική χρήση των διαθέσιμων υποδομών του Τμήματος; Πώς διασφαλίζεται και*

8.5.2 *Γίνεται ορθολογική χρήση του διαθέσιμου εξοπλισμού του Τμήματος; Πώς διασφαλίζεται;*

Οι υποδομές και ο εξοπλισμός του Τμήματος αξιοποιούνται με πλήρη διαφάνεια και με τη μέγιστη δυνατή αποτελεσματικότητα με βάση τους συγκεκριμένους κανονισμούς λειτουργίας. Καταβάλλεται πάντοτε συστηματική προσπάθεια εκ μέρους των αρμόδιων οργάνων του Τμήματος να ξεπεραστούν οι όποιες δυσλειτουργίες που κατά καιρούς αναφύονται παρά τους ανεπαρκείς πόρους και την έλλειψη επαρκούς προσωπικού.

8.6. Πώς κρίνετε το βαθμό διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα στη διαχείριση οικονομικών πόρων;

8.6.1 *Προβλέπεται διαδικασία σύνταξης και εκτέλεσης προϋπολογισμού του Τμήματος; Πόσο αποτελεσματικά εφαρμόζεται;*

Κάθε χρόνο η Γενική Συνέλευση του Τμήματος συντάσσει και εγκρίνει τις δαπάνες του τρέχοντος οικονομικού έτους με βάση τον εγκεκριμένο από την κεντρική διοίκηση τακτικό προϋπολογισμό του Τμήματος και ελέγχει την εκτέλεσή του. Υπάρχει όχι απλώς έλεγχος αλλά ασφυκτικός έλεγχος που συχνά οδηγεί σε άσκοπες γραφειοκρατικές καθυστερήσεις και δυσλειτουργίες.

Απαιτούνται όμως συχνά περίπλοκες διαδικασίες για ασήμαντα ποσά που προκαλούν καθυστερήσεις. Οι δαπάνες ελέγχονται επίσης από τις οικονομικές υπηρεσίες του Πανεπιστημίου με βάση τα παραστατικά που κατατίθενται, και στη συνέχεια από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους. Δεν έχουν παρουσιαστεί μέχρι σήμερα υπερβάσεις ή οποιασδήποτε μορφής οικονομική ατασθαλία. Επισημαίνεται για μια ακόμη φορά ότι το πρόβλημα βρίσκεται στην υποχρηματοδότηση του Τμήματος, η οποία οδηγεί σταθερά στο δραστικό περιορισμό αναγκαίων δαπανών κυρίως για την αγορά βιβλίων και εξοπλισμού.

8.6.2 *Προβλέπεται διαδικασία κατανομής πόρων; Πόσο αποτελεσματικά εφαρμόζεται;*

Η χρηματοδότηση του Τμήματος προέρχεται κυρίως από τον τακτικό προϋπολογισμό και δευτερευόντως από δωρεές προς τα Σπουδαστήρια και τις επιμέρους δράσεις, όπως επίσης και από χορηγίες ιδιωτών για την αντιμετώπιση εκτάκτων εξόδων, όπως π.χ. η διεξαγωγή συνεδρίων, ημερίδων κ.ά., εντός του πλαισίου της ακαδημαϊκής δεοντολογίας που ορίζεται από το Πανεπιστήμιο ή των ισχυόντων νόμων. Πρέπει να επισημανθεί ότι κατά τα τελευταία έτη, η χρηματοδότηση του Τμήματος ενισχύεται κατά μικρό ποσοστό από την ανάλογη χρηματοδότηση που προκύπτει από την ποσόστωση προς το Τμήμα μέρους των χρημάτων από Ερευνητικές Προτάσεις των μελών ΔΕΠ, οι οποίες εισπράττονται από τον ΕΛΚΕ.

Η κατανομή της χρηματοδότησης μέσω του κρατικού προϋπολογισμού ρυθμίζεται ανάλογα από τους Τομείς και εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος. Οι αποδόσεις εσόδων από ερευνητικά προγράμματα γίνονται σύμφωνα με τα ισχύοντα από τον ΕΛΚΕ και τους εκάστοτε επιστημονικούς υπεύθυνους των προγραμμάτων.

8.6.3 *Προβλέπεται διαδικασία απολογισμού; Πόσο αποτελεσματικά εφαρμόζεται;*

Στο τέλος κάθε οικονομικού έτους παρουσιάζεται στη Γενική Συνέλευση από τον/την Πρόεδρο του Τμήματος η πορεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού του παρελθόντος έτους.

9. Συμπεράσματα

Στην Ενότητα αυτή το Τμήμα

- παρουσιάζει συνοπτικά τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία που συνάγονται από τις ενότητες που προηγήθηκαν
- σκιαγραφεί τις ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών του σημείων και
- επισημαίνει ενδεχόμενους κινδύνους που προκύπτουν από τα αρνητικά του σημεία

9.1. Ποια, κατά την γνώμη σας, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος, όπως αυτά προκύπτουν μέσα από την Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης;

Τα κυριότερα θετικά σημεία, όπως αυτά προκύπτουν από τα κεφάλαια που προηγήθηκαν, μπορούν να συνοψιστούν σε τρεις κατηγορίες:

- Προγράμματα Σπουδών
- Διδακτικό προσωπικό
- Διεθνής προβολή και αναγνωρισιμότητα
- Καινοτομία
- Σύνδεση με την κοινωνία

Οι παράγοντες αυτοί επιμερίζονται στα εξής σημεία, τα οποία αποτελούν και τα επιμέρους θετικά σημεία στα οποία το Τμήμα εμφανίζει ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα:

- Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών
Και το ισχύον Πρόγραμμα του Τμήματος και αυτό του οποίου η προετοιμασία έχει ολοκληρωθεί και θα ισχύσει από το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011, είναι Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών ιδιαίτερα υψηλού επιπέδου και απαιτήσεων, τα οποία καλύπτουν ευρύ φάσμα γνωστικών αντικειμένων
 - ενισχύουν την ενδεδειγμένη εξέταση της ανάλογης ύλης
 - προάγουν την εποπτικότητα βάσει των σύγχρονων μέσων διδασκαλίας
 - έχουν διαδραστική δομή
 - εμφανίζουν διαθεματικότητα
 - στηρίζονται τόσο στην εξειδίκευση όσο και στις υποστηρικτικές της γενικότερες γνώσεις
 - προσελκύουν το ενδιαφέρον και άλλων Τμημάτων στα οποία το Τμήμα προσφέρει μαθήματα
 - συνδέονται με τον επαγγελματικό προσανατολισμό των φοιτητών/τριών
 - προσφέρουν παιδαγωγική επάρκεια
 - προάγουν τη συλλογικότητα, ιδιαίτερα σε μικρά ακροατήρια, όπως τα Εργαστήρια και τα σεμιναριακά μαθήματα
 - προσφέρουν επιπλέον τεχνικές γνώσεις, απαραίτητες για τη Διά Βίου Μάθηση
- Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών
Ισχυρό πλεονέκτημα του Τμήματος αποτελεί η λειτουργία τριών διαφορετικών και μη επικαλυπτόμενων Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών, τα οποία δίνουν στους ενδιαφερομένους τη δυνατότητα
 - να επιλέξουν το κατάλληλο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, σύμφωνα με τη φυσική τους κλίση και τα ενδιαφέροντά τους
 - να εμβαθύνουν σε απολύτως ειδικά μαθήματα
 - να αξιοποιήσουν περαιτέρω τις υποδομές του Τμήματος
 - να πρωτοτυπήσουν ως προς την έρευνα και την εκπόνηση επιστημονικών εργασιών
 - να γίνουν περισσότερο ανταγωνιστικοί για την αγορά εργασίας, καθώς πρόκειται για Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών που δεν προσφέρονται από άλλα Πανεπιστήμια, όπως π.χ. το

Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Διδασκαλία της Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας» και το Διδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Τεχνολογισία»

- Διδακτικό προσωπικό
Ιδιαίτερα θετικό σημείο του Τμήματος αποτελεί η αναγνωρισιμότητα των μελών ΔΕΠ, τα οποία διακρίνονται σε εθνικό και διεθνές επίπεδο για
 - την επιστημονική τους κατάρτιση
 - την κινητικότητα που εμφανίζουν ως προς τη διδασκαλία, τις διαλέξεις και τη συμμετοχή τους σε συνέδρια και Ιδρύματα της Ελλάδας και του Εξωτερικού
 - την πλούσια δραστηριότητά τους σε επίπεδο διδασκαλίας, διαλέξεων, συμμετοχής σε συνέδρια, συνεργασίας με Ιδρύματα της Ελλάδας και του εξωτερικού
 - τις δημοσιεύσεις τους σε διεθνούς κύρους ξένα περιοδικά και αναγνωρισμένες επιστημονικές σειρές
 - τη διεπιστημονικότητα της έρευνας και της εξειδίκευσής τους
 - την διαθεματικότητα των ερευνητικών προτάσεων τις οποίες επιβλέπουν ή στις οποίες συμμετέχουν ως μέλη
 - την παραγωγική τους αντίληψη και την εποπτικότητα με την οποία αντιμετωπίζουν τις σύγχρονες προοπτικές της ακαδημαϊκής διδασκαλίας

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονιστεί η ιδιαίτερη μέριμνα του Τμήματος, ώστε να ενισχύσει την αυτοδυναμία της διδασκαλίας και του ερευνητικού έργου των μελών ΔΕΠ, παράλληλα με τη συλλογικότητα. Για τον σκοπό αυτό το Τμήμα διαθέτει ένα γραφείο ανά μέλος ΔΕΠ και αποφεύγει τις συστεγασίες, οι οποίες ακυρώνουν πολλές φορές τη δράση των μελών ΔΕΠ. Επίσης φροντίζει, παρά τις δυσκολίες, και για τον ανάλογο υλικότεχνητικό εξοπλισμό των αντίστοιχων γραφείων.

- Διεθνής προβολή και αναγνωρισιμότητα
Η διεθνής προβολή του Τμήματος, ιδιαίτερα κατά τα τελευταία έτη, και η αναγνωρισιμότητά του οφείλεται
 - στην προσωπικότητα και την αναγνωρισιμότητα των μελών ΔΕΠ, όπως αυτή περιεγράφη πιο πάνω
 - στη διαρκώς αυξανόμενη προτίμηση του Τμήματος εκ μέρους ξένων φοιτητών, κυρίως στο πλαίσιο του Προγράμματος Erasmus
 - στις διεθνείς σχέσεις που αναπτύσσει το Τμήμα μέσω επιστημονικών εκδηλώσεων
 - στις προσωπικές σχέσεις επιστημονικής συνεργασίας, τις οποίες αναπτύσσουν τα μέλη του Τμήματος με συναδέλφους και Τμήματα του εξωτερικού
 - στη συμμετοχή του σε διδρυματικά ερευνητικά προγράμματα μεταξύ Ελλάδας και άλλων χωρών
 - στη διεξαγωγή εθνικών και διεθνών συνεδρίων, τα οποία οργανώνει το Τμήμα
- Καινοτομία
Ιδιαίτερα σημαντικός είναι ο σχεδιασμός καινοτόμων δράσεων, οι οποίες συνδέονται με τις νέες προκλήσεις του σύγχρονου ελλαδικού και διεθνούς γίγνεσθαι. Οι κοινοτομίες του Τμήματος που ολοκλήρωσαν τον σχεδιασμό τους ή βρίσκονται σε φάση υλοποίησης είναι
 - καινοτόμες δράσεις όπως π.χ. το Πρόγραμμα «Τεχνολογισία», το οποίο συνιστά τη μόνη ειδίκευση ως προς αυτό το γνωστικό αντικείμενο στην Ελλάδα
 - σχεδιασμός νέων χρηματοδοτούμενων ερευνητικών προτάσεων, απολύτως ανταγωνιστικών
 - εξοικονόμηση χρημάτων μέσω ορθολογικού σχεδιασμού του προγράμματος σπουδών και της ανάλογης δαπάνης που προκύπτει από τη δωρεάν διανομή συγγραμμάτων, χωρίς να μειώνεται ο αριθμός των δωρεάν διανεμόμενων βιβλίων

- περαιτέρω ενίσχυση του Τμήματος μέσω της οργάνωσης σεμιναριακών μαθημάτων κατά τους θερινούς μήνες (summer schools, summer courses), τα οποία θα προσελκύσουν ξένους φοιτητές, μετά από εκδήλωση ενδιαφέροντος
- πλήρης ηλεκτρονική υποστήριξη των Προγραμμάτων Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Σπουδών, μέσω πλατφόρμας που σχεδιάζει το Τμήμα
- Σύνδεση με την κοινωνία
 - σχεδιασμός προγραμμάτων επιμόρφωσης των Καθηγητών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
 - συμμετοχή προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών σε αμοιβώμενα ερευνητικά προγράμματα, με αποτέλεσμα την αύξηση θέσεων εργασίας περιορισμένου χρόνου
 - συμμετοχή ειδικών συμβουλευτικών οργάνων του Τμήματος σε πολιτειακά όργανα εκπαιδευτικού σχεδιασμού
 - διοργάνωση ημερίδων με στόχο τρέχοντα εκπαιδευτικά ζητήματα, σε πανελλήνιο επίπεδο

Παρά, όμως, τα σημαντικά θετικά σημεία τα οποία προσδίδουν στο Τμήμα συγκριτικό πλεονέκτημα σε ελλαδικό και διεθνές επίπεδο, ορισμένοι αρνητικοί παράγοντες δυσχεραίνουν το έργο του σχεδιασμού και της υλοποίησης της αποστολής και των στρατηγικών στόχων, οι οποίοι αναπτύχθηκαν στα αντίστοιχα κεφάλαια.

Τα κυριότερα αρνητικά σημεία, συνοψίζονται στα εξής:

- Καθυστερήσεις εκ μέρους του Υπουργείου Παιδείας και του Υπουργείου Οικονομικών.

Ο παράγων αυτός καθυστερεί και σε ορισμένες περιπτώσεις ακυρώνει, όπως αναφέρθηκε, τον στρατηγικό σχεδιασμό. Περιλαμβάνει αδικαιολόγητες καθυστερήσεις σχετικά με

- την προκήρυξη νέων θέσεων ή θέσεων για εξέλιξη μελών ΔΕΠ
- την έγκριση πιστώσεων, οι οποίες σημειωτέον προϋπάρχουν, και αφορούν τον διορισμό νέων μελών ΔΕΠ
- την έκδοση ΦΕΚ, όπου αυτά απαιτούνται
- Ελλιπής χρηματοδότηση
Το Τμήμα Φιλολογίας, παρά τη σημαντική συμβολή του στα έσοδα του ΕΚΠΑ μέσω των εισροών του Διδασκαλείου της Νέας Ελληνικής, αλλά και την εξοικονόμηση χρημάτων από τον κρατικό προϋπολογισμό χάρη στη λελογισμένη έγκριση συγγραμμάτων με χαμηλό κόστος, εντούτοις δεν χρηματοδοτείται με επάρκεια για τις ανάγκες που περιεγράφησαν στα παραπάνω κεφάλαια.

Ιδιαίτερα για το Διδασκαλείο της Νέας Ελληνικής, το Τμήμα έχει την κύρια διοικητική και επιστημονική ευθύνη ως προς το Πρόγραμμα Σπουδών, με αποτέλεσμα την επιτυχή λειτουργία του Διδασκαλείου επί σειρά ετών, ήδη από το 1994. Παρά την επιτυχημένη λειτουργία του Διδασκαλείου, στο Τμήμα ποτέ δεν πιστώθηκε το αντίστοιχο ποσοστό κατ' έτος, ώστε να είναι διαθέσιμο για τις ανάγκες του Τμήματος.
- Αριθμός νεοεισερχομένων φοιτητών
Όπως αναφέρθηκε, ο αριθμός των νεοεισερχομένων φοιτητών είναι κατά πολύ μεγαλύτερος σε σχέση με την επιθυμητή αναλογία διδασκόντων και διασκομμένων. Αν σε αυτόν τον αριθμό προστεθεί και ο αριθμός όλων των πρόσθετων φοιτητών από μεταγραφές, ειδικές κατηγορίες καθώς και των επί πτυχίω φοιτητών, τότε τα πολυπληθή ακροατήρια δυσχεραίνουν τη διαδραστικότητα της μάθησης και την εποπτικότητα που πρέπει να εξασφαλίζει ο διδάσκων για την αποτελεσματική παροχή της ακαδημαϊκής γνώσης.
Το Τμήμα διαρκώς αιτείται τη μείωση του αριθμού των νεοεισερχομένων φοιτητών, ώστε να μπορέσει να σχεδιάσει αποτελεσματικότερα τη στρατηγική του και την επίτευξη των στόχων του.

- Αναλογία διδασκόντων - διδασκομένων
Οι κατά μέσο όρο 520 νεοεισερχόμενοι ανά έτος φοιτητές στο Τμήμα Φιλολογίας, υπολογιζόμενοι επί 4έτη, μαζί με τους επιπλέον επί πτυχίω φοιτητές, καθώς και με τους φοιτητές των Τμημάτων
 - Ιστορίας Αρχαιολογίας
 - Φιλοσοφίας Παιδαγωγικής Ψυχολογίας
 - Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας
 - Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας
 - Ιταλικής και Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας
 - Θεατρικών Σπουδών
 - Θεολογίας και Κοινωνικής Θεολογίας

δημιουργούν μια αναλογία πέραν του ακαδημαϊκώς ορθού για την επιτυχή διεξαγωγή της διδασκαλίας ανά γνωστικό αντικείμενο, κυρίως δε για γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος, τα οποία προσφέρονται στα παραπάνω Τμήματα.

- Κτηριακή υποδομή
Παρά την αυτοδύναμη λειτουργία του συνόλου σχεδόν των Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής εντός ενός και ενιαίου κτηρίου, με τη σταδιακή αύξηση των Τμημάτων και των φοιτητών, δημιουργούνται σημαντικές δυσκολίες στην απρόσκοπτη υλοποίηση των Προγραμμάτων Σπουδών του Τμήματος, αλλά και στη δυνατότητα των φοιτητών να εργαστούν ερευνητικά, πέραν των ωρών διδασκαλίας, στα Εργαστήρια και τις Βιβλιοθήκες. Οι δυσκολίες που εμφανίζει η κτηριακή υποδομή συνοψίζεται σε δύο άξονες:
 - Στην ελλειψη διαθέσιμων αμφιθεάτρων και αιθουσών διδασκαλίας, ιδιαίτερα κατά τις πρωινές και μεσημβρινές ώρες
 - Στον κατακερματισμό, εντός ξεχωριστών αιθουσών, της Βιβλιοθήκης του Τμήματος λόγω απουσίας ενιαίας Βιβλιοθήκης, στεγασμένης σε ιδιαίτερο χώρο, ώστε να παρέχει στους φοιτητές και τα μέλη ΔΕΠ τις αναγκαίες συνθήκες για την απρόσκοπτη μελέτη και την ερευνητική δράση που είναι αναγκαίες.

Ο παράγων αυτός είναι ιδιαίτερα ανασταλτικός για την υλοποίηση των στόχων και του στρατηγικού σχεδίου του Τμήματος. Ήδη από πενταετίας έχει ξεκινήσει η κατασκευή και βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο η ολοκλήρωση του νέου κτηρίου που θα στεγάσει την ενιαία Βιβλιοθήκη της Φιλοσοφικής Σχολής. Όμως, κατά τα δύο τελευταία έτη οι εργασίες έχουν σταματήσει εντελώς και είναι άγνωστο αν πρόκειται σύντομα να ξεκινήσουν. Μάλιστα οι καθυστερήσεις αυτές αναμένεται να επιβαρύνουν περαιτέρω το κόστος και την επάρκεια του κτηρίου ως προς την παροχή υπηρεσιών και τη φιλικότητα προς τον χρήστη, καθώς

- η μη έγκαιρη ολοκλήρωση του κτηρίου επιτείνει τη φυσική φθορά του
 - οι εγκαταστάσεις είναι πιθανόν να θεωρηθούν πεπαλαιωμένες πριν καν λειτουργήσουν, στην περίπτωση κατά την οποία η ολοκλήρωση του κτηρίου αργήσει περαιτέρω
 - εμποδίζονται οι καινοτόμες βιβλιοθηκονομικές δράσεις και η αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού που στελεχώνει τα επιμέρους σπουδαστήρια ανά Τομέα, καθώς δαπανάται πολύτιμος χρόνος των υπαλλήλων σε παραπλήσιες δραστηριότητες, χωρίς κεντρικό συντονισμό
- Υλικοτεχνικός εξοπλισμός
Το Τμήμα Φιλολογίας και γενικά τα Τμήματα των Ανθρωπιστικών Επιστημών εμφανίζουν τη μικρότερη χρηματοδότηση σε προμήθεια και ανανέωση υλικοτεχνικού εξοπλισμού. Συνοπτικά, οι ελλείψεις σχετίζονται με την κτηριακή κατάσταση και τον εξοπλισμό της Φιλοσοφικής Σχολής που σκιαγραφούνται ως εξής:

- προβλήματα στεγανοποίησης σε ορισμένα αμφιθέατρα
- σημαντικές φθορές σε έδρανα και καθίσματα αμφιθεάτρων
- έλλειψη προβολέων οροφής στα 21 αμφιθέατρα της Σχολής
- απουσία επαρκούς ασύρματου δικτύου εντός της Φιλοσοφικής Σχολής και ιδιαίτερα εντός των αμφιθεάτρων και των αιθουσών διδασκαλίας
- ελλείψεις σε εξοπλισμό Εργαστηρίων, κυρίως σε Η/Υ και λογισμικό

Γενικά, για τα αρνητικά σημεία, όπως προέκυψαν από την αναζήτηση στοιχείων για την σύνταξη της Εσωτερικής Έκθεσης Αξιολόγησης, είναι σοβαρά και δυσχεραίνουν κατά πολύ την περαιτέρω ανάπτυξη του Τμήματος. Εκτίμηση της ΟΜΕΑ είναι ότι είναι καίρια η ανάγκη να καλυφθούν σύντομα οι ελλείψεις και να αρθούν τα αρνητικά σημεία, καθώς η δομή και τα συγκριτικά πλεονεκτήματα του Τμήματος προσφέρουν σημαντικές δυνατότητες για περαιτέρω ανάπτυξη στο άμεσο μέλλον.

9.2. Διακρίνετε ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία;

Οι ενδεχόμενες ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων του Τμήματος αποτυπώνονται και στο επόμενο κεφάλαιο, όπου αναπτύσσονται περισσότεροι οι μελλοντικοί στόχοι του Τμήματος. Συνοπτικά, τα θετικά σημεία του Τμήματος μπορούν να του εξασφαλίσουν:

- σημαντική ηγετική θέση εντός και εκτός ελλαδικού χώρου ως κατεξοχήν Τμήματος με δυνατότητα να προσφέρει λύσεις στην διαχείριση του πολιτισμού και των ανθρωπιστικών αγαθών
- αναγνωριστικότητα και επιπλέον διεθνές κύρος
- σημαντική συμβολή στην ενίσχυση της θέσης των ελληνικών πανεπιστημίων στη διεθνή κατάταξη των ακαδημαϊκών ιδρυμάτων παγκοσμίως
- περαιτέρω σύνδεση με την κοινωνία
- διερεύνηση και άλλων δράσεων που μπορούν να συνδεθούν με την παραγωγικότητα
- επέκταση των σχέσεων του Τμήματος και σε άλλες χώρες, ενδεχομένως της Ασίας και της Αφρικής

Αντίστοιχα, τα αρνητικά σημεία υπάρχει πάντοτε ο ορατός κίνδυνος να δυσχεράνουν το σχεδιασμό και την υλοποίηση της στρατηγικής του Τμήματος, όπως περιεγράφη πιο πάνω, και συγκεκριμένα

- να συρρικνώσουν το απαραίτητο ανθρώπινο δυναμικό
- να οδηγήσουν σε περαιτέρω επιβάρυνση το ήδη βεβαρυμένο πρόγραμμα των μελών ΔΕΠ
- να δυσχεράνουν το εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο που επιτελείται στο Τμήμα λόγω έλλειψης της απαραίτητης υλικοτεχνικής υποδομής
- να μειώσουν την ανταγωνιστικότητα και την επί σειρά ετών πλεονεκτική θέση του Τμήματος έναντι άλλων Τμημάτων
- να συρρικνώσουν την έρευνα λόγω ελλιπούς χρηματοδότησης
- να ζημιώσουν το εθνικό κεφάλαιο με αποτέλεσμα την απώλεια πόρων από την ενδεχόμενη επένδυση επί του πολιτισμού, τον οποίο το Τμήμα διαχειρίζεται.

10. Σχέδια βελτίωσης

Στην Ενότητα αυτή το Τμήμα σκιαγραφεί τα σχέδια ανάπτυξης τα οποία έχει ήδη δρομολογήσει, σύμφωνα με τις δράσεις που αναφέρονται πιο κάτω. Για τη συμπληρωματική οπτική των δράσεων αυτών χρήσιμο είναι και το κεφάλαιο «Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης».

10.1. Περιγράψτε το βραχυπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων

Εκτός από τη «Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης», η οποία περιλαμβάνει τον μεσοπρόθεσμο και τον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό της στρατηγικής ανάπτυξης του Τμήματος, κατά τη σύνταξη της παρούσας Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης σχεδιάστηκαν και βρίσκονται σε εξέλιξη οι ακόλουθες δράσεις:

- Πρόγραμμα ανταλλαγής φοιτητών με δύο ακαδημαϊκούς φορείς της Ισπανίας

Στο πλαίσιο αυτής της δράσης του, το Τμήμα προέβη σε επαφές με το Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου της Βαρκελώνης (Universitat de Barcelona) και το Ίδρυμα Escola Oficial d'Idiomes de Barcelona-Drasannes. Το Τμήμα ήδη απέστειλε με δικές του ενέργειες τον πρώτο φοιτητή για την εκεί φοίτησή του σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών στο Πανεπιστήμιο της Βαρκελώνης και συνεχίζει τις επαφές του ώστε να συνδεθεί στενότερα με το εκεί Πανεπιστήμιο στο επίσημο θεσμικό πλαίσιο των διμερών σχέσεων.

Όσον αφορά το Ίδρυμα Escola Oficial d'Idiomes de Barcelona-Drasannes, το Τμήμα ήρθε σε επαφή με τους αντίστοιχους φορείς και προσεκλήθη να συμμετάσχει τον Οκτώβριο του 2012 στις εκεί πανηγυρικές εκδηλώσεις για τη συμπλήρωση των 25 ετών από τη λειτουργία του Ιδρύματος, με στόχο την επίτευξη συμφωνίας για τη σύνδεση του Τμήματος Φιλολογίας του ΕΚΠΑ και του εκεί αντίστοιχου εκπαιδευτικού φορέα.

- Πρόταση του Τμήματος για τη σύναψη διμερών σχέσεων μεταξύ του ΕΚΠΑ και του Azerbaijan University of Languages, μετά από εκδήλωση ενδιαφέροντος του εκεί Πανεπιστημίου
- Πρόταση του Τμήματος για τη σύναψη διμερών σχέσεων μεταξύ του ΕΚΠΑ και του Yerevan State University της Αρμενίας, μετά από εκδήλωση ενδιαφέροντος του εκεί Πανεπιστημίου
- Επέκταση του Διδασκαλείου της Νέας Ελληνικής, ώστε να εμπλουτίσει τη δράση του με νέα γνωστικά αντικείμενα

Σύμφωνα με αυτόν τον άξονα δράσης, το Τμήμα στοχεύει στον εμπλουτισμό του Διδασκαλείου με νέα γνωστικά αντικείμενα, μέσω της εισαγωγής ειδικών μαθημάτων τα οποία θα απευθύνονται σε ενδιαφερομένους από όλον τον κόσμο και συγκεκριμένα αφορούν τη διδασκαλία και την εκμάθηση αρχαίων γλωσσών μέσω στοιχείων πολιτισμού και ιστορικοσυγκριτικής γλωσσολογικής προσέγγισης, όπως

- η αρχαία ελληνική γλώσσα και γραμματεία, σε διάφορες συγχρονίες της μακράς ιστορίας της ελληνικής
- η λατινική γλώσσα και γραμματεία της κλασικής και της μεσαιωνικής περιόδου
- η σανσκριτική

Για την υλοποίηση αυτής της δράσης του Τμήμα προανατολίζεται στην οργάνωση και λειτουργία θερινών σχολείων και μαθημάτων (summer schools, summer courses) ώστε να κατασταθεί δυνατή η συμμετοχή των ενδιαφερομένων, πέραν των

επαγγελματικών ή όποιων άλλων υποχρεώσεων τους κατά τη διάρκεια του υπολοίπου έτους.

- Ενίσχυση των χρηματοδοτούμενων ερευνητικών δράσεων του Τμήματος μέσω τουλάχιστον 5 προτάσεων στο πλαίσιο του Προγράμματος «ΘΑΛΗΣ», «ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΥΓΚΛΙΣΗ» και «ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ» συνολικής χρηματοδότησης άνω των 3.000.000 ευρώ
- Διάφορες συνεργασίες για τη χορήγηση υποτροφιών από ξένα Πανεπιστήμια της Ευρώπης ή/και της Αμερικής, με στόχο την ενίσχυση των οικονομικά ασθενέστερων φοιτητών.
Η δράση αυτή στοχεύει στη χορήγηση υποτροφιών εκ μέρους ακαδημαϊκών ιδρυμάτων του εξωτερικού για μεταπτυχιακές σπουδές στην αντίστοιχη χώρα, μέσω διαδικασιών επιλογής τις οποίες θα διενεργεί το Τμήμα ή ο συνεργαζόμενος εκπαιδευτικός φορέας, εφόσον διαθέτει κάποια εκπροσώπηση στην Ελλάδα.

Ήδη το Τμήμα βρίσκεται σε συνεννόηση με

- το Fordham University της Νέας Υόρκης για τη χορήγηση μίας ανά έτος υποτροφίας για μεταπτυχιακές σπουδές στη Λατινική Φιλολογία
 - το Πανεπιστήμιο Gregorianum της Ρώμης για μία θέση κατ' έτος και την εκεί φοίτηση σε Τμήμα Παλαιογραφίας
 - τον ακαδημαϊκό φορέα Sources Chrétienncs, με στόχο τη συμμετοχή κατ' έτος φοιτητών σε σεμινάρια παλαιογραφίας και κριτικής του κειμένου, μέσω ανταλλαγών.
- Συστηματική εκπαίδευση ενηλίκων και παλαιών αποφοίτων του Τμήματος ή/και άλλων Τμημάτων, με στόχο την επικαιροποίηση των γνώσεών τους.

Η δράση αυτή αναμένεται να υλοποιηθεί σύντομα μέσω ερευνητικών προτάσεων οι οποίες έχουν προταθεί από μέλη ΔΕΠ, αλλά και μέσω της οργάνωσης σεμιναριακών μαθημάτων με διαδραστικότητα και από απόσταση εκπαίδευση μέσω τηλεδιάσκεψης, ιδιαίτερα για ενδιαφερομένους που υπηρετούν ως Καθηγητές στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

10.2. Περιγράψτε το μεσοπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων

Μεσοπρόθεσμα το Τμήμα στοχεύει στην περαιτέρω ανάπτυξη του, ώστε να αποτελέσει δυναμικό παράγοντα της σύγχρονης ακαδημαϊκής πρακτικής διεθνώς, να ενισχύσει την εγχώρια οικονομία και να συνδεθεί περαιτέρω με τις κοινωνικές ανάγκες. Συγκεκριμένα το Τμήμα σχεδιάζει

- να αποκτήσει την απαιτούμενη κτηριακή επάρκεια κυρίως μέσω της ενιαίας Βιβλιοθήκης της Φιλοσοφικής Σχολής
- να επιτύχει τη μείωση του αριθμού των ανά έτος εισακτέων φοιτητών
- να προβεί στην ανανέωση του τεχνολογικού του εξοπλισμού
- να διατηρήσει και ενδεχομένως να αυξήσει το επιστημονικό και εκπαιδευτικό του δυναμικό
- να προσελκύσει πόρους μέσω της κεφαλαιοποίησης του πολιτισμού ως διαχειρίσιμου αγαθού
- να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας μέσω της περαιτέρω σύνδεσής του με την εκπαιδευτική πρακτική και τη μετεκπαίδευση ενηλίκων, ιδιαίτερα μετά από πολλά σχετικά αιτήματα ενδιαφερομένων
- να προσφέρει σύγχρονο εκπαιδευτικό όραμα στην ελληνική κοινωνία και να πρωτοστατήσει μέσω του ακαδημαϊκού του προσωπικού και των αποφοίτων του στον επαναπροσδιορισμό των σύγχρονων αξιών και του ανθρώπου ως πνευματικής οντότητας

Είναι, μάλιστα, σκόπιμο να επισημάνουμε, ότι η δυνατότητα εκσυγχρονισμού του Τμήματος, ανάλογα με τις κοινωνικές επιταγές και τις εξελίξεις πανελληνίως και

διεθνώς, δεν εξαντλείται στους παραπάνω στόχους, Τα σημεία αυτά, κατά την κρίση της ΟΜΕΑ, σκιαγραφούν τη σταθερή βούληση του Τμήματος να αποτελεί ζωντανό παράγοντα της ελληνικής και της διεθνούς κοινότητας και να επεμβαίνει μέσω της ακαδημαϊκής του παρουσίας ως συνομιλήτης σε θέματα εκπαιδευτικού και επιστημονικού σχεδιασμού σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

10.3. Διατυπώστε προτάσεις προς δράση από τη Διοίκηση του Ιδρύματος

Το Τμήμα βρίσκεται σε στενή επικοινωνία με τη Διοίκηση του Ιδρύματος και ενημερώνει τις ανάλογες αρχές μέσω της συμμετοχής των μελών του στα συλλογικά όργανα. Ως εκ τούτου, έχει τη δυνατότητα να προωθήσει δραστικά τις θέσεις του και έχει ήδη ενημερώσει τη Διοίκηση του Ιδρύματος για

- την ανάγκη ενιαίου μηχανογραφικού συστήματος διαχείρισης του προσωπικού και των φοιτητών σε ιδρυματικό επίπεδο και όχι σε επίπεδο Τμημάτων
- την αποτελεσματικότερη οργάνωση και λειτουργία Γραφείου Ερευνητικών Προγραμμάτων, με ουσιαστικό συμβουλευτικό χαρακτήρα και ενασχόληση με το συγγραφικό μέρος των Εντύπων Υποβολής των Προτάσεων, ώστε να αυξηθεί η συνολική απορροφητικότητα των κονδυλίων εκ μέρους του ΕΚΠΑ
- την ανάγκη για άμεση περάτωση των κτηριακών εγκαταστάσεων της ενιαίας Βιβλιοθήκης της Φιλοσοφικής Σχολής
- την ολοκλήρωση του κτηρίου του Διδασκαλείου της Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας, ώστε να δοθεί η δυνατότητα να αναπτυχθεί περαιτέρω και να ανταποκριθεί στην διαρκώς κατ' έτος αυξανόμενη ζήτηση εκ μέρους των φοιτητών
- την αύξηση των πιστώσεων από τον τακτικό προϋπολογισμό, καθώς το Τμήμα εμφανίζει σταθερά ανοδικούς αναπτυξιακούς δείκτες
- την αντιμετώπιση των δαπανών που αφορούν την κτηριακή υποδομή της Φιλοσοφικής Σχολής και του ανάλογου κτηριακού εξοπλισμού, καθώς το Τμήμα συστεγάζεται με άλλα Τμήματα εντός του ίδιου κτηρίου
- τον εξοπλισμό των αιθουσών διδασκαλίας και των Εργαστηρίων, καθώς και την ανανέωση σημαντικού μέρους του ήδη υπάρχοντος εξοπλισμού που χρησιμοποιείται σε ερευνητικές δράσεις και είναι πεπαλαιωμένος
- την προβολή του έργου του ΕΚΠΑ γενικά και των Τμημάτων ειδικότερα, ώστε να αναβαθμιστεί η εγχώρια και διεθνής εντύπωση για την ποιότητα της ελληνικής Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και ιδιαίτερα για τις Ανθρωπιστικές Επιστήμες που καλλιεργούνται στο Τμήμα.

10.4. Διατυπώστε προτάσεις προς δράση από την Πολιτεία

Αντίστοιχα, το Τμήμα προτείνει σημαντικούς και συγκεκριμένους άξονες δράσης προς την Πολιτεία, με άμεσο στόχο να ενισχυθεί ο εθνικός εκπαιδευτικός σχεδιασμός της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, και με απώτερο σκοπό την άμεση κεφαλαιοποίηση του πολιτισμού, τον οποίο το Τμήμα διαχειρίζεται. Συγκεκριμένα, το Τμήμα επισημαίνει την ανάγκη

- να αυξηθεί δραστικά η χρηματοδότηση της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης από τον κρατικό προϋπολογισμό, με στόχο μεταξύ των άλλων και την ενίσχυση του ποιοτικού δείκτη της παρεχόμενης παιδείας από τα ελληνικά Πανεπιστήμια
- να ενισχυθεί δραστικά το αναλογούν ποσοστό χρηματοδότησης προς τις Ανθρωπιστικές Επιστήμες από τον κρατικό προϋπολογισμό
- να προβλεφθούν ειδικά κονδύλια για την ενίσχυση της σύνδεσης του Τμήματος με τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, ώστε το Τμήμα να μεταφέρει την τεχνογνωσία του και να επικαιροποιήσει την εκπαιδευτική διαδικασία του σχολείου μέσω ποικίλων συγκεκριμένων δράσεων τις οποίες πρότεινε στα κεφάλαια που προηγήθηκαν
- να απλοποιηθούν οι γραφειοκρατικές διαδικασίες για τον έλεγχο και την έγκριση των πιστώσεων που αφορούν τις εξελίξεις και τις εκλογές νέων μελών ΔΕΠ, ώστε να υλοποιηθεί ο στρατηγικός σχεδιασμός και τα σχέδια ανάπτυξης του Τμήματος, καθώς οι καθυστερήσεις είναι ακυρωτικές του όποιου σοβαρού σχεδιασμού

- να απλοποιηθεί η διαδικασία έγκρισης και απόδοσης τρεχουσών δαπανών, ώστε οι προμήθειες υλικών να γίνονται σε λελογισμένο χρόνο για την έγκαιρη κάλυψη των αναγκών
- να προωθήσει ουσιαστικά τη χρηματοδοτούμενη έρευνα προς τις Ανθρωπιστικές Επιστήμες με μεγαλύτερη χρηματοδότηση των προς έγκριση ερευνητικών προτάσεων και αξιολόγησή τους από ειδικούς κριτές οι οποίοι θα κρίνουν με συγκεκριμένα κριτήρια τις προς έγκριση προτάσεις
- να εγκαινιάσει έναν σταθερό και ουσιαστικό διάλογο με τους ακαδημαϊκούς φορείς που είναι καθ' ύλην αρμόδιοι για τη χάραξη της εθνικής εκπαιδευτικής στρατηγικής, πριν τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης που θα έχει καθολικό χαρακτήρα και θα επηρεάσει την εκπαιδευτική πολιτική της χώρας

11. Πίνακες

Οι πίνακες που ακολουθούν αφορούν σε υποδείγματα και παρατίθενται σε οριζόντια διάταξη σελίδας.

Πίνακας 1. Εξέλιξη του προσωπικού του Τμήματος (από 2004-05 έως και 2009-10)

		2009-2010		2008-2009		2007-2008		2006-2007		2005-2006		2004-2005	
		A	Θ	A	Θ	A	Θ	A	Θ	A	Θ	A	Θ
Καθηγητές	Σύνολο	13	8	12	8	11	8	12	9	13	7	14	5
	Από εξέλιξη	1		1	1		1		2		3		
	Νέες προσλήψεις					1							
	Συνταξιοδοτήσεις				1			1		1	1		
	Παραιτήσεις						2						
Αναπληρωτές Καθηγητές	Σύνολο	5	5	5	2	4	3	2	1	2	1	2	1
	Από εξέλιξη	1	1	1		2	1			1			
	Νέες προσλήψεις		2				1						
	Συνταξιοδοτήσεις	1			1					1			
	Παραιτήσεις												
Επίκουροι Καθηγητές	Σύνολο	10	12	9	12	8	12	7	9	6	4	5	3
	Από εξέλιξη			1		1	2	1	4		1		1
	Νέες προσλήψεις	1					1	1	1	1			
	Συνταξιοδοτήσεις							1					
	Παραιτήσεις												
Λέκτορες	Σύνολο	5	8	4	8	3	7	3	7	2	6	2	6
	Νέες προσλήψεις	1		1	1			1	1				
	Συνταξιοδοτήσεις												
	Παραιτήσεις												
Μέλη ΕΕΔΙΠ	Σύνολο												
Διδάσκοντες επί συμβάσει*	Σύνολο												
Τεχνικό προσωπικό εργαστηρίων	Σύνολο	3	6	3	6	3	6	3	6	3	6	3	6
Διοικητικό προσωπικό	Σύνολο	2	6	2	6	2	6	2	6	2	6	2	6

* Αναφέρεται σε αριθμό συμβάσεων – όχι διδασκόντων (π.χ. αν ένας διδάσκων έχει δύο συμβάσεις, χειμερινή και εαρινή, τότε μετρώνται δύο συμβάσεις). Α: Άρρενες, Θ: Θήλειες

* Αναφέρεται σε αριθμό συμβάσεων – όχι διδασκόντων (π.χ. αν ένας διδάσκων έχει δύο συμβάσεις, χειμερινή και εαρινή, τότε μετρώνται δύο συμβάσεις). Α: Άρρενες, Θ: Θήλειες

Πίνακας 2. Εξέλιξη του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών του Τμήματος σε όλα τα έτη σπουδών

	2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007	2005-2006	2004-2005
Προπτυχιακοί	3485	3545	3391	3375	3275	3274
Μεταπτυχιακοί	261	224	221	204	236	241
Διδακτορικοί	265	266	246	225	222	201
Παρατηρήσεις 105 επιπλέον φοιτητές δεύτερου κύκλου εμφανίζονται ως μη ενταγμένοι σε ένα από τα δύο επίπεδα.						

Πίνακας 3. Εξέλιξη του αριθμού των νεο-εισερχομένων φοιτητών στο Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών

	2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007	2005-2006
Εισαγωγικές εξετάσεις	328	328	346	349	370
Μετεγγραφές (εισοδες προς το Τμήμα)	142	118	115	70	61
Μετεγγραφές (εκροες από άλλα Τμήματα)	34	30	25	10	15
Πτυχιούχοι ΑΕΙ/ΤΕΙ	7	5	4	10	6
Άλλες κατηγορίες	35	34	48	43	44
Σύνολο	546	515	538	482	496

Επεξήγηση: Στον πίνακα αποτυπώνονται τα εξελικτικά στοιχεία πέντε (5) συνολικά ετών.

Πίνακας 4. Εξέλιξη του αριθμού αιτήσεων, προσφορών θέσεων από το Τμήμα, εισακτέων (εγγραφών) και αποφοίτων στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ)

Τίτλος ΠΜΣ: «Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) 'ΚΟΡΑΗΣ' του Τμήματος Φιλολογίας»
Κανονική διάρκεια σπουδών: 24 μήνες

	2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007	2005-2006	2004-2005
Συνολικός αριθμός Αιτήσεων (α+β)	140	135	126	114	120	126
Πτυχιούχοι του Τμήματος	110	120	109	102	110	
Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	30	15	17	12	10	
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων	48	48	48	48	48	48
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων	56	30	41	46	48	41
Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	23	49	9	42	10	5

Πίνακας 5. Εξέλιξης του αριθμού αιτήσεων, προσφορών θέσεων από το Τμήμα, εισακτέων (εγγραφών) και αποφοίτων στο Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών

	2009- 2010	2008- 2009	2007- 2008	2006- 2007	2005- 2006	2004- 2005
Συνολικός αριθμός Αιτήσεων (α+β)	29	32	14	23	25	37
Πτυχιούχοι του τμήματος	17	10	8	18	20	
Πτυχιούχοι άλλων τμημάτων	12	22	6	5	5	
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων						
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων υποψηφίων	29	32	14	23	10	36
Απόφοιτοι	21	8	4	9	8	14
Μέση διάρκεια σπουδών αποφοίτων						

Επεξήγηση. Απόφοιτοι: Αριθμός διδακτόρων που ανακηρύχθηκαν στο έτος που αφορά η στήλη ανεξαρτήτως του έτους εγγραφής τους.

Πίνακας 6. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Κατανομή Βαθμών (αριθμός φοιτητών και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)				Μέσος όρος Βαθμολογίας (στο σύνολο των απόφοιτων)
		5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2003-2004						
2004-2005	441	9 (= 2%)	207 (= 47%)	200 (= 45%)	25 (= 6%)	7,2
2005-2006	464	15 (= 3%)	242 (= 52%)	175 (= 38%)	32 (= 7%)	7,1
2006-2007	394	18 (= 4,5%)	204 (= 52%)	154 (= 39%)	18 (= 4,5%)	7
2007-2008	479	19 (= 4%)	255 (= 53%)	184 (= 38,5%)	21 (= 4,5%)	7
2008-2009	430	27 (= 6%)	256 (= 60%)	130 (= 30%)	17 (= 4%)	6,9
2009-2010	417	32 (= 8%)	258 (= 62%)	114 (= 27%)	13 (= 3%)	6,8
Σύνολο	2625	120 (= 4,5%)	1422 (= 54%)	957 (= 36,5%)	126 (= 5%)	7

Επεξήγηση. Σε κάθε στήλη σημειώνεται ο αριθμός των φοιτητών που έλαβαν την αντίστοιχη βαθμολογία και το ποσοστό που αυτοί εκπροσωπούν επί του συνολικού αριθμού των αποφοιτησάντων το συγκεκριμένο έτος.

Πίνακας 7. Εξέλιξη του αριθμού των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών και διάρκεια σπουδών

Έτος εισαγωγής	Συνολικός αριθμός εγγραφέντων	Αποφοιτήσαντες							Μη αποφοιτήσαντες σε χρόνο διπλάσιο του Κανονικού (Κ)	Ποσοστιαία αναλογία	
		Διάρκεια Σπουδών (σε έτη)								Συνολικό ποσοστό αποφοιτησάντων ⁶	Συνολικό ποσοστό μη αποφοιτησάντων
		K	K+1	K+2	K+3	K+4	K+5	≥K+6			
2000-2001											
2001-2002											
2002-2003											
2003-2004	539	0	213	104	57	21	0	0	142	74%	26 %
2004-2005	503	35	178	109	38	0	0	0	141	72%	28%

2005-2006	483	32	162	82	0	0	0	0	204	58%	42%
2006-2007	509	33	130	0	0	0	0	0	346	32%	68%
2007-2008	521										
2008-2009	497										
2009-2010	522										

Επεξηγήσεις

- Όπου K = Κανονική διάρκεια σπουδών (σε έτη) στο Τμήμα. (π.χ. αν η κανονική διάρκεια σπουδών είναι 4 έτη, τότε K=4 έτη, K+1=5 έτη, K+2=6 έτη,..., K+6=10 έτη).
- Στον πίνακα αποτυπώνονται τα εξελικτικά στοιχεία 7 συνολικά ετών: του έτους στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης και των 6 προηγούμενων ετών.

Πίνακας 8. Επαγγελματική ένταξη των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών και Πίνακας 10. Επαγγελματική ένταξη των αποφοίτων των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών

Το Τμήμα και το Πανεπιστήμιο δεν διαθέτουν σχετικά στοιχεία καθώς δεν υπάρχει υπηρεσία με το αντικείμενο αυτό ούτε προβλέπεται οι απόφοιτοι να ενημερώνουν το Τμήμα ή το Πανεπιστήμιο για την επαγγελματική τους πορεία. Είναι ωστόσο γνωστό ότι η πλειονότητα των αποφοίτων στρέφονται προς τη Μέση Εκπαίδευση, είτε τη δημόσια μέσω του διορισμού τους μετά από επιτυχή συμμετοχή τους στις εξετάσεις του ΑΣΕΠ είτε την ιδιωτική. Επίσης, οι απόφοιτοι του Τμήματος στελεχώνουν Κρατικές Διοικητικές Υπηρεσίες, παρακολουθούν προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών και εκπονούν Διδακτορικές διατριβές στο Τμήμα μας καθώς και σε άλλα Πανεπιστήμια της χώρας και του Εξωτερικού, και στη συνέχεια ως μέλη ΔΕΠ και ειδικό ερευνητικό προσωπικό στελεχώνουν Πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα τόσο στον ελλαδικό χώρο όσο και διεθνώς. Είναι μάλιστα εντυπωσιακός ο αριθμός των αποφοίτων του Τμήματος που καταλαμβάνει πανεπιστημιακές θέσεις στο Εξωτερικό.

Πίνακες 9 και 11. Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά ή Διατμηματικά Προγράμματα Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Σπουδών

Πρόγραμμα Erasmus (δεν διατίθενται χωριστά στοιχεία για το προπτυχιακό και το μεταπτυχιακό επίπεδο)

		2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007	2005-2006	2004-2005	Σύνολο
Φοιτητές του Τμήματος που φοίτησαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτ.							
	Εξωτ.	31	26	10	21	41	15	144
Επισκέπτες φοιτητές άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων στο Τμήμα (μέσω	Εσωτ.							
	Εξωτ.							

προγραμμάτων ανταλλαγών)	Εξωτ.	16	14	13	11	17	9	80
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος που διδάξαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτ.							
	Εξωτ.							14
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων που διδάξαν στο Τμήμα	Εσωτ.							
	Εξωτ.							30

Πίνακας 11.2 Διατμηματικό και Διαπανεπιστημιακό πρόγραμμα Γλωσσολογίας

		2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007	2005-2006	2004-2005	Σύνολο
Φοιτητές του Τμήματος που φοίτησαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτ.							
	Εξωτ.							
Επισκέπτες φοιτητές άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων στο Τμήμα (μέσω προγραμμάτων ανταλλαγών)	Εσωτ.							
	Εξωτ.							
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος που διδάξαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτ.							
	Εξωτ.							
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων που διδάξαν στο Τμήμα	Εσωτ.	6 μέλη +1 εξωτερικός συνεργάτης	6 μέλη +1 εξωτερικός συνεργάτης	6	6	6	6	
	Εξωτ.			1	1	1	1	
Σύνολο		7	7	7	7	7	7	

Πίνακας 12.1 Μαθήματα Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτος 2009-2010)⁷

Εξάμηνο Σπουδών	Μαθήματα ⁸ Προγράμματος Σπουδών (ανά εξάμηνο)	Κωδικός Μαθήματος	Πιστ. Μονάδες ECTS	Κατηγορία μαθήματος ⁹	Υποβάθρου (Υ) Επιστ. Περιοχής (ΕΠ) Γενικών Γνώσεων (ΓΓ) Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Ωρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα	Σε ποιο εξάμηνο σπουδών αντιστοιχεί; (1 ^ο , 2 ^ο κλπ.)	Προαπαιτούμενα μαθήματα ¹⁰	Ιστότοπος ¹¹	Σελίδα Οδηγού Σπουδών ¹²
1ο	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	60ΦΑ01	5	Υ		5			www.phil.uoa.gr	10
...	Λατινική Φιλολογία	60ΦΛ01	5	Υ		5			www.phil.uoa.gr	10
...	Νεοελληνική Φιλολογία	60ΦΝ01	5	Υ		5			www.phil.uoa.gr	10
...	Βυζαντινή Φιλολογία	60ΦΒ01	5	Υ		5			www.phil.uoa.gr	10
...	Γλωσσολογία	60ΦΓ01	5	Υ		5			www.phil.uoa.gr	10
2^ο	Νεοελληνική Φιλολογία	60ΦΝ02	5	Υ		5			www.phil.uoa.gr	11
...	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	60ΦΑ02	5	Υ		5			www.phil.uoa.gr	11
...	Λαογραφία	60ΦΛ01	5	Υ		5			www.phil.uoa.gr	11
...	Γλωσσολογία	60ΦΓ21	5	Υ		5			www.phil.uoa.gr	11
3ο	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	60ΦΑ21	5	Υ+Ε		5			www.phil.uoa.gr	13
...	Αρχαϊκή Λυρική Ποίηση	60ΦΑ22	5	Υ+Ε		5			www.phil.uoa.gr	13

⁷ Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

⁸ Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^ο, 2^ο, 3^ο κ.ο.κ. εξαμήνου)

⁹ Χρησιμοποιείστε τις ακόλουθες συντομογραφίες :

Υ = Υποχρεωτικό

Ε = κατ' επιλογήν από πίνακα μαθημάτων

ΕΕ = Μάθημα ελεύθερης επιλογής

Π = Προαιρετικό

Αν το Τμήμα κατηγοριοποιεί τα μαθήματα με διαφορετικό τρόπο, εξηγήστε.

¹⁰ Σημειώστε τον/τους κωδικούς αριθμούς του/των προαπαιτούμενων μαθημάτων, αν υπάρχουν.

¹¹ Σημειώστε την ηλεκτρονική διεύθυνση του μαθήματος, αν υπάρχει.

¹² Σημειώστε τη σελίδα του Οδηγού Σπουδών (αν υπάρχει), όπου περιγράφονται οι στόχοι, η ύλη και ο τρόπος διδασκαλίας και εξέτασης του μαθήματος.

...	Νεοελληνική Γραμματική	60ΦΓ28	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	12
...	Νεοελληνική Φιλολογία	60ΦΝ19	5	Y+E	5	www.phil.uoa.gr	12
...	Βυζαντινή Φιλολογία	60ΦΒ19	5	Y+E	5	www.phil.uoa.gr	12
...	Νεοελληνική Γραμματική	60ΦΓ29	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	13
...	Νεοελληνική Φιλολογία	60ΦΝ21	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	13
...	Βυζαντινή Φιλολογία	60ΦΒ21	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	13
...	Νεοελληνική Γραμματική	60ΦΓ22	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	14
...	Γλωσσολογία	60ΦΓ23	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	14
...	Βυζαντινή Φιλολογία	60ΦΒ20	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	14
...	Λατινική Φιλολογία	60ΦΛ20	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	12
40	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	60ΦΑ23	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	15
...	Νεοελληνική Φιλολογία	60ΦΝ22	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	15
...	Λατινική Φιλολογία	60ΦΛ21	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	15
...	Νεοελληνική Φιλολογία	60ΦΝ23	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	15
...	Παιδαγωγικά	60ΠΔ01	5	E	5	www.phil.uoa.gr	15
...	Λαογραφία	60ΦΛ02	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	16
...	Νεοελληνική Φιλολογία	60ΦΝ20	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	16
...	Γλωσσολογία	60ΦΓ27	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	16
50	Λατινικά	60ΦΛ22	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	17
...	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	60ΦΑ24	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	17
...	Βυζαντινή Φιλολογία	60ΦΒ25	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	17
...	Γλωσσολογία	60ΦΓ30	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	17
...	Βυζαντινή Φιλολογία	60ΦΒ22	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	17
...	Γλωσσολογία	60ΦΓ25	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	18
...	Νεοελληνική Φιλολογία	60ΦΝ24	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	17
...	Βυζαντινή Φιλολογία	60ΦΒ26	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	18
...	Νεοελληνική Φιλολογία	60ΦΝ25	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	18
60	Λαογραφία	60ΦΛ21	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	19
...	Νεοελληνική Φιλολογία	60ΦΝ26	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	19
...	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	60ΦΑ25	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	19
...	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	60ΦΑ82	5	Y+E	5	www.phil.uoa.gr	20
...	Λατινικά	60ΦΛ80	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	19
...	Βυζαντινή Φιλολογία	60ΦΒ23	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	19

...	Νεοελληνική Φιλολογία	60ΦΝ27	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	19
...	Γλωσσολογία	60ΦΓ26	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	20
...	Νεοελληνική Φιλολογία	60ΦΝ28	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	20
70	Νεοελληνική Φιλολογία	60ΦΝ80	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	22
...	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	60ΦΑ26	5	Y+E	5	www.phil.uoa.gr	23
...	Γλωσσολογία	60ΦΓ84	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	22
...	Βυζαντινή Φιλολογία	60ΦΒ24	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	22
...	Γλωσσολογία	60ΦΓ83	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	23
...	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	60ΦΑ81	5	Y+E	5	www.phil.uoa.gr	23
...	Νεοελληνική Φιλολογία	60ΦΝ81	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	22
...	Γλωσσολογία	60ΦΓ81	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	23
...	Λατινικά	60ΦΛ81	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	23
...	Νεοελληνική Φιλολογία	60ΦΝ83	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	23
80	Λατινικά	60ΦΛ82	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	25
...	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	60ΦΑ83	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	25
...	Νεοελληνική Φιλολογία	60ΦΝ82	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	25
...	Παιδαγωγικά	60ΠΔ70	5	E	5	www.phil.uoa.gr	25
...	Νεοελληνική Φιλολογία	60ΦΝ84	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	25
...	Λαογραφία	60ΦΛ81	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	26
...	Γλωσσολογία	60ΦΓ82	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	26
...	Νεοελληνική Φιλολογία	60ΦΝ85	5	Y	5	www.phil.uoa.gr	26
Επιλεγόμενα	Αρχαία Ιστορία I	60Π10	5	E	5	www.phil.uoa.gr	11
...	Νεοελληνική Ιστορία	60Π20	5	E	5	www.phil.uoa.gr	11
...	Εξελεκτική Ψυχολογία II	60ΨΧ02	5	E	5	www.phil.uoa.gr	11
...	Αρχαιολογία	60ΙΑ01	5	E	4	www.phil.uoa.gr	14
...	Φιλοσοφία	60ΦΣ90	5	E	5	www.phil.uoa.gr	13
...	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	60Π14	5	E	5	www.phil.uoa.gr	13
...	Αρχαία Ιστορία III	60Π25	5	E	5	www.phil.uoa.gr	15
...	Βυζαντινή Ιστορία	60Π13	5	E	5	www.phil.uoa.gr	13
...	Φιλοσοφία	60ΦΣ91	5	E	5	www.phil.uoa.gr	15
...	Ψυχολογία	60ΨΧ01	5	E	5	www.phil.uoa.gr	18
...	Ψυχολογία	60ΨΧ11	5	E	5	www.phil.uoa.gr	18
...	Ψυχολογία	60ΨΧ31	5	E	5	www.phil.uoa.gr	18

...	Ψυχολογία	60ΨΧ42	5	E	5	www.phil.uoa.gr	18
...	Ψυχολογία	60ΨΧ43	5	E	5	www.phil.uoa.gr	18
...	Ψυχολογία	60ΨΧ12	5	E	5	www.phil.uoa.gr	19
...	Ψυχολογία	60ΨΧ22	5	E	5	www.phil.uoa.gr	19
...	Ιστορία	60Π12	5	E	5	www.phil.uoa.gr	19
...	Ιστορία	60Π85	5	E	5	www.phil.uoa.gr	19
...	Ιστορία	60Π84	5	E	5	www.phil.uoa.gr	18
...	Βυζαντινή Ιστορία	60Π26	5	E	5	www.phil.uoa.gr	19

Πίνακας 12.2. Μαθήματα Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτος 2009-2010)¹³

Εξάμηνο σπουδών	Μαθήματα ¹⁴ Προγράμματος Σπουδών (ανά εξάμηνο)	Κωδικός Μαθήματος	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες (ονοματεπώνυμο και βαθμίδα)	Διαλέξεις (Δ), Φροντιστήριο (Φ) Εργαστήριο (Ε) & αντίστοιχες ώρες/εβδ.	Πολλαπλή Βιβλιογραφία (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	Χρήση εκπαιδ. μέσων (Ναι/Όχι)	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων (Ναι/Όχι ¹⁵)	Αριθμός φοιτητών που εγγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή επαναληπτική εξέταση	Αξιολογήθηκε από τους Φοιτητές; ¹⁶
10	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	60ΦΑ01	Γ.Κάρλα – Γ.Κατοής	Δ5	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	2445	979	472	
...	Λατινική Φιλολογία	60ΦΛ01	Ε.Καραμαλέγκου – Βουτίνου-Κικίλια Μαρία – Μπενέτος Διονύσιος	Δ5	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	2735	831	482	
...	Νεοελληνική Φιλολογία	60ΦΝ01	Ε.Γαραντούδης – Στ.Δεντάρη	Δ5	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	2107	950	285	
...	Βυζαντινή Φιλολογία	60ΦΒ01	Θ. Αντωνοπούλου – Δ.Καλαμάκης –	Δ5	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	2015	678	520	

¹³ Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

¹⁴ Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^{ου}, 2^{ου}, 3^{ου} κ.ο.κ. εξάμηνου), όπως ακριβώς στον Πίνακα 12.1

¹⁵ Υπάρχουν επαρκή εκπαιδευτικά μέσα, όπως χώροι διδασκαλίας, συστήματα προβολής, υπολογιστές, εκπαιδευτικά λογισμικά; Αν η απάντηση είναι αρνητική, δώστε σύντομη αναφορά των ελλείψεων.

¹⁶ Αν η απάντηση είναι **θετική**, σημειώστε τον αριθμό των φοιτητών που συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια γι' αυτό το μάθημα. Επίσης, επισυνάψτε ένα δείγμα του ερωτηματολογίου που χρησιμοποιήθηκε και περιγράψτε στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης τα κριτήρια και τους τρόπους αξιολόγησης της διδασκαλίας, προσθέστε στοιχεία της απόδοσης των φοιτητών, στοιχεία που δείχνουν τον βαθμό ικανοποίησης των φοιτητών, με βάση π.χ. το ερωτηματολόγιο κατά την αποφοίτηση ή τα αποτελέσματα αξιολόγησης μαθημάτων από τους φοιτητές ή άλλα δεδομένα που αποδεικνύουν την επιτυχία του μαθήματος, καθώς και τυχόν δυσκολίες.

Αν το μάθημα **ΔΕΝ** αξιολογήθηκε, αφήστε το πεδίο κενό.

			Ι. Πολέμης – Α.Παναγιώτου								
...	Γλωσσολογία	60ΦΓ01	Χρ.Χαραλαμπίκη – Γ.Μαρκόπουλος – Ε.Παναρέτου – Μ.Ιακώβου	Δ5	NAI	NAI	NAI	1854	780	550	
20	Νεοελληνική Φιλολογία	60ΦΝ02	Κ.Γ.Κασίνης – Μ.Ρώτα	Δ5	NAI	NAI	NAI	1045	860	543	
...	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	60ΦΑ02	Α.Βοσκός – Ε.Ζαμάρου – Ε.Μακρυγιάννη – Β. Λεντάκης – Α. Κουμιάτου	Δ5	NAI	NAI	NAI	1601	966	483	
...	Λαογραφία	60ΦΛ01	Μ.Αλεξιάδης	Δ5	NAI	NAI	NAI	737	559	485	
...	Γλωσσολογία	60ΦΓ21	Ν.Παντελίδης	Δ5	NAI	NAI	NAI	1236	942	483	
30	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	60ΦΑ21	Λεντάκης Βασίλειος – Παπαθωμάς Αμφιλόχιος – Μπεζαντάκος Νικ. –	Δ5	NAI	NAI	NAI	1675	580	398	
...	Αρχαϊκή Λυρική Ποίηση	60ΦΑ22	Θ. Μικρογιαννάκη – Ε.Μακρυγιάννη	Δ5	NAI	NAI	NAI	1090	328	224	
...	Νεοελληνική Γραμματική	60ΦΓ28	Α.Μποτινής – Γ.Μαρκόπουλος – Αικ.Μπακάκου- Ορφανού	Δ5	NAI	NAI	NAI	766	251	224	
...	Νεοελληνική Φιλολογία	60ΦΝ19	Στ.Λεντάρη	Δ5	NAI	NAI	NAI	325	125	583	
...	Βυζαντινή Φιλολογία	60ΦΒ19	Α.Παναγιώτου	Δ5	NAI	NAI	NAI	353	158	135	
...	Νεοελληνική Γραμματική	60ΦΓ29	Α.Μποτινής – Γ.Μαρκόπουλος – Αικ.Μπακάκου- Ορφανού	Δ5	NAI	NAI	NAI	589	214	174	
...	Νεοελληνική Φιλολογία	60ΦΝ21	Ε.Λ.Σταυροπούλο υ – Κ.Γ. Κασίνης	Δ5	NAI	NAI	NAI	521	213	142	
...	Βυζαντινή Φιλολογία	60ΦΒ21	Τ.Κόλιας – Ι.Πολέμης	Δ5	NAI	NAI	NAI	606	217	178	
...	Νεοελληνική Γραμματική	60ΦΓ22	Α.Μποτινής – Γ.Μαρκόπουλος –	Δ5	NAI	NAI	NAI	270	101	92	

			Αικ.Μπακάκου- Ορφανού								
...	Γλωσσολογία	60ΦΓ23	Σ.Κουτσουλέλου – Α.Μόζερ	Δ5	NAI	NAI	NAI	308	147	106	
...	Βυζαντινή Φιλολογία	60ΦΒ20	Α.Παναγιώτου – Ι.Πολέμης	Δ5	NAI	NAI	NAI	427	175	127	
...	Λατινική Φιλολογία	60ΦΛ20	Σ.Γεωργακοπούλο υ	Δ5	NAI	NAI	NAI	77	21	19	
40	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	60ΦΑ23	Παπαθωμά Αικ. – Παπαθωμάς Αμφ. – Α. Βοσκός	Δ5	NAI	NAI	NAI	637	390	183	
...	Νεοελληνική Φιλολογία	60ΦΝ22	Μ.Ρώτα – Ε- Λ.Σταυροπούλου	Δ5	NAI	NAI	NAI	426	296	200	
...	Λατινική Φιλολογία	60ΦΛ21	Βουτσίνου – Κικίλια Μαρία – Μπενέτος Διονύσιος – Παπαϊωάννου Σοφία	Δ5	NAI	NAI	NAI	1605	866	355	
	Νεοελληνική Φιλολογία	60ΦΝ23	Δ. Αγγελάτος – Ζ.Ι. Σιαφλέκης	Δ5	NAI	NAI	NAI	283	184	169	
...	Παιδαγωγικά	60ΠΔ01	Γ.Σπανός – Μ.Κασσωτάκης	Δ5	NAI	NAI	NAI	841	533	434	
...	Λαογραφία	60ΦΛ02	Καπλάνογλου Μαριάνθη	Δ5	NAI	NAI	NAI	292	198	113	
...	Νεοελληνική Φιλολογία	60ΦΝ20	Αικ.Χανή – Λεντάρη Σταματίνα	Δ5	NAI	NAI	NAI	226	151	76	
...	Γλωσσολογία	60ΦΓ27	Β.Σπυρόπουλος – Σ.Μπέλλα	Δ5	NAI	NAI	NAI	245	166	87	
50	Λατινικά	60ΦΛ22	Μπενέτος Διονύσιος – Μιχαλόπουλος Ανδρέας	Δ5	NAI	NAI	NAI	1030	318	196	
...	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	60ΦΑ24	Αργυροπούλου- Παπαδοπούλου Παν. – Χατζηκώστα Στυλιανή – Θ. Μικρογιαννάκη	Δ5	NAI	NAI	NAI	1965	729	468	
...	Βυζαντινή Φιλολογία	60ΦΒ25	Ι.Πολέμης – Α.Μαρκόπουλος	Δ5	NAI	NAI	NAI	695	267	208	

...	Γλωσσολογία	60ΦΓ30	Νικ.Παντελίδης	Δ5	NAI	NAI	NAI	871	373	214	
...	Βυζαντινή Φιλολογία	60ΦΒ22	Θ. Αντωνοπούλου – Α. Μαρκόπουλος	Δ5	NAI	NAI	NAI	434	169	137	
...	Γλωσσολογία	60ΦΓ25	Βασ.Σπυρόπουλος	Δ5	NAI	NAI	NAI	447	180	114	
...	Νεοελληνική Φιλολογία	60ΦΝ24	Τζούμα Άννα – Σιαφλέκης Ζαχαρίας	Δ5	NAI	NAI	NAI	605	251	157	
...	Βυζαντινή Φιλολογία	60ΦΒ26	Ι. Πολέμης – Αθαν.Μαρκόπουλος	Δ5	NAI	NAI	NAI	348	143	105	
...	Νεοελληνική Φιλολογία	60ΦΝ25	Αγγελάτος Δημ. – Τζούμα Άννα	Δ5	NAI	NAI	NAI	586	254	125	
60	Λαογραφία	60ΦΛ21	Γ. Θανόπουλος	Δ5	NAI	NAI	NAI	629	494	442	
...	Νεοελλ.Φιλολογία	60ΦΝ26	Τζούμα Άννα	Δ5	NAI	NAI	NAI	661	448	265	
...	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	60ΦΑ25	Σ.Χατζηκόστα – Ε.Ζαμάρου – Β. Λεντάκης	Δ5	NAI	NAI	NAI	1131	599	256	
...	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	60ΦΑ82	Φάκας Χ. – Κάρλα Γραμματική – Λεντάκης Βασίλειος	Δ5	NAI	NAI	NAI	361	265	264	
...	Λατινικά	60ΦΛ80	Μπενέτος Διονύσιος – Γεωργακοπούλου Σοφία	Δ5	NAI	NAI	NAI	81	46	44	
...	Βυζαντινή Φιλολογία	60ΦΒ23	Αθανάσιος Μαρκόπουλος – Ταξιάρχης Κόλιας	Δ5	NAI	NAI	NAI	229	139	90	
...	Νεοελληνική Φιλολογία	60ΦΝ27	Αγγελάτος Δημήτριος – Ρώτα Μαρία	Δ5	NAI	NAI	NAI	244	165	119	
...	Γλωσσολογία	60ΦΓ26	Β.Σπυρόπουλος – Ε.Παναρέτου – Γ.Μαρκόπουλος – Μ.Ιακώβου	Δ5	NAI	NAI	NAI	308	163	95	
...	Νεοελληνική Φιλολογία	60ΦΝ28	Αγγελάτος Δημ. – Αθανασόπουλος Ε.	Δ5	NAI	NAI	NAI	258	136	91	
70	Νεοελληνική Φιλολογία	60ΦΝ80	Γαραντούδης Ευριπίδης –	Δ5	NAI	NAI	NAI	687	311	205	

			Κασίνης Κ.Γ.								
...	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	60ΦΑ26	Γ.Κατοής – Γ.Κάρλα	Δ5	NAI	NAI	NAI	957	332	185	
...	Γλωσσολογία	60ΦΓ84	Β.Σπυρόπουλος – Κουτσοπέλου-Μίχου Σταματία	Δ5	NAI	NAI	NAI	719	317	192	
...	Βυζαντινή Φιλολογία	60ΦΒ24	Καλαμάκης Διονύσιος	Δ5	NAI	NAI	NAI	273	134	77	
...	Γλωσσολογία	60ΦΓ83	Μποτινης Αντώνιος – Κακριδή Μαρία	Δ5	NAI	NAI	NAI	356	158	95	
...	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	60ΦΑ81	Μακρυγιάννη Ευγενία – Λεντάκης Βασίλειος	Δ5	NAI	NAI	NAI	1207	332	185	
...	Νεοελλ. Φιλολογία	60ΦΝ81	Ρώτα Μαρία – Ερασμία-Λουίζα Σταυροπούλου	Δ5	NAI	NAI	NAI	330	131	104	
	Γλωσσολογία	60ΦΓ81	Μπακάκου-Ορφανού Αικατερίνη	Δ5	NAI	NAI	NAI	303	130	89	
...	Λατινικά	60ΦΛ81	Μπενέτος Διονύσιος – Μιχαλόπουλος Ανδρέας	Δ5	NAI	NAI	NAI	426	139	93	
...	Νεοελλ.Φιλολογία	60ΦΝ83	Χανή Αικατερίνη – Ερασμία-Λουίζα Σταυροπούλου	Δ5	NAI	NAI	NAI	309	134	101	
8ο	Λατινικά	60ΦΛ82	Μιχαλόπουλος Ανδρέας – Καραμαλέγκου Ελένη	Δ5	NAI	NAI	NAI	657	307	233	
...	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	60ΦΑ83	Γιόση Μαρία – Μπεζαντάκος Νικόλαος	Δ5	NAI	NAI	NAI	1482	872	233	
...	Νεοελληνική Φιλολογία	60ΦΝ82	Ποσάντζη Παρασκευή – Αθανασόπουλος Ευάγγελ.	Δ5	NAI	NAI	NAI	408	259	207	
...	Παιδαγωγικά	60ΠΔ70	Φρυδάκη Ευαγγελία – Σπανός Γεώργιος	Δ5	NAI	NAI	NAI	842	609	420	

...	Νεοελληνική Φιλολογία	60ΦΝ84	Αικ.Χανή– Ερασμία Λουίζα Σταυροπούλου	Δ5	NAI	NAI	NAI	183	133	83	
...	Λαογραφία	60ΦΛ81	Καπλάνογλου Μαριάνθη	Δ5	NAI	NAI	NAI				
...	Γλωσσολογία	60ΦΓ82	Βασ.Σπυρόπουλος – Μποτίνης Αντώνιος – Γούτσος Διονύσιος-Χαραλαμπάκης Χριστόφορος – Ιακώβου Μαρία	Δ5	NAI	NAI	NAI	419	131	131	
...	Νεοελληνική Φιλολογία	60ΦΝ85	Αγγελάτος Δημ. – Σιαφλέκης Ζαχαρίας	Δ5	NAI	NAI	NAI	45	22	22	
...	Αρχαία Ιστορία Ι	60Π10	Ε.Ψωμά	Δ5	NAI	NAI	NAI	94	43	35	
...	Νεοελληνική Ιστορία	60Π20	Β.Σειρηνίδου – Κωνσταντινίδου Αικ.	Δ5	NAI	NAI	NAI	117	59	46	
...	Εξελεγκτική Ψυχολογία ΙΙ	60ΨΧ02	Γιαννίτσας Νικ.-Ράλλη Ασημίνα	Δ5	NAI	NAI	NAI	687	530	481	
	Αρχαιολογία	60ΙΑ01	Α.Σχινά – Χ.Κανελλόπουλος	Δ5	NAI	NAI	NAI	955	550	393	
...	Φιλοσοφία	60ΦΣ90	Παναζάκος Παναγιώτης – Πελεγρίνης Θεοδόσιος – Στείρης Γεώργιος	Δ5	NAI	NAI	NAI	1361	597	488	
...	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	60Π14	Χατζηβασιλείου Ευάνθης	Δ5	NAI	NAI	NAI	248	83	60	
	Αρχαία Ιστορία ΙΙΙ	60Π25	Μπουραζέλης Κωνσταντίνος	Δ5	NAI	NAI	NAI	99	21	12	
	Βυζαντινή Ιστορία	60Π13	Κόλλια-Δερμιτζάκη Αθηνά	Δ5	NAI	NAI	NAI	97	24	16	
	Φιλοσοφία	60ΦΣ91	Λεοντοίνη-Γλυκοφρύδη Α. – Ποταμιάνου.Ε	Δ5	NAI	NAI	NAI	276	98	84	
	Ψυχολογία	60ΨΧ01	Νικ.Γιαννίτσας – Ασημ.Ράλλη	Δ5	NAI	NAI	NAI	780	349	269	

Ψυχολογία	60ΨΧ11	Αικ.Γκαρή	Δ5	NAI	NAI	NAI	163	63	62	
Ψυχολογία	60ΨΧ31	Νικ.Γιαννίτσας	Δ5	NAI	NAI	NAI	330	137	129	
Ψυχολογία	60ΨΧ42	Ευφρ. Μόττη – Στεφανίδη	Δ5	NAI	NAI	NAI	62	16	14	
Ψυχολογία	60ΨΧ43	Μοττή Στεφανίδη Ευφρ.-	Δ5	NAI	NAI	NAI	60	10	7	
Ψυχολογία	60ΨΧ12	Γκαρή Αικατερίνη	Δ5	NAI	NAI	NAI	264	165	123	
Ψυχολογία	60ΨΧ22	Μπεζεβέγκης Ηλίας	Δ5	NAI	NAI	NAI	199	128	101	
Ιστορία	60Π12	Γιαντοή Νικολέττα – Ντούρου- Ηλιοπούλου Μαρία	Δ5	NAI	NAI	NAI	37	14	8	
Ιστορία	60Π85	Χατζηβασιλείου Ευάνθης	Δ5	NAI	NAI	NAI				
Ιστορία	60Π84	Χατζηβασιλείου Ευάνθης	Δ5	NAI	NAI	NAI	581	386	302	
Βυζαντινή Ιστορία	60Π26	Κόλλια- Δερμιτζάκη Αθηνά	Δ5	NAI	NAI	NAI	30	9	6	
Ψυχολογία	60ΨΧ41	Καλαντζή-Αζίζι Αναστασία	Δ5	NAI	NAI	NAI				
Παιδαγωγικά	60ΠΔ85	Κόλλια- Δερμιτζάκη Αθηνά	Δ5	NAI	NAI	NAI				

Πίνακας 12.3. Μαθήματα προσφερόμενα από το Τμήμα Φιλολογίας σε άλλα Τμήματα του ΕΚΠΑ

Πίνακας 12.3.1. Μαθήματα του Τομέα Κλασικής Φιλολογίας

α) Προς το Τμήμα ΦΠΨ

ΕΞΑΜ.	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ							ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	
	Α/Α	ΚΩΔ.	ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ	ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ			ΠΑΝ. ΕΤΟΣ 2009-2010	
					ΦΙΛ	ΠΑΙΔΑΓ	ΨΥΧΟΛ		
Α'	I.	ΦΑ 05	2	ΞΕΝΟΦΩΝ	Y	Y	Y	ΒΑΣΙΛΑΡΟΣ	
			2	ΘΕΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ Α' (ΑΤΤ.ΡΗΤΟΡΕΣ)				ΒΑΣΙΛΑΡΟΣ (Α-Θ) / ΠΑΠΑΘΩΜΑ (Ι-Π) / ΚΟΥΜΙΩΤΟΥ(Ρ-Ω)	
			(2)	ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ : ΓΛΩΣΣ. ΑΣΚΗΣΕΙΣ					
Β'	II.	ΦΑ 06	2	ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΣ (ΕΙΣΑΓ./ΓΛ.-ΜΕΤΡΟ)	Y	Y	Y	ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ (Α-Λ) / ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ (Μ-Ω)	
			2	ΘΕΜΑΤΟΓΡ. Β' : ΕΥΘΥ-ΑΝΤ. (ΙΣΤΟΡ. κλπ)				ΠΑΠΑΘΩΜΑ (Α-Θ) / ΠΑΠΑΘΩΜΑ (Ι-Λ) / ΒΑΣΙΛΑΡΟΣ (Μ-Ω)	
			(2)	ΦΡΟΝΤΙ/Α : ΓΛ.ΑΣΚ. /ΕΠΙΚΗ ΔΙΑΛ. -ΜΕΤΡ.					
Γ'	III.	ΦΑ 85	2	ΑΤΤΙΚΟΙ ΡΗΤΟΡΕΣ	Y	Y	Y	ΔΡΑΚΩΝΑΚΗ (Α-Λ) / ΔΡΑΚΩΝΑΚΗ (Μ-Ω)	
			3	ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ				ΚΟΥΜΙΩΤΟΥ (Α-Λ) / ΔΡΑΚΩΝΑΚΗ (Μ-Ω)	
Δ'	IV.	ΦΑ 29	2	ΗΡΟΔΟΤΟΣ (ΜΕ ΕΙΣ. ΣΤΗΝ ΙΣΤ/ΙΑ)	Y	E	E	ΒΑΣΙΛΑΡΟΣ	
			3	ΣΟΦΟΚΛΗΣ (ΜΕ ΕΙΣ. ΣΤΗ ΔΡΑΜ. ΠΟΙΗΣΗ)				(α' τμ.) (ά τμ.) ΜΙΚΡΟΓΙΑΝΝΑΚΗ	
			(2)	ΦΡΟΝΤΙ/Ο : ΑΣΚ. ΓΛΩΣΣ. (ΔΙΑΛ.) - ΜΕΤΡ.					
	V.	ΦΑ 23	2	ΑΡΧΑΪΚΗ ΕΠΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ (ΠΛΗΝ ΟΜΗΡΟΥ)	-	-	E	ΒΛ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΜΗΜ. ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΦΑ 23	
			2	ΠΑΛΛΙΟΓΡΑΦΙΑ. ΚΑΙ ΚΡΙΤ. ΚΕΙΜ. - ΠΑΠΥΡΟΛΟΓΙΑ					(έ.έ.)
1	ΜΥΚΗΝΑΙΚΑ								
Ε'	VI.	ΦΑ 30	3	ΠΛΑΤΩΝ	Y	E	E	ΒΑΣΙΛΑΡΟΣ	
			2	ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ (ή : μάθημα VI ΦΙΛΟΛ.ΤΜΗΜΑ)				(Φ.ΤΜ) (ά τμ.) ΜΙΚΡΟΓΙΑΝΝΑΚΗ	
	VII.	ΦΑ 22	2	ΑΤΤΙΚΟΙ ΡΗΤΟΡΕΣ	-	E	E	ΒΛ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΜΗΜ. ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΦΑ 22	
			3	ΑΡΧΑΪΚΗ ΛΥΡΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ					(ά τμ.) (έ.σ'.)
			(2)	ΦΡΟΝΤ/Ο : ΑΣΚ. ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ					

ΣΤ'	VIII.	ΦΑ 86	2	ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ (ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΣ)	Υ	Υ	Υ	ΚΑΡΛΑ
			3	ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ Β' (ΠΟΙΗΤΙΚΗ / ΡΗΤΟΡΙΚΗ)				ΔΡΑΚΩΝΑΚΗ (Α-Λ) / ΔΡΑΚΩΝΑΚΗ (Μ-Ω)
	IX.	ΦΑ 31	2	ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ	Υ	Ε	Ε	ΒΑΣΙΛΑΡΟΣ
3			ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ (Α', ΠΛΗΝ ΠΟΙΗΤ. / ΡΗΤ. / ΠΟΛ.) (ή : μάθημα VII ΦΙΛΟΛ.ΤΜΗΜΑ)		(Φ. ΤΜ)	(Φ. ΤΜ)	ΔΡΑΚΩΝΑΚΗ	
	X.	ΦΑ 82	2	ΜΕΣΗ – ΝΕΑ ΚΩΜΩΔΙΑ	–	Ε	–	
			3	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ		(ά τμ.)		ΒΛ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΜΗΜ. ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΦΑ 82
Ζ'	XI.	ΦΑ 81	2	ΠΙΝΔΑΡΟΣ-ΒΑΚΧΥΛΙΔΗΣ	–	Ε	Ε	
			3	ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ				ΒΛ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΜΗΜ. ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΦΑ 81
Η'	XII.	ΦΑ 83	2	ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ (Β' ΠΟΙΗΤ./ ΡΗΤ./ ΠΟΛ.)	–	Ε	Ε	
			3	ΑΙΣΧΥΛΟΣ				ΒΛ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΜΗΜ. ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΦΑ 83
			3	(ΑΝΤΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜ.) ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ : ΑΡΙΣΤ./ΑΙΣΧΥΛΟΣ				

β) Προς το Τμήμα Ιστορίας - Αρχαιολογίας

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ	ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ
Θεματογραφία	Έπος
Α' Εξάμηνο	Β' Εξάμηνο
3 ώρες	2 ώρες
Επική ποίηση	Ιστοριογραφία
Α' Εξάμηνο	Β' Εξάμηνο
2 ώρες	2 ώρες

Ηρόδοτος	Γραμματολογία
Γ' Εξάμηνο	Β' Εξάμηνο
3 ώρες	1 ώρα
Αρχαϊκή Λυρική Ποίηση	Λυρική Ποίηση
Γ' Εξάμηνο	Ε' Εξάμηνο
2 ώρες	2 ώρες
Θουκυδίδης	Θεματογραφία
Ε' Εξάμηνο	Ε' Εξάμηνο
3 ώρες	2 ώρες
Δραματική Ποίηση	Ρητορεία
Ε' Εξάμηνο	Ε' Εξάμηνο
2 ώρες	1 ώρα
Μεταγενέστερη Ιστοριογραφία	
ΣΤ' Εξάμηνο	
3 ώρες	
Δραματική Ποίηση: Κωμωδία	

ΣΤ' Εξάμηνο	
2 ώρες	

γ) Προς το Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας

Β' εξάμηνο

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Επιλεγόμενο

ώρες διδασκαλίας 3

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ (ΜΕ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ)

Π. Αργυροπούλου

Ε' εξάμηνο

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Επιλεγόμενο

ώρες διδασκαλίας 3

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ

Συνδιδασκαλία με ΦΠΨ

Ζ' εξάμηνο

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Επιλεγόμενο

ώρες διδασκαλίας 3

ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΗ ΠΙΕΖΟΓΡΑΦΙΑ (Συνδιδασκαλία με Φιλολογικό)

ΣΤ' εξάμηνο

Επιλεγόμενο

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ώρες διδασκαλίας 3 (τρεις)

Συνδιδασκαλία με Φιλολογικό

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Η' εξάμηνο

Επιλεγόμενο

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ώρες διδασκαλίας 3 (τρεις)

ΑΙΣΧΥΛΟΣ (Συνδιδασκαλία με Φιλολογικό)

δ) Προς το Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Κωδ. Μαθ. 647

3 ώρες

Γ. Αργυροπούλου

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Κωδ. Μαθ. 965

3 ώρες

Σ. Παπαϊωάννου

ε) Προς το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ						ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ
ΕΞΑΜ.	ΑΥΞΩΝ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΞΑΜΗΝ.	ΚΩΔΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ	ΕΙΔΟΣ ΜΑΘ.	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΕΤΟΣ 2009 - 2010
A'	I.	Θ 100	3	ΤΡΑΓΩΔΙΑ	ΥΠΟΧΡ.	ΜΙΚΡΟΓΙΑΝΝΑΚΗ
B'	II.	Θ 102	3	ΚΩΜΩΔΙΑ	ΥΠΟΧΡ.	ΚΑΤΣΗΣ

στ) Προς τη Θεολογική Σχολή

Μάθημα: Τριώνυμο

Επιλογή: Λατινικά

Τμήμα	Γνωστικό αντικείμενο	Συγγραφείς	Διδάσκων	Διδ. ώρες
Τμήμα Θεολογίας	Λατινική Θεματογραφία	Ιερώνυμος, Αυγουστίνος	Δ. Μπενέτος	3 εβδομαδιαίως
Κοινωνικής Θεολογίας	Λατινική Θεματογραφία	Ιερώνυμος, Αυγουστίνος	Δ. Μπενέτος	3 εβδομαδιαίως

Μάθημα: Τριώνυμο

Επιλογή: Αρχαία Ελληνικά

Τμήμα	Γνωστικό αντικείμενο	Συγγραφείς	Διδάσκων	Διδ. ώρες
Τμήμα Θεολογίας	Ελληνική Θεματογραφία	Αποσπάσματα από την Αρχαία ελληνική Γραμματεία	Α. Παπαθωμάς	3 εβδομαδιαίως
Κοινωνικής Θεολογίας	Ελληνική Θεματογραφία	Αποσπάσματα από την Αρχαία ελληνική Γραμματεία	Α. Παπαθωμάς	3 εβδομαδιαίως

ζ) Σεμινάρια προς τους φοιτητές του Ε' Εξαμήνου

Σεμινάρια Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας

1. Το θεϊκό και το φυσιολατρικό στοιχείο στο έργο του Θεοκρίτου

Διδάσκουσα: Παναγιώτα Αργυροπούλου

2. Αρχαία Ελληνική Ρητορική

Διδάσκουσα: Ευανθία Δρακωνάκη-Καζαντζάκη

3. Δεύτερη Σοφιστική: Ο Αίλιος Αριστείδης και η υπεράσπιση της ρητορικής

Διδάσκων: Δημήτριος Καραδήμας

4. Βίος Αισώπων

Διδάσκουσα: Γραμματική Κάρλα

5. Οι κωμωδίες του Αριστοφάνη με θέμα την ειρήνη

Διδάσκων: Γεώργιος Κατσής

6. Υβρεως Αποινα

Διδάσκουσα: Αδαμαντίνη Κουμιώτου

7. Ευριπίδης

Διδάσκουσα: Αδαμαντίνη Κουμιώτου

8. Η μυθολογική κωμωδία στο αρχαίο θέατρο

Διδάσκων: Ιωάννης Κωνσταντάκος

9. Η Αθηναϊκή Δημοκρατία και οι επικριτές της

Διδάσκων: Βασίλης Λεντάκης

10. Η αρχαία ελληνική λογοτεχνική κριτική

Διδάσκων: Νικόλαος Μπεζαντάκος

11. Η κωμική γλώσσα του Αριστοφάνη

Διδάσκουσα: Θεώνη Μικρογιαννάκη

12. Ελληνιστική Ποίηση

Διδάσκουσα: Στυλιανή Χατζικώστα

Σεμινάρια Λατινικής Φιλολογίας**1. Λατινική Λεξικογραφία**

Διδάσκουσα: Μαρία Βουτσίνου-Κικιλια

2. Ρωμαϊκό Μυθιστόρημα (Απουλῆιος, Μεταμορφώσεις)

Διδάσκουσα: Σοφία Γεωργακοπούλου

3. Λατινική Μεσαιωνική Ποίηση: *Hymni Sequentiaeque*

Διδάσκων: Διονύσιος Μπενέτος

Πίνακας 12.3.2. Μαθήματα του Τομέα Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας

Προς το Τμήμα Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας

Σημείωση 1: Όλα τα μαθήματα Βυζαντινής Φιλολογίας που περιγράφονται στους Πίνακες 12.1 και 12.2 προσφέρονταν στο Τμήμα Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας (για συνδιδασκαλία), και το Τμήμα Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας δέχτηκε να προσφέρει στους φοιτητές του τα ακόλουθα:

ΦΒ01 ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ
ΦΒ19 ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ
ΦΒ20 ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ
ΦΒ21 ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ
ΦΒ22 ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ
ΦΒ24 ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ
ΦΒ 25 ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ
ΦΒ 26 ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Επιπλέον, διδάχτηκε χωριστά στους φοιτητές του Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας το ακόλουθο μάθημα:

Εξάμηνο	Κωδικός	Γνωστικό αντικείμενο	Διδάσκοντες	Διδ. ώρες
Στ' εξάμ. ΦΠΨ Κατεύθυνση Φιλοσοφίας, υποχρεωτικό	(62)ΦΒ23	Βυζαντινή Φιλολογία	Θ. Αντωνοπούλου και Δ. Καλαμάκης	5

Σημείωση 2: Όλα τα μαθήματα Βυζαντινής Φιλολογίας που περιγράφονται στους Πίνακες 12.1 και 12.2 προσφέρονταν στο Τμήμα Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας (για συνδιδασκαλία) καθώς και στο Πρόγραμμα Ψυχολογίας, και το Τμήμα Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας δέχτηκε να προσφέρει στους φοιτητές του τα ακόλουθα:

ΦΛ01 ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ
ΦΛ02 ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

ΦΛ21 ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ
ΦΛ81 ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

Πίνακας 12.3.3. Μαθήματα του Τομέα Νεοελληνικής Φιλολογίας

Προς το Τμήμα Ιστορίας - Αρχαιολογίας

Εξάμηνο	Κωδικός	Γνωστικό αντικείμενο	Διδάσκοντες	Διδ. ώρες
Δ'	ΦΝ03	Νεοελληνική Φιλολογία Ι Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας από τις αρχές έως και τον 20ό αι. α) από τις αρχές έως την Επανάσταση β) από την επανάσταση έως και τον 20ό αι.	Κ. Γ. Κασίνης	2
ΣΤ'	ΦΝ83	Νεοελληνική Φιλολογία ΙΙ. α) Πεζογραφία 19ου και 20ού αι. β) Ποίηση 19 ^{ου} και 20ού αι. (Ποίηση και Ιστορία)	Α. Χρυσογέλου-Κατοή	2
			Ε. Αθανασόπουλος	2
			Κ. Γ. Κασίνης	2

Προς το Τμήμα Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας

Εξάμηνο	Κωδικός	Γνωστικό αντικείμενο	Διδάσκοντες	Διδ. ώρες
Β'	ΦΝ05	Νεοελληνική Φιλολογία Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας από τις αρχές έως και τον 20ό αι. α) από τις αρχές έως την άλωση β) από την άλωση έως και τον 20ό αι.	Σ. Λεντάρη	2
			Π. Ποσάντζη	2
Γ'	ΦΝ06	Νεοελληνική Φιλολογία α) Πεζογραφία 19 ^{ου} -20ού αι. β) Ποίηση 19 ^{ου} -20ού αι.	Ε. Αθανασόπουλος	2
			Κ. Γ. Κασίνης	3
Ε' (Φιλοσ.)	ΦΝ07	α) Θεωρία Λογοτεχνίας β) Συγκριτική Φιλολογία - Εισαγωγή στις θεωρίες του 20ού αι.	Α. Τζούμα	2

		- Μέθοδοι έρευνας στη Συγκριτική Φιλολογία		
Ε' (Παιδαγ.)	ΦΝ09	Φιλολογία Μέσων και Νεοελληνικών Χρόνων	Z. Σιαφλέκης	3
			E.-Λ. Σταυροπούλου	2
Η' (Φιλολ.)	ΦΝ08	Νεοελληνική Φιλολογία Ρεύματα νεότερης ευρωπαϊκής λογοτεχνίας	A. Χανή	3
			A. Χανή	5

Προς το Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας

Εξάμηνο	Κωδικός	Γνωστικό αντικείμενο	Διδάσκοντες	Διδ. ώρες
Α' (Α-Λ)	EY O2	Νεοελληνική Φιλολογία Αντιπροσωπευτικά λογοτεχνικά κείμενα 19ου ή/και 20ού αι.	Π. Ποσάντζη	3
Α' (Μ-Ω)	EY O2	Νεοελληνική Φιλολογία Αντιπροσωπευτικά λογοτεχνικά κείμενα 19ου ή/και 20ού αι.	E. Αθανασόπουλος	3
Β' (επιλογή)	EN 10	Νεοελληνική Φιλολογία Αντιπροσωπευτικά λογοτεχνικά κείμενα 19ου ή/και 20ού αι.	A. Χρυσογέλου-Κατσή	3

Προς το Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας

Εξάμηνο	Κωδικός	Γνωστικό αντικείμενο	Διδάσκοντες	Διδ. ώρες
Χειμερινό (επιλογή) Α-Λ	792	Νεοελληνική Φιλολογία Αντιπροσωπευτικά λογοτεχνικά κείμενα 19ου ή/και 20ού αι.	Π. Ποσάντζη	2
(Μ-Ω)	792	Νεοελληνική Φιλολογία Αντιπροσωπευτικά λογοτεχνικά κείμενα 19ου ή/και 20ού αι.	E. Αθανασόπουλος	2

Πίνακας 12.3.4. Μαθήματα του Τομέα Γλωσσολογίας

α) Χειμερινό Εξάμηνο

Εξάμηνο	Κωδ.	Διδ. ώρες	Διδάσκοντες	Αντικείμενα
A' Εξάμηνο Φ.Π.Ψ. (υποχρεωτικό)	ΦΓ 04	2 ώρες 3 ώρες	Σπ. Μπέλλα Μ. Ιακώβου Α. Μποτίνης	Α-Κ Λ-Ω Γλωσσολογία/A' Γλωσσολογία/A' Γλωσσολογία/B' μέρος μέρος μέρος
A' Εξάμηνο Ιταλικής & Ισπανικής Γλ. & Φιλολογίας	66ΚΟΙ00 7	3 ώρες	Χρ. Χαραλαμπίκης (συνδιδασκαλία με Α Φιλολογ.)	Θεωρητική Γλωσσολογία
A' Εξάμηνο Σλαβικών Σπουδών	711004	3 ώρες	Ε. Παναρέτου (συνδιδασκαλία με Α Φιλολογ.)	Θεωρητική Γλωσσολογία
Γ' Εξάμηνο Φιλολογίας (κατεύθυνση κλασική γλωσσολογική-ΜΝΕΦ) (υποχρεωτικό) και Γ' Εξ. Φ.Π.Ψ.& Αγγλικό (επιλογή)	ΦΓ 28 ΦΓ22ΦΓ 29	2 ώρες	Α. Μποτίνης	Φωνητική - Φωνολογία της ΝΕ
Γ' Εξάμηνο Φιλολογίας (κατεύθυνση κλασική γλωσσολογική-ΜΝΕΦ) (υποχρεωτικό) και Γ' Εξ. Φ.Π.Ψ.& Αγγλικό (επιλογή)	ΦΓ 28 ΦΓ22ΦΓ 29	2 ώρες	Γ. Μαρκόπουλος	Μορφολογία της ΝΕ
Γ' Εξάμηνο Φιλολογίας (κατεύθυνση κλασική, ΜΝΕΦ) (υποχρεωτικό) και Φ.Π.Ψ, Αγγλικό (επιλογή)	ΦΓ28ΦΓ 29	1 ώρα	Αικ. Μπακάκου	Λεξιλόγιο της ΝΕ
Κατεύθυνση Γλωσσολογίας (υποχρεωτικό)	ΦΓ22	1 ώρα	Αικ. Μπακάκου	Λεξιλόγιο της ΝΕ

Γ' Εξάμηνο Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογ. (επιλογή)	ΓΛ 01			Επιλογή από τα προσφερόμενα μαθήματα του Γ' Εξαμήνου (δηλ. ένα 2ωρο και ένα 1ωρο)
Ε' Εξάμηνο Θεατρικών Σπουδών (υποχρεωτικό)	68Θ 130	3 ώρες	Ε. Παναρέτου	Εισαγωγή στη Γλωσσολογία (Συνδιδασκαλία με το Α' Φιλολογικό)
Ζ' Εξάμηνο Γαλλικής Γλώσσας & Φιλολογίας (επιλογή)	900	3 ώρες	Μ. Κακριδή	Κοινωνιογλωσσολογία (Συνδιδασκαλία με το Ζ' Φιλολογικό)

β) Χειμερινό Εξάμηνο

Εξάμηνο	Διδ. ώρες	ΚΩΔ.	Διδάσκοντες	Αντικείμενα
Β' Εξάμηνο Ιστορίας-Αρχαιολογίας	2 ώρες	ΦΓ 03	Ε. Παναρέτου	Θεωρητική Γλωσσολογία
	3 ώρες		Δ. Γούτσος	Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας
Δ' Εξάμηνο Αγγλικής Γλώσσας κ. Φιλολογίας	3 ώρες	ΓΛ 02	Δ. Γούτσος	Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας (Συνδιδασκαλία με το Β' Ιστορίας-Αρχαιολογίας)
Η' Εξάμηνο Φ.Π.Ψ. (επιλογή)	3 ώρες			Επιλογή από τα διδασκόμενα αντικείμενα σε συνεννόηση με τον διδάσκοντα

Πίνακας 13.1 - Μαθήματα 1ου Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών Τμήματος Φιλολογίας

α) Ειδικευση: Αρχαία Ελληνική Φιλολογία

Τίτλος ΠΜΣ: «Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) 'ΚΟΡΑΗΣ' του Τμήματος Φιλολογίας» ειδίκευσης «Αρχαία Ελληνική Φιλολογία»

Σεμινάριο	Ιστότοπος	Σελίδα Οδηγού Σπουδών	Διδάσκοντες (Συνεργάτες)	Υποχρεωτικό / Κατ' επιλογήν	Αξιολόγηση από φοιτητή (Ναι / Όχι)	Διαλέξεις
Εισαγωγή-Μεθοδολογία (Α' + Γ' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Αμφιλόχιος Παπαθωμάς, Καθηγητής	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	
Επική Ποίηση (Α' + Γ' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Ανδρέας Βοσκός, Καθηγητής	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	
Πεζογραφία – Θουκυδίδης (Α' + Γ' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Στυλιανή Χατζηκώστα, Καθηγήτρια	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	
Λυρική Ποίηση (Β' + Δ' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Μαρία Γιόση, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	
Παλαιογραφία – Κριτική Κειμένου (Β' + Δ' εξάμηνο) + εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας	www.phil.uoa.gr	27	Αμφιλόχιος Παπαθωμάς, Καθηγητής	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	

Τίτλος ΠΜΣ: «Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) 'ΚΟΡΑΗΣ' του Τμήματος Φιλολογίας» ειδίκευσης «Αρχαία Ελληνική Φιλολογία»

Σεμινάριο	Πολλαπλή βιβλιογραφία	Σύνολο ωρών	Διδακτικές μονάδες	Υπόβαθρο (Υ) Επιστημονικής Περιοχής(ΕΠ) Γενικών Γνώσεων (ΓΓ) Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Εγγεγραμμένοι φοιτητές	Αριθμός φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός φοιτητών που πέτυχαν στην κανονική & επαναληπτική εξέταση
Εισαγωγή-Μεθοδολογία (Α' + Γ' εξάμηνο)							
Επική Ποίηση (Α' + Γ' εξάμηνο)							
Πεζογραφία – Θουκυδίδης (Α' + Γ' εξάμηνο)							
Λυρική Ποίηση (Β' + Δ' εξάμηνο)							
Παλαιογραφία – Κριτική Κειμένου							

(B' + Δ' εξάμηνο)							
Εκπ. Διπλ. Εργασίας (Δ' εξάμηνο)							
		22			60	Η βαθμολογία βασίζεται στη γραπτή εργασία και στη συμμετοχή κατά τη διάρκεια των Σεμιναρίων	

β) Ειδικευση: Λατινική Φιλολογία

Τίτλος ΠΜΣ: «Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) 'ΚΟΡΑΗΣ' του Τμήματος Φιλολογίας» ειδίκευσης «Λατινική Φιλολογία»						
Σεμινάριο	Ιστότοπος	Σελίδα Οδηγού Σπουδών	Διδάσκοντες (Συνεργάτες)	Υποχρεωτικό / Κατ' επιλογήν	Αξιολόγηση από φοιτητή (Ναι / Όχι)	Διαλέξεις
Επική Ποίηση ή Ρητορεία (Α' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Ανδρέας Μιχαλόπουλος, Επικουρος Καθηγητής	Υποχρεωτικό	NAI	
Σάτιρα ή Δράμα (Α' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Σοφία Παπαϊωάννου, Επικουρη Καθηγήτρια	Υποχρεωτικό	NAI	
Λυρική Ποίηση (B' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Ελένη Καραμαλέγκου, Καθηγήτρια	Υποχρεωτικό	NAI	
Λυρική Ποίηση ή Επιστολογραφία ή Μεσαιωνικά Λατινικά (Γ' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Μαρία Βουτσίνου-Κικίλια, Καθηγήτρια	Υποχρεωτικό	NAI	
Ρητορεία ή Επική Ποίηση (Γ' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Σοφία Γεωργακοπούλου, Επικουρη Καθηγήτρια	Υποχρεωτικό	NAI	
Εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας (Δ' εξάμηνο)						

Τίτλος ΠΜΣ: «Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) 'ΚΟΡΑΗΣ' του Τμήματος Φιλολογίας» ειδίκευσης «Λατινική Φιλολογία»							
Σεμινάριο	Πολλαπλή βιβλιογραφία	Σύνολο ωρών	Διδακτικές μονάδες	Υπόβαθρο (Υ) Επιστημονικής Περιοχής(ΕΠ)	Εγγεγραμμένοι φοιτητές	Αριθμός φοιτητών που συμμετείχαν	Αριθμός φοιτητών που πέτυχαν στην κανονική & επαναληπτική εξέταση

			Γενικών Γνώσεων (ΓΓ) Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)		στις εξετάσεις	
Επική Ποίηση ή Ρητορεία (Α' εξάμηνο)						
Σάτιρα ή Δράμα (Α' εξάμηνο)						
Λυρική Ποίηση (Β' εξάμηνο)						
Λυρική Ποίηση ή Επιστολογραφία ή Μεσαιωνικά (Γ' εξάμηνο)						
Ρητορεία ή Επική Ποίηση (Γ' εξάμηνο)						
Εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας (Δ' εξάμηνο)		22		10		
					Η βαθμολογία βασίζεται στη γραφτή εργασία και στη συμμετοχή κατά τη διάρκεια των Σεμιναρίων	

γ) Ειδίκευση: Βυζαντινή Φιλολογία

Τίτλος ΠΜΣ: «Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) 'ΚΟΡΑΗΣ' του Τμήματος Φιλολογίας»	ειδίκευσης «Βυζαντινή Φιλολογία»	Διαλέξεις				
Σεμινάριο	Ιστότοπος	Σελίδα Οδηγού Σπουδών	Διδάσκοντες	Υποχρεωτικό / Κατ' επιλογήν	Αξιολόγηση από φοιτητή (Ναι / Όχι)	
Βυζαντινή Ποίηση (Α' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Αντώνιος Παναγιώτου, Αναπληρωτής Καθηγητής	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	
Βυζαντινή Πεζογραφία	www.phil.uoa.gr	27	Αθανάσιος Μαρκόπουλος,	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	

(Α' εξάμηνο) Βυζαντινή Ιστορία	www.phil.uoa.gr	27	Καθηγητής Ταξιάρχης Κόλιας,	Υποχρεωτικό	NAI
(Α' εξάμηνο) Βυζαντινή Πεζογραφία (Β' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Καθηγητής Ταξιάρχης Κόλιας,	Υποχρεωτικό	NAI
Θύραθεν Ποίηση (Β' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Καθηγητής Αντώνιος Παναγιώτου,	Υποχρεωτικό	NAI
Παλαιογραφία (Β' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Αναπληρωτής Καθηγητής Ιωάννης Πολέμης,	Υποχρεωτικό	NAI
Βυζαντινή Πεζογραφία (Γ' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Καθηγητής Ιωάννης Πολέμης,	Υποχρεωτικό	NAI
Παλαιογραφία (Γ' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Καθηγητής Θεοδώρα Αντωνοπούλου,	Υποχρεωτικό	NAI
Βυζαντινή Τέχνη (Γ' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Διδάσκων από Τομέα Αρχαιολογίας του Τμήματος Ιστορίας & Αρχαιολογίας	Υποχρεωτικό	NAI
Μεταβυζαντινή Φιλολογία (Δ' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Αντώνιος Παναγιώτου,	Υποχρεωτικό	NAI
Παλαιογραφία (Δ' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Αναπληρωτής Καθηγητής Διονύσιος Καλαμάκης,	Υποχρεωτικό	NAI
Εκκλησιαστική Ιστορία (Δ' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Επίκουρος Καθηγητής Θεοδώρα Αντωνοπούλου,	Υποχρεωτικό	NAI
Εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας (Δ' εξάμηνο)			Αναπληρώτρια Καθηγήτρια		

Τίτλος ΠΜΣ: «Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) 'ΚΟΡΑΗΣ' του Τμήματος Φιλολογίας» ειδίκευσης «Βυζαντινή Φιλολογία»							
Σεμινάριο	Πολλαπλή βιβλιογραφία	Σύνολο ωρών	Διδακτικές μονάδες	Υπόβαθρο (Υ) Επιστημονικής Περιοχής(ΕΠ) Γενικών Γνώσεων (ΓΓ) Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Εγγεγραμμένοι φοιτητές	Αριθμός φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός φοιτητών που πέτυχαν στην κανονική & επαναληπτική εξέταση
Βυζαντινή Ποίηση (Α' εξάμηνο)							
Βυζαντινή Πεζογραφία (Α' εξάμηνο)							
Βυζαντινή Ιστορία (Α' εξάμηνο)							
Βυζαντινή Πεζογραφία (Β' εξάμηνο)							

Θύραθεν Ποίηση (Β' εξαμήνου)						
Παλαιογραφία (Β' εξαμήνου)						
Βυζαντινή Πεζογραφία Γ' εξ.						
Παλαιογραφία (Γ' εξαμήνου)						
Βυζαντινή Τέχνη (Γ' εξαμήνου)						
Μεταβυζαντινή Φιλολογία (Δ' εξαμήνου)						
Παλαιογραφία (Δ' εξαμήνου)						
Εκκλησιαστική Ιστορία (Δ' εξαμήνου)						
Εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας (Δ' εξαμήνου)		22			40	Η βαθμολογία βασίζεται στη γραφτή εργασία και στη συμμετοχή κατά τη διάρκεια των Σεμιναρίων

δ) Ειδικευση: Νεοελληνική Φιλολογία

Τίτλος ΠΜΣ: «Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) 'ΚΟΡΑΗΣ' του Τμήματος Φιλολογίας» ειδίκευσης «Νεοελληνική Φιλολογία»						
Σεμινάριο	Ιστότοπος	Σελίδα Οδηγού Σπουδών	Διδάσκοντες	Υποχρεωτικό / Κατ' επιλογήν	Αξιολόγηση από φοιτητή (Ναι / Όχι)	Διαλέξεις
Μεθοδολογία της έρευνας / Εκπόνηση επιστημονικής μελέτης (Α' εξαμήνου)	www.phil.uoa.gr	27	Αγορίτσα Φράγκου- Κικιλία, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	
Συγκριτική Φιλολογία Ι : Θεωρία και	www.phil.uoa.gr	27	Ζαχαρίας Σιαφλέκης,	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	

μέθοδοι (Α' εξάμηνο)			Καθηγητής			
Μεταβυζαντινή Γραμματεία (Α' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Σταματίνα Λεντάρη, Λέκτορας	Υποχρεωτικό	NAI	
Ιστοριογραφία της λογοτεχνίας ή Νεοελληνικό δράμα ή Ιδεολογία και Λογοτεχνία (Α' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Ευριπίδης Γαραντούδης, Αναπληρωτής Καθηγητής ή Κ. Πετράκου (Τ.Θ.Σ.) ή Ερασμία-Λουίζα Σταυροπούλου, Καθηγήτρια	Υποχρεωτικό	NAI	
Νεοελληνική ποίηση: Ειδικά Θέματα (Β' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Ελένη Πολίτου-Μαρμαρινού, Καθηγήτρια	Υποχρεωτικό	NAI	
Νεοελληνική Πεζογραφία: Ειδικά Θέματα (Β' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Ερασμία-Λουίζα Σταυροπούλου, Καθηγήτρια	Υποχρεωτικό	NAI	
Συγκριτική Φιλολογία ΙΙ ή Δημόδης Βυζαντινή Λογοτεχνία ή η διδασκαλία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας (Β' εξ.)	www.phil.uoa.gr	27	Ζαχαρίας Σιαφλέκης, Καθηγητής ή Σταματίνα Λεντάρη, Λέκτορας ή Φ.Π.Ψ. (Τομέας Παιδαγωγικής)	Υποχρεωτικό	NAI	
Θεωρία Λογοτεχνίας (Γ' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Άννα Τζούμα, Καθηγήτρια	Υποχρεωτικό	NAI	
Νεοελληνική Κριτική (Γ' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Δημήτριος Αγγελάτος, Καθηγητής	Υποχρεωτικό	NAI	
Ιστοριογραφία της λογοτεχνίας ή Νεοελληνικό δράμα ή Εκδοτική: Κριτική κειμένου, κριτική έκδοση, εκδοτική διαδικασία (με στοιχεία Παλαιογραφία-Κωδικολογίας-Βιβλιογραφίας) ή Ιδεολογία και Λογοτεχνία (Γ' εξάμ.)	www.phil.uoa.gr	27	Ε. Γαραντούδης, Αν. Καθηγητής ή Κ. Πετράκου (Τ.Θ.Σ.) ή Γ. Χριστοδούλου, Καθηγητής ή Ε.-Λ. Σταυροπούλου, Καθηγήτρια	Υποχρεωτικό	NAI	
Εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας (Δ' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27		Υποχρεωτικό		

Τίτλος ΠΜΣ: «Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) 'ΚΟΡΑΗΣ' του Τμήματος Φιλολογίας» ειδίκευσης «Νεοελληνική Φιλολογία»

Σεμινάριο	Πολλαπλή βιβλιογραφία	Σύνολο ωρών	Διδακτικές μονάδες	Υπόβαθρο (Υ) Επιστημονικής Περιοχής(ΕΠ) Γενικών Γνώσεων (ΓΓ) Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Εγγεγραμμένοι φοιτητές	Αριθμός φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός φοιτητών που πέτυχαν στην κανονική & επαναληπτική εξέταση
-----------	-----------------------	-------------	--------------------	--	------------------------	---	---

Μεθοδολογία της έρευνας / Εκπόνηση επιστημονικής μελέτης (Α' εξάμηνο)							
Συγκριτική Φιλολογία I : Θεωρία και μέθοδοι (Α' εξάμηνο)							
Μεταβυζαντινή Γραμματεία (Α' εξάμηνο)							
Ιστοριογραφία της λογοτεχνίας ή Νεοελληνικό δράμα ή Ιδεολογία και Λογοτεχνία (Α' εξάμηνο)							
Νεοελληνική ποίηση: Ειδικά Θέματα (Β' εξάμηνο)							
Νεοελληνική Πεζογραφία: Ειδικά Θέματα (Β' εξάμηνο)							
Συγκριτική Φιλολογία II ή Δημόδης Βυζαντινή Λογοτεχνία ή η διδασκαλία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας (Β' εξ.)							
Θεωρία Λογοτεχνίας (Γ' εξάμηνο)							
Νεοελληνική Κριτική (Γ' εξάμηνο)							
Ιστοριογραφία της λογοτεχνίας ή Νεοελληνικό δράμα ή Εκδοτική: Κριτική κειμένου, κριτική έκδοση, εκδοτική διαδικασία (με στοιχεία							

Παλαιογραφία-Κωδικολογίας-Βιβλιογραφίας) ή Ιδεολογία και Λογοτεχνία (Γ' εξάμ.)							
Εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας (Δ' εξάμηνο)		22			46	Η βαθμολογία βασίζεται στη γραπτή εργασία και στη συμμετοχή κατά τη διάρκεια των Σεμιναρίων	

ε) Ειδικευση: Λαογραφία

Τίτλος ΠΜΣ: «Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) 'ΚΟΡΑΗΣ' του Τμήματος Φιλολογίας» ειδίκευσης «Λαογραφία»						
Σεμινάριο	Ιστότοπος	Σελίδα Οδηγού Σπουδών	Διδάσκοντες	Υποχρεωτικό / Κατ' επιλογήν	Αξιολόγηση από φοιτητή (Ναι / Όχι)	Διαλέξεις
Θεωρητικά ζητήματα Λαογραφίας (Α' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Μηνάς Αλεξιάδης, Καθηγητής	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	
Η Λαογραφία και οι συναφείς επιστήμες (Α' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Μηνάς Αλεξιάδης, Καθηγητής	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	
Ιστορία της ελληνικής Λαογραφίας (Α' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Μηνάς Αλεξιάδης, Καθηγητής	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	
Τύπος και Λαογραφία (Β' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Μηνάς Αλεξιάδης, Καθηγητής	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	
Περιοδικός Τύπος	www.phil.uoa.gr	27	Γεώργιος Θανάπουλος,	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	

(Β' εξάμηνο)			Λέκτορας		
Ιδεολογικά ρεύματα στις εφημερίδες (Β' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Γεώργιος Θανάπουλος, Λέκτορας	Υποχρεωτικό	NAI
Ο προσανατολισμός της έρευνας του ελληνικού δημοτικού τραγουδιού στο β' μισό του 20 ^{ου} αιώνα και έως τις μέρες μας. Τάσεις, μέθοδοι, προβληματισμοί (Γ' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Γεώργιος Θανάπουλος, Λέκτορας	Υποχρεωτικό	NAI
Λαογραφικές θεωρίες των αφηγηματικών ειδών (Γ' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Μαριάνθη Καπλάνογλου, Επίκουρη Καθηγήτρια	Υποχρεωτικό	NAI
Σύγχρονη λαϊκή ποίηση (Γ' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Γεώργιος Θανάπουλος, Λέκτορας	Υποχρεωτικό	NAI
Λαϊκές αυτοβιογραφίες (Δ' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Γεώργιος Θανάπουλος, Λέκτορας	Υποχρεωτικό	NAI
Λαϊκές αυτοβιογραφίες – Μέθοδοι καταγραφής (Δ' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Γεώργιος Θανάπουλος, Λέκτορας	Υποχρεωτικό	NAI
(Αυτο)βιογραφίες λαϊκών ποιητών. Λαϊκές αυτοβιογραφίες οργανοπαιχτών – χορευτών - τραγουδιστών (Δ' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Γεώργιος Θανάπουλος, Λέκτορας	Υποχρεωτικό	NAI
Εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας (Δ' εξάμηνο)					

Τίτλος ΠΜΣ: «Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) 'ΚΟΡΑΗΣ' του Τμήματος Φιλολογίας» ειδίκευσης «Λαογραφία»							
Σεμινάριο	Πολλαπλή βιβλιογραφία	Σύνολο ωρών	Διδακτικές μονάδες	Υπόβαθρο (Υ) Επιστημονικής Περιοχής(ΕΠ) Γενικών Γνώσεων (ΓΓ) Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Εγγεγραμμένοι φοιτητές	Αριθμός φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός φοιτητών που πέτυχαν στην κανονική & επαναληπτική εξέταση
Θεωρητικά ζητήματα Λαογραφίας (Α' εξάμηνο)							
Η Λαογραφία και οι συναφείς επιστήμες							

(Α' εξάμηνο) Ιστορία της ελληνικής Λαογραφίας							
(Α' εξάμηνο) Τύπος και Λαογραφία (Β' εξάμηνο)							
Περιοδικός Τύπος (Β' εξάμηνο)							
Ιδεολογικά ρεύματα στις εφημερίδες (Β' εξάμηνο)							
Ο προσανατολισμός της έρευνας του ελληνικού δημοτικού τραγουδιού στο β' μισό του 20 ^{ου} αιώνα και έως τις μέρες μας. Τάσεις, μέθοδοι, προβληματισμοί (Γ' εξάμηνο)							
Λαογραφικές θεωρίες των αφηγηματικών ειδών (Γ' εξάμηνο)							
Σύγχρονη λαϊκή ποίηση (Γ' εξάμηνο)							
Λαϊκές αυτοβιογραφίες (Δ' εξάμηνο)							
Λαϊκές αυτοβιογραφίες – Μέθοδοι καταγραφής (Δ' εξάμηνο)							
(Αυτο)βιογραφίες λαϊκών ποιητών. Λαϊκές αυτοβιογραφίες οργανοπαιχτών – χορευτών - τραγουδιστών (Δ' εξάμηνο)							
Εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας (Δ' εξάμηνο)		22			31	Η βαθμολογία βασίζεται στη γραφτή εργασία και στη συμμετοχή κατά τη διάρκεια των Σεμιναρίων	

στ) Ειδικευση: Γλωσσολογία

Τίτλος ΠΜΣ: «Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) 'ΚΟΡΑΗΣ' του Τμήματος Φιλολογίας» ειδίκευσης «Γλωσσολογία»						
Σεμινάριο	Ιστότοπος	Σελίδα Οδηγού Σπουδών	Διδάσκοντες	Υποχρεωτικό / Κατ' επιλογήν	Αξιολόγηση από φοιτητή (Ναι / Όχι)	Διαλέξεις
Υπολογιστική Γλωσσολογία Ανάλυση Σωμάτων Κειμένων (θεωρητική και εφαρμοσμένη Γλωσσολογία) (Α' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Διονύσιος Γούτσος, Αναπληρωτής Καθηγητής	Υποχρεωτικό	NAI	
Πραγμασιολογία - Σημασιολογία(θεωρητική και εφαρμοσμένη Γλωσσολογία) (Α' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Αμαλία Μόζερ, Καθηγήτρια και Σπυριδούλα Μπέλλα, Επίκουρη Καθηγήτρια	Υποχρεωτικό	NAI	
Ανάλυση Λόγου: Θεωρία κειμενικών ειδών Ι (θεωρητική και εφαρμοσμένη Γλωσσολογία) (Α' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Σταματία Κουτσουλέλου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Υποχρεωτικό	NAI	
Πειραματική Φωνητική (θεωρητική και εφαρμοσμένη Γλωσσολογία) (Α' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Αντώνιος Μποτίνης, Αναπληρωτής Καθηγητής	Υποχρεωτικό	NAI	
Θεωρία Σύνταξης (θεωρητική Γλωσσολογία) (Β' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Βασίλειος Σπυρόπουλος, Λέκτορας	Υποχρεωτικό	NAI	
Μορφολογία (θεωρητική Γλωσσολογία) (Β' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Σταύρος Σκοπετέας (Συνεργάτης)	Υποχρεωτικό	NAI	
Ιστορικοσυγκριτική Γλωσσολογία (θεωρητική Γλωσσολογία) (Β' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Παναγιώτης Κοντός, Αν. Καθηγητής και Νικόλαος Παντελίδης, Επ. Καθηγητής	Υποχρεωτικό	NAI	
Γλωσσικός Σχεδιασμός Ι Γλωσσική Πολιτική: Θεωρητικό Υπόβαθρο και εφαρμογές ή Θεωρία κειμενικών ειδών Π ή Δεξιογραφία(θεωρητική Γλωσσολογία) (Β' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Μαρία Κακριδή, Επίκουρη Καθηγήτρια ή Σταματία Κουτσουλέλου, Αναπλ. Καθηγήτρια και Ελένη Παναρέτου, Επίκουρη Καθηγήτρια ή	Υποχρεωτικό	NAI	

Γλωσσικός Σχεδιασμός I Γλωσσική Πολιτική: Θεωρητικό Υπόβαθρο και εφαρμογές (εφαρμοσμένη Γλωσσολογία) (B' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Χριστόφορος Χαραλαμπάκης, Καθηγητής	Υποχρεωτικό	NAI
Δεξιογραφία(εφαρμοσμένη Γλωσσολογία) (B' εξάμ.)	www.phil.uoa.gr	27	Μαρία Κακριδή, Επίκουρη Καθηγήτρια	Υποχρεωτικό	NAI
Θεωρία κειμενικών ειδών II(εφαρμοσμένη Γλωσσολογία) (B' εξάμ.)	www.phil.uoa.gr	27	Χριστόφορος Χαραλαμπάκης, Καθηγητής	Υποχρεωτικό	NAI
Θεωρία Σύνταξης ή Μορφολογία(εφαρμοσμένη Γλωσσολογία) (B' εξάμ.)	www.phil.uoa.gr	27	Στ. Κουτσουλέλου, Αν. Καθηγήτρια και Ελένη Παναρέτου, Επ. Καθ.	Υποχρεωτικό	NAI
Κειμενογλωσσολογία: Οργάνωση Κειμένου (θεωρητική και εφαρμοσμένη Γλωσσολογία) (Γ' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Βασίλειος Σπυρόπουλος, Λέκτορας ή Σταύρος Σκοπετέας, συνεργάτης	Υποχρεωτικό	NAI
Ψυχολογία: Θεωρίες Γλωσσικής Κατάκτησης (θεωρητική και εφαρμοσμένη Γλωσσολογία) (Γ' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Αικ. Μπακάκου-Ορφανού, Καθηγήτρια	Υποχρεωτικό	NAI
Γλωσσικός Προγραμματισμός - Προτυποποίηση(θεωρητική και εφαρμοσμένη Γλωσσολογία) (Γ' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Σπυριδούλα Μπέλλα, Επίκουρη Καθηγήτρια	Υποχρεωτικό	NAI
Γνωστική Γλωσσολογία (θεωρητική και εφαρμοσμένη Γλωσσολογία) (Γ' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Μαρία Κακριδή, Επίκουρη Καθηγήτρια	Υποχρεωτικό	NAI
Εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας (Δ' εξάμηνο)	www.phil.uoa.gr	27	Ελένη Παναρέτου, Επίκουρη Καθηγήτρια	Υποχρεωτικό	NAI

Τίτλος ΠΜΣ: «Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) 'ΚΟΡΑΗΣ' του Τμήματος Φιλολογίας» ειδίκευσης «Γλωσσολογία»

Σεμινάριο	Πολλαπλή βιβλιογραφία	Σύνολο ωρών	Διδακτικές μονάδες	Υπόβαθρο (Υ) Επιστημονικής Περιοχής(ΕΠ) Γενικών Γνώσεων (ΓΓ) Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Εγγεγραμμένοι φοιτητές	Αριθμός φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός φοιτητών που πέτυχαν στην κανονική & επαναληπτική εξέταση
Υπολογιστική							

Γλωσσολογία Ανάλυση Σωμάτων Κειμένων (θεωρητική και εφαρμοσμένη Γλωσσολογία) (Α' εξάμηνο)							
Πραγματολογία - Σημασιολογία(θεωρητική και εφαρμοσμένη Γλωσσολογία) (Α' εξάμηνο)							
Ανάλυση Λόγου: Θεωρία κειμενικών ειδών Ι (θεωρητική και εφαρμοσμένη Γλωσσολογία) (Α' εξάμηνο)							
Πειραματική Φωνητική (θεωρητική και εφαρμοσμένη Γλωσσολογία) (Α' εξάμηνο)							
Θεωρία Σύνταξης (θεωρητική Γλωσσολογία) (Β' εξάμηνο)							
Μορφολογία (θεωρητική Γλωσσολογία) (Β' εξάμηνο)							
Ιστορικοσυγκριτική Γλωσσολογία (θεωρητική Γλωσσολογία) (Β' εξάμηνο)							
Γλωσσικός Σχεδιασμός Ι Γλωσσική Πολιτική: Θεωρητικό Υπόβαθρο και εφαρμογές ή Θεωρία κειμενικών ειδών ΙΙ ή Λεξικογραφία(θεωρητική Γλωσσολογία) (Β' εξάμηνο)							
Γλωσσικός Σχεδιασμός Ι Γλωσσική Πολιτική: Θεωρητικό Υπόβαθρο και							

εφαρμογές (εφαρμοσμένη Γλωσσολογία) (Β' εξάμηνο)							
Λεξικογραφία(εφαρμοσμένη Γλωσσολογία) (Β' εξαμ.)							
Θεωρία κειμενικών ειδών Π(εφαρμοσμένη Γλωσσολογία) (Β' εξαμ.)							
Θεωρία Σύνταξης ή Μορφολογία(εφαρμοσμένη Γλωσσολογία) (Β' εξαμ.)							
Κειμενογλωσσολογία: Οργάνωση Κειμένου (θεωρητική και εφαρμοσμένη Γλωσσολογία) (Γ' εξάμηνο)							
Ψυχολογολογία: Θεωρίες Γλωσσικής Κατάκτησης (θεωρητική και εφαρμοσμένη Γλωσσολογία) (Γ' εξάμηνο)							
Γλωσσικός Προγραμματισμός - Προτυποποίηση(θεωρητική και εφαρμοσμένη Γλωσσολογία) (Γ' εξάμηνο)							
Γνωσιακή Γλωσσολογία (θεωρητ. και εφαρμοσμένη Γλωσσολογία) Γ' εξάμηνο							
Εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας (Δ' εξάμηνο)							
		22			82	Η βαθμολογία βασίζεται στη γραπτή εργασία και στη συμμετοχή κατά τη διάρκεια των Σεμιναρίων	

ζ) Μεταπτυχιακά Μαθήματα Κλασικής Φιλολογίας

Αρχαία Ελληνική Φιλολογία

Εξάμηνο	Εξάμηνο Σπουδών	Τίτλος μαθήματος	Διδάσκων	Ώρες
Χειμερινό	A' /Γ'	Εισαγωγή - Μεθοδολογία	A. Παπαθωμάς	1
Χειμερινό	A' /Γ'	Επική Ποίηση	A. Βοσκός	3
Χειμερινό	A' /Γ'	Πεζογραφία - Θουκυδίδης	Σ. Χατζηκώστα	3
Εαρινό	B' /Δ'	Λυρική Ποίηση	M. Γιόση	2
Εαρινό	B' /Δ'	Παλαιογραφία - Κριτική Κειμένου	A. Παπαθωμάς	2

Λατινική Φιλολογία

Εξάμηνο	Εξάμηνο Σπουδών	Τίτλος μαθήματος	Διδάσκων	Ώρες
Χειμερινό	A'	Επική Ποίηση ή Ρητορεία	A. Μιχαλόπουλος	3
Χειμερινό	A'	Σάτιρα ή Δράμα	Σ. Παπαϊωάννου	3
Θερινό	B'	Λυρική Ποίηση	E. Καραμαλέγκου	3
Χειμερινό	Γ'	Λυρική Ποίηση ή Επιστολογραφία ή Μεσαιωνικά Λατινικά	M. Βουτσίνου - Κικίλια	3
Εαρινό	Γ'	Ρητορεία ή Επική Ποίηση	Σ. Γεωργακοπούλου	3

η) Μεταπτυχιακά Μαθήματα Βυζαντινής Φιλολογίας: Υποχρεωτικά μαθήματα

Εξάμηνο	Εξάμηνο Σπουδών	Τίτλος μαθήματος	Διδάσκων
Χειμερινό	Α'	Βυζαντινή Ποίηση	Α. Παναγιώτου
Χειμερινό	Α'	Βυζαντινή Πεζογραφία	Α. Μαρκόπουλος
Χειμερινό	Α'	Βυζαντινή Ιστορία	Τ. Κόλιας
Εαρινό	Β'	Βυζαντινή Πεζογραφία	Τ. Κόλιας
Εαρινό	Β'	Θύραθεν Ποίηση	Α. Παναγιώτου
Εαρινό	Β'	Παλαιογραφία	Ι. Πολέμης
Χειμερινό	Γ'	Βυζαντινή Πεζογραφία	Ι. Πολέμης
Χειμερινό	Γ'	Παλαιογραφία	Θ. Αντωνοπούλου
Χειμερινό	Γ'	Βυζαντινή Τέχνη	Διδάσκων από τον Αρχαιολογίας
Εαρινό	Δ'	Μεταβυζαντινή Φιλολογία	Α. Παναγιώτου
Χειμερινό	Δ'	Παλαιογραφία	Δ. Καλαμάκης
Εαρινό	Δ'	Εκκλησιαστική Ιστορία	Θ. Αντωνοπούλου

θ) Μεταπτυχιακά Μαθήματα Λαογραφίας: Υποχρεωτικά μαθήματα

Εξάμηνο	Εξάμηνο Σπουδών	Τίτλος μαθήματος	Διδάσκων
Χειμερινό	Α'	Θεωρητικά ζητήματα Λαογραφίας	Μ. Αλεξιάδης
Χειμερινό	Α'	Η Λαογραφία και οι συναφείς Επιστήμες	Μ. Αλεξιάδης
Χειμερινό	Α'	Ιστορία της ελληνικής Λαογραφίας	Μ. Αλεξιάδης
Εαρινό	Β'	Τύπος και Λαογραφία	Μ. Αλεξιάδης
Εαρινό	Β'	Περιοδικός Τύπος	Γ. Θανόπουλος
Εαρινό	Β'	Ιδεολογικά ρεύματα στις Εφημερίδες	Γ. Θανόπουλος
Χειμερινό	Γ'	Ο προσανατολισμός της έρευνας του	Γ. Θανόπουλος

Χειμερινό Χειμερινό Εαρινό Εαρινό Εαρινό		Ελληνικού Δημοτιού Τραγουδιού στο β' μισό του 20ού αιώνα και έως τις μέρες μας. Τάσεις, μέθοδοι, προβληματισμοί.	
	Γ'	Λαογραφικές θεωρίες των αφηγηματικών ειδών	Μ. Καπλάνογλου
	Γ'	Σύγχρονη λαϊκή ποίηση	Γ. Θανόπουλος
	Δ'	Λαϊκές αυτοβιογραφίες	Γ. Θανόπουλος
	Δ'	Λαϊκές αυτοβιογραφίες - μέθοδοι καταγραφής	Γ. Θανόπουλος
Εαρινό	Δ'	(Αυτο)βιογραφίες - λαϊκών ποιητών. Λαϊκές αυτοβιογραφίες οργανοπαιχτών - χορευτών - τραγουδιστών	Γ. Θανόπουλος

ι) Μεταπτυχιακά Μαθήματα Λαογραφίας

Εξάμηνο	Γνωστικό αντικείμενο	Υποχρεωτικό / Επιλεγόμενο	Διδάσκων
1ο	Μεθοδολογία της έρευνας / Εκπόνηση επιστημονικής μελέτης	Υ	Α. Φράγκου-Κικίλια
	Συγκριτική Φιλολογία, Ι: Θεωρία και μέθοδοι	Υ	Ζ. Ι. Σιαφλέκης
	Μεταβυζαντινή Γραμματεία	Υ	Τ. Λεντάρη

	Ιστοριογραφία της λογοτεχνίας	E	Ευρ. Γαραντούδης
	Νεοελληνικό δράμα	E	Κ. Πετράκου (Τμήμα Θεατρικών Σπουδών)
	Ιδεολογία και Λογοτεχνία	E	Ε. – Λ. Σταυροπούλου
20	Νεοελληνική ποίηση: Ειδικά θέματα	Υ	Ε. Πολίτου-Μαρμαρινού
	Νεοελληνική πεζογραφία: Ειδικά θέματα	Υ	Ε.-Λ. Σταυροπούλου
	Συγκριτική Φιλολογία ΙΙ	E	Ζ. Ι. Σιαφλέκης
	Δημώδης Βυζαντινή Λογοτεχνία	E	Τ. Λεντάρη
30	Θεωρία λογοτεχνίας	Υ	Α. Τζούμα
	Νεοελληνική Κριτική	Υ	Δ. Αγγελάτος
	Ιστοριογραφία της λογοτεχνίας	E	Ευρ. Γαραντούδης
	Νεοελληνικό δράμα	E	Κ. Πετράκου (Τμήμα Θεατρικών Σπουδών)
	Εκδοτική: Κριτική κειμένου, κριτική έκδοση, εκδοτική διαδικασία (με στοιχεία Παλαιογραφίας – Κωδικολογίας – Βιβλιολογίας)	E	Γ. Χριστοδούλου
	Ιδεολογία και Λογοτεχνία (δε διδάσκεται)	E	Ε. – Λ. Σταυροπούλου

ια) Μεταπτυχιακά Μαθήματα Γλωσσολογίας

Θεωρητική και Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία

Εξάμηνο	Γνωστικό αντικείμενο	Υποχρεωτικό / Επιλογής	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες
Α΄	Ανάλυση Σωμάτων Κειμένων	Υποχρεωτικό	Δ. Γούτσος
Α΄	Πραγματολογία – Σημασιολογία	Υποχρεωτικό	Α. Μόζερ & Σ. Μπέλλα
Α΄	Ανάλυση Λόγου: Θεωρία Κειμενικών Ειδών Ι	Υποχρεωτικό	Στ. Κουτσοπέλλου

Α'	Πειραματική Φωνητική	Υποχρεωτικό	Α. Μποτίνης
Γ'	Κειμενογλωσσολογία: Οργάνωση Κειμένου	Επιλογής	Αικ. Μπακάκου-Ορφανού & Δ. Γούτσος
Γ'	Ψυχολογολογία: Θεωρίες Γλωσσικής Κατάκτησης	Επιλογής	Σ. Μπέλλα
Γ'	Γλωσσικός Προγραμματισμός: Προτυποποίηση	Επιλογής	Μ. Κακριδή
Γ'	Γνωσιακή Γλωσσολογία	Επιλογής	Ε. Παναρέτου

Θεωρητική Γλωσσολογία

Εξάμηνο	Μάθημα	Υποχρεωτικό / Επιλογής	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες
Β'	Θεωρία Σύνταξης	Υποχρεωτικό	Β. Σπυρόπουλος
Β'	Μορφολογία	Υποχρεωτικό	Γ. Μαρκόπουλος & Στ. Σκοπετέας
Β'	Ιστορικοσυγκριτική Γλωσσολογία	Υποχρεωτικό	Π. Κοντός & Ν. Παντελίδης
Β'	Γλωσσικός Σχεδιασμός Ι Γλωσσική Πολιτική: Θεωρητικό υπόβαθρο και εφαρμογές	Επιλογής	Μ. Κακριδή
Β'	Ανάλυση Λόγου: Θεωρία Κειμενικών Ειδών ΙΙ	Επιλογής	Στ. Κουτσοπέλου & Ε. Παναρέτου
Β'	Λεξικογραφία	Επιλογής	Χρ. Χαραλαμπίκης

Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία

Εξάμηνο	Μάθημα	Υποχρεωτικό / Επιλογής	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες
Δ'	Γλωσσικός Σχεδιασμός Ι Γλωσσική Πολιτική: Θεωρητικό υπόβαθρο και εφαρμογές	Υποχρεωτικό	Μ. Κακριδή
Δ'	Λεξικογραφία	Υποχρεωτικό	Χρ. Χαραλαμπίκης
Δ'	Ανάλυση Λόγου: Θεωρία Κειμενικών Ειδών ΙΙ	Υποχρεωτικό	Στ. Κουτσοπέλου & Ε. Παναρέτου
Δ'	Θεωρία Σύνταξης	Επιλογής	Β. Σπυρόπουλος
Δ'	Μορφολογία	Επιλογής	Γ. Μαρκόπουλος & Στ. Σκοπετέας

**Πίνακας 13.2 - Μαθήματα 2ου Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών Τμήματος Φιλολογίας
Τίτλος ΠΜΣ: «Διατμηματικό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών Διδασκαλίας της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας»**

α) Πρόγραμμα Διδασκαλίας κατά το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 για τους εισαχθέντες φοιτητές κατά το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009

Β' Εαρινό Εξάμηνο

ΚΩΔ.	ΜΑΘ. ΕΞΑΜ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΗΜΕΡΑ	ΩΡΑ	ΑΙΘΟΥΣΑ	ΟΡΟΦΟΣ	ΣΗΜΕΙΩΣΗ
Δ003	A	Σεμινάριο: Υποστήριξη διδασκαλίας της Νέας Ελληνικής ως Ξένης γλώσσας	Φ. Χαραλαμποπούλου	Τετάρτη	9-12	Εργαστ. Φωνητικ. 622	6ος	Έναρξη 3/03/2010
Δ005	B	Εισαγωγή στην Επικοινωνιακή μέθοδο (Θεωρία -Εφαρμογή)	Σ. Λύτρα	Τετάρτη	12-14:30	740	7ος	Έναρξη 3/03/2010
Δ006	B	Νέα Ελληνική Γλώσσα II (Λεξιλόγιο: ανάλυση - ασκήσεις)	Μ. Ιακώβου	Παρασκευή	10-12	740	7ος	Έναρξη 26/02/2010
Δ016	Δ	Κοινωνιογλωσσολογία	Μ. Κακριδή	Τρίτη	11-1	740	7ος	Έναρξη 02/03/2010
Δ015	Δ	Σεμινάριο: εκπαιδευτική τεχνολογία - οπτικοακουστικά μέσα	Π. Κυνηγός	Τρίτη	9:30-11	Εργαστήριο πληροφορική	8ος	Έναρξη 22/02/2010
Δ008	B	Μεθοδολογία επιστημονικής έρευνας: συγγραφή διπλωματικής εργασίας	Μ. Κακριδή	Μεταφέρεται για το Δ' εξάμηνο ακαδ. έτους 2010-2011 και στη θέση του διδάσκει το μάθημα με κωδικό Δ016 συνδιδασκαλία με τους φοιτητές του Δ' εξαμήνου				
Δ007	B	Σεμινάριο: Εισαγωγή στους Η/Υ - χρήση του Διδακτικού λογισμικού στη διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως ξένης γλώσσας)	Γ. Μαρκόπουλος Γ. Μικρός	Μεταφέρεται για το Δ' εξάμηνο ακαδ. έτους 2010-2011 και στη θέση του διδάσκει το μάθημα με κωδικό Δ015 συνδιδασκαλία με τους φοιτητές του Δ' εξαμήνου				

β) Πρόγραμμα Διδασκαλίας κατά το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 για τους εισαχθέντες φοιτητές κατά το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008

Δ' Εαρινό Εξάμηνο

ΚΩΔ.	ΜΑΘ. ΕΞΑΜ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΗΜΕΡΑ	ΩΡΑ	ΑΙΘΟΥΣΑ	ΟΡΟΦΟΣ	ΣΗΜΕΙΩΣΗ
Δ005	Β	Εισαγωγή στην Επικοινωνιακή μέθοδο (Θεωρία -Εφαρμογή)	Σ. Λύτρα	Τετάρτη	12-14:30	740	7ος	Έναρξη 24/02/2010
Δ014	Δ	Διδακτική - Αξιολόγηση διδακτικού υλικού	Φ. Μπατσαλιά	Τρίτη	13-15	740	7ος	Έναρξη 02/03/2010
Δ015	Δ	Σεμινάριο: εκπαιδευτική τεχνολογία - οπτικοακουστικά μέσα	Π. Κυνηγός	Τρίτη	9:30-11	Εργαστήριο πληροφορική	8ος	Έναρξη 22/02/2010
Δ016	Δ	Κοινωνιολογία	Μ. Κακριδή	Τρίτη	11-1	740	7ος	Έναρξη 02/03/2009

γ) Μαθήματα κατά το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 για τους εισαχθέντες φοιτητές κατά το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009

ΚΩΔ.	ΜΑΘ. ΕΞΑΜ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΗΜΕΡΑ	ΩΡΑ	ΑΙΘΟΥΣΑ	ΟΡΟΦΟΣ	ΣΗΜΕΙΩΣΗ
Δ001	Α	Εισαγωγή στην Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία	Σπυριδούλα Μπέλλα	Τρίτη	10-12	740	7ος	Έναρξη 27/10/2009
Δ002	Α	Νέα Ελληνική Γλώσσα Ι (Φωνητική / Φωνολογία Μορφολογία)	Βασίλης Σπυρόπουλος	Τρίτη	12-14 14-15	824 740	8ος 7ος	Έναρξη 10/11/2009
Δ003	Α	Σεμινάριο: Υποστήριξη διδασκαλίας της Νέας Ελληνικής ως Ξένης γλώσσας	Φ. Χαραλαμποπούλου	Μεταφέρεται στο εαρινό εξάμηνο				

δ) Μαθήματα κατά το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 για τους εισαχθέντες φοιτητές κατά το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008

ΚΩΔ.	ΜΑΘ. ΕΞΑΜ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΗΜΕΡΑ	ΩΡΑ	ΑΙΘΟΥΣΑ	ΟΡΟΦΟΣ	ΣΗΜΕΙΩΣΗ
Δ009	Γ	Αντιπαραβολική ανάλυση - ανάλυση λαθών	Α. Αποστόλου – Πανάρα ή Σπ. Χοϊδάς	Τετάρτη	11-2	740	7ος	Έναρξη 30/09/2009
Δ010	Γ	Νέα Ελληνική Γλώσσα ΙΙΙ (Σύνταξη)	Α. Τσόκογλου	Τετάρτη	9-11	740	7ος	Έναρξη 30/09/2009
Δ011	Γ	Σεμινάριο: ανάλυση κειμένου (απλού- λογοτεχνικού: θεωρία - εφαρμογή ή μετάφραση)	Ε. Σελλά	Πέμπτη	9-12	740	7ος	Έναρξη 22/10/2009
Δ012	Γ	Μεθοδολογία επιστημονικής έρευνας: συγγραφή διπλωματικής εργασίας	Σπ. Μπέλλα	Τρίτη	12-2	740	7ος	Έναρξη 29/09/2009

Πίνακας 13.3 - Μαθήματα 3ου Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών Τμήματος Φιλολογίας

Τίτλος ΠΜΣ: «Διδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) 'Τεχνολογισσία'»

Πρόγραμμα Διδασκαλίας κατά το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010

Γ' εξάμηνο

Διδάσκοντες	Αντικείμενο	Ώρες
Ε. Καρκαλέτσης Γ. Παλιούρας	Εξαγωγή Πληροφοριών από κείμενα	2
Γ. Μαϊστρος	Τεχνικές Parsing	2
Σ. Μαρκαντωνάτου	Γραμματικοί φορμαλισμοί για την Υπολογιστική Γλωσσολογία	2
Γ. Καραγιάννης Γ. Δολόγλου	Μηχανισμοί παραγωγής φωνής και το φωνητικό σήμα στον Η/Υ	2
Σ. Πιπερίδης	Αρχιτεκτονικές Συστημάτων επεξεργασίας φυσικής γλώσσας	2

Πίνακας 14: Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του «Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) 'ΚΟΡΑΗΣ' του Τμήματος Φιλολογίας»

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Κατανομή Βαθμών (αριθμός φοιτητών και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)				Μέσος όρος Βαθμολογίας (στο σύνολο των απόφοιτων)
		5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2005-2006	10				10	9.5
2006-2007	42			4	38	9
2007-2008	9				9	9.5
2008-2009	49			5	44	9
2009-2010	23			6	17	9

Επεξήγηση. Κάθε στήλη αποτυπώνει τον αριθμό των φοιτητών που έλαβαν την αντίστοιχη βαθμολογία και το ποσοστό που αυτοί εκπροσωπούν επί του συνολικού αριθμού των αποφοιτησάντων το συγκεκριμένο έτος.

Πίνακας 15. Αριθμός Επιστημονικών δημοσιεύσεων των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος

	A	B	Γ	Δ	E	ΣΤ	Z	H	Θ	I
2005	25	76	8	42	2	29	13	16	12	13
2006	17	33	1	25	1	39	8	13	4	11
2007	12	31	4	19	3	44	10	20	5	8
2008	17	24	3	25	7	28	11	16	18	2
2009	25	53	8	45	0	45	11	47	47	16
2010	8	29	3	18	8	26	6	3	0	12
Σύνολο	104	246	27	174	21	211	59	115	86	62

Επεξηγήσεις:

- A = Βιβλία/μονογραφίες
- B = Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές
- Γ = Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές
- Δ = Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές
- E = Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές
- ΣΤ = Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους
- Z = Συλλογικοί τόμοι στους οποίους επιστημονικός εκδότης είναι μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος
- H = Άλλες εργασίες
- Θ = Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που δεν εκδίδουν πρακτικά
- I = Βιβλιοκρισίες που συντάχθηκαν από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος

Πίνακας 16. Αναγνώριση του ερευνητικού έργου του Τμήματος

	A	B	Γ	Δ	E	ΣΤ
2005	597	27	13	15	23	2
2006	460	13	10	4	13	0
2007	352	22	11	7	12	1
2008	1578	29	18	18	31	9
2009	875	25	22	18	65	1
2010	248	9	14	12	27	1
Σύνολο	4110	125	88	74	171	14

Επεξηγήσεις:

A = Ετεροαναφορές

B = Βιβλιοκρισίες τρίτων για δημοσιεύσεις μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος

Γ = Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων

Δ = Συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών

E = Προσκλήσεις για διαλέξεις

ΣΤ = Βραβεία και τιμητικοί τίτλοι

Πίνακας 17. Διεθνής Ερευνητική/Ακαδημαϊκή Παρουσία Τμήματος

		2010	2009	2008	2007	2006	2005	<i>Σύνολο</i>
Αριθμός συμμετοχών σε διεθνή ανταγωνιστικά ερευνητικά προγράμματα	Ως συντονιστές	9	11	17	16	19	24	96
	Ως συνεργάτες (partners)	17	18	24	22	22	37	140
Αριθμός μελών ΔΕΠ με χρηματοδότηση από διεθνείς φορείς ή διεθνή προγράμματα έρευνας		7	7	6	5	4	4	32
Αριθμός μελών ΔΕΠ με διοικητικές θέσεις σε διεθνείς ακαδημαϊκούς/ερευνητικούς οργανισμούς ή επιστημονικές εταιρείες								

12. Παραρτήματα

Στην Ενότητα αυτή το Τμήμα παραθέτει

1. Οδηγό σπουδών Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού Προγράμματος του ακαδημαϊκού έτους 2005-2006
2. Οδηγό σπουδών Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού Προγράμματος του ακαδημαϊκού έτους 2006-2007
3. Οδηγό σπουδών Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού Προγράμματος του ακαδημαϊκού έτους 2009-2010
4. Ενιαίο κατάλογο δημοσιεύσεων των μελών του Τμήματος της τελευταίας εξαετίας

12. 1. Οδηγός σπουδών Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού Προγράμματος του ακαδημαϊκού έτους 2005-2006

Για τον Οδηγό σπουδών βλέπε τον σύνδεσμο

http://www.phil.uoa.gr/odogoi_spoudwn.html

12. 2. Οδηγός σπουδών Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού Προγράμματος του ακαδημαϊκού έτους 2006-2007

Για τον Οδηγό σπουδών βλέπε τον σύνδεσμο

http://www.phil.uoa.gr/odogoi_spoudwn.html

12. 3. Οδηγός σπουδών Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού Προγράμματος του ακαδημαϊκού έτους 2009-2010

http://www.phil.uoa.gr/odogoi_spoudwn.html

12. 4. Ενιαίος κατάλογος δημοσιεύσεων των μελών του Τμήματος της τελευταίας εξαετίας

Έτος Δημοσίευσης	Τίτλος Δημοσίευσης
2004	"Ο μυστικός ποιητής στους δρόμους τους β(ο)ιωτικούς", Η Λέξη 179 (2004) 70-79
	Θέλιξ. Δεκαπέντε Μελετήματα για τη Σαπφώ, [συνεπιμέλεια με τις Α. Τάτση και Δ. Κιούση], Αθήνα, εκδ. Σμίλη
	"Ακραίες εκφορές σώματος στην αρχαία τραγωδία", στο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο "Σώμα και Αρχαίο Δράμα" του ΚΕΠΕΑΕΔ, Ελευσίνα 1-3 Οκτ. 2004
	Ηροδότου, βιβλίο Ε' (εισαγωγή, κείμενο, μετάφραση, σχόλια), 2004
	Σημειώσεις για τους φοιτητές με τίτλο: Εισαγωγή για τους φοιτητές με τίτλο: Εισαγωγή στη φιλοσοφία - στον Πλάτωνα και στο διάλογο Χαρμίδης
	"Η Κυπριακή συμμετοχή στους Πανελλήνιους αγώνες της αρχαιότητας", Η διδασκαλία της Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού (Πρακτικά Η' Σεμιναρίου του Συμβουλίου της Ευρώπης: "Οι Ολυμπιακοί αγώνες ως διαχρονικός θεσμός προαγωγής της ειρηνικής συνύπαρξης των λαών"
	Απολλωνίου Ροδίου Αργοναυτικών Α'. Εισαγωγή, Αρχαίο Κείμενο, Μετάφραση, Σχόλια, Βιβλιοθήκη Α. Μανούση, το. 6, Αθήνα: ΚΕΕΛΓ της Ακαδημίας Αθηνών 2004
	Ο Ξενοφών για το φίλημα ως μορφή εξουσίας, Βιβλιοθήκη Α. Μανούση, το. 6, Αθήνα: ΚΕΕΛΓ της Ακαδημίας Αθηνών 2004
	2004 Ομηρικά έπη και ιστορία, στο: ΙΣΤΟΡΙΚΑ, Ελευθεροτυπία 8 Ιουλίου 2004, Πρώτο Μέρος, σσ. 12-19. Δεύτερο Μέρος, σσ. ;

	2004 Προσωπικότητες της Νάξου, Ναξιακά 14 (52), 78-90
	«Οι μεταφράσεις των Ελλήνων τραγικών από τον Κικέρωνα: ρητορική ή ποιητική;», στο Μεταφραστική Θεωρία και Πράξη στη Λατινική Γραμματεία, Πρακτικά Ζ' Συμποσίου Λατινικών Σπουδών (Θεσσαλονίκη, 16-19 Οκτωβρίου 2002), Θεσσαλονίκη, 2004, σ. 109-131.
	«Musa ou Musae ? Poétique ou Poétiques chez les poètes augustéens ?», Revue des Études Latines (R.É.L.) 81 (2003) 133-156 (Paris 2004)
	«L'Espagne dans le lyrisme augustéen» στο Hispanité et Romanité (Paris - Barcelona oct., nov. 1999) Collection des Publications de la Casa de Velázquez, Madrid, 2004, σ. 141-159.
	Ein Papyruszeugnis aus dem spatantiken Karien, Chiron 34 (2004) 401-424 (ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΝ F. Mitthof).
	A Papyrus Fragment of a New Greek Paschal Letter, ΣΤΟΝ ΤΟΜΟ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΗΣ Ulrike Horak: H. Harrauer - R. Pintaudi (ΕΠΙΜ.), Gedenkschrift Ulrike Horak, Papyrologica Florentina 34, Firenze 2004, 9-17 (= P.Horak 3) (ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΟΝ C. A. La'da).
	Acht dokumentarische Papyri aus Prag", Eirene 40 (2004) 121-136 (P.Eirene II 16-23) (ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΝ F. Mitthof).
	Vereinbarung über die Rückgabe eines Heirats- bzw. Verlobungsgeschenkes (ΔΩΡΥΦΙΟΝ) als Schreibübung, Eirene 40 (2004) 137-146
	Libanius, Fragm. de declamationibus 49, 3, 6-10 und ein unbekanntes Libanius(?) - Fragment, ΣΤΟΝ ΤΟΜΟ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΗΣ Ulrike Horak: H. Harrauer - R. Pintaudi (ΕΠΙΜ.), Gedenkschrift Ulrike Horak, Papyrologica Florentina 34, Firenze 2004, 9-17
	"Directing the Making of a Poet in Two Parts: The Narrative Dynamics of Diptych Elegies in Ovid's Amores." Ανακοίνωση: Princeton Conference on Elegy and Narrativity, Οργανώτριες Patricia Salzman-Mitchell, Genevieve Liveley. Princeton University and St. Pe
	"Ut non [forma] cygnorum, sic albis proxima cygnis: Poetology, Epic Definition, and the Swan Imagery in Ovid's Metamorphoses," Phoenix 58 (2004), 49-61.
	Ευριπίδου Βάκχαι, Κριτική και ερμηνευτική έκδοση E.R. Dodds, Μετάφρ. Γ. Πετρίδου - Δ. Σπαθάρας, επιμ. Ν. Μπεζαντάκος, Αθήνα: Καρδαμίτσα, 2004
	"Fighting against a witch: the importance of magic in Hypsipyle's letter to Jason (Ov. Her. 6)", ΜΗΝΗ 4 (2004): 97-124
	"Paris to Helen and back: power and reciprocity in Ov. Her. 16-17" Annual Conference of the British Classical Association 2004, Leeds Μεγάλης Βρετανίας, 1-4 Απριλίου 2004.
	"Ελληνική Φιλολογία: και μετά το πτυχίο τι; Σκέψεις και προβληματισμοί" Ημερίδα με τίτλο: "Οι προοπτικές του Πτυχίου της Φιλολογίας - Επαγγελματική αποκατάσταση των Φιλολόγων", Κομοτηνή, 30 Απριλίου 2004
	"Echoes of Tibullus in the correspondence of Leander and Hero (Ov. Her. 18-19)" Leeds Departmental Research Seminar, Leeds, 12 Μαΐου 2004
	Μετάφραση του κεφ. «Jane McIntosh Snyder, Δημόσια περίπτωση και ιδιωτικό πάθος στην ποίηση της Σαφούς από τη Λέσβο» στο Μ. Ι. Γιόση - Δ. Κιούση - Α Τάτση (επιμ.), Θέλις, Σαπφώ. Δεκαπέντε μελετήματα, Σμίλη, Αθήνα 2004, σελ. 50-73.
	"This craft of comic verse: Greek comic poets on comedy", Αρχαιογνωσία 12 (2004) 11-53.
	"Ο Σολομών αγωνιστής: Οι αγώνες γρίφων του βασιλιά Σολομώντα στην Παλαιά Διαθήκη και στην ελληνιστική ιστοριογραφία", Ελληνικά 54 (2004) 221-271.
	"Antiphanes' Agroikos-Plays: An examination of the ancient evidence and fragments", Rivista di Cultura Classica e Medioevale 46 (2004) 9-40.
	"Trial by riddle: The testing of the counsellor and the contest of kings in the legend of Amasis and Bias", Classica et Mediaevalia 55 (2004) 85-137.
	"Η ωδή του Προβελέγγιου στον Παπαδιαμάντη", Νέα Εστία 1764 (Φεβρουάριος 2004) 264-268.
	"Και πάλι για τον Σαμαράκη", Νέα Εστία 1767 (Μάιος 2004) 819-820.
	Θεματολόγιο Αρχαίων Ελληνικών Κειμένων. Προς χρήση των φοιτητών Α' έτους του Τμήματος Φιλολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών (Γ. Κατσή, Χρ. Τσαγγάλης, Γ. Χριστοδούλου) 2003-2004
	Σε συνεργ. με την Α. Ευθυμίου, "Οι περιπέτειες ενός Καζανόβα στα λεξικά της νεοελληνικής: ο λεξικογραφικός χειρισμός των κύριων ονομάτων με μεταφορική σημασία", Λεξικογραφικό Δελτίο 25 (2004-2005), 5-34
	Η ιστοριογραφία των δυνατών κατά τη μεσοβυζαντινή περίοδο. Ο Ιωάννης Κουρκούας στην ιστορική συγγραφή του πρωτοσπαθάρη και κριτή Μανουήλ. Παρουσία 17-18 (2004-2005) 397-405.

<<Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΣΤΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ. Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΛΕΞΙΚΟΓΡΑΦΙΑΣ>>. ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ <<ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΝΕΟΕΙΔΩΛΟΛΑΤΡΕΙΑΣ.ΔΩΔΕΚΑΘΕΙΣΜΟΣ, ΥΠΟΤΙΜΗΣΗ ΠΑΛΑΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ, ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΘΕΟΔΡΟΜΙΑ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2004, σσ.429-445
<<ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΤΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΠΗΓΩΝ>>. ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΗΜΕΡΙΔΑΣ <<ΟΙ ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΩΣ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ ΣΤΟ ΕΝΙΑΙΟ ΛΥΚΕΙΟ>>. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΣΟΠΤΡΟΝ, ΑΘΗΝΑ 2004, σσ27-41.
"Lexical and Explanatory Notes on Dio Chrysostom", RhM 147 (2004) 72-79
"Εν βίβλοις γράφων (D. Chr. 7. 102): Dio's 'Extempore' Art and Cleanthes' παραδιορθώσεις", Mnemosyne 56, 728-732
Compte-rendu: Martin Rodriguez, De Aedon..., RPh 78 (2004)
Μετάφραση του άρθρου του J. Winkler, "Διπλή συνείδηση στην ποίηση της Σαφούς", στο: Μ. Γιόση (επιμ.) Θέλιξ. 15 μελετήματα για τη Σαφώ, Αθήνα: εκδ. Σμίλη, 2004, 74-120
Η ΠΑΘΟΓΟΝΙΑ ΚΑΙ Η ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΔΕΔΙΚΑΣΜΕΝΟΥ ΣΤΟΝ ΘΟΥΚΥΔΙΔΗ (3, 53-67): `ΤΟ ΜΑΤΑΙΟΝ` ΜΙΑΣ ΔΙΚΗΣ ΚΑΙ Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΗΜΗΓΟΡΙΩΝ ΠΛΑΤΑΙΕΩΝ ΚΑΙ ΘΗΒΑΙΩΝ, ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΙΕ`-ΙΣΤ`, 2001-2003 (ΑΘΗΝΑ 2004) 93-156
A CONTRIBUTIONN TO THE ISSUE OF THE AESCHYLEAN OR NON-AESCHYLEAN AUTHENTICITY IN THE SUPPLIANTS, 282- 85 (ΚΥΠΡΙΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡ OR ΚΥΠΑΣΣΙΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡ ON LINE 282), ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΙΕ`-ΙΣΤ` 2001-2003 (ΑΘΗΝΑ 2004) 527-575
ΑΜΑΘΟΥΣΙΑ ΑΡΙΑΔΝΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΘΙΜΟ ΤΗΣ ΑΡΡΕΝΟΛΟΧΙΑΣ: ΜΙΑ ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ: ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟ ΚΡΗΤΟΜΙΝΩΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ ΤΗΣ ΝΟΤΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ ΣΤΑΣΙΝΟΣ ΙΑ` 1994-2004 (ΔΕΥΚΩΣΙΑ-ΚΥΠΡΟΣ 2004) 41-98
ΚΕΦΑΛΑΙΑ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ, ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ, ΤΟΜ. 3ΟΣ (ΟΙ ΗΡΩΕΣ), PASSIM. ΤΟΜ. 4ΟΣ (ΗΡΑΚΛΗΣ-ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΕΣ), ΣΣ. 126-187: ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ
ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΣΥΜΜΟΡΙΩΝ (14.) [ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΚΡΙΤΙΚΗ, ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ] ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΘΕΜΑΤΑ ΑΤΤΙΚΗΣ ΡΗΤΟΡΕΙΑΣ, ΑΘΗΝΑ 2004
ΙΑ` Συμπόσιο Θεατρολογίας και Σημειολογίας του Θεάτρου με θέμα "Αρχέτυπα και Μυθολογία στο Θέατρο και τον Κινηματογράφο". Στοά του Βιβλίου (29 - 30 Απριλίου 2004). Τίτλος Ανακοίνωσης: "Ερωτας και εξουσία. Μια νουβέλα του Ηροδότου και ο απόηχός της στο Θέατρο και τον Κινηματογράφο".
Τα παλαιά βιβλία της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Ερμούπολης Σύρου. Apollonii Rhodii Argonautica (1521). Ανακοίνωση στη Διημερίδα Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες - Ψηφιακές Πύλες Πληροφόρησης, ΤΕΙ Πειραιά, Πανεπιστήμιο Αιγαίου και Δημοτική Βιβλιοθήκη Ερμούπολεως, Σύρος 27-29 Σεπτεμβρίου 2004
"Ακριτικά τραγούδια στην Κάρπαθο", στον τόμο Ακρίτες της Ευρώπης, Ευρωπαϊκή Ακριτική Παράδοση: Από τον Μεγαλέξανδρο στον Διγενή Ακρίτα, επιμέλεια Ελένη Αρβελέρ, Κέντρο Ερευνας της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών, Αθήνα, σ. 250-262.
"Επιστολές σε εφημερίδες". Πρακτικά Γ' Πανελληνίου Συνεδρίου με διεθνή συμμετοχή (29, 30 Νοεμβρίου και 1 Δεκεμβρίου 2002, Η Λογοτεχνία Σήμερα: Όψεις, Αναθεωρήσεις, επιμέλεια Άντα Κατσίκη-Γκιβάλου, Προοπτικές, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Αθηνών, Κέντρο Έρευνας, Επιστήμης και Εκπαίδευσης, Αθήνα, σ. 563-571.
[Επιφυλλίδα]: "Του κόσμου τα δέντρα", Το Βήμα της Κυριακής, 26 Δεκεμβρίου, σ. Α32, 72.
[Βιβλιοκρισία]: "Ζαχαρίας Ν. Τσιρπανλής, Έλληνες και Ιταλοί στα 1940-41. Συγκριτική 'ανάγνωση' της Ελληνοϊταλικής σύρραξης, Εκδόσεις University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2004, σσ. 276, εικ. 133", Το Βήμα, 2 Μαΐου, σ. 59/9.
Πρόσκληση για ανακοίνωση στην Επιστημονική Ημερίδα 'Ο Δημήτριος Σ. Λουκάτος & η Ελληνική Λαογραφία', με θέμα: 'Επιστολές του Δημητρίου Σ. Λουκάτου σε αθηναϊκές εφημερίδες'. Οργάνωση Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα, 23 Απριλίου.
Πρόσκληση για ομιλία σε Επιστημονική Ημερίδα με θέμα 'Το Επαναστατικό Κίνημα Καρπάθου και το εκδιδομένο βιβλίο του Ντίνου Αντ. Μελά για την Ιστορία του Κινήματος' (Κάρπαθος, 4 Οκτωβρίου).
Γ. ΡΗΓΑ ΑΚΟΛΟΥΘΙΕΣ ΑΓΙΩΝ
ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ ΤΟΥ ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

	Κόκκινη κλωστή κλωσμένη. Λαϊκά Παραμύθια και Αφηγητές του Αιγαίου (πρόλογος: Μ. Γ. Μερακλή, χαιρετισμοί: Αριστοτέλη Παυλίδη, Νίκου Σηφουνάκη), εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα 2004, σ. 315.
	Επεξεργασία Παραμυθιακών τύπων και παραλλαγών ΑΤ 500-559, Κατάλογος Ελληνικών Παραμυθιών Γ. Α. Μέγα -4, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών - Ιστορικό Αρχείο Ελληνικής Νεολαίας, Αθήνα 2004.
	"The construction of the substantialist obstacle in education through promoting the "substance" of culture", στο Tenth International Literacy and Education research Network Conference on Learning, Institute of Education, University of London (15-18 July 2003), International Journal of Learning, Vol. 10, 2003 / 2004.
	"Η τέχνη της παραδοσιακής αφήγησης στο Αιγαίο: το κοινωνικό της πλαίσιο". Β' Ευρωπαϊκό Συνέδριο Νεοελληνικών Σπουδών της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών με θέμα "Η Ελλάδα των Νησιών. Από τη Φραγκοκρατία ως σήμερα" (2004).
	"Προφορική παράδοση στις προσφυγικές κοινότητες των Μικρασιατών Ελλήνων", στο συλλογικό τόμο του Θεοδόση Πυλαρινού (επιμ.), Η Λογοτεχνία στη Μικρά Ασία, Εκδόσεις Ενώσεως Σμυρναίων, Αθήνα 2004, σ. 53-66.
	"Σχόλια" στο Λαϊκά Παραμύθια και Παραμυθάδες της Λέρου, Νικολαΐδειο και Μαλαχίειο Δημοτικό Σχολείο Αγίας Μαρίας Λέρου - Δημοτικό Πνευματικό Κέντρο Λέρου, Λέρος 2004, σ. 144-159.
	"Η Στερεά Ελλάς κατά τους βυζαντινούς χρόνους", στο: Πρακτικά του Α' Διεθνούς Συνεδρίου Ρούμελης για τον Πολιτισμό και την Ανάπτυξη. Λαμία, 14-17 Σεπτεμβρίου 2001, Αθήνα 2004, σ. 181-196.
	"Το άλογο στον βυζαντινό κόσμο", στο: Το άλογο στη φύση, τον μύθο, την τέχνη. Η Καθημερινή. Επτά ημέρες, 8-2-2004), σ. 26-28.
	History and Literature of Byzantium in the 9th-10th Centuries, Variorum Collected Studies Series, Ashgate/Variorum 2004, σελ. xvi+354.
	MIA ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΥΧΕΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΣΙΟΥ ΤΟΥ ΚΥΡΗΝΑΙΟΥ ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ 14ΟΥ ΑΙ., ΕΛΛΗΝΙΚΑ 54 (2004), 107-108
	NIKEPHOROS BLEMMYDES AND GREGORIOS PALAMAS, GREGORIO PALAMAS E OLTRE. STUDI E DOCUMENTI SULLE CONTROVERSIE TEOLOGICHE DEL XIV SECOLO BIZANTINO. A CURA DI A. RIGO (ORIENTALIA VENETIANA XVI), FIRENZE MMIV, 179- 189.
	ANNAE COMNENAE, ALEXIAS. RECENSUERUNT D.R. REINSCH ET A. KAMBYLIS, PARS PRIOR. PROLEGOMENA, PARS ALTERA, INDICES (CORPUS FONTIUM HISTORIAE BYZANTINAE, SERIES BEROLINENSIS, VOL. XL/1-2), APUD W. DE GRUYTER ET SOCIOS, BEROLINI ET NOVI EBORACIN MMI: BYZANTIACA 24 (2004), 410-412 (BIBΛΙΟΚΡΙΣΙΑ)
	ANONYMI PROFESSORIS, EPISTULAE. RECENSUIT A. MARKOPOULOS (CORPUS FONTIUM HISTORIAE BYZANTINAE XXXVII), WALTER DE GRUYTER, BEROLINI ET NOVI EBORACI MM, BYZANTIACA 24 (2004) 413-420 (BIBΛΙΟΚΡΙΣΙΑ)
	LEON MAGISTROS CHOIROSPHAKTES, CHILIOSTICHOS THEOLOGIA. EDITIO PRINCEPS. EINLEITUNG, KRITISCHER TEXT, UBERSETZUNG, KOMMENTAR, INDICES BESORGT VON IOANNIS VASSIS (SUPPLEMENTA BYZANTINA, BAND 6), BERLIN-NEW YORK 2002, BYZANTINA 24 (2004) 517-538 (BIBΛΙΟΚΡΙΣΙΑ)
	EUSTATHII ANTIOCHENI, OPERA QUAE SUPERSUNT OMNIA, EDIDIT J. DECLERCK (CCSG 51), TURNHOUT 2002, ΕΛΛΗΝΙΚΑ 54 (2004) 121-124 (BIBΛΙΟΚΡΙΣΙΑ)
	Λ. Γ. ΜΠΕΝΑΚΗΣ, ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ. ΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΕΣ: ΕΛΛΗΝΙΚΑ 54 (2004), 378-380 (BIBΛΙΟΚΡΙΣΙΑ)
	RHETORIC IN BYZANTIUM. PAPERS FROM THE THIRTY-FIFTH SPRING SYMPOSIUM OF BYZANTINE STUDIES, EXETER COLLEGE, UNIVERSITY OF OXFORD, MARCH 2001, ΕΠΙΜ.Ε. JEFFREYS (SOCIETY FOR THE PROMOTION OF BYZANTINE STUDIES. PUBLICATIONS 11), ALDERSHOT, ASHGATE VARIORUM 2003: ΕΛΛΗΝΙΚΑ 54 (2004), 375-378 (BIBΛΙΟΚΡΙΣΙΑ)
	M. LOUKAKI, DISCOURS ANNUELS EN L'HONNEUR DU PATRIARCHE GEORGE XIPHILIN (ΜΤΦΡ. C. JOUANNO), PARIS 2005: ΕΛΛΗΝΙΚΑ 57 (2007), 423-428 (BIBΛΙΟΚΡΙΣΙΑ)
	"Η λογοτεχνία 1830-1880", Ιστορία του νέου ελληνισμού 1770-2000, τ. 4, Ελληνικά Γράμματα 2004, σ. 195-210.
	"Η πρόσληψη του έργου του Κωστή Παλαμά από τις μεταπολεμικές και μεταπολιτευτικές ποιητικές γενιές", Κωστής Παλαμάς. Μελετήματα, Αθήνα, Βιβλιοθήκη Τράπεζας Αττικής 2004, σ. 81-126.
	"Η ποίηση του Μανόλη Πρατικάκη", Μανόλης Πρατικάκης. Μελετήματα, Αθήνα, Βιβλιοθήκη Τράπεζας Αττικής 2004, σ. 33-67.
	"Μια νέα ιστορία της λογοτεχνίας μας. Mario Vitti, Ιστορία της νεοελληνικής

	λογοτεχνίας", Νέα Προοπτική, 3 Απριλίου 2004.
	"Η μετρική προπαρασκευή των καλβικών ωδών", Πόρφυρας, τχ. 111, Απρίλιος-Ιούνιος 2004, σ. 17-24.
	"Τα νησιά του Αιγαίου ως τόπος μιας αντίθεσης: από την ποιητική γενιά του 1930 στη μεταπολεμική ποίηση", Η Ελλάδα των νησιών από τη Φραγκοκρατία ως σήμερα, Πρακτικά του Β' Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών, Ρέθυμνο, 10-12 Μαΐου 2002, Τόμος Α' Οι μαρτυρίες των λογοτεχνικών κειμένων, Επιμέλεια: Αστέριος Αργυρίου, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα 2004, σ. 439-446.
	"Αναδρομή στο ποιητικό έργο της Φραγκίσκης Αμπατζοπούλου και της Άντειας Φραντζή", Ποίηση, τχ. 23, Άνοιξη-Καλοκαίρι 2004, σ. 244-260.
	"Η βιογραφία του Γιώργου Σεφέρη: η ιστορία μιας διχασμένης προσωπικότητας. Ρόντρικ Μπήτον, Γιώργος Σεφέρης. Περιμένοντας τον άγγελο. Βιογραφία, μτφρ. Μίκα Προβατά, θεώρηση μετάφρασης Δημήτρης Δασκαλόπουλος, εκδ. Ωκεανίδα, 2003, σελ. 749 + 24 φωτογραφικό παράρτημα" [βιβλιοκρισία], Ποίηση, τχ. 23, Άνοιξη-Καλοκαίρι 2004, σ. 261-268.
	"Μορφολογικές παρατηρήσεις στην ποίηση του Νάσου Βαγενά", Νάσος Βαγενάς - Μελετήματα, Αθήνα, Βιβλιοθήκη Τράπεζας Αττικής, 2004, σ. 5-29.
	"Η μορφολατρία του Παλαμά", Νέα Εστία, τ. 156, τχ. 1771, Οκτώβριος 2004, Αφιέρωμα στον Παλαμά, σ. 493-520.
	"Η επτανησιακή ποιητική σχολή και ο επτανησιακός ρομαντισμός", Ζ' Πανιώνιο Συνέδριο, Λευκάδα, 26-30 Μαΐου 2002, Πρακτικά, Τόμος Α', Πρώτο Τμήμα, Ζητήματα πολιτισμικής Ιστορίας, Αθήνα, Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών 2004, σ. 279-288.
	"Επτανησιακός πολιτισμικός συγχρονισμός και ετεροχρονισμός. Η Ευρώπη και το εθνικό κέντρο (15ος-20ός αι.)", Ζ' Πανιώνιο Συνέδριο, Λευκάδα, 26-30 Μαΐου 2002, Πρακτικά, Τόμος Β', Δεύτερο Τμήμα, Ο χώρος και τα δημογραφικά μορφώματα. Οι κύριοι συντελεστές της οικονομίας, Αθήνα, Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών 2004, σ. 648-651.
	"Από το εμείς στο εγώ και από το εγώ στην πλήρη απάλειψή του. Ένα διάγραμμα της κοσμοθεωρίας του ποιητή Μανόλη Πρατικάκη", Πόρφυρας, τχ. 113, Οκτώβριος-Δεκέμβριος 2004, Αφιέρωμα στον Μανόλη Πρατικάκη, σ. 357-365.
	"Ένα (ακόμη) σύμπτωμα της σπασμοδικής επιστήμης: το χαμένο κέντρο της ελληνικής μετρικολογικής παράδοσης", Μνήμη Άλκη Αγγέλου. Τα άφθονα σχήματα του παρελθόντος. Ζητήσεις της πολιτισμικής ιστορίας και της θεωρίας της λογοτεχνίας, Πρακτικά Ι' Επιστημονικής Συνάντησης, 3-6 Οκτωβρίου 2002, Θεσσαλονίκη, University Studio Press 2004, σ. 91-97.
	"Η νέα έκδοση της μυθιστορηματικής τριλογίας και της Αλληλογραφίας του Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου", Δελτίο Εκπαιδευτικού Προβληματισμού και Επικοινωνίας [Σχολής Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου], τχ. 33, Φθινόπωρο-Χειμώνας 2004, σ. 25-27.
	"Οι επτανησιακές μεταφράσεις ιταλικής ποίησης κατά τον 19ο αι.", ΣΤ' Διεθνές Πανιώνιο Συνέδριο, Ζάκυνθος, 23-27 Σεπτεμβρίου 1997, Πρακτικά, Τόμος τέταρτος, Τέχνες-Φιλολογία, Αθήνα, Κέντρο Μελετών Ιονίου - Εταιρεία Ζακυνθιακών Σπουδών 2004, σ. 119-133.
	"Η συγκριτολογική ματιά του Κριαρά στην επτανησιακή ποιητική παράδοση του 19ου αιώνα", Σύγκριση, τχ. 15, Οκτώβριος 2004, σ. 22-31.
	"Η επτανησιακή ποίηση πριν και μετά την Ένωση της Επτανήσου με την Ελλάδα", Θέματα Λογοτεχνίας, τχ. 27, Σεπτέμβριος-Δεκέμβριος 2004, σ. 61-68.
	"Μετρική και ποίηση στα έμμετρα κείμενα της κρητικής λογοτεχνίας", Πεπραγμένα Θ' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου. Τόμος Β1 Βυζαντινή και μεταβυζαντινή περίοδος. Ιστορία, γλώσσα και λογοτεχνία, Ηράκλειο, Εταιρεία Κρητικών Ιστορικών Μελετών 2004, σ. 25-38.
	Νέα Εστία, Απρίλιος 2004, 533-542.
	Αντί, Ιούνιος 2004, 33-37.
	Νέα Εστία, Οκτώβριος 2004, 435-448.
	Zacharias I. Siflekis, La relation comparative: Interferences et transitions dans la modernite litteraire, Paris, L'Harmattan, 220pp.
	Διδώ Σωτηρίου, Τυχαίο συναπάντημα και άλλες ιστορίες. Φιλολογική επιμέλεια/Επίμετρο Έρη Σταυροπούλου. Κέδρος, Αθήνα 2004
	«Το "πορτρέτο μιας ηρωίδας" από τον Αντρέα Φραγκιά», ΚΑΠΑ, τεύχ. 4, Μάρτιος 2004, Αφιέρωμα: Αντρέας Φραγκιάς, σσ. 35-42.
	«Πολυφωνία ανθρώπων και πραγμάτων. Για το βιβλίο του Μήτσου Αλεξανδρόπουλου Στο όριο», Μανδραγόρας, τεύχ. 31, Απρίλιος 2004, Αφιέρωμα: Μήτσος Αλεξανδρόπουλος, σσ. 96-99.
	«Αποχαιρετισμός στη Διδώ», Αντί, τεύχ. 827, 8 Οκτωβρίου 2004, σσ. 34-35.

	«Διδώ Σωτηρίου: "Τα παιδιά του Σπάρτακου"», Αντί, τεύχ. 827, 8 Οκτωβρίου 2004, σσ. 36-39.
	«Ο τρόπος της μυθοπλασίας του χώρου: η "Αντίπαρος" του Νίκου Χουλιαρά», Η Ελλάδα των νησιών από τη Φραγκοκρατία ως σήμερα. Πρακτικά του Β' Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών. Τόμ. Α'. Οι μαρτυρίες των λογοτεχνικών κειμένων. Επιμέλεια: Αστέριος Αργυρίου. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2004, σσ. 705-716.
	«Η τελετουργία του θανάτου στην πεζογραφία του Καζαντζάκη». Ανακοίνωση στο συνέδριο «Νίκος Καζαντζάκης: Το έργο και η πρόσληψη του», που οργάνωσε το Τμήμα Φιλολογίας Κρήτης στο πλαίσιο της Πολιτιστικής Ολυμπιάδας, Ρέθυμνο, 23-25 Απριλίου 2004, (Δημοσιεύματα Ζ' 6).
	«The sea in the Greek folk songs». XXVIIIe Colloque International de Halma, 2e Colloque Interuniversitaire des Universitaires des Universités Capodistrias d' Athènes et Charles-de-Gaulle – Lille 3, με θέμα: «Croyances populaires. Rites et représentations en Méditerranée orientale», Λίλλη, 2-4 Δεκεμβρίου 2004.
	HOLUB Robert C., Reception theory. A critical introduction, Routledge, London, 1984, Επιμ. μετάφρασης, επιμ. Έκδοσης.
	Αναλυτικό Πρόγραμμα για τη Διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης Γλώσσας στο Προχωρημένο Επίπεδο (σε συνεργασία με τη Σ. Μπέλλα). Αθήνα: ΕΚΠΑ
	"Η Κατανόηση του Γραπτού Λόγου στο Προχωρημένο Επίπεδο: Γενικές αρχές και ενδεικτικές εφαρμογές στη Νέα Ελληνική ως Ξένη Γλώσσα". Γλωσσολογία 15, 55-72.
	"Θεματοποιημένο Βασικό Λεξιλόγιο μέσω ΗΣΚ: Πρακτική εφαρμογή στη διδασκαλία της ΝΕ ως ΞΓ" Πρακτικά 6ου Διεθνούς Συνεδρίου Ελληνικής Γλωσσολογίας. Ρέθυμνο: Πανεπιστήμιο Κρήτης
	"Διαγνωστικά τεστ για τον προσδιορισμό της ελληνομάθειας σε παιδιά" Πρακτικά Γ' Διεθνούς Συνεδρίου για τη διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως Δεύτερης/ Ξένης Γλώσσας. Αθήνα: ΕΚΠΑ
	Τελική έκθεση στο πρόγραμμα "Εκπαίδευση Μουσουλμανοπαίδων 2002-2004" σε συνεργασία με Τζεβελέκου, Κάντζου, Σταμούλη, Χονδρογιάννη, Βαρλοκόστα & Λύτρα //www.ecd.uoa.gr/museduc/
	Αναλυτικό Πρόγραμμα για τη Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας σε Ενηλίκους: Προχωρημένο Επίπεδο. Αθήνα: Πανεπιστήμιο Αθηνών.
	Discourse Analysis: An Introduction. Edinburgh: Edinburgh University Press. 2η έκδοση. 215 σελ.
	Η διδασκαλία της νεοελληνικής γλώσσας στην Α' Γυμνασίου: Περιεχόμενο και περιεκόμενο. Στο Περυσινάκης Ι. Ν. και Τσαγγαλίδης, Α. (επιμ.) Γλώσσα και Λογοτεχνία στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, Ιωάννινα, 16-17 Μαΐου 2003. Ιωάννινα: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Τμήμα Φιλολογίας, 527-541.
	International Journal of the Sociology of Language. The Sociolinguistics of Cyprus I. (επιμ.)
	Working through and against assumptions of identity and language. Βιβλιοκριτική του Sciriha, L. 1996. A Question of Identity. Language Use in Cyprus. Nicosia: Intercollege Press. International Journal of the Sociology of Language (The sociolinguistics of Cyprus I). 168, 135-139.
	Introduction. Στο La communication touristique. Approches discursives de l'identité? et de l'alterité?. Tourist Communication. Discursive Approaches to Identity and Otherness. Paris: L'Harmattan, 9-43.
	Προβλήματα μετάφρασης του επιστημονικού και τεχνικού λόγου. Στο Κατσογιάννου, Μ. και Ευθυμίου, Ε. (επιμ.). Ελληνική ορολογία: Έρευνα και εφαρμογές. Αθήνα: Καστανιώτης, 89-114.
	La communication touristique. Approches discursives de l'identité et de l'alterité. Tourist Communication. Discursive Approaches to Identity and Otherness. Paris: L'Harmattan. 295 σελ.
	International Journal of the Sociology of Language. The Sociolinguistics of Cyprus I.
	Προσδιορισμός κειμενικών ειδών: Η περίπτωση των προλόγων. Πρακτικά του 6ου Διεθνούς Συνεδρίου Ελληνικής Γλωσσολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης, 18-21 Σεπτεμβρίου 2003. Δημοσίευση σε CD-ROM.
	Η διδασκαλία του ακαδημαϊκού λεξιλογίου στα Ελληνικά με τη χρήση σωμάτων κειμένων (σε συνεργασία με τον Δ. Γούτσο). Πρακτικά του 3ου Διεθνούς Συνεδρίου για τη Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας, Πανεπιστήμιο Αθηνών, 22-23 Οκτωβρίου 2004, 213-223
	"Το έργο του Άνθιμου Παπαδόπουλου στο 'Κέντρον Συντάξεως του Ιστορικού Λεξικού της Νέας Ελληνικής Γλώσσας'", Αρχαίον Πόντου, 50, 2003-2004 [2004], 19-26.
	"Η συμβολή του 'Συλλόγου προς διάδοσιν Ωφελίμων Βιβλίων' στη μελέτη της ελληνικής γλώσσας", Η Μελέτη, τόμος Α', Περίοδος Β', 2004, 264-274.
	"Παρατηρήσεις στη γλώσσα του Γεωργίου Δροσίνη", Η Μελέτη, τόμος Β', Περίοδος

	B', 2004, 240-260.
	"Η γλώσσα του Παύλου Μάτεσι: Ματιές στο θεατρικό του έργο", Θέματα λογοτεχνίας, Αφιέρωμα στον Παύλο Μάτεσι, τεύχ. 25 (Ιανουάριος - Απρίλιος 2004), 71-78.
	"Λεπτοφρείς υφάνσεις λόγου: Ματιές στην τέχνη και την τεχνική της ποίησης του Μανόλη Πρατικάκη", Εντευκτήριο, τεύχ. 66 (Ιούλιος - Σεπτέμβριος 2004), σσ. 82-88.
	Διαπολιτισμική επικοινωνία και γλωσσικά στερεότυπα", Γλωσσολογία, 15, 2003 [2004], 129-173.
	"Προβλήματα ισοδυναμίας στη νεοελληνική επιστημονική ορολογία", Πρακτικά του 6ου Συνεδρίου Ελληνικής Γλωσσολογίας, 6th International Conference of Greek Linguistics, Ρέθυμνο, 18-21 Σεπτεμβρίου 2003. Βλ. το σχετικό CD-ROM που εξέδωσε το Εργαστήριο Γλωσσολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης.
	"Η διγλωσσία και η πολυγλωσσία στην ποίηση", στον τόμο: Άντα Κατσίκη - Γκίβαλου (επιμ.), Η λογοτεχνία σήμερα. Όψεις, αναθεωρήσεις, προοπτικές, Πρακτικά Γ' Πανελληνίου Συνεδρίου με διεθνή συμμετοχή, Αθήνα 29, 30 Νοεμβρίου - 1 Δεκεμβρίου 2002, Αθήνα 2004: Ελληνικά Γράμματα, σσ. 275-281.
	"Η λαϊκότητα και η προφορικότητα στην κοινωνία του θεάματος", Πρακτικά Β' Διεθνούς Συνάντησης Λαϊκού Θεάτρου, Ζάκυνθος 21-23 Νοεμβρίου 2003, Ζάκυνθος 2004: Υπουργείο Πολιτισμού, Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, Δήμος Ζακυνθίων, σσ. 25-32.
	Languages and Adult Education, Chapter editors: Ch. Charalambakis - Margrit Wetter (Italy). Βλ. το σχετικό CD και την ιστοσελίδα: http://www.qub.ac.uk/alpine
	'Language learning as a key to other cultures', The ALPINE (Adults Learning & Participating in Education) Manual of Good Practice, Βλ. το σχετικό CD και την ιστοσελίδα: http://www.qub.ac.uk/alpine
	'Foreign language teaching to adults: the case of Greece', The ALPINE (Adults Learning & Participating in Education) Manual of Good Practice, Βλ. το σχετικό CD και την ιστοσελίδα: http://www.qub.ac.uk/alpine
	Βιβλιογραφικά / New Publications. Επιμέλεια, σε συνεργασία με τους Ν. Λαβίδα και Ουρ. Σινοπούλου - Παυλάτου, Γλωσσολογία, 15, 2003 [2004], 177-188.
	Επιμέλεια του βιβλίου του Ν. Chomsky, Για τη φύση και τη γλώσσα, Μετάφραση: Γ. Κοτζόγλου, Αθήνα, 2004: Εκδόσεις Παπαδήμα, σσ. 303.
	Επιμέλεια του βιβλίου του Η. Eideneier, Όψεις της Ιστορίας της ελληνικής γλώσσας από τον Όμηρο έως σήμερα. Από τη Ραψωδία στο Ραπ, Μετάφραση: Ευαγγελία Θωμαδάκη, Αθήνα 2004, 2η έκδοση 2006: Εκδόσεις Παπαδήμα, σσ. 287.
	"Προλογικό σημείωμα" στο βιβλίο του Ν. Chomsky, Για τη φύση και τη γλώσσα, Αθήνα 2004: Εκδόσεις Παπαδήμα, σσ. 9-12.
	"Ο Γιάννης Ψυχάρης και το γλωσσικό ζήτημα", Εφημ. Πολίτης (Χίου), Ένθετο, Ειδική έκδοση, Αφιέρωμα στον Ψυχάρη, τεύχ. 3 [Ιούλιος 2004], σ. 15.
	"Παναγιώτης Κοντός, Χαιρετισμός", στο τεύχος: Στον Παναγιώτη Κοντό με αγάπη..., Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Φιλολογίας, Αθήνα 2004, σσ. 27-28.
	"Λαϊκός πολιτισμός. Θησαυροί του λαού μας". Βιβλιοκρισία του έργου του Μηνά Αλ. Αλεξιάδη, Δωδεκάνησα. Λαϊκός πολιτισμός, Αθήνα 2003, Το Βήμα της Κυριακής, 18.1.2004, Βιβλία, σ. 8.46. Αναδημοσίευση: Καρπαθακή Ηχώ, 39, 2003 [2004], σ. 32.
	"Προλογικό σημείωμα" στο βιβλίο του Δημ. Γουλέ, Οστεοπόρωση στην κλινική πράξη, Αθήνα 2004, σσ. 8-9.
	"Ένα χρόνο χωρίς τον Αλέκο Παπαϊωάννου", Εφημ. Ιεράπετρα 21ος αιώνας, 13.5.2004, αριθμ. φ. 327, σ. 4 και Εφημ. Διέξοδος, 9.6.2004, αριθμ. φ. 283, σ. 10.
	"Δεν συμεριζόμαι την κινδυνολογία για την παρακμή της γλώσσας μας", Συνέντευξη στον δημοσιογράφο Σπύρο Λούπη, Εφημ. Ρεθεμνιώτικα Νέα, 5.10.2004, αριθμ. φ. 8.882, σ. 9. Βλ. και σ. 1.
	Χαιρετισμός στην εκδήλωση προς τιμή του Καθηγητή Εμμ. Κριαρά, Μήλος, 20 Απριλίου 2002, στον τόμο: Αλκή, Τιμητικό αφιέρωμα στον καθηγητή Εμμανουήλ Γ. Κριαρά, Αθήνα 2004: Δήμος Μήλου - Εκδόσεις Παπαζήση, σσ. 61-63.
	"Θεματοποιημένο Βασικό Λεξιλόγιο μέσω ΗΣΚ: Πρακτική εφαρμογή στη διδασκαλία της ΝΕ ως ΞΓ". Πρακτικά 6ου Διεθνούς Συνεδρίου Ελληνικής Γλωσσολογίας. (CD-ROM). Ρέθυμνο: Πανεπιστήμιο Κρήτης.
	"Produced pauses perceived pauses and thematic units" Στο Proceedings of the XVII Swedish Phonetics Conference, May 26-28 2004, Department of Linguistics, Stockholm University, 112-115
	«Λεξική ανάπτυξη των ομιλητών της ΝΕ ως ξένης ή δεύτερης γλώσσας». Στο Πρακτικά 2ου Διεθνούς Συνεδρίου για τη Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως ξένης Γλώσσας. Αθήνα, Πανεπιστήμιο Αθηνών, 319 -326.
	«L'Espagne dans le lyrisme augustéen» στο Hispanité et Romanité (Paris - Barcelona oct., nov. 1999) Collection des Publications de la Casa de Velázquez, Madrid, 2004, σ.

	141-159.
2005	Καβάφης και Πλάτων. Πλατωνικά στοιχεία στην καθαφική ποίηση ("Κέδρος", Αθήνα 2005)
	"Ν. Εγγονόπουλος: σύνοψις βίου και έργου του ποιητή", Ελευθεροτυπία, "Βιβλιοθήκη" (12-8-2005) 10-12
	"Lyric Laughter. Laughter in Sappho, Theognis and Pindar", Ευρωπαϊκό Κέντρο Δελφών - Ελληνική Ανθρωπιστική Εταιρεία
	Zwei kritische Bemerkungen zu Apollonios Rhodios, ΠΛΑΤΩΝ 54 (2004/2005) 64-68
	2005 Η καταγωγή της Ελληνικής γλώσσας, ΑΡΔΗΝ, 52-53, 48-51
	Φιλώτι και Απερράθου, Ναξιακά 16 (54), 46-47
	Η Νάξος διά μέσου των αιώνων, Ναξιακά 18 (56), 9-16
	Epic Succession and Dissension: Ovid, Metamorphoses 13.623-14.582, and the Reinvention of the Aeneid. Untersuchungen zur antiken Literatur und Geschichte 73 (Berlin and New York: Walter De Gruyter, 2005). ISBN 3-11-018326-9. Pp. xiv+218.
	"The Literary Career of a Performer/Spectator: The Character of Achaemenides, and Ovid's Reception of a Vergilian Dramatic Improvisation." Ανακοίνωση: American Philological Association Annual Meeting-the Vergilian Society Panel. Βοστώνη, ΗΠΑ, Ιανουάριος
	"Epic Transformation in the Second Degree: The Decapitation of Medusa and its Aftermath in Lucan, BC 9.619-889," in Christine Walde and Annemarie Ambühl, eds., Lucan in the 21st Century (Munich: Saur Verlag, 2005), 216-236.
	"Evolutionary Transformation: The Literary Subtext of Ovid's Petrified Skylla (Met. 14.70-74)," RCCM 47.2 (2005), 395-404.
	ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΚΡΟΠΟΛΙΤΗ, ΧΡΟΝΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ
	ΤΑΥΤΙΣΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΠΑΡΑΓΜΑΤΟΣ, ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΛΟΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΥΠΡΟΥ
	Η Σίφνος στις αρχαίες πηγές, Πρακτικά Β' Διεθνούς Σιφναϊκού Συμποσίου, Σίφνος 27-30 Ιουνίου 2002, Τόμος Α', Αθήνα 2005: 305-312
	Από το 2004-2008 συγγραφή 20 βιβλιοπαρουσιάσεων στην εφημερίδα Καθημερινή
	Μνήμη Νικ. Α. Λιβαδάρα, Αθηνά ΠΓ' (2005) 615-21
	Βιβλιοκρισίες: Ελ. Γκαστή, Η διαλεκτική του χρόνου στην Ηλέκτρα του Σοφοκλή, στο: Ελληνικά 55 (2005), 139-143
	"Ερωτικός λόγος και φιλοσοφία στην αλληλογραφία Πάρη και Ελένης (Ον. Ηερ. 16-17)", Ροδόπη 1 (Επετηρίδα του Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης) (2005): 93-108
	"Tibullus and Delia, Leander and Hero: Tibullan echoes in Ον. Ηερ. 18-19", Eranos 103 (2005): 83-96
	"Ελληνική Φιλολογία: και μετά το πτυχίο τι; Σκέψεις και προβληματισμοί (Μέρος Α')", Οδυσσεύς Ελύτης 11 (2005): 5-7
	"Aspects of the figure of the αγροικός in ancient comedy", Rheinisches Museum 148 (2005) 1-26.
	"The drinking theatre: Staged symposia in Greek comedy", Mnemosyne (ser. 4) 58 (2005) 183-217.
	"Amasis, Bias and the Seven Sages as riddlers", Wuerzburger Jahrbuecher fuer die Altertumswissenschaft 29 (2005) 11-46.
	"Στις απαρχές της ευρωπαϊκής λογοτεχνικής θεωρίας: Δ. Ι. Ιακώβ, Ζητήματα λογοτεχνικής θεωρίας στην Ποιητική του Αριστοτέλη (Αθήνα 2004)", Νέα Εστία 158 (2005) 148-151.
	«Les Camenae de la poésie augustéenne : archaïsme, varietas ou indice de poésie ?» στο La Poétique, théorie et pratique, Actes du XVème Congrès international et quinquennal de l'Association Guillaume Budé (Orléans 25-28 août 2003), Paris, Les Belles Lettres, 2005, σ. 462-488.
	"Η παρουσία του Heine στο ελληνόγλωσσο έργο του Ψυχάρη", στον τόμ. Ο Ψυχάρης και η εποχή του. Ζητήματα γλώσσας, λογοτεχνίας και πολιτισμού, ΙΑ' Επιστημονική Συνάντηση του Τομέα ΜΝΣ του Τμήματος Φιλολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Επιμέλεια Γ. Φαρίνου- Μαλαματάρη, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών, Θεσσαλονίκη 2005, σσ. 439-458
	"Η Αιτωλοακαρνανία στο έργο του Γ. Δροσίνη", Πρακτικά Λογοτεχνικού Συνεδρίου (Μεσολόγγι 5-7 Νοεμβρίου 2004) με θέμα Η Αιτωλοακαρνανία στη Νεοελληνική Λογοτεχνία, Αθήνα 2005, σσ. 62-74.
	"Κριτική της πόλεως στην Αρχαία Κωμωδία: Δείγματα των ορίων της", ΕΕΦΣΠΑ ΛΣΤ' 121-133.

	Ο Γρηγόριος Ξενόπουλος και ο ελληνικός τύπος. Η συνεργασία του σε περιοδικά, εφημερίδες και ημερολόγια. Μια πρώτη καταγραφή. ΕΕΦΣΠΑ τόμ. ΛΣΤ' σσ. 103-120.
	"The Modern Greek Version A of the Aesop Romance and its Sources", E. Jeffreys, M. Jeffreys (επιμ.), Anadromika and Prodromika. Approaches to Texts in Early Modern Greek. Papers from the conference Neograeca Medii Aevi V. Exeter College, University of Oxford
	"Zum Asoproman Kap. 77 (S. 95-36 Perry)", Αρχαιογνωσία 13 (2005), 85-88
	Συμμετοχή στο συνέδριο της Arbeitsgemeinschaft Deutscher Byzantinisten στο Μόναχο. Ομιλία με θέμα: Literaturkritik bei Eustathios von Thessaloniki.
	Συμμετοχή στην 21η Συνάντηση της Arbeitsgemeinschaft Deutscher Byzantinisten στο Μόναχο, 24-26 Φεβρουαρίου 2005. Ομιλία: "Das Rednerideal bei Eustathios von Thessalonike"
	Συμμετοχή στο Διεθνές Συνέδριο της Ελληνικής Ονοματολογικής Εταιρείας στην Τήνο, 20-22 Οκτωβρίου 2005. Ομιλία: "Κυκλαδικές "αναφορές" στο Γεωγράφο Στράβωνα".
	<<LA CONTINUATION DE L' EDITION DE L' ETYMOLOGICUM GENUINUM>>.ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΣΤΟ 20ό ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ. ΑΘΗΝΑ, 83 (2005), σσ. 525-531
	"Αναλυτικός Σχολιασμός του Προομίου (Priamel), Πίνδ. Ολ. 1, 1-7", ΕΕΦΣΠΑ 36 (2005) 351-379
	"Το Priamel στην Αρχαϊκή Λυρική Ποίηση. Υφολογικές - Ερμηνευτικές Παρατηρήσεις", Ελληνικά 55 (2005), 219-238
	Aux frontieres du recit epique: L'apostrophe du narrateur dans la Thebaide de Stace, Collection Latomus 289, Bruxelles, 2005. ISBN: 2-87031-230-10
	Βιβλιοκρισία: Delarue, Stace..., Latomus 64 (2005)
	PRESENTATION OF L. I. GRATSIANSKAYA' S THE GEOGRAPHY OF STRABON. THE PROBLEMS OF SOURCE-CRITICISM, MOSCOW 1986, PP. 175 (RSUH, MOSCOW), ΠΛΑΤΩΝ 54 (2004-2005) 457-465
	ΟΜΗΡΙΚΟΣ ΥΜΝΟΣ ΕΙΣ ΕΡΜΗΝ: ΜΙΑ ΔΟΚΙΜΗ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΣΤΗΝ ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ, ΕΕΦΣΠΑ ΛΣΤ' 2004-2005 (ΑΘΗΝΑ 2005) 381-396
	ΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΜΗ ΛΟΓΙΑ ΠΑΡΑΘΕΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΚΥΡΙΩΣ ΡΗΤΟΡΙΚΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ, ΤΕΥΧΟΣ Γ', ΑΘΗΝΑ 2005
	Θεοκρίτου Ειδύλλια: Εισαγωγή-Μετάφραση-Σχόλια (Ειδύλλια I-VII) (εκδ. Καρδαμίτσα) Αθήνα 2005
	Η συμμετοχή της Δωδεκανήσου και η απουσία των Κυκλάδων στον Τρωϊκό πόλεμο, Δωδεκανησιακά Χρονικά 20 (2005), 333-338
	Σύγχρονη βιβλιοθήκη και ανθρωπιστικές επιστήμες: διαχείριση γλωσσικών πόρων. Ανακοίνωση που έγινε σε ημερίδα στο ΤΕΙ Πειραιά, 2005
	Δωδεκάνησα: Λαϊκός Πολιτισμός, Δεύτερη Έκδοση, Εκδόσεις Γρηγόρη, Αθήνα, σσ. 430.
	Επιμέλεια με τη συνεργασία του Ντίνου Αντ. Μελά: Η Κεντρική Εκκλησία Μενετών Καρπάθου "Η Κοίμηση της Θεοτόκου", Σύντομη ιστορία - Θαύματα της Παναγίας, Επιτροπή Πρωτοβουλίας Μενετιατών Καρπάθου για την Εκκλησία του Ιερού Βράχου, Αθήνα, σσ. 47.
	"Κάρπαθος / Karpathos", στον τόμο: Νίκος Κασέρης, Δωδεκάνησα. Τα μαργαριτάρια της Δωδεκανήσου, Kasseris publications, Αθήνα, σ. 109-110 (διγλωσση έκδοση).
	"Η συμβολή του Κωνσταντίνου Μ. Μηνά στην έρευνα της Καρπαθιακής Λαογραφίας", στον τόμο Άνθη Φιλίας: Τιμητικό αφιέρωμα στον καθηγητή Κωνσταντίνο Μηνά, Διεθνές Κέντρο Λογοτεχνών και Μεταφραστών Ρόδου, Αθήνα, σ. 369-380.
	"Ο καθηγητής της Λαογραφίας Μ. Γ. Μερακλής και το επιστημονικό έργο του". Επίσημοι Λόγοι, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, πρωτανεία Γεωργίου Μπαμπινιώτη, τόμ. 33, Αθήνα, σ. 1459-1471.
	[Επιφυλλίδα]: "Βιβλία του έρωτα και της αγάπης", Το Βήμα, 12 Φεβρουαρίου, σ. Α17.
	[Βιβλιοπαρουσίαση]: "Μ. Γ. Μερακλής, Η Συνηγορία της Λαογραφίας, Ίδρυμα Αγγελικής Χατζημιχάλη, Εκδόσεις Μεταίχιμο, Αθήνα, σσ. 187 - Μ. Γ. Μερακλής, Ελληνική Λαογραφία: Κοινωνική Συγκρότηση - Ήθη και Έθιμα - Λαϊκή τέχνη, Εκδόσεις Οδυσσεάς, Αθήνα, σσ. 632", Το Βήμα της Κυριακής, 9 Ιανουαρίου, σ. 44-45.
	[Βιβλιοπαρουσίαση]: "Γεράσιμος Α. Ρηγάτος, Η υγεία στον κύκλο της χρονιάς: Ημερολόγιο Ιατρικής Λαογραφίας, Διαχρονικές εκδόσεις, Α.Ε., Αθήνα, 2000, σ. 190". Ομπρέλα, τεύχος 68, σ. 12-17.
	"Με αφορμή ένα βιβλίο: Το Δημοτικό Σχολείο Πυλών Καρπάθου και η προσφορά του στην Εκπαίδευση και τα Γράμματα", εφ. Έρευνα, αρ. φ. 69, σ. 53-55.

	Πρόσκληση για ανακοίνωση στο 9. Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχοκοινωνικής Ογκολογίας, με θέμα: "Έντυπη λαϊκή ποίηση σε νησιά του Αιγαίου". Οργάνωση Ελληνική Εταιρεία Ψυχοκοινωνικής Ογκολογίας, Αθήνα, 7-8 Οκτωβρίου.
	Πρόσκληση για ανακοίνωση στην Επιστημονική Ημερίδα "Λαογραφία-Λαϊκός Πολιτισμός", με θέμα: "Παραδοσιακή και Σύγχρονη (Νεωτερική) Φιλολογική Λαογραφία". Οργάνωση Διεύθυνση Δ.Δ. Ανατολικής Αττικής, Δ.Δ. Δ' Αθήνας, 1. Γυμνάσιο Βούλας σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Αθηνών και το Πρόγραμμα ΜΕΛΙΝΑ, Αθήνα, 22 Νοεμβρίου.
	Βιβλιοκρισία στο περιοδικό Mediaevistik 17 (2004), σ. 356-359, του έργου: J. Haldon, Warfare, State and Society in the Byzantine World, 565-1204 [Warfare and History], London 1999.
	ΤΑ ΑΥΤΟΓΡΑΦΑ ΤΟΥ ΠΑΧΩΜΙΟΥ ΡΟΥΣΑΝΟΥ ΣΤΗΝ ΙΒΗΡΩΝ
	"Η παρουσία του καρπαθιακού παραμυθιού στον εθνικό κατάλογο παραμυθιών του Γ. Α. Μέγα", Ρόδος, Β' επιστημονική διημερίδα Κέντρου Καρπαθιακών Ερευνών, (3-4 Δεκεμβρίου 2004), Ρόδος 2005.
	"Military Aspects of the Conquest of Constantinople by the Crusaders", στο: Urbs capta: The Fourth Crusade and its Consequences. La IVe Croisade et ses consequences, εκδ. Α. Laiou [R?alit?s byzantines 10], Παρίσι 2005, σ. 123-138.
	"Τεχνολογία και πόλεμος στο Βυζάντιο", στο: Αρχαιολογία και τέχνες 96 (Σεπτέμβριος 2005), σ. 18-22.
	"Βυζαντινά Στρατιωτικά Εγχειρίδια", στο: Λέοντος Στ', Μαυρικού, Συριανού Μαγίστρου, Βασιλείου Πατρικίου, Νικηφόρου Ουρανού, Ναυμαχικά, Γεν. Εισαγωγή Τ. Γ. Κόλιας, Εισαγωγή, Μετάφραση, Σχόλια Ι. Χ. Δημητρούκας [Βυζαντινά Στρατιωτικά Εγχειρίδια], Εκδόσεις Κανάκη, Αθήνα 2005, σ. 7-14.
	Εκδότης της επιστημονικής σειράς "Βυζαντινά στρατιωτικά εγχειρίδια". Εκδόσεις Κανάκη. Τόμος Α': Λέοντος Στ', Μαυρικού, Συριανού Μαγίστρου, Βασιλείου Πατρικίου, Νικηφόρου Ουρανού, Ναυμαχικά, Γεν. Εισαγωγή Τ. Γ. Κόλιας, Εισαγωγή, Μετάφραση, Σχόλια Ι. Χ. Δημητρούκας, Αθήνα 2005
	-Δεκάδες βιβλιογραφικών σημειωμάτων στο διεθνές συζαντινολογικό περιοδικό Byzantinische Zeitschrift (από το 1991 μέχρι και το 2006).
	"Man and Animals in the Byzantine World", in: G. Jaritz - A. Choyke (ed.), Animal Diversities, [Medium Aevum, Quotidianum, Sonderband 16] Krems 2005, 165-166.
	ΑΝΕΚΔΟΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΙΔ' ΑΙ. ΣΧΕΤΙΚΗ ΜΕ ΜΙΑ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΝΕΞΗ, ΕΛΛΗΝΙΚΑ 55 (2005), 249-260
	REGESTEN DER KAISERURKUNDEN DES OSTROMISCHEN REICHES, BEARBEITET VON F. DOLGER. 1. TEIL 2 HALBBAND. ZWEITE AUFLAGE NEU BEARBEITET VON A.E. MULLER, MUNCHEN 2003, ΕΛΛΗΝΙΚΑ 55 (2005), 337-338 (ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ)
	Σ. ΛΑΜΠΑΚΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΧΥΜΕΡΗΣ, ΠΡΩΤΕΚΔΙΚΟΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΦΥΛΑΞ. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ, ΑΘΗΝΑ 2004, BYZANTINISCHE ZEITSCHRIFT 98 (2005), 591- 592 (ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ)
	B. BYDEN, THEODOROS METOCHITES' STOIKHEIOSES ASTRONOMIKE AND THE STUDY OF NATURAL PHILOSOPHY AND MATHEMATICS IN EARLY PALAIOLOGAN BYZANTIUM, GOTEBOG 2003, JAHRBUCH DER OSTERREICHISCHEN BYZANTINISTIK 55 (2005), 317-319 (ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ)
	Γιώργος Χειμωνάς, Πεζογραφήματα, Εισαγωγή-Επιμέλεια-Χρονολόγιο [βίου και έργου]: Ευριπίδης Γαραντούδης, Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτης [Ιανουάριος] 2005, σσ. 800. Δεύτερη έκδοση: Δεκέμβριος 2006.
	Βυζαντινή εκπαίδευση και οικουμενικότητα, στον τόμο: Ευ. Χρυσός (εκδ.), Το Βυζάντιο ως Οικουμένη, Αθήνα 2005, 183-200.
	Ο Θρίαμβος της Ορθοδοξίας στην εικόνα του Βρετανικού Μουσείου. Τα πρόσωπα και τα κείμενα, Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας 26 (2005) 345-352.
	Kirova vzgoja in Zivljenjepis Vasilija-Mozna povezava, Keria 7 (2005) 7-22.
	Ο Παλαμάς από τη σημερινή σκοπιά. Όψεις της ποίησής του και της σύγχρονης πρόσληψής της, Αθήνα, Καστανιώτης, [Οκτώβριος] 2005, σσ. 336.
	"Η ποίηση του Τάκη Σινόπουλου από τη σημερινή σκοπιά: ο ποιητής και η ιστορία", Λυχνάρι. Τριμηνιαία έκδοση λόγου και τέχνης του Ιωνικού Συνδέσμου, Μάιος 2005, σ. 4-9.
	"Η διδασκαλία της λογοτεχνίας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: θεωρία και πράξη", Γλώσσα και λογοτεχνία στην Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, Επιστημονική επιμέλεια: Κώστας Μπαλάσκας, Κώστας Αγγελάκος, Αθήνα, Εκδόσεις Μεταίχμιο 2005, σ. 21-33.
	"Μετά το τέλος της ομορφιάς. Σκέψεις για την ποίηση του Χάρη Βλαβιανού", Πόρφυρας, τχ. 116, Ιούλιος-Σεπτέμβριος 2005, σ. 291-309.

	"Η ποίηση του Καβάφη και οι "ανελλήνιστοι" αναγνώστες της", Το Δέντρο, τχ. 145-146, Νοέμβριος 2005-Ιανουάριος 2006, [Αφιέρωμα:] Ο διεθνής Καβάφης. Απήχηση και επιρροές στην ξενόγλωσση γραμματεία, σ. 129-132.
	"Από την ποίηση στην κριτική της. Τάσος Λειβαδίτης, Έλληνες ποιητές, Πρόλογος Τίτος Πατρίκιος, Επίλογος Θανάσης Θ. Νιάρχος, Εκδ. Καστανιώτη 2005" [βιβλιοκρισία], Ποίηση, τχ. 26, Φθινόπωρο-Χειμώνας 2005, σ. 268-271.
	Κωδικογράφοι, συλλέκτες, διασκευαστές και εκδότες. Χειρόγραφα και εκδόσεις της όψιμης βυζαντινής και πρώιμης νεοελληνικής λογοτεχνίας. Πρακτικά Συνεδρίου που πραγματοποιήθηκε στο Ινστιτούτο της Δανίας στην Αθήνα, 23-26 Μαΐου 2002, προς τιμήν των Hans Eideneier και Arnold van Gemert, επιμ. D. Holton, T. Λεντάρη, U. Moennig, P. Vejleskov, Ηράκλειο (Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης) 2005
	"Τόσο κοντά και τόσο μακριά: Ο Διγενής και ο Λίβιστρος του χειρογράφου Esc. Ψ IV 22. Μια συγκριτική εξέταση", στο: Κωδικογράφοι, συλλέκτες, διασκευαστές και εκδότες.... Πρακτικά Συνεδρίου που πραγματοποιήθηκε στο Ινστιτούτο της Δανίας στην Αθήνα, 23-26 Μαΐου 2002, προς τιμήν των Hans Eideneier και Arnold van Gemert, επιμ. D. Holton, T. Λεντάρη, U. Moennig, P. Vejleskov, Ηράκλειο (Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης) 2005, 161-178.
	"Ερωτικά μυθολογικά Θέματα στις δημώδεις μυθιστορίες", στο: Η Πρόσληψη της αρχαιότητας στο βυζαντινό Και Νεοελληνικό Μυθιστόρημα, επιμ. Στ. Κακλαμάνης - Μ. Πασχάλης, Αθήνα (Στιγμή) 2005, 87-111.
	Η Αιτωλοακαρνανία στη Νεοελληνική Λογοτεχνία, ΑΙ.ΠΟ.Ε. 2005, 19-34.
	Επίσημοι λόγοι, ΕΚΠΑ, 2005, 1691-1705.
	Επίσημοι λόγοι, ΕΚΠΑ, 2005, 2401-2409.
	"Πρωτεύουσες και περιφέρειες; Αλεξανδρινά έντυπα" στον τόμο: Ο Ελληνικός Τύπος 1784 ως σήμερα. Ιστορικές και θεωρητικές προσεγγίσεις, Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου ΙΝΕ/ ΕΙΕ, Αθήνα 2005, σ. 296-300.
	Γ' Διεθνές Συνέδριο Συγκριτικής Φιλολογίας με θέμα "Το Διήγημα στην ελληνική και τις ξένες λογοτεχνίες" (Αθήνα 2005). Συνδιοργάνωση: Ελληνική Εταιρεία Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας - Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας του Τμήματος Φιλολογίας του ΕΚΠΑ (Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής)
	Ιωάννης Πολέμης, Επίλογή ποιημάτων. Εισαγωγή, Ανθολόγηση, Επιμέλεια Έρη Σταυροπούλου. Καΐρειος Βιβλιοθήκη – Άνδρος. Επιμέλεια: Εκδόσεις Άγρα, 2005.
	«Όψεις του γενέθλιου τόπου στη λογοτεχνία του Κ. Χατζόπουλου», Η Αιτωλοακαρνανία στη Νεοελληνική Λογοτεχνία. Πρακτικά Λογοτεχνικού Συνεδρίου. Αθήνα 2005, σσ. 40-49.
	«La fonction de la "mythogénèse" dans la poésie d' Odysséus Elytis» στα Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου «Μύθοι και κοινωνίες στην Ανατολική Μεσόγειο», σσ. 1-10.
	«"Εἰς γλώσσαν ανθηράν και ἀπέριττον". Ο Αντ. Τραυλαντώνης και το περιοδικό Γράμματα της Αλεξάνδρειας», στον τόμο προς τιμήν του Παναγιώτη Κοντού, σσ. 1-24.
	«Η εικόνα της Αμερικής στην ελληνική λογοτεχνία του 19ου αιώνα. Ανάμεσα στον εξωτισμό και την ουτοπία», στο περιοδικό Σύγκριση, τεύχ. 16 (2005), σσ. 1-26.
	«Πρώτες προσπάθειες για την καλύτερη διακίνηση του Τύπου στην Ελλάδα. Η οργάνωση του Κεντρικού Πρακτορείου Εφημερίδων», Ο Ελληνικός Τύπος, 1784 έως σήμερα. Ιστορικές και Θεωρητικές Προσεγγίσεις, Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου: Αθήνα, 23-25 Μαΐου 2002. Επιμέλεια Λουκία Δρούλια. ΙΝΕ / ΕΙΕ, Αθήνα 2005, σσ. 178-184.
	«Ο Αθηναϊκός Τύπος», Ο Ελληνικός Τύπος, 1784 έως σήμερα. Ιστορικές και Θεωρητικές Προσεγγίσεις, Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου: Αθήνα, 23-25 Μαΐου 2002. Επιμέλεια Λουκία Δρούλια. ΙΝΕ / ΕΙΕ, Αθήνα 2005, σσ. 241-252.
	«Το διήγημα στην ελληνική και στις ξένες λογοτεχνίες» Γραμματέας. Διοργάνωση: ΕΚΠΑ, Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας και Ελληνική Εταιρεία Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας.
	Ελληνική και Ελληνόγλωσση Βιβλιογραφία Θεωρίας Λογοτεχνίας. Α' κατάλογος: αυτοτελή δημοσιεύματα (1957-2005). Σε ηλεκτρονική μορφή
	"Ακυβέρνητες Πολιτείες: χαρτογραφώντας την επιθυμία" περ. Θέματα Λογοτεχνίας 30(2005)152-162
	"Cognitive motivation and pragmatic functions of the Greek deictics". Journal of Greek Linguistics 6, 39-60.
	"Πραγματολογία και διαγλώσσα: η περίπτωση του Ιστορικού Ενεστώτα". Γλωσσολογία 16, 27-49.
	The interaction of generic structure and interpersonal relations in two-party e-chat messages. Language@Internet Στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://www.languageatinternet.de/articles/188

	Gender adjectives and identity construction in Greek corpora. Proceedings of the 7th International Conference on Greek Linguistics, University of York, 8-10 September 2005. Στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://83.212.19.218/icgl7/Fragaki-et-al.pdf
	Λήμμα "Language (Cyprus)". Στο Benson, E. & Conolly, L. W. (επιμ.) Encyclopedia of Post-Colonial Literatures in English. London and New York: Routledge, 811-812.
	e-Ilinika: Ηλεκτρονικό διδακτικό υλικό για την εξ αποστάσεως εκμάθηση της ελληνικής. Προγράμματα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (e-learning), Κ.Ε.Κ., (ΕΚΠΑ)
	Γραμματική της Νέας Ελληνικής, Δομολειτουργική-Επικοινωνιακή. Χ. Κλαίρης & Γ. Μπαμπινιώτης σε συνεργασία με τους Α. Μόζερ, Α. Μπακάκου-Ορφανού & Σ. Σκοπετέα, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2005.
	Αποψη και χρόνος στην ιστορία της Ελληνικής. Σειρά Αυτοτελών Δημοσιευμάτων Περιοδικού Παρουσία, αρ. 65. Αθήνα: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, 2005.
	"Athens 2006 ISCA Workshop on Experimental Linguistics", σε συνεργασία με: Α. Botinis, Marios Fourakis και Barbara Gawronska, Proceedings, FONETIK 2005, Department of Linguistics, Goeteborg University, pp. 131-134.
	"Μεταγλωσσικοί λογισμοί και διαλογισμοί στην ποίηση του Αρχιεπισκόπου Αυστραλίας Στυλιανού", Ίνδικτος, τεύχ. 19, 2005, 212-223.
	"Η συμπυκνωμένη δύναμη ενός σπουδαίου Λεξικού" [Επιτομή του Λεξικού της μεσαιωνικής ελληνικής δημόδους γραμματείας 1100-1669 του Εμμανουήλ Κριαρά, τόμ. Α', Α-Κ, Θεσσαλονίκη 2001: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, τόμ. Β', Α-παραθήκη, Θεσσαλονίκη 2003: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας], Εντευκτήριο τεύχ. 68 (Μάρτιος 2005), 146-149.
	Βιβλιοκρισία: Νικολάου Χρ. Κονομή, Από την Ιστορία της λατινής γλώσσας, 4η έκδοση, Αθήνα 2003: Σύλλογος προς διάδοσιν Ωφελίων Βιβλίων, Γλωσσολογία, 16, 2004-2005, 224-233.
	"Η κινδυνολογία για τη νεοελληνική γλώσσα", Τέταρτο μάτι, Περιοδική έκδοση του 4ου Εσπερινού ΤΕΕ Ηρακλείου Κρήτης, τεύχ. 1, Αφιέρωμα για τη γλώσσα, σσ. 4. Και σε ηλεκτρονική μορφή: http://4mati.blogspot.com/2005/01
	"Η επίδραση των ευρωπαϊκών γλωσσών στη Νεοελληνική: Η περίπτωση των μεταφραστικών δανείων", Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών - Ευρωπαϊκό Έτος Γλωσσών 2001, Γλώσσα και πολιτισμός, Πρακτικά Συνεδρίου, Αθήνα 24-26 Μαΐου 2001, Αθήνα 2003 [2005], 127-136.
	"Ο ρόλος του Λυκείου σήμερα", Πρακτικά του Πανελληνίου Συνεδρίου του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας με Θέμα: "Σύνδεση δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Εισαγωγικές εξετάσεις στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, Βόλος 18-20 Μαρτίου 2005, σσ. 86-91.
	"Ο Καζαντζάκης και η φιλοσοφία της γλώσσας", στον τόμο: Άνθη φίλιας, Τιμητικό αφιέρωμα στον καθηγητή Κωνσταντίνο Μηνά, Αθήνα 2005: Διεθνές Κέντρο Λογοτεχνών και Μεταφραστών Ρόδου "Κύματα των τριών θαλασσών", σσ. 85-94. Αποσπάσματα της μελέτης δημοσιεύτηκαν στο περιοδικό Ελευθεροεπαγγελματίας ιατρός, τεύχ. 15, Οκτώβριος-Δεκέμβριος 2006, σσ. 48-49.
	"Ο Δημήτρης Τομπαΐδης ως γλωσσολόγος", Εκδήλωση τιμής για τον ομότιμο καθηγητή Δημήτρη Τομπαΐδη, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Παιδαγωγική Σχολή, Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, Τομέας Γλώσσας και Ιστορίας, Θεσσαλονίκη 9 Νοεμβρίου 2004, στον τόμο: Επίλεκτα και επίκαιρα. Αφιερωματικός τόμος στον καθηγητή Δημήτρη Τομπαΐδη, Θεσσαλονίκη 2005, σσ. 13-21.
	Επιμέλεια τόμου: Μέλος της Εκδοτικής Επιτροπής του συλλογικού έργου: Άνθη φίλιας, Τιμητικό αφιέρωμα στον καθηγητή Κωνσταντίνο Μηνά, Αθήνα 2005: Διεθνές Κέντρο Λογοτεχνών και Μεταφραστών Ρόδου "Κύματα των τριών θαλασσών", σσ. 445. Βλ. "Πρόλογος Εκδοτικής Επιτροπής", σσ. 11-12.
	Βιβλιογραφικά / New Publications. Επιμέλεια, σε συνεργασία με τους Ν. Λαβίδα, Ε. Νουχουτίδου και Ουρ. Σινοπούλου - Παυλάτου, Γλωσσολογία, 16, 2004-2005, 243-257.
	"Το ελληνικό Πανεπιστήμιο νοσεί βαρύτερα", Συνέντευξη στους φοιτητές Μιχ. Βαλάσογλου, Γιώργο Πολυμενέα και Τζούλι Τσενέ, Καλειδοσκόπιο, τεύχ. 19 (Ιανουάριος-Μάρτιος 2005), 22-23.
	Γλώσσα και κοινωνικό περιβάλλον: Ζητήματα κοινωνιογλωσσολογίας (Α' μέρος). Περιοδικό Παρουσία, Παράρτημα αρ. 64. Αθήνα.
	"Η λειτουργία της ερώτησης στο μη διαλογικό κείμενο". Στο: Γ. Κατσιμαλή, Α. Καλοκαιρινός, Ε. Αναγνωστοπούλου & Ι. Κάππα (εκδ.): 6ο Διεθνές Συνέδριο της Ελληνικής Γλωσσολογίας. Ρέθυμνο, 18-21 Σεπτεμβρίου 2003. Ρέθυμνο: Εργαστήριο Γλωσσολογίας (cd-rom).
	Γλωσσικά και κειμενικά χαρακτηριστικά. Αθήνα 2005: Περιοδικό "Παρουσία",

	Παράρτημα αρ. 63. Αθήνα.
	"MINOTAVROS: A tool for the semiautomated creation of large corpora from the Web". Proceedings from The Corpus Linguistics Conference Series (ηλεκτρονική έκδοση στη διεύθυνση www.corpus.bham.ac.uk/PCLC) ISSN 1747-9398 Vol. 1, no. 1, Corpus Linguistics 2005. Πανεπιστήμιο Birmingham.
	"Διαλεκτική ποικιλία στη σειρά των όρων: Δεδομένα από πειράματα παραγωγής ομιλίας". Πρακτικά του 6ου Παγκόσμιου Γλωσσολογικού Συνεδρίου: Οι διαλεκτικές μορφές της ελληνικής γλώσσας από την αρχαία εποχή μέχρι σήμερα. Κοριλιάνο του Οτράντο της Απουλίας, 6-8 Οκτωβρίου 2005.
	Η λέξη της Νέας Ελληνικής στο γλωσσικό σύστημα και στο κείμενο. Αθήνα 2005
	«Les Camenae de la poésie augustéenne : archaïsme, varietas ou indice de poésie ?» στο La Poétique, théorie et pratique, Actes du XVème Congrès international et quinquennal de l'Association Guillaume Budé (Orléans 25-28 août 2003), Paris, Les Belles Lettres, 2005, σ. 462-488.
2006	'Όνειρα Λογοτεχνικά. Η διευρέυνση ενός τόπου από τον Ησίοδο ως τον Αρτεμίδωρο. ("Καρδαμίτσα", Αθήνα 2006)
	Μετάφραση του βιβλίου του M. Detienne, Η ανακάλυψη της μυθολογίας, Αθήνα, εκδ. Σμίλη
	Μετάφραση του βιβλίου "Τι δεν γνωρίζουμε; Φιλοσοφικές συναντήσεις της ΟΥΝΕΣΚΟ", (σε συνεργασία με την Α. Τάτση), Αθήνα
	"Πόλεμος και ειρήνη στην Ομηρική ποίηση: από την προομηρική παράδοση στην Ιλιάδα και την Οδύσσεια και στα Κύπρια Έπη", Ο ρόλος του ΟΗΕ στον 21ο αιώνα, Επιμέλεια: Χριστόδουλος Γιαλλουρίδης, Αθήνα (Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών)
	Η Μυκηναϊκή κοινωνία, στο: "ΙΣΤΟΡΙΑ των ΕΛΛΗΝΩΝ", τ. 1. Εκδόσεις ΔΟΜΗ, σσ. 344-389
	Μυκηναϊκή Γραφή-Γλώσσα, στο "ΙΣΤΟΡΙΑ των ΕΛΛΗΝΩΝ", τ. 1. (ΔΟΜΗ), σσ. 546-581
	Ναξίων γλώσσα, στο: ΝΑΞΟΣ [εκδ. Δήμου Νάξου], 319-328
	Γ. Δ. Ζευγώλη, Έποικοι Κρητικοί στ' Απεράθου της Νάξου, στο: Γ. Δ. Ζευγώλη, Φιλολογικά-Λαογραφικά Μελετήματα, σσ. 303-308
	Φωνητικά φαινόμενα της "Προελληνικής" στη Νέα Ελληνική, στο: ΕΥΕΡΓΕΣΙΗ. Τόμος Χαριστήριος στον Παναγιώτη Ι. Κοντό, σσ.153-157
	Funfunddreissig griechische Papyrusbriefe aus der Spatantike, Corpus Papyrorum Raineri 25 (CPR XXV), Leipzig - Munchen 2006 (ΣΕΛ. XX + 231 + 33 ΠΙΝΑΚΕΣ). ISBN 359877950X.
	1. Korinther, Papyrologische Kommentare zum Neuen Testament 2, Gottingen 2006 (ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ P. Arzt-Grabner, R. E. Kritzer, F. Winter) (ΣΕΛ. 576). ISBN 978-3-525-51001-8.
	Literarische und rhetorische Elemente in P.Oxy. XXXIV 2713, Archiv fur Papyrusforschung 52.2 (2006) 244-255
	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Α ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ. ΒΙΒΛΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ, ΑΘΗΝΑ 2006 (ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ Ν. ΜΠΕΖΑΝΤΑΚΟ, Ε. ΛΟΥΤΡΙΑΝΑΚΗ, Β. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΑΚΟ) (ΣΕΛ. 104). ISBN 960-06-1899-2.
	Griechische ptolemäische Papyri aus "Totenbuchrollchen" in Graz, Aegyptus 86 (2006) 119-137 (ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΝ Η. Harrauer).
	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Α ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ. ΒΙΒΛΙΟ ΜΑΘΗΤΗ, ΑΘΗΝΑ 2006 (ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ Ν. ΜΠΕΖΑΝΤΑΚΟ, Ε. ΛΟΥΤΡΙΑΝΑΚΗ, Β. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΑΚΟ) (ΣΕΛ. 184). ISBN 960-06-1898-4
	«Macarii Cyricii, 'Oratio Eucharistica'.» <i>Ιταλλοελληνικά</i> 7 (2006): 369-414
	Βιβλιοκρισία: M. Gronewald - K. Maresch - F. Reiter - G. Schenke - G. Azzarello - P. Brosch - J.-L. Fournet - H. Kockelmann - H. Obsieger - Chr. Schwemer, Kolner Papyri (P.Koln). Band 10, Abhandlungen der Rheinisch-Westfalischen Akademie der Wissenschaften
	"The Poetics of Simulated Orality in Ovid's Metamorphosis of the Epic List." Ανακοίνωση στην Έβδομη Συνάντηση της Σειράς Διεθνών Επιστημονικών Συμποσίων με τίτλο 'Orality and Literacy' (Orality and Literacy VII: Orality, Literacy, Memory). Auckland, N
	"Wedding Bells or Tolling Knells? Cross-Textual Doom and Poetics in Designing a Famous Epic Banquet (Catul. 64.43-51 and Verg. A. 1.637 ff.)," <i>Ordia Prima</i> 5 (2006), 125-142.
	ΑΝΑΛΕΚΤΑ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΕΙΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ
	ΔΥΟ ΑΝΕΚΔΟΤΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΦΩΤΙΟΥ, Ε.Ε.Φ.Σ.

	ΑΝΕΚΔΟΤΟ ΥΛΙΚΟ ΝΕΙΛΟΥ ΡΟΔΟΥ, ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ
	Γένεσις και φθορά. Η κυκλική κίνηση της ζωής, στο: Ευεργεσίη. Τόμος Χαριστήριος στον Π. Κοντό, σσ. 277-286
	Ησιόδος και Ανατολή, στο: Μουσάων αρχώμεθα. Ο Ησιόδος και η Αρχαϊκή Επική Ποίηση, Ν. Μπεζαντάκος, Χ. Τσαγγάλης (επιμ.), Αθήνα Αρχαία Ελληνική Γλώσσα, Βιβλία Α', Β', Γ' τάξεως Γυμνασίου
	"Naming the characters: the cases of Aristomenes, Socrates and Meroe in Apuleius' Metamorphoses (1.2-19)", στο Booth, J. - Maltby, R. (eds.), What's in a Name? The Significance of proper names in classical Latin literature, Swansea 2006, σσ. 169-87
	Ovid Heroides 16 and 17: Introduction, Text and Commentary, Cambridge: ARCA 47, Classical and Medieval Texts, Papers and Monographs, Francis Cairns Publications, 2006
	"Ελληνική Φιλολογία: και μετά το πτυχίο τι; Σκέψεις και προβληματισμοί (Μέρος Β')", Οδυσσέας Ελύτης 12 (2006): 5-7
	"Sed mihi quid prodest? (Ov. Her. 1.47): "female" voice and male world in Ovid's Heroides" Departmental Seminar, Classics Department, University of California, Irvine, Τρίτη 7 Νοεμβρίου 2006
	"Το κωμικό θέατρο από τον 4ο αιώνα στην ελληνιστική περίοδο. Εξελικτικές τάσεις και συνθήκες παραγωγής", Επιστημονική Επετηρίδα της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών 57 (2006) 47-101.
	"Aesop adulterer and trickster: A study of Vita Aesopi ch. 75-76", Athenaeum 94 (2006) 563-600.
	"The lady and the loser: Aristodemus and Lynkeus on love-affairs of New Comedy poets", Hermes 134 (2006) 150-158.
	"Το αποστομωτικό ερώτημα: Ένας τύπος γρίφου σε αρχαίες διηγήσεις", στο Π. Βαλαβάνης & Ι. Κ. Προμπονάς (επιμ.), Ευεργεσίη. Τόμος χαριστήριος στον Παναγιώτη Ι. Κοντό, Αθήνα 2006, 265-276.
	"Ο ειδυλλιακός χαρακτήρας των Αγροτικών Επιστολών του Γ. Δροσίνη", Η Μελέτη Γ' (2006) 65-101.
	Το απέριττον και φωτεινόν πνεύμα του Λέσσιγγ εγαλούχησε άρα γε και τον Α. Προβελέγγιο; (ή για τη μετάφραση του Λαοκόοντα από τον Προβελέγγιο)", Πρακτικά Β' Διεθνούς Σιφναϊκού Συμποσίου, Σίφνος 27-30 Ιουνίου 2002, τόμ. Γ' (2006), 371-386
	"Γ.Δροσίνης-Α.Παπαδιαμάντης: οπτασίες και όνειρα", Ευεργεσίη. Τόμος χαριστήριος στον Παναγιώτη Κοντό, τόμ. Α', Αθήνα 2006, 495-504.
	De la structure de l'école byzantine. Le maître, les livres et le processus éducatif, στον τόμο: Brigitte Mondrain (εκδ.), Lire et écrire à Byzance, Paris 2006, 85-96.
	Roman antiquarianism. Aspects of the Roman past in the middle byzantine period (9th-11th centuries), Proceedings of the 21st International Congress of Byzantine Studies, London, 21-26 August, 2006, I, Plenary papers, London/Ashgate 2006, 277-297.
	Η πορεία της Βυζαντινής Φιλολογίας σήμερα, Νέα Εστία 159 (2006) 536-545.
	"Maximos Planudes: Dr. Bowdler in Byzanz? Zensur und Innovation im spaten Byzanz", Classica et Mediaevalia 57 (2006), 213-238
	Συμμετοχή στο 21ο Διεθνές Συνέδριο Βυζαντινών Σπουδών (21st International Congress of Byzantine Studies) Λονδίνο 21-26 Αυγούστου 2006. Ομιλία: "Rhetorische Kommunikation in den Kaiserreden des 12. Jh.: Der Kontakt zum Publikum".
	<<ΤΡΙΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΜΝΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑ.Β. ΜΕΡΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ>>. ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ. Τ.1794 (ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2006). σσ. 896-898.
	Compte-rendu: KAKRIDIS (et al.), Kterismata..., Latomus 65 (2006)
	Πλατωνική οντολογία και σύγχρονη εποχή, στον τόμο Ευεργεσίη, Χαριτήριος Τόμος στον Π. Κοντό, 883-896
	ΚΙΚΕΡΩΝΟΣ PRO A. LICINIO ARCHIA ΡΟΕΤΑ, ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ, ΑΦΙΕΡ. ΤΟΜΟΙ, ΕΥΕΡΓΕΣΙΗ, ΤΟΜ. Α' (ΑΘΗΝΑ, 2006) 221-235
	SOME EXPLANATORY DIVINATIONS AS A CONTRIBUTION TO THE APPROACH OF THE TEXT OF GORGIAS. FIRST WORLD OLYMPIC CONGRESS OF PHILOSOPHY: PHILOSOPHY, COMPETITION AND GOOD LIFE [ATHENS-SPETSSES, JUNE 27TH - JULY 4TH, 2004, ΕΕΦΣΠΙΑ ΛΖ' 2005-2006 (ΑΘΗΝΑ 2006) 343-357
	Ομηρικό έθιμο λανθάνον σε γυναικεία ονόματα, στο: Ι. Προμπονάς, Π. Βαλαβάνης (επιμ.), Ευεργεσίη. Τόμος χαριστήριος στον Παναγιώτη Ι. Κοντό, Αθήνα 2006, 287-291

	Latin Lexicography in the West and in Greece. The Latin-Greek Dictionary by Henry Nicolas Ulrichs. Ανακοίνωση που έγινε στο International Congress Στο Πανεπιστήμιο Νιμιά της Αιγύπτου, 2006.
	An la escuela con...papel y pluma, Atenas/Kaleidoskopio 2006.
	Η Λατινική παιδεία των Ελλήνων σπουδαστών του Κολλεγίου «Άγιος Αθανάσιος» της Ρώμης. Ανακοίνωση που έγινε σε ημερίδα στην Ερμούπολη Σύρου, 2006
	Νεωτερική Ελληνική Λαογραφία, Εκδόσεις Καρδαμίτσα, Αθήνα, σσ. 404.
	"Ένα παραμύθι σε μια παραλλαγή από τη Μάνη", Λαογραφία, 40, σ. 101-108.
	"Λόγος για το Σαμιακό παραμύθι", Σαμιακές Μελέτες, 7, σ. 737-743.
	"Ένα αρχαϊκό μοτίβο στο νεοελληνικό δημοτικό τραγούδι. Με αφορμή Ναξιακή παραλλαγή του τραγουδιού για τον δρακοντοκτόνο Άγιο Γεώργιο", Ευεργεσία. Τόμος Χαριστήριος στον Παναγιώτη Ι. Κοντό, Πανεπιστήμιο Αθηνών, σ. 777-785.
	"Νομαρχιακό Συμβούλιο Εφήβων Δωδεκανήσου (13 Απριλίου 2006)", Καρπαθιακή Ηχώ, έτος 41, τεύχ. 429, σ. 42 (= Η Ροδιακή (16 Απριλίου), σ. 54-55).
	"Ελαινος στον καθηγητή Κωνσταντίνο Μηνά" (Πειραιάς, 27 Μαρτίου 2006), εφ. Η Φωνή της Ολύμπου, αρ. φ. 230, σ. 5.
	"Ο καθηγητής Μ. Γ. Μερακλής και η Κοινωνική Λαογραφία", Χοροστάσι 16, σ. 4-7 και 11.
	"Επικήδειος Λόγος στον καθηγητή Δημήτριο Σ. Λουκάτο", Λαογραφία, 40, σ. 3-5.
	[Βιβλιοκρισία]: "Αλέκος Ε. Φλωράκης, Τηνίων Πολιτεία, Ανθολόγιο Λογοτεχνίας και Πολιτισμού, Έκδοση Δήμου Τήνου, Αθήνα 2001, σσ. 446", Λαογραφία, 40, σ. 783-788.
	Πρόσκληση για ανακοίνωση στο Α' Συμπόσιο 'Ο λαϊκός Πολιτισμός στο Πανεπιστήμιο', με θέμα: 'Νεωτερική Ελληνική Λαογραφία'. Οργάνωση Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Βόλος, 2-4 Ιουνίου.
	ΑΡΣΕΝΙΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΟΣ
	Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων Α' και Β' Δημοτικού: Το Δελφίνο (Βιβλίο του Μαθητή), Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων - Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Οργανισμός Εκδόσεων Διδακτικών Βιβλίων, Αθήνα 2006.
	Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων Α' και Β' Δημοτικού: Βιβλίο Δασκάλου - Μεθοδολογικές Οδηγίες, Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων - Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Οργανισμός Εκδόσεων Διδακτικών Βιβλίων, Αθήνα 2006.
	"The Folk Cult of St Phanourios in Greece and Cyprus, and its Relationship with the International Tale Type 804", Folklore 117 (2006), σ. 54-74.
	"Εισαγωγικές και καταληκτικές φόρμουλες στο μικρασιατικό λαϊκό παραμύθι", 10 Συμπόσιο "Ο Ελληνισμός της Μικράς Ασίας από την Αρχαιότητα μέχρι τη Μεγάλη Έξοδο", Αθήνα, Δήμος Νέας Ιωνίας - Κέντρο Σπουδής και Ανάδειξης Μικρασιατικού Πολιτισμού (26-28 Νοεμβρίου 2004), Αθήνα 2006.
	"Το επάγγελμα και η ονομασία των βόθρων στο Επαρχικό βιβλίο του Λέοντος Στ' του Σοφού", ΕΕΒΣ 52 (2006), σ. 379-390 (σε συνεργασία με την Μ. Χρόνη).
	"Teaching Byzantium with Computer and Internet", in: Proceedings of the 21st International Congress of Byzantine Studies. London, 21-26 August 2006, ed. by E. Jeffreys - J. Gilliland, vol. II: Abstracts of Panel Papers, London 2006, 95.
	ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΜΕΤΟΧΙΤΗΣ, ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΥ ΕΙΔΟΥΣ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ, ΚΑΙ ΜΑΛΙΣΤΑ ΠΕΡΙ ΑΡΜΟΝΙΚΟΥ.
	ΣΧΟΛΙΑ ΣΕ ΔΥΟ ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛ ΧΩΝΙΑΤΗ, ΕΥΕΡΓΕΣΙΗ. ΤΟΜΟΣ ΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΣ ΣΤΟΝ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΟΝΤΟ. ΤΟΜΟΣ Α', ΑΘΗΝΑ 2006, 413-422.
	Βιβλιοπαρουσίαση: Θανάσης Μητσόπουλος, Η Αρκαδία στη διαχρονική της πορεία. Τόμ. Α', Η φύση και οι άνθρωποι, Εκδοτικό Κέντρο Πελοποννησιακών Μελετών, Αθήνα
	Στοιχεία της λαϊκής παράδοσης στο "Ελεγείο" του Ν. Γκάτσου, στον τόμο Ευεργεσία: τόμος χαριστήριος στον Παναγιώτη Κοντό [=Παρουσία ΙΖ-ΙΗ, 2004-2005], επιμέλεια: Ι.Κ. Προμπονάς, Πάνος Βαλαβάνης, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα, σσ.811-816
	Στοιχεία της λαϊκής παράδοσης στο "Ελεγείο" του Ν. Γκάτσου, στον τόμο Ευεργεσία: τόμος χαριστήριος στον Παναγιώτη Κοντό [=Παρουσία ΙΖ-ΙΗ, 2004-2005], επιμέλεια: Ι.Κ. Προμπονάς, Πάνος Βαλαβάνης, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα, σσ.811-816
	Γιώργος Χειμωνάς, Χειρόγραφα από το αρχείο του Αλέξανδρου Ίσαρη. Ο αδελφός - Άγιος Γεώργιος - Μετείκασμα - Επιστολές, Πρόλογος Αλέξανδρος Ίσαρης, Επιμέλεια έκδοσης - Επίμετρο Ευριπίδης Γαργαντούδης, Αθήνα, Ίκαρος [Μάρτιος] 2006, σσ. 242.
	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Β' Γυμνασίου, Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων - Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Αθήνα, Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων [Ιούλιος] 2006 [σε συνεργασία με την Δώρα Μέντη και την Σοφία

	Χατζηδημητρίου].
	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Β' Γυμνασίου. Βιβλίο Εκπαιδευτικού, Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων - Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Αθήνα, Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων 2006 [σε συνεργασία με την Δώρα Μέντη και την Σοφία Χατζηδημητρίου].
	"Μια αδιόρατη όψη της ιστορίας της λογοτεχνίας. Αθηνά Βογιατζόγλου, Η γένεση των πατέρων. Ο Σικελιανός ως διάδοχος των εθνικών ποιητών, Καστανιώτης, Αθήνα 2005" [βιβλιοκρισία], Νέα Εστία, τχ. 1785, Ιανουάριος 2006, σ. 102-107.
	"Η μετρική της ποίησης του Κωστή Παλαμά. Παρατηρήσεις και διαπιστώσεις", Κωστής Παλαμάς. Εξήντα χρόνια από τον θάνατό του (1943-2003), Β' Διεθνές Συνέδριο, Γραμματολογικά - Εκδοτικά - Κριτικά - Ερμηνευτικά ζητήματα, Πρακτικά, Τόμος Α', Αθήνα, Ίδρυμα Κωστή Παλαμά 2006, σ. 303-340.
	"Ο κριτικός Τάκης Σινόπουλος και ο υπερρεαλισμός", Ελληνικός μεταπολεμικός υπερρεαλισμός, Εισαγωγή Ερ. Καφωμένος, Επιμέλεια Γ.Η. Παππάς, Πάτρα, Εκδόσεις Περί Τεχνών - Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων 2005.
	"Charis Vlavianos. Dopo la fine della bellezza", Poesia, τχ. 208, Σεπτέμβριος 2006, σ. 47-50.
	"Ο σολωμισμός των Επτανήσιων "σολωμικών ποιητών". (Πρόδρομη ανακοίνωση)", Πόρφυρας, τχ. 120, Ιούλιος-Σεπτέμβριος 2006, σ. 313-320.
	"[Εισαγωγή] Πανελλήνιος ανθολογία ήτοι απάνθισμα των εκλεκτοτέρων ελληνικών ποιημάτων, υπό Δημητρίου Κ. Κοκκινάκη, Εν Αθήναις, Εκ του τυπογραφείου Α. Ζ. Διαλισμά 1899", στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://www.greek-language.gr/greekLand/literature/anthologies/scanned/index.html
	"[Εισαγωγή] Λύρα. Ανθολογία της νεωτέρας ελληνικής ποιήσεως, υπό Ιωάννου Πολέμη, Εν Αθήναις, Ελληνική Εκδοτική Εταιρεία 1910", στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://www.greek-language.gr/greekLand/literature/anthologies/scanned/index.html .
	"[Εισαγωγή] Οι νέοι. Εκλογή από το έργο των νέων Ελλήνων ποιητών 1910-1920, Επιμέλεια Τέλλου Άγρα, Εν Αθήναις, Εκδοτικός οίκος "Ελευθερουδάκης" 1922", στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://www.greek-language.gr/greekLand/literature/anthologies/scanned/index.html .
	"[Εισαγωγή] Οι νέοι διηγηματογράφοι, Επιμέλεια: Α. Δ. Παπαδήμα, Εκδοτικός οίκος "Αθηνά" Αρ. Ι. Ράλλη, Ευριπίδου 6, Αθήναι 1923", στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://www.greek-language.gr/greekLand/literature/anthologies/scanned/index.html .
	"Η επτανησιακή ποίηση πριν και μετά την Ένωση της Επτανήσου με την Ελλάδα", Επιστημονικό συνέδριο. Η Ένωση της Επτανήσου με την Ελλάδα 1864-2004. Πρακτικά, Τόμος Β', Ιδεολογία - Πολιτισμός, Αθήνα, Βουλή των Ελλήνων - Ακαδημία Αθηνών 2006, σ. 133-141.
	"Ο Κάλβος εκ των υστέρων", στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://e-roema.eu/afieromatext.php?id=41&pid=
	"Το διεισδυτικό βάθος μιας κριτικοφιλογικής ματιάς στην όψιμη ποίηση του Ελύτη. Νικήτας Παρίσης, Και με φως και με θάνατον. Επτά μελετήματα για τον Οδυσσέα Ελύτη, Με ένα χρονολόγιο για τον Οδυσσέα Ελύτη γραμμένο από τον Δημήτρη Δασκαλόπουλο, Μεταίχιμο, Αθήνα 2005" [βιβλιοκρισία], Ποίηση, τχ. 28, Φθινόπωρο-Χειμώνας 2006, σ. 301-305.
	"Σκέψεις για τη σύγχρονη ελληνική ποίηση", Ποίηση, τχ. 28, Φθινόπωρο-Χειμώνας 2006, σ. 331-343.
	"Η μετρική ταυτότητα του Ερωτόκριτου", Ζητήματα ποιητικής στον Ερωτόκριτο, Επιμέλεια: Στέφανος Κακλαμάνης, Ηράκλειο, Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη 2006, σ. 439-460.
	"Ο λόγος της επιθυμίας και η απουσία του: ο Ερωτόκριτος και οι μεσαιωνικές δημόδεις μυθιστορίες", στο: Ζητήματα ποιητικής στον Ερωτόκριτο, επιμ. Στ. Κακλαμάνης, Ηράκλειο (Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη) 2006, 51-74.
	Ο ελληνισμός στον 19ο αι., Καστανιώτης 2006, 142-149.
	Ευεργεσίη, ΕΚΠΑ, 2006, 423-432.
	Εφημερίδα Καθημερινή, 15-1-2006, άρθρο λογοτεχνικής κριτικής.
	Εφημερίδα Καθημερινή, 15-10-2006, άρθρο λογοτεχνικής κριτικής.
	Εφημερίδα Η Αυγή, 16-7-2006, άρθρο λογοτεχνικής κριτικής.
	«Η τελετουργία του θανάτου στην πεζογραφία του Νίκου Καζαντζάκη», Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο, Νίκος Καζαντζάκης: Το έργο και η πρόσληψη του. (Πανεπιστημιούπολη Ρεθύμνου, Γάλλος, 23-25 Απριλίου 2004). Επιμέλεια: Κ.Ε.

	Ψυχογιός. Έκδοση: Κέντρο Κρητικής Λογοτεχνίας, Ηράκλειο Κρήτης 2006, σσ. 229-254.
	Ερμηνευτική: Από τη βεβαιότητα στην υποψία, Μεταίχιμο, Αθήνα
	"Γράμματα στη Ραχήλ: ποιητική και μύθος του πάθους" Πρακτικά Β' Διεθνούς Συνεδρίου Κ. Παλαμά, Αθήνα, 2006, τόμ.Α'
	CULLER Jonathan, On Deconstruction. Theory and Criticism after Structuralism, Routledge, London, 1983, Επιμ. μετάφρασης, επιμ. Έκδοσης.
	"Η Κατανόηση Προφορικού Λόγου (ΚΠΑ) στα Επίπεδα 2&3 (Βασικό και Επάρκειας): η περίπτωση της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας". Πρακτικά Β' Διεθνούς Συνεδρίου για τη διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας, 27-28/9/2002. Αθήνα: ΕΚΠΑ, 173-186.
	"Καθορισμός Βασικού Λεξιλογίου μέσω ΗΣΚ για τη διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας". Πρακτικά Β' Διεθνούς Συνεδρίου για τη διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας, 27-28/9/2002. Αθήνα: ΕΚΠΑ, 161-172.
	"Μελέτη της ελληνομάθειας στα μειονοτικά δημοτικά σχολεία της Θράκης". Πρακτικά 13ου Διεθνούς Συνεδρίου Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 319-333.
	"Μελέτη του επιπέδου γλωσσομάθειας στα μειονοτικά δημοτικά σχολεία της Θράκης". Πρακτικά επιμορφωτικής διημερίδας "Διαπολιτισμική Εκπαίδευση και η Διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης Γλώσσας. Λευκωσία: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου, 100-116.
	"Η Παραγωγή του Γραπτού Λόγου στο Προχωρημένο Επίπεδο: στοιχεία ακαδημαϊκής και πολιτισμικής έκφρασης". Στο Χατζηπαναγιωτίδη Α. & Ει. Σεχίδου (επιμ.) Πρακτικά του διεθνούς Συνεδρίου "Διδακτική της Ελληνικής Γλώσσας ως Δεύτερης/ Ξένης... Νέες Τάσεις". Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 172-185.
	"Ακρίβεια και ευχέρεια σε ένα επικοινωνιακό πλαίσιο διδασκαλίας: Διδακτικές επιλογές και προτάσεις για την Ελληνική ως Γ2". Ευεργεσία: Τόμος Χαριστήριος στον Π.Κοντό, Αθήνα: Παρουσία ΙΖ-ΙΗ, τ. Α', 35-51.
	"Η Παραγωγή Γραπτού Λόγου στο Προχωρημένο Επίπεδο: στοιχεία ακαδημαϊκής και πολιτισμικής έκφρασης". Στο Α. Χατζηπαναγιωτίδη & Ει. Σεχίδου (επιμ.), Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου, Διδακτική της Ελληνικής Γλώσσας ως Δεύτερης/ Ξένης... Νέες Τάσεις. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 172-185.
	"Πέρα από την πραγματολογική αποτυχία: η χρήση των χρόνων ως πραγματολογική ικανότητα". Στο Α. Χατζηπαναγιωτίδη & Ει. Σεχίδου (επιμ.), Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου, Διδακτική της Ελληνικής Γλώσσας ως Δεύτερης/ Ξένης... Νέες Τάσεις. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 352-367.
	"Θεωρίες κατάκτησης δεύτερης γλώσσας και διδασκαλία". Στο Προμπονάς, Ι. και Π. Βαλαβάνης (επιμ.), Ευεργεσία: Τόμος Χαριστήριος στον Παναγιώτη Κοντό, τόμος Α'. Αθήνα: Παρουσία ΙΖ-ΙΗ, 137-143.
	Christina Leluda-Voss: Die sudgriechische Mundart von Kastelli (Peloponnes): Morphosyntax und Syntax. Lexik. Ethnolinguistik. Texte. Materialien zum Sudosteurosprachatlas, Band 5. Munchen: Biblion Verlag, 2006. Canadian Slavonic Papers 50.1-2 (March-June 2008): 256-257.
	Pantelidis, N. 2006. "Reanalysis in Inflectional Morphology: Evidence from Modern Greek Dialects". Στο: Proceedings of the Second International Conference of Modern Greek Dialects and Linguistic Theory (Mytilene, 30.9-3.10.2006). Πάτρα: Πανεπιστήμιο Πατρών. 282-297.
	Ανάπτυξη λεξιλογίου: Από το βασικό στο προχωρημένο επίπεδο. Εισηγητική Έκθεση στη Δράση "Γραμματική και Διδασκαλία", Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ 2002-2004. Στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://www.media.uoa.gr/language/studies/studies.php?s=8
	Η ελληνική ως ξένη γλώσσα: Από τις λέξεις στα κείμενα. Αθήνα: Πατάκης. 205 σελ.
	Η κειμενική στάση κατά την ανάπτυξη του γραπτού λόγου. Γλωσσολογία 17, 127-141.
	Βιβλιοκριτική του Triantafyllia Kostouli (ed.), Writing in Context(s). Textual Practices and Learning Processes in Sociocultural Settings. New York, 2005: Springer, pp. 281. Γλωσσολογία 17, 231-240.
	Gender construction and the Word Thesaurus for Greek. Στο Th?ne, E.-M., Leonardi, S. & C. Bazzanella (επιμ.) Gender, Language and New Literacy: A Multilingual Analysis. London: Continuum, 95-106.
	Εισαγωγή: Ο κόσμος των κειμένων. Στο Ο κόσμος των κειμένων: Μελέτες αφιερωμένες στον καθηγητή Γεώργιο Μπαμπινιώτη, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 11-20.
	Δομή και γλωσσικές ενδείξεις σε διαμεσολαβημένα κειμενικά είδη της Ελληνικής. Στο Ο κόσμος των κειμένων: Μελέτες αφιερωμένες στον καθηγητή Γεώργιο Μπαμπινιώτη,

	Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 165-184.
	Ο κόσμος των κειμένων: Μελέτες αφιερωμένες στον καθηγητή Γεώργιο Μπαμπινιώτη (επιμ.). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. 245 σελ.
	Λήμμα ηλεκτρονικού λεξικού 2006: 'χρόνος'. Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα, Λεξικό Γλωσσολογικών Όρων, www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/glossology/index.html
	Λήμμα ηλεκτρονικού λεξικού 2006: 'όψη'. Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα, Λεξικό Γλωσσολογικών Όρων www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/glossology/index.html
	"The Greek forms in -ontas: a study in 'adverbiality', temporality and aspectuality". Γλωσσολογία/Glossologia 17 (2006): 43-67
	"Συμβολή στην απόδοση γλωσσολογικής ορολογίας". Στο: Ιωάννης Κ. Προμπονάς & Πάνος Βαλαβάνης (επιμ.) Ευεργεσίη: Τόμος χαριστήριος στον Παναγιώτη Ι. Κοντό (Παρουσία ΙΖ-Η 2004-2005), 2006, σσ. 129-136.
	Ο Κόσμος των Κειμένων. Μελέτες αφιερωμένες στον Γεώργιο Μπαμπινιώτη. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα (επιμέλεια, με τους Δ. Γούτσο, Αικ. Μπακάκου-Ορφανού & Ε. Παναρέτου.)
	Το "γεγονός ως ουσιαστικό-κέλυφος". Χρήση και λειτουργία σε ηλεκτρονικά σώματα κειμένων της Ελληνικής. Γλωσσολογία 16: 65-95
	2006. Λεξιλογικές επιλογές στις εισαγωγές γλωσσολογικών άρθρων. Γλωσσολογία 17 (2006): 143-156.
	Εισαγωγή. Στο Γούτσος, Δ., Σ. Κουτσουλέλου, Αικ. Μπακάκου-Ορφανού & Ε. Παναρέτου (επιμ.), Ο Κόσμος των Κειμένων. Μελέτες αφιερωμένες στον Γεώργιο Μπαμπινιώτη. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 11-21.
	Οι επιλογές των επιστημονικών άρθρων. Στο Γούτσος, Δ., Σ. Κουτσουλέλου, Αικ. Μπακάκου-Ορφανού & Ε. Παναρέτου, Ε. (επιμ.), Ο Κόσμος των Κειμένων. Μελέτες αφιερωμένες στον Γεώργιο Μπαμπινιώτη. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 71-88.
	Τα κειμενικά είδη και η διδασκαλία τους. Ευεργεσίη. Τόμος χαριστήριος στον Παναγιώτη Κοντό. Αθήνα, 77-85.
	Βιβλιοπαρουσίαση: Francisco Adrados, Ιστορία της ελληνικής γλώσσας. Από τις απαρχές ως τις μέρες μας, Μετάφραση: Alicia Villar Lecumberri, Αθήνα 2003, Γλωσσολογία, 17, 2006, 225-230.
	Βιβλιοπαρουσίαση: "Η θεμελίωση μιας νέας διαλεκτικής ομοφωνίας". Μαριάννα Ντελαμότ, Παλίντροπος αρμονία, Αθήνα 2004: Το Ροδακίό, Θέματα Λογοτεχνίας, 31, 2006, 176-182. Γερμανική μετάφραση από τον Theo Votsos, "Die Fundierung einer dialektischen Gleichstimmigkeit", στον τόμο: Gegenstrebende Harmonie, μετάφραση Hans Eideneier, K?ln 2007: Romiosini Verlag, σσ. 77-83. Αγγλική μετάφραση από την Katerina Danezi, "The founding of a new dialectical homophony", στον τόμο: Counterpoised harmony, μετάφραση David Connolly, Αθήνα 2008: Το Ροδακίό, σσ. 75-80.
	"Η γλώσσα και το ύφος των δημηγοριών του Θουκυδίδη", [The language and the style of the speeches of Thucydides], Πρακτικά του Γ' Διεθνούς Συμποσίου για τον Θουκυδίδη "Δημηγορίες", Αθήνα, 3-6 Μαΐου 2006, Αθήνα: Εκδόσεις Ι. Σιδέρης, σσ. 135-149.
	"Λεξικογραφικά ζητούμενα του Κυθηραϊκού ιδιώματος", Πρακτικά του Πανελληνίου Συνεδρίου Κυθηραϊκών Μελετών "Εκκλησία, Παιδεία - Εκπαίδευση και Πολιτισμός στα Κύθηρα, 19ος-20ός αι.), Κύθηρα 19-23 Σεπτεμβρίου 2001, Κύθηρα 2006: Ανοικτό Πανεπιστήμιο Δήμου Κυθήρων, σσ. 715-727.
	"Η γλώσσα της επαρχίας Μυλοποτάμου: Γενική περιγραφή και ερευνητικά ζητούμενα", Ειρήνη Γαβριλάκη και Γ.Ζ. Τζιφόπουλος (επιμ.), Ο Μυλοπόταμος από την Αρχαιότητα ως Σήμερα. Περιβάλλον - Αρχαιολογία - Ιστορία - Λαογραφία - Κοινωνιολογία. Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου (Πάνορμο Ρεθύμνου, 24-30 Οκτωβρίου 2003). VIII: Νεότεροι Χρόνοι. Λαϊκός Πολιτισμός. Ρέθυμνο: Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Ρεθύμνου 2006, σσ. 139-148.
	Προλογικό σημείωμα στο βιβλίο της Κ. Βαμβακά (επιμ.), Μύθοι και παραμύθια στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
	"Πόσες λέξεις διαθέτει τελικά η ελληνική γλώσσα;". Ηλεκτρονική δημοσίευση του Πανελληνίου Συλλόγου Μεταπτυχιακών Καθηγητών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, http://users.ntua.gr/nborbil/Article1.htm
	"Διάλεκτος". Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα, Ενότητα "Θεωρία και Ιστορία", Υποενότητα "Θέματα Ιστορίας της Ελληνικής Γλώσσας", Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας 2006 (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Κοινωνία της Πληροφορίας", Υπόεργο 1, Πακέτο Εργασίας 5: "Η Ελληνική Γλώσσα"). www.greek-language.gr .
	"Στάσεις απέναντι στη γλώσσα". Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα, Ενότητα "Θεωρία και Ιστορία", Υποενότητα "Θέματα Ιστορίας της Ελληνικής Γλώσσας", Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας 2006 (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Κοινωνία της Πληροφορίας",

	Υποέργο 1, Πακέτο Εργασίας 5: "Η Ελληνική Γλώσσα"). www.greek-language.gr .
	M. Z. Κοπιδάκης (επιμ.), Ιστορία της ελληνικής γλώσσας. Αθήνα: Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο, 2003. Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα, Ενότητα "Θεωρία και Ιστορία", Υποενότητα "Ιστορίες της ελληνικής γλώσσας", Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας 2006 (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Κοινωνία της Πληροφορίας", Υποέργο 1, Πακέτο Εργασίας 5: "Η Ελληνική Γλώσσα"). www.greek-language.gr .
	ΚΑΚΡΙΔΗ-ΦΕΡΡΑΡΙ Μάρω 2006: "Οι νεοελληνικές διάλεκτοι στον δημόσιο λόγο: δείγματα αντιμετώπισής τους". Στο Ιωάννης Κ. ΠΡΟΜΠΟΝΑΣ & Πάνος ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ (επιμ.), Ευεργεσία - Τόμος Χαριστήριος στον Παναγιώτη Κοντό [=Παρουσία ΙΖ'-ΙΗ', 2004-2005], τόμ. Α'. Αθήνα: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, 53-65.
	"Κειμενικά υπο-είδη: Οι δικαστικές αποφάσεις". Στο: Δ. Γούτσος, Α. Μπακάκου-Ορφανού, Σ. Κουτσογιάννη, Ε. Παναρέτου (επιμ.): Ο κόσμος των κειμένων. Μελέτες αφιερωμένες στον Γεώργιο Μπαμπινιώτη. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, σσ. 127-139.
	"Παρατηρήσεις πάνω στις λόγιες και λαϊκές λέξεις της Ελληνικής." Στο: Προμπονάς, Ι. & Π. Βαλαβάνης (επιμ.) Ευεργεσία. Τόμος χαριστήριος στον Παναγιώτη Ι. Κοντό. Τόμος Α. Αθήνα Ε.Κ.Π.Α, σσ. 145-152.
	"Η γλώσσα των νόμων". Επετηρίδα της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ν. Rilski, Blagoevgrad της Βουλγαρίας, τόμος 4, σσ. 271-280.
	Ζητήματα Υπολογιστικής Γλωσσολογίας: Prolog και Μορφολογική Ανάλυση. Σειρά των παραρτημάτων του Περιοδικού ΠΑΡΟΥΣΙΑ, αρ. 69 (ISBN 978-960-8424-32-6)
	«Ρητορική δομή των τραπεζικών επιστολών». Στο Δ. Γούτσος. Στ. Κουτσογιάννη, Αικ. Μπακάκου-Ορφανού Ο κόσμος των κειμένων. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, σ.107-126.
2007	"6 + 3 Ηροδότεια ποιήματα του Κυριάκου Χαραλαμπίδη", πόρφυρας τόμ. 23 τχ. 124 (Ιούλιος - Σεπτέμβριος 2007), σσ. 285-96
	Αρχαία Κυπριακή Γραμματεία, τόμ. 4. Ιατρική, Συνεργάτες: Ανδρέας Λουκής - Έφη Δημοσθένους-Χατζηαντωνίου, Γενική εποπτεία: Πάτροκλος Σταύρου, Λευκωσία (Ίδρυμα Αναστάσιος Γ. Λεβέντης), 2007, σσ. xvi + 806)
	Μυκηναϊκές ρίζες των ολυμπιακών αγώνων, στο: Γλωσσικός Περίπλους. Μελέτες αφιερωμένες στη Δήμητρα Θεοφανοπούλου-Κοντού, σσ. 312-320
	Η Μυκηναϊκή καταγωγή του θεού του θεάτρου, Ναξιακά 24 (62), 50-52
	Ιατροί και φάρμακα στη Μυκηναϊκή κοινωνία (Α' μέρος), Ναξιακά 25 (63), 14-16
	Η δυναδική δομή στα Ομηρικά έπη και στα δημοτικά τραγούδια, στο: ΔΡΥΣ ΨΥΙΚΑΡΗΝΟΣ, σσ. 423-428
	Νίκος Κεφαλληνιάδης, ο κατ' εξοχήν λόγιος της Νάξου, στο: Πρακτικά Γ' Συνεδρίου "Η Νάξος...", 957-972
	"Η Νάξος διά μέσου των αιώνων". Πρακτικά (σσ. 1137) (Σε συνεργασία με τον Στέφανο Εμμ. Ψαρρά)
	ΕΥΕΡΓΕΣΙΗ. Τόμος Χαριστήριος στον Παναγιώτη Κοντό (Σε συνεργασία με τον Πάνο Βαλαβάνη)
	Hoflichkeit und Servilität in den griechischen Papyrusbriefen der ausgehenden Antike, ΣΤΟΝ ΤΟΜΟ: B. Palme (ΕΠΙΜ.), Akten des 23. Internationalen Papyrologenkongresses. Wien, 22.-28. Juli 2001, Papyrologica Vindobonensia 1, Wien 2007, 497-512
	Gnomen als literarisches Stilmittel in kaiserzeitlichen Petitionen (30 v.Chr. - 400 n.Chr.), ΣΤΟΝ ΤΟΜΟ: J. Frosen - T. Purola - E. Salmenkivi (ΕΠΙΜ.), Proceedings of the 24th International Congress of Papyrology. Helsinki, 1-7 August, 2004, Commentationes
	Ein übersehenes Zeugnis für die ps.-chrysostomische Homilie ΠΕΡΙ ΕΛΕΗΜΟΣΥΝΗΣ (PG 60, S. 707-712). Identifizierung und Neuedition des Pergaments MPER N.S. IV 58", Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik 163 (2007), 71-74.
	Textkritische Bemerkungen zu Berliner Papyrusbriefen, Archiv für Papyrusforschung 53.2 (2007), 182-200.
	Bemerkungen zu vier P.Oxy.-Privatbriefen, Tyche 22 (2007), 218-220 (Bemerkungen zu Papyri XX, "Korrekturen Tyche", AP. 574-577).
	ΝΑΞΟΣ ΚΑΙ ΝΑΞΙΟΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΟΡΩΜΑΙΚΗ ΑΙΓΥΠΤΟ, ΣΤΟΝ ΤΟΜΟ: Ι. Κ. ΠΡΟΜΠΟΝΑΣ - Σ. Ε. ΨΑΡΡΑΣ (ΕΠΙΜ.). ΠΡΑΚΤΙΚΑ Γ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ Η ΝΑΞΟΣ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ, ΚΟΡΩΝΟΣ 4-7 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2003, ΑΘΗΝΑ 2007, 227-238
	Zur byzantinischen Homilie P.Oxy. XVII 2073, Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik 161 (2007), 181-186.
	Βιβλιοκρισία: D. Feissel - J. Gascou (epim.), La Petition a Byzance. XXe Congres international des Etudes byzantines. 19-25 Aout 2001. Table ronde: La Petition a By-

	zance, Centre de Recherche d'Histoire et civilisation de Byzance. Monographies 14, Paris 2
	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Β ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ. ΒΙΒΛΙΟ ΜΑΘΗΤΗ, ΑΘΗΝΑ 2007 (ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ Μ. ΓΑΛΑΝΗ-ΔΡΑΚΟΥ, Β. ΚΑΜΠΟΥΡΕΛΗ, Ε. ΛΟΥΤΡΙΑΝΑΚΗ,) (ΣΕΛ. 184). ISBN 960-06-2006-7.
	Βιβλιοκρισία: S. Torallas Tovar - K. A. Worp, To the Origins of Greek Stenography. P.Monts.Roca I, Orientalia Montserratensia 1, Barcelona 2006: Bulletin of the American Society of Papyrologists 44 (2007) 211-217.
	Βιβλιοκρισία: H.-Chr. Dirscherl, Der Gaustrategie im römischen Agypten. Seine Aufgaben am Beispiel des Archiv-, Finanz- und Bodenwesens und der Liturgien. Entstehung - Konsolidierung - Niedergang? 30 v.Chr. - 300 n.Chr., Pharos. Studien zur griechisch-romi
	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Β ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ. ΒΙΒΛΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ, ΑΘΗΝΑ 2007 (ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ Μ. ΓΑΛΑΝΗ-ΔΡΑΚΟΥ, Β. ΚΑΜΠΟΥΡΕΛΗ, Ε. ΛΟΥΤΡΙΑΝΑΚΗ,) (ΣΕΛ. 112). ISBN 960-06-2007-5.
	Redesigning Achilles: The 'Recycling' of the Epic Cycle in Ovid, Metamorphoses 12.1-13.620. Untersuchungen zur antiken Literatur und Geschichte 89 (Berlin and New York: Walter De Gruyter, 2007). ISBN 978-3-11-020048-5. Pp. xii+304.
	«Théorie et pratique de l'hymne romain chez Cicéron », στο L'hymne antique et son public (éd. Y. Lehmann), Recherches sur les Rhétoriques Religieuses 7, Brepols, 2007, σ. 417-437.
	"Tuturna's Lament Revisited: Epic Closure or a Sign of Self-Identity Crisis?" Ανακοίνωση στο Διεθνές Ετήσιο Συνέδριο της Εταιρείας Σπουδών του Βιργιλίου (Vergilian Society of America), Cuma/Bacoli (Napoli), Ιταλία, 20-24 Ιουνίου 2007.
	"Μετα-λογοτεχνικά Μαγειρέματα επί Σκηνής: Η Ελληνική Καταγωγή του Coquus στον Curculio του Πλαύτου." Ανακοίνωση στο Ένατο Πανελλήνιο Συμπόσιο Λατινικών Σπουδών. Κομοτηνή, 2-6 Μαΐου 2007.
	ΑΝΕΚΔΟΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΣΧΕΤΙΚΟ ΜΕ ΤΗΝ ΑΛΩΣΗ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΛΟΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΥΠΡΟΥ
	Η διδασκαλία του Ομήρου στην Μέση Εκπαίδευση, Ήρινα 1 (2007), 51-59
	Βιβλιοκρισία: Κ. Συνοδινού, Ευριπίδης, Εκάβη, στο: Ελληνικά 57 (2007), 411-417
	Το πορτραίτο του Κωνσταντίνου Ζ' του Πορφυρογέννητου στο 6ο βιβλίο της Συνέχειας Θεοφάνη, στον τόμο: Ευκαρπίας έπαινος. Αφιέρωμα στον καθηγητή Παναγιώτη Δ. Μαστροδημήτρη, Αθήνα 2007, 511-520.
	Vergöttlichung und Erlösung, Versuch einer Lektüre des Hymnos Nr. 13 von Symeon Neos Theologos, στον τόμο: K. Belke et alii (εκδ.), Byzantina Mediterranea. Festschrift für Johannes Koder zum 65. Geburtstag, Wien-Köln-Weimar 2007, 435-444.
	Ζητήματα ιδεολογίας και ταυτότητας στο Χρονικό του Λεοντίου Μαχαίρα, στον τόμο: Ιωσήφ Βιβιλάκης (εκδ.), Στέφανος. Τιμητική προσφορά στον Βάλτερ Πούχνερ, Αθήνα 2007, 765-772.
	Βιβλιοκρισία του Palmer, A. (ed.), Ovid: Heroides, with a new introduction by Duncan F. Kennedy, Bristol Phoenix Press, 2005. VOLUME 1: Introduction and Latin Text, with Greek Translation by Maximus Planudes, VOLUME 2: Commentary, Exeter: Exeter UP; Brist
	"Η Κέρκυρα στη λατινική ποίηση" Ημερίδα με θέμα: "Η Κέρκυρα στον Χρόνο, εκφάνσεις σε διάφορες λογοτεχνικές περιόδους". Κέρκυρα, 19 Απριλίου 2007
	"Vox diversa sonat populorum: η πολυπολιτισμική Ρώμη και η εικόνα του "άλλου" στα επιγράμματα του Μαρτιάλη" Η' Πανελλήνιο Συμπόσιο Λατινικών Σπουδών: "Η πολυπολιτισμικότητα στη Ρώμη. Κοινωνική και πνευματική ζωή". Κομοτηνή, 2-5 Μαΐου 2007
	"The Warlike and the Wary: The council of Xerxes in Herodotus VII 8-11 and some Near Eastern tales", Eikasmos 18 (2007) 219-244.
	"Από τον Τάνταλο στον Πυργοπολυνίκη: Οι πρόδρομοι του Δον Ζουάν", στο Κωνσταντίνου Πουλή, Δον Ζουάν (πρόγραμμα παράστασης), Αθήνα 2007, 11-21.
	Hans-Joachim Newiger, "Πόλεμος και ειρήνη στην κωμωδία του Αριστοφάνη", Μετάφραση: Γ. Κατοής, Θάλεια. Αριστοφάνης. Δεκαπέντε μελετήματα, Αθήνα 2007, σσ. 372-397.
	Θάλεια. Αριστοφάνης. Δεκαπέντε μελετήματα, Επιλογή-επιμέλεια Γ. Δ. Κατοής, Σμίλη, Αθήνα 2007.
	Λεξικό Νεοελληνικής Λογοτεχνίας. Πρόσωπα. Έργα. Ρεύματα. Όροι. Πατάκης. Πρώτη έκδοση. Αθήνα 2007. Συγγραφή άνω των 120 λημμάτων

	"Die Klage über die zerstörte Stadt Nikomedeia bei Libanios im Spiegel der Mimesis", M. Grunbart (επιμ.), <i>Theatron. Rhetorical Culture in Late Antiquity and the Middle Ages</i> , [Millennium Studies 13], Berlin and New York: DeGruyter 2007, 141-156
	"Das Rednerideal bei Eustathios von Thessalonike und seine rhetorische Tradition", <i>Byzantinische Zeitschrift</i> 100 (2007), 85-99
	"Rhetorische Kommunikation in den Kaiserreden des 12. Jhs.: Der Kontakt zum Publikum", <i>Jahrbuch der Österreichischen Byzantinistik</i> 57 (2007), 83-93
	"Οι Κυκλάδες στο Γεωγράφο Στράβωνα (Γεωγρ. Χ.5,1-11)", <i>Ονόματα</i> 19 (2007), 109-123
	Συμμετοχή στην 22η Συνάντηση της Arbeitsgemeinschaft Deutscher Byzantinisten στο Βερολίνο, 22-24 Φεβρουαρίου 2007. Ομιλία: "Das literarische Portrat Kaiser Manuels I. Komnenos in den Kaiserreden des 12. Jhs."
	<<AESTHETIC APPROACH OF BYZANTINE ART. BETWEEN THE EAST AND THE WEST>>. NIS AND BYZANTIUM.FIFTH SYMPOSIUM.THE COLLECTION OF SCIENTIFIC WORKS. V. NIS 2007,σσ. 23-37.
	<<Ο ΕΚ ΣΠΕΤΣΩΝ ΠΑΙΔΟΜΑΡΤΥΣ ΠΑΝΤΛΑΗΜΩΝ. ΑΓΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ>>. ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΔΙΟΡΘΟΔΟΕΥΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ <<ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Ο ΥΔΡΑΙΟΣ - ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΕΣ ΠΡΟΑΓΓΕΛΟΙ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ>>. ΥΔΡΑ 2007. σσ. 509 - 540.
	DUPONT, Fl., Η αυτοκρατορία του ηθοποιού. Το θέατρο στην αρχαία Ρώμη, ΜΙΕΤ, 2007 (αναθεωρημένη έκδοση).
	Compte-rendu: Vazquez, <i>Diccionario del teatro latino...RPh</i> 81 (2007)
	Μετάφραση του άρθρου του J. Henderson, Ο δήμος και οι αγώνες Κωμωδίας, στο: Γ. Κατσή (επιμ.), <i>Θάλεια</i> . 15 μελετήματα για τον Αριστοφάνη, Αθήνα: εκδ. Σμίλη, 2007, 1-79
	2004-2008: Πολυσέλιδες σημειώσεις για τους φοιτητές. Εκδ. του τυπογραφείου του ΕΚΠΑ
	Μετάφραση του βιβλίου του Hutchinson <i>Hellenistic Poetry</i> (Ελληνιστική Ποίηση) (εκδ. Καρδαμίτσα) Αθήνα 2007
	Διήμερο Αρχαίου Δράματος με θέμα "Ο Χρησμός στον Θεατρικό Λόγο - Από την Αρχαιότητα μέχρι σήμερα". Στοά του Βιβλίου (25 - 26 Μαΐου 2007). Τίτλος Ανακοίνωσης: "Ο θάνατος του Οδυσσέα: Ένας ομηρικός χρησμός στο Νεοελληνικό Θέατρο".
	Απεραθίτικα και δανακιώτικα στοιχεία (ονόματα και τοπωνύμια) σε πατμιακό έγγραφο του 18ου αι., Μ.Γ. Βαρβούνης, Μ.Γ. Σέργης (επιμ.), Δρυς Υφικάρηνος. Τιμητικός τόμος για τον καθηγητή Δημήτριο Β. Οικονομίδη, Αθήνα 2007, 335-340
	Κως Νυμφαία, <i>Δωδεκανησιακά Χρονικά</i> 21 (2007), 354-358
	Η Λατινική Λεξικογραφία στην Ελλάδα, <i>Ελληνικά Γράμματα</i> , Αθήνα 2007
	Christophori Buonelmontii: <i>Liber Insularum Archipelagi : insula Carphantus</i> . Ανακοίνωση που έγινε στη Ρόδο στο Διεθνές συνέδριο, Αιγαίο, γλώσσα, πολιτισμός, 2007.
	Αναγόρευση του ιατρού Γεράσιμου Α. Ρηγάτου σε επίτιμο διδάκτορα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δ. Ε. του Πανεπιστημίου Αθηνών (25 Οκτωβρίου 2006), Χορηγία Διαχρονικές Εκδόσεις, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα, σσ. 61.
	[Βιβλιοπαρουσίαση]: "Καρπαθιακά, τόμ. Β", Ρόδος 2006, σσ. 464 + εικόνες", <i>Καρπαθιακή</i> , αρ. φ. 669 (Ιανουάριος), σ. 3.
	"Προσωπογραφία ενός λαϊκού ποιητή "Ομιλιών" από τη Ζάκυνθο". Στέφανος: τιμητικός τόμος για τον Βάλτερ Πούχνερ. Τμήμα Θεατρικών Σπουδών. Εκδόσεις Ergo, Αθήνα, σ. 47-54.
	"Βασίλης Ν. Χατζηβασίλης: Ένας Δωδεκανήσιος λαϊκός ζωγράφος", <i>Χοροστάσι</i> , 18, σ. 25-27.
	"Δωδεκανησιακή λογοτεχνία και λαογραφία", <i>Δωδεκανησιακόν Αρχεϊόν</i> , 8, σ. 7-15.
	"Λαογραφία και ηθογραφικός ρεαλισμός. Ένα παράδειγμα από την Κάρπαθο", Δρυς Υφικάρηνος: Τιμητικός τόμος για τον καθηγητή Δημήτριο Β. Οικονομίδη. Αθήνα, σ. 37-44.
	"Εγκώμιο στον Γεράσιμο Ρηγάτο", στο βιβλίο: Αναγόρευση του ιατρού Γεράσιμου Ρηγάτου σε επίτιμο διδάκτορα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Αθηνών (25 Οκτωβρίου 2006), Διαχρονικές εκδόσεις, Αθήνα, σ. 13-20.
	"Το Γυμνάσιο-Λύκειο Απερίου Καρπάθου και η προσφορά του στην εκπαίδευση και τα γράμματα", στο τόμο: Μιχαήλ Π. Χιώτης (επιμέλεια), <i>Οι Απανταχού της γης σύλλογοι Απεριτών Καρπάθου "Ομόνοια" και το κοινωφελές έργο τους (1890-2006)</i> , τόμ. Α, σ. 433-439.

"Ο ποιητής Μάνος Φρ. Σακελλαρίδης", στον τόμο: Μιχαήλ Π. Χιώτης, οι Απανταχού της γης Σύλλογοι Απεριτών Καρπάθου "Ομόνοια" και το κοινωφελές έργο τους. Με δραστηριότητες και άλλων Συλλόγων Απεριτών (1890-2006), τόμ. Β': Εκδηλώσεις - Ομιλίες - Ιστορικά - Κοινωνικά - Λαογραφικά χρονικά, Αθήνα σ. 806-810.
Βιβλιοκρισίες λαογραφικών βιβλίων: Δωδεκανησιακών Αρχείων, 8, σ. 283-288.
Βιβλιοκρισία του βιβλίου: "Ζαχαρίας Ν. Τσιρπανλής, Ο Κυπριακός Ελληνισμός της Διασποράς και οι σχέσεις Κύπρου-Βατικανού (1571-1878)". Εφ. Η Καθημερινή, 13 Νοεμβρίου, σ. 14 και εφ. Ελευθερία (Λονδίνο), 31 Μαΐου, σ. 14.
Πρόσκληση για ανακοίνωση στο 3. Φεστιβάλ Αφήγησης Ολύμπου, με θέμα: "'Το παραμύθι και η επικαιρότητα' ". Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Λάρισα, 22-23 Ιουνίου.
Πρόσκληση για ανακοίνωση στην Επιστημονική Συνάντηση "'Τα Ακριτικά και η Κάρπαθος'", οργάνωση Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την Ακριτική Παράδοση, με θέμα: "'Ακριτικά τραγούδια στην Κάρπαθο'" (Κάρπαθος, 10 Ιουλίου).
ΟΣΙΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ Ο ΙΟΡΔΑΝΙΤΗΣ
ΑΡΣΕΝΙΟΥ ΕΛΑΣΣΟΝΟΣ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ
ΟΙ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗΣ Α ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΕΟΦΥΤΟΥ ΤΟΥ ΕΓΚΛΕΙΣΤΟΥ
Επεξεργασία Παραμυθιακών τύπων και παραλλαγών ΑΤ 560-699, Κατάλογος Ελληνικών Παραμυθιών Γ. Α. Μέγα -5, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών - Ιστορικό Αρχείο Ελληνικής Νεολαίας, Αθήνα 2007.
"Παραμύθι και κινηματογράφος", Λαογραφία 41 (2007-2009), σ. 245-254.
"Λαϊκός πολιτισμός και διαφήμιση". Ανακοίνωση σε Διημερίδα της Πολιτιστικής Κίνησης Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, δημοσιεύθηκε στα πρακτικά (2007).
'Κι έζησαν αυτοί καλά κι εμείς καλύτερα' ή μήπως όχι; Μετασχηματισμοί των ελληνικών μαγικών παραμυθιών και κοινωνικό πλαίσιο της αφήγησης", ΣΤΕΦΑΝΟΣ - Τμητική Προσφορά στον Βάλτερ Πούχνερ (επιμ. Ιωσήφ Βιβιλάκης), Παράβασις: Επιστημονικό Δελτίο Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Αθηνών - Μελετήματα 5, Αθήνα 2007, σ. 573-582.
"Zur Gerichtsbarkeit im byzantinischen Heer", στο: Byzantina Mediterranea. Festschrift für J. Koder zum 65. Geburtstag, εκδ. K. Belke - E. Kislinger - A. Kulzer - M. A. Stassinopoulou, Βιέννη - Κολωνία - Βαϊμάρη 2007, σ. 319-325.
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΜΕΤΟΧΙΤΗΣ, ΟΙ ΔΥΟ ΒΑΣΙΛΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ.
ΑΡΕΤΗ ΚΑΙ ΛΟΓΟΣ: ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΜΟΤΙΒΑ ΚΑΙ ΝΕΩΤΕΡΙΚΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΕΠΙΤΑΦΙΟ ΛΟΓΟ ΤΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΜΕΤΟΧΙΤΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΙΩΣΗΦ ΤΟΝ ΦΙΛΟΣΟΦΟ, ΕΥΚΑΡΠΙΑΣ ΕΠΑΙΝΟΣ. ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗ Π.Δ. ΜΑΣΤΡΟΔΗΜΗΤΡΗ, ΑΘΗΝΑ 2007, 923-944.
J. NADAL CANELLAS, LA RESISTANCE D'AKINDYNOS A GREGOIRE PALAMAS. ENQUETE HISTORIQUE AVEC TRADUCTION ET COMMENTAIRE DES QUATRE TRAITES EDITES RECEMMENT, VOL 1-2, LEUVEN 2006, BYZANTINISCHE ZEITSCHRIFT 100 (2007), 241-247 (BIBΛΙΟΚΡΙΣΙΑ)
CONSTANTINOS STILBES, POEMATA. RECENSUERUNT J. DIETHART ET W. HORANDNER (BIBLIOTHECA TEUBNERIANA), MONACHI ET LIPSIAE 2005, BYZANTIAKA 26 (2007), 351-354 (BIBΛΙΟΚΡΙΣΙΑ)
DEMETRII CHOMATENI, PONEMATA DIAPHORA. RECENSUIT G. PRINZIG (CORPUS FONTIUM HISTORIAE BYZANTINAE, SERIES BEROLINENSIS XXVII), BEROLINI ET NOVI EBORACI MMII, BYZANTIAKA 26 (2007), 354-364 (BIBΛΙΟΚΡΙΣΙΑ)
ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ: Α. Δ. ΚΟΜΙΝΗΣ, BYZANTIAKA 26 (2007), 397-398
Βιβλιοπαρουσίαση: Δρυς Υψικάρηνος, Τμητικός Τόμος για τον ομότιμο Καθηγητή Λαογραφίας Δημήτριο Οικονομίδη, Εκδοτική φροντίδα Grafopress, Αθήνα
Στοιχεία της λαϊκής παράδοσης στο "Τραγούδι του παλιού καιρού" του Ν. Γκάτσου, στο: Δρυς Υψικάρηνος, τμητικός τόμος για τον ομοτ. καθηγητή Δημήτριο Β. Οικονομίδη, Grafopress, Αθήνα, σσ.205-210.
Στοιχεία του υλικού πολιτισμού στα νέα διδακτικά βιβλία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας της Α' και Β' Γυμνασίου, στα πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου: "Η έρευνα και η διδασκαλία του υλικού λαϊκού πολιτισμού στα Ελληνικά Πανεπιστήμια", Αθήνα 7-8 Μαΐου 2007, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, σσ.155-171
Από τον μοντερνισμό στη σύγχρονη ποίηση (1930-2006), Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτη [Φεβρουάριος] 2007, σσ. 532. Δεύτερη έκδοση: [Δεκέμβριος] 2009.
Το αιθαλές παιδί. Τέσσερεις κριτικές προσεγγίσεις στην ποίηση του Μανόλη Πρατικάκη, Πρόλογος Θεοδόσης Πυλαρινός, Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτη

	[Οκτώβριος] 2007, σσ. 286. Η συμμετοχή μου στο βιβλίο αφορά στο κείμενο "Η σταθερή ενάσκηση του στοχαστικού λυρισμού", σ. 13-98.
	"Η αρχαιότητα πυξίδα της νεοελληνικής (λογοτεχνίας και) ταυτότητας. Η πρόσληψη της αρχαιότητας στο βυζαντινό και νεοελληνικό μυθιστόρημα, επιμ. Στέφανος Κακλαμάνης, Μιχαήλ Πασχάλης, Στιγμή, Αθήνα 2005" [βιβλιοκρισία], Νέα Εστία, τ. 161, τχ. 1797, Φεβρουάριος 2007, σ. 323-325.
	"Κωνσταντίνος Καβάφης", Παγκόσμια Πολιτιστική Εγκυκλοπαίδεια. Biographies, οι μεγάλοι όλων των εποχών, τόμ. 7, Σύγχρονος ελληνισμός, Αθήνα, Εκδόσεις Δομή 2007, σ. 36-49.
	"Άγγελος Σικελιανός", Παγκόσμια Πολιτιστική Εγκυκλοπαίδεια. Biographies, οι μεγάλοι όλων των εποχών, τόμ. 7, Σύγχρονος ελληνισμός, Αθήνα, Εκδόσεις Δομή 2007, σ. 50-65.
	"Γιώργος Σεφέρης", Παγκόσμια Πολιτιστική Εγκυκλοπαίδεια. Biographies, οι μεγάλοι όλων των εποχών, τόμ. 7, Σύγχρονος ελληνισμός, Αθήνα, Εκδόσεις Δομή 2007, σ. 90-109.
	"Οδυσσέας Ελύτης", Παγκόσμια Πολιτιστική Εγκυκλοπαίδεια. Biographies, οι μεγάλοι όλων των εποχών, τόμ. 7, Σύγχρονος ελληνισμός, Αθήνα, Εκδόσεις Δομή 2007, σ. 110-125.
	"Γιάννης Ρίτσος", Παγκόσμια Πολιτιστική Εγκυκλοπαίδεια. Biographies, οι μεγάλοι όλων των εποχών, τόμ. 7, Σύγχρονος ελληνισμός, Αθήνα, Εκδόσεις Δομή 2007, σ. 126-141.
	"Κική Δημουλά", Παγκόσμια Πολιτιστική Εγκυκλοπαίδεια. Biographies, οι μεγάλοι όλων των εποχών, τόμ. 7, Σύγχρονος ελληνισμός, Αθήνα, Εκδόσεις Δομή 2007, σ. 486-495.
	"Ανδρέας Κάλβος", Παγκόσμια Πολιτιστική Εγκυκλοπαίδεια. Biographies, οι μεγάλοι όλων των εποχών, τόμ. 5, Νεότερος ελληνισμός, Αθήνα, Εκδόσεις Δομή 2007, σ. 274-285.
	"Ο πρώτος λόγος των Παραδείσων". Οι ρυθμικές καινοτομίες, η ειδολογική ταυτότητα και οι ποιητικές στοχεύσεις ενός ανολοκλήρωτου συνθέματος", Κωστής Παλαμάς. Ο ποιητής και ο κριτικός, Φιλολογική επιμέλεια Παντελής Βουτουρής, Αθήνα, Εκδόσεις Μεσόγειος 2007, σ. 285-333.
	Λήμματα στο Λεξικό νεοελληνικής λογοτεχνίας. Πρόσωπα - έργα - ρεύματα - όροι, Αθήνα, Εκδόσεις Πατάκη [Οκτώβριος] 2007, σσ. 2459.
	"Μια προφορική ανάγνωση της καβαφικής ποίησης εν φαντασία και λόγω. Κ.Π. Καβάφη, Ποιήματα (1896-1933), Επιμέλεια-ανάγνωση: Κυριάκος Ευθυμίου, Λευκωσία, In Autumn Leaves Ltd 2006" [κριτική cd], Ποίηση, τχ. 30, Φθινόπωρο-Χειμώνας 2007, σ. 297-303.
	"The Responsibility of Testimony. Literature and History in Contemporary Cypriot Literature", Etudes Helleniques / Hellenic Studies, τ. 15, αρ. 2, Φθινόπωρο-Χειμώνας 2007, σ. 319-326.
	"Σταθμοί του ταξιδιού της μυθικής Αργώς στην ελληνική ποίηση του 20ού αιώνα", Phasis. Greek and Roman Studies, volume 10 (II) 2007 (The Argonautica and World Culture), σ. 163-184.
	Αφήγησις Λιβίστρου και Ροδάμνης (Livistros and Rodamne). The Vatican version. Critical Edition with Introduction, Commentary and Index-Glossary. Editio princeps [Βυζαντινή και Νεοελληνική Βιβλιοθήκη, 10], Αθήνα (MIET), 2007.
	Βιβλιοκρισία του P. Vejleskov (ed.), Apokorpos, A fifteenth Century (Veneto-Cretan) Catabasis in the Vernacular. Synoptic edition with introduction, commentary and index verborum, English transl. by Margaret Alexiou [Neograeca Medii Aevi 9] Cologne 2005, Journal of Hellenic Studies 127 (2007) 254-255.
	Σύνταξη 65 λημμάτων στο Λεξικό νεοελληνικής λογοτεχνίας : Πρόσωπα, έργα, ρεύματα, όροι ,· επιμ. Μ. Γ. Μερακλής, Κ. Μητσάκης, Β. Πούχνερ, Α. Ζήρας, Λ. Κουζέλη. Αθήνα : Εκδόσεις Πατάκη, 2007. Συγκεκριμένα: Αγκωνίτης Κυριάκος, Ακριτικά Τραγούδια/Ακριτική ποίηση, Αλφάβητος περί ξενιτείας, Ανακάλημα Κωνσταντινούπολης, Απόκοπος, Αρμούρης, Αχέλης, Βέλθανδρος, Βυζαντινά Ιπποτικά Μυθιστορήματα, Γαδάρου Λύκου και Αλουπούς Διήγησις, Δημόδης (υστεροβυζαντινή/μεσαιωνική) λογοτεχνία, Διγενής Ακρίτης, Διήγησις Αλεξάνδρου και Σεμίραμης, Διήγησις γεναμένη εν Τροία, Διήγησις παιδιόφρατος, Διήγησις Αχιλλέως, Έπαινος Γυναικών, Ερμονιακός Κωνσταντίνος, Θηρηίδα, Θρήνοι για την Άλωση, Θρήνος Ταμυρλάγγου, Θρήνος Κύπρου, Θρήνος Κωνσταντινουπόλεως, Θρήνος Φαλλίδου, Θρήνος των τεσσάρων πατριαρχείων, Ιμπέριος, Ιστορία Βελισσαρίου, Καλλίμαχος και Χρυσορρόη, Δρόσυλλα και Χαρική, Ροδάνθη και Δοσική, Καρτάνος, Καταλόγια, Κάτης και Ποντικοί, Κορνάρος, Λιβίστρος, Λιμενίτης, Μάχη της Βάρνας, Μορζήνιος, Μπουνιαλής, Νουκίος, Ντελλαπόρτας, Ξάντινον, Ομιλία ης βασιλιά, Παλαιά και Νέα Διαθήκη, Περί Γέροντος, Περί ξενιτείας, Πικατόρος, Τζαμπλάκος, Πόλεμος της Τρωάδος, Πρέσβυς Ιππότης,

	Πτωχοπροδρομικά, Ριμάδα Κόρης, Σαχλίκης, Σκλέντζας, Σπανός, Στεφανίτης και Ιχνηλάτης, Συναξάριον Γαδάρου, Συναξάριον ευγενικών γυναικών, Υιός του Ανδρονίκου, Υσμίνη και Υσμινίας, Φαλιέρος, Χρονικό Ψευδο-Δωρόθεου, Χρονικό του Μορέως, Χρονικό των Τόκκων, Χρονικό Τούρκων Σουλτάνων
	Βιβλιογραφική επιμέλεια 52 λημμάτων στο Λεξικό νεοελληνικής λογοτεχνίας : Πρόσωπα, έργα, ρεύματα, όροι , επιμ. Μ. Γ. Μερακλής, Κ. Μητσάκης, Β. Πούχνερ, Α. Ζήρας, Λ. Κουζέλη . Αθήνα : Εκδόσεις Πατάκη, 2007.
	Τα Αιτωλικά, Σεπτ.-Δεκέμ. 2007, 15-26.
	Θέματα Λογοτεχνίας, τχ. 35 (2007) 137-143.
	Τα Αιτωλικά, Ιαν.-Ιούν. 2007, 14-23.
	"Ο Νίκος Νικολαΐδης, ο Σικελιανός και το αλεξανδρινό περιοδικό Γράμματα", στον τόμο: Νίκος Νικολαΐδης ο Κύπριος (1884-1956). Μια επανεκτίμηση του έργου του, Επιμέλεια Λευτέρης Παπαλεοντίου, Βιβλιόραμα 2007, σ. 309-318.
	"Επιστολές του Νίκου Νικολαΐδη απο το αρχείο Στέφανου Πάργα", στον τόμο: Νίκος Νικολαΐδης, όπ.π., σ. 319-359.
	"Αθησαύριστα δημοσιεύματα για τον Πρόλογο στη Ζωή του Άγγελου Σικελιανού (1915)", περ. Μικροφιλολογικά, τχ. 21, Λευκωσία Άνοιξη 2007, σ. 42-45.
	" Θέματα Λογοτεχνίας: ένα σύγχρονο περιοδικό δημιουργικής παρέμβασης", περ. Θέματα Λογοτεχνίας, τχ. 34, Γκοβόστης Ιαν.- Απρ. 2007, σ. 79-84.
	Συμμετοχή, με ανακοίνωση, στην Ημερίδα για τα είκοσι χρόνια της Ελληνικής Εταιρείας Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας (Αθήνα 2007) (Πρόεδρος της Επιστημονικής Επιτροπής)
	Εισαγωγή στο βιβλίο: Πάνος Καραβίας, Η διάρκεια του Υπερρεαλισμού. Εκδόσεις Γαβριηλίδης.
	«Για τις θεατρικές μεταφράσεις του Κώστα Χατζόπουλου», Στέφανος. Τιμητική προσφορά στον Βάλτερ Πούχνερ. Επιμέλεια Ιωσήφ Βιβιλάκης. Εκδόσεις ERGO, Αθήνα 2007, σσ. 1183-1193.
	«Σχόλια πάνω στο θέμα του σωσία (και ο Σωσίας του ΓιάννηΜπεράτη)», Ευκαρπίας έπανος. Αφιέρωμα στον καθηγητή Π. Δ. Μαστροδημήτρη. Εκδόσεις Πορεία, Αθήνα 2007, σσ. 1051-1071.
	«Ο Αργοναυτικός μύθος στην ποίηση του Γιάννη Ρίτσου». International conference on «THE ARGONAUTICA AND WORLD CULTURE» organized by the Institute of Classical, Byzantine and Modern Greek Studies of Ivane Javakhishvili Tbilisi State University in collaboration with the Ministry of Culture of the Hellenic Republic and the Embassy of the Hellenic Republic in Georgia, 1--5 Οκτωβρίου 2007.
	Εκατό Χρόνια Νοσταλγίας: Το αυτοβιογραφικό αφήγημα Έθνος,Μεταίχμιο, Αθήνα
	"Ο τόπος Αιγαίο ως πολιτισμική επικράτεια του Ελληνισμού" Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου Δήμου Ροδίων, Αθήνα,2007
	EAGLETON Terry, After Theory, Allen Lane, Penguin Books, London, 2003, Επιμ. μετάφρασης, επιμ. Έκδοσης.
	"Η Τροπικότητα στην Παραγωγή Γραπτού Λόγου αρχάριων μαθητών της Νέας Ελληνικής. Γλωσσικός Περίπλους: Μελέτες αφιερωμένες στη Δήμητρα Θεοφανοπούλου-Κοντού, Αθήνα: Καρδαμίτσα, 95-107.
	"Η Ελληνική ως δεύτερη γλώσσα: ευρωπαϊκή κλίμακα αξιολόγησης των γλωσσών και κατάταξη σε επίπεδα γλωσσομάθειας". Πρόσθεση όχι αφαίρεση: πολλαπλασιασμός όχι διαίρεση: Η μεταρρυθμιστική παρέμβαση στην εκπαίδευση της μειονότητας στη Θράκη. Αθήνα: Μεταίχμιο: 155-174.
	Η Δεύτερη Γλώσσα: Κατάκτηση και Διδασκαλία. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
	"Ο Ενεστώτας και η αντίληψη του παρόντος". Στο Τομέας Γλωσσολογίας (επιμ.), Γλωσσικός Περίπλους: Μελέτες αφιερωμένες στη Δήμητρα Θεοφανοπούλου-Κοντού. Αθήνα: Καρδαμίτσα, 257-266.
	Τομέας Γλωσσολογίας 2007 (επιμ.), Γλωσσικός Περίπλους: Μελέτες αφιερωμένες στη Δήμητρα Θεοφανοπούλου-Κοντού. Αθήνα: Καρδαμίτσα.
	Παντελίδης, Ν. 2007. "Κοινή Δημοτική: Παρατηρήσεις στη διαδικασία διαμόρφωσής της". Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα (Πρακτικά της 27ης Συνάντησης Εργασίας του Τομέα Γλωσσολογίας του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, 6-7.5.2006), Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών (Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη), 337-347.

	<p>Παντελίδης, Ν. 2007. "Η δημιουργία της ελληνιστικής κοινής". Στην Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα (www.greek-language.gr/greekLang/studies/history/thema_14/index.html). Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.</p>
	<p>Βιβλιοκριτική του Σπύρος Α. Μοσχονάς, Ιδεολογία και γλώσσα. Athens: Patakis. 2005. Pp. 338. Journal of Modern Greek Studies 25 (2), 344-346.</p>
	<p>Τα κειμενικά "λάθη" των μαθητών Γυμνασίου και η σημασία τους. Πρακτικά του συνεδρίου του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας "Τα Λάθη των Μαθητών: δείκτες αποτελεσματικότητας ή κλειδιά για τη βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης", Αθήνα 1-2 Νοεμβρίου 2007. Ηλεκτρονική δημοσίευση στην ιστοσελίδα: http://www.kee.gr/attachments/file/praktika/praktika_lathi.pdf</p>
	<p>Βασικά τοπικά επιρρήματα σε ηλεκτρονικά σώματα κειμένων: Προκαταρκτικές παρατηρήσεις. Στο Τομέας Γλωσσολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών (επιμ.) Γλωσσικός Περίπλους. Μελέτες αφιερωμένες στη Δήμητρα Θεοφανοπούλου-Κοντού. Αθήνα: Ινστιτούτο του Βιβλίου - Α. Καρδαμίτσα, 36-46.</p>
	<p>Henri Tonet: Ιστορία της νέας ελληνικής γλώσσας: η διαμόρφωσή της. (Μτφρ. Μ. Καραμάνου & Π. Λιαλιάτσης. Επιμ. Χ. Χαραλαμπίδης. Αθήνα: Παπαδήμα), Θεωρία και Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας, Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα, www.greek-language.gr</p>
	<p>"Άποψη, χρόνος και ιστορία". Πρακτικά της 27ης Ετήσιας Συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, 6-7 Μαΐου 2006, Μνήμη Α.-Φ. Χριστίδη. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών (2007), σσ. 286-299.</p>
	<p>"Υποτακτική, χρόνος και παρεμφατικότητα". Στο: Τομέας Γλωσσολογίας (επιμ.), Γλωσσικός Περίπλους: Μελέτες αφιερωμένες στη Δήμητρα Θεοφανοπούλου-Κοντού. Αθήνα: Καρδαμίτσα 2007, σσ. 212-223.</p>
	<p>Τομέας Γλωσσολογίας (επιμ.) Γλωσσικός περίπλους: Μελέτες αφιερωμένες στη Δήμητρα Θεοφανοπούλου-Κοντού. Αθήνα: Καρδαμίτσα, 2007.</p>
	<p>"Χρόνος, άποψη και τροπικότητα στο νομικό κείμενο". 8ο Διεθνές Συνέδριο Ελληνικής Γλωσσολογίας (ICGL), Ιωάννινα 2007</p>
	<p>Ο συμπληρωματικός δείκτης ότι και οι συνάψεις του ως μηχανισμοί αξιολόγησης. Πρακτικά του 8ου Διεθνούς Συνεδρίου Ελληνικής Γλωσσολογίας (Ιωάννινα, 30/8-2/9/2007). Δημοσίευση σε CD-ROM</p>
	<p>Η μεταφορά στην ορολογία της Γενετικής Γραμματικής. Γλωσσικός Περίπλους, 141-150.</p>
	<p>"Some thoughts concerning the responsibility of youth in contemporary society", National Youth Conference, Greek Orthodox Archdiocese of Australia, 25-28 January 2007, Brisbane, Queensland, Phronema, 22, 2007, 7-22.</p>
	<p>"Η γλωσσική πορεία του Παντελή Πρεβελάκη", Διαβάζω, τεύχ. 472 (Μάρτιος 2007), Αφιέρωμα στον Παντελή Πρεβελάκη, σσ. 126-129.</p>
	<p>"Παράγοντες διαμόρφωσης της γλωσσικής πολιτικής στην Ευρώπη", Γλωσσικός περίπλους. Μελέτες αφιερωμένες στη Δήμητρα Θεοφανοπούλου-Κοντού, Αθήνα 2007: Ινστιτούτο του Βιβλίου - Α. Καρδαμίτσα, σσ. 377-386.</p>
	<p>Γραμματικές (νεοελληνικές)", στο συλλογικό έργο: Λεξικό Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, Αθήνα 2007: Εκδόσεις Πατάκη, σσ. 435-438.</p>
	<p>"Λεξικά (νεοελληνικά)", στο συλλογικό έργο: Λεξικό Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, Αθήνα 2007: Εκδόσεις Πατάκη, σσ. 1241-1245.</p>
	<p>Προλογικό σημείωμα στο δίγλωσσο (Ελληνικά- Αγγλικά) έργο του Gareth Owens, Λαβύρινθος. Γραφές και γλώσσες της μινωικής και μυκηναϊκής Κρήτης, Ηράκλειο 2007: Κέντρο Κρητικής Λογοτεχνίας, σσ. XVIII-XIX.</p>
	<p>Γλωσσικός Περίπλους - Μελέτες αφιερωμένες στη Δήμητρα Θεοφανοπούλου-Κοντού. Επιμέλεια: Τομέας Γλωσσολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών. Αθήνα: Ινστιτούτο του Βιβλίου-Α. Καρδαμίτσα</p>
	<p>"Συμβολικές διαστάσεις στην πραγμάτωση της γενικής ξενόγλωσσων μονάδων". Γλωσσικός Περίπλους - Μελέτες αφιερωμένες στη Δήμητρα Θεοφανοπούλου-Κοντού. Επιμέλεια: Τομέας Γλωσσολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών. Αθήνα: Ινστιτούτο του Βιβλίου-Α. Καρδαμίτσα, 121-132.</p>
	<p>"Μύθοι για τη γλώσσα στην ελληνική εκδοχή τους: ιδιαιτερότητες, αντοχές, επανερμηνείες". Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού & Γενικής Παιδείας, Ίδρυτής: Σχολή Μωραΐτη, Επιστημονικό Συμπόσιο Μύθοι και ιδεολογήματα στη σύγχρονη Ελλάδα, 23 & 24 Νοεμβρίου 2005, 199-223.</p>
	<p>"Γλωσσικά στερεότυπα και κοινωνικές προκαταλήψεις". Σχολή Μωραΐτη, Επιστημονική Ημερίδα "Το σχολείο ως χώρος παραγωγής και συντήρησης στερεοτύπων", 2 [20] Μαΐου 2000, Αθήνα, Σχολή Μωραΐτη, 63-78.</p>

	"Οι λειτουργίες της ερώτησης σε δύο κειμενικά είδη". Στο: Τομέας Γλωσσολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών (επιμ.) Γλωσσικός περίπλους. Μελέτες αφιερωμένες στη Δήμητρα Θεοφανοπούλου-Κοντού. Αθήνα: Ινστιτούτο του βιβλίου-Α. Καρδαμίτσα.
	"Episimiotis: A Multilingual Tool for Hierarchical Annotation of Texts". Proceedings from The Corpus Linguistics Conference Series (ηλεκτρονική έκδοση στη διεύθυνση www.corpus.bham.ac.uk/conference/proceedings.shtml), Corpus Linguistics 2007.
	"Corpus Manager: A Tool for Multilingual Corpus Analysis". Proceedings from The Corpus Linguistics Conference Series (ηλεκτρονική έκδοση στη διεύθυνση www.corpus.bham.ac.uk/conference/proceedings.shtml), Corpus Linguistics 2007. Πανεπιστήμιο Birmingham.
	"Towards a frame semantics lexical resource for Greek". Στο: De Smedt, K., Hajic, J. and Kubler, S. (Eds.) Proceedings of the Sixth International Workshop on Treebanks and Linguistic Theories, Bergen, Norway.
	"Γλωσσική εκμάθηση μέσω υπολογιστή: Παρελθόν, παρόν και μέλλον". Γλωσσικός Περίπλους. Ινστιτούτο του Βιβλίου - Α. Καρδαμίτσα, σελ. 164-175.
	Κειμενική προσέγγιση της Αιτιακής σχέσης. Αθήνα 2007
	«Multifactor analysis of discourse turn in Greek». Proceedings of XVIIth International Congress of Phonetic Sciences (σε ηλεκτρονική μορφή) σ. 1341-1344.
	«Théorie et pratique de l'hymne romain chez Cicéron », στο L'hymne antique et son public (éd. Y. Lehmann), Recherches sur les Rhétoriques Religieuses 7, Brepols, 2007, σ. 417-437.
2008	"Ο ποιητής και τα νεότερα πρόσωπα" στο Εισαγωγή στην Ποίηση του Ν. Εγγονόπουλου. Επιλογή κριτικών κειμένων. Εισαγωγή - Επιμέλεια Φρ. Αμπατζοπούλου ("Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2008)
	"Το εργαστήριο του Ηφαιστου: ιλαδικές σκηνές και ιλαδικοί ήρωες στην ποίηση του Γ. Ρίτσου", στο Διεθνές Συνέδριο. Ο ποιητής και ο πολίτης Γ. Ρίτσος. Οι Εισηγήσεις. Επιμέλεια Αικ. Μακρυνικόλα και Στρ. Μπουρνάζος (Μουσείο Μπενάκη - Εκδόσεις "Κέδρος", Αθήνα 2008) 63-81
	"Τεθνάκην δ' αδόλωσ θέλω: Αποσπάματα ερωτικού (;) λόγου (Σαφώς 94 V)", Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου για τη Σαφώς "Η Σαφώς και ο Λευκάτας", Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, Αθήνα σ. 25-34
	Μετάφραση του βιβλίου του J.-P. Vernant "Περί ορίων" [Ανάμεσα στον μύθο και την πολιτική, Μερους Β'], Αθήνα, εκδ. Σμίλη
	"Σύντομη Εισαγωγή στο Κυπριακό Επίγραμμα", Το Επίγραμμα στην Αρχαία Κυπριακή Γραμματεία (Πρακτικά ΙΓ' Συμποσίου Αρχαίας Κυπριακής Γραμματείας, 14 και 15 Δεκεμβρίου 2007, Λευκωσία), Λευκωσία (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου, Τομέας Εκπαιδευτικής Τεκμηρίωσης)
	Αρχαία Κυπριακή Γραμματεία, τόμ. 1. Ποίηση Επική Λυρική Δραματική, Συνεργάτες: Ανδρέας Λουκής - Έφη Δημοσθένους-Χατζηαντωνίου, Γενική εποπτεία: Πάτροκλος Σταύρου, Λευκωσία (Ίδρυμα Αναστάσιος Γ. Λεβέντης), 2008
	"Ο μύθος του Αιτωλού Μελεάγρου: μια Κυπριακή παραλλαγή", Αιτωλικά 10 (2008) σσ. 15-22
	"Η γλώσσα του Αρχαίου Κυπριακού Επιγράμματος", Επιμέλεια -Εισαγωγή: Α. Βοσκόσ - Δ. Γούτσος - Α. Μόζερ, Αθήνα 2010), σσ. 17-35. Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου "Η Ελληνική γλώσσα στην Κύπρο από την αρχαιότητα ως σήμερα"
	"Η προσωπογραφία του αρχαίου Κυπριακού θεάτρου", Δέκατο Διεθνές Συμπόσιο Αρχαίου Ελληνικού Δράματος (Δρούσια - Πάφος, Κύπρος, 4-6 Σεπτεμβρίου 2008) / Tenth International Symposium on Ancient Greek Drama (4-6 September 2008), Κύπρος / Cyprus 2010, σσ. 39-54
	Επική σύμβαση και ελληνιστική τεχντροπία στα Αργοναυτικά του Απολλωνίου του Ροδίου, ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΝΗ ΜΟΥΣΑ. ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΚΑΙ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ, επιμ. Φ. Μανακίδου, Κ. Σπανουδάκης, πρόλογος Α. Ρεγκάκος, Αθήνα: Gutenberg 2008, 221-272.
	Φλερειό, Ναξιακά 28 (66), 12-14
	Eros and Rhetoric: From Gorgias to Plato, Lund and Eslov 2008.
	Τα τοπωνύμια και η σημασία τους, Φλέα 17, 5-17
	Οι προομηρικές ρίζες ενός δημοτικού τραγουδιού από την Κάρπαθο, στο: Πρακτικά του Γ' Διεθνούς Συνεδρίου Καρπαθιακής Λαογραφίας, σσ. 855-863
	Ο Όμηρος και το δημοτικό τραγούδι, στο: Το δημοτικό τραγούδι από την αρχαιότητα ως σήμερα [Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων, Σεμινάριο 35], σσ. 23-36, Επιμ. Γ. Χαριτίδου - Α. Στέφου
	Βιογραφία του Επισκόπου Κυνάων κ. Χρυσοστόμου, στο: ΑΓΑΘΟΕΡΓΙΑ, σσ. 25-35

	Το τοπωνύμιο Δαμαριώνας, στο ΑΓΑΘΟΕΡΓΗ, σσ. 311-312
	ΑΓΑΘΟΕΡΓΗ. Τιμητικός τόμος για τον Επίσκοπο Κυανέων Χρυσόστομο Μαυρογιαννόπουλο. (σσ. 796)
	Zwei oficiales in Noten, Bulletin of the American Society of Papyrologists 45 (2008), 117-141 (ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΝ F. Mitthof).
	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΣΕ ΠΑΠΥΡΟΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΟΡΩΜΑΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ (4ΟΣ ΑΙ. Π.Χ. - 7ΟΣ ΑΙ. Μ.Χ. αι), ΑΘΗΝΑ 2008 (ΣΕΛ. 308). ISBN 978-960-6775-26-0
	Petition an den byzantinischen Kaiser, ΣΤΟΝ ΤΙΜΗΤΙΚΟ ΤΟΜΟ ΓΙΑ ΤΟΝ Klaas A. Worp: F. A. J. Hoogendijk - B. P. Muhs (ΕΠΙΜ.), Sixty-Five Papyrological Texts Presented to Klaas A. Worp on the Occasion of his 65th Birthday, Papyrologica Lugduno-Batava 33, Leid
	Textkritisches zu spatgriechischen Briefen, Listen und Urkunden aus P.Naqlun II, Tyche 23 (2008), 233-236.
	"Ο Χώρος στον Χρόνο." Ανακοίνωση στο 2ο Διεθνές Συνέδριο της Εταιρείας για τη Μελέτη του Αρχαίου Δράματος 'Εκαταίος', με τίτλο 'Χώρος και Χρόνος στο Αρχαίο Δράμα'. Αλεξανδρούπολη, 15-18 Μαΐου 2008.
	"Directing the Making of a Poet in Two Parts: The Narrative Dynamics of Diptych Elegies in Ovid's Amores 1.11+12," in P. Saltzman-Mitchell and G. Liveley, eds., Love Elegy and Narratology: fragments of story (Columbus: The Ohio State University Pres
	"Eugenios Voulgaris' Translation of the Georgics: an Introduction to the First Modern Greek Translation of Vergil," Vergilius 54 (2008), 97-123.
	Review of Vasilis Fynticoglou, Βιργιλίου βουγονία (Athens: Stigma 2008), in Bryn Mawr Classical Review, 2009.01. 24.
	"Ars latet arte sua: rhetoric and poetry in Phyllis' letter to Demophoon (Ovid Heroides 2), PLLS 13 (2008): 187-210
	"Sed mihi quid prodest? (Ov. Her. 1.47): "γυναικεία" οπτική και ανδροκρατούμενος κόσμος στις Ηρωίδες του Οβιδίου", στο Β. Κοντογιάννη (επιμ.), Λόγος γυναικών. Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου, Κομοτηνή (26-28 Μαΐου 2006), Αθήνα 2008, σσ. 339-354
	Βιβλιοκρισία του Merriam, C.U., Love and Propaganda: Augustan Venus and the Latin Love Elegists. (Collection Latomus 300.) Pp. 121. Brussels: ?ditions Latomus, 2006, CR 58 (2008), 131-2
	"Polarity and Fusion in Seneca's Phaedra" 2ο Διεθνές Συνέδριο της Εταιρείας για τη Μελέτη του Αρχαίου Δράματος 'Εκαταίος', με τίτλο: "Χώρος και Χρόνος στο Αρχαίο Δράμα (Space and Time in ancient theatre)". Αλεξανδρούπολη, 15-18 Μαΐου 2008
	"Wild things in Seneca's Phaedra: Exploring the boundaries between human and monstrous" Διεθνές συνέδριο με τίτλο: "Where the Wild Things Are. Inhuman territories in classical antiquity", University of Reading, 4-5 Σεπτεμβρίου 2008
	Βιβλιοκρισία για το: «Ίβυκος μυθολόγος. Έρις και έρωσ της Ελένης Χ. Χατζημαρουδής, University Studio Press Εκδόσεις Επιστημονικών Βιβλίων και Περιοδικών, Θεσσαλονίκη 2005» στο ηλεκτρονικό περιοδικό Εν κύκλω τεύχος 1, 2009.
	Ακίχαρος. Η Διήγηση του Αχικάρ στην αρχαία Ελλάδα, τόμος Α': Γένεση και αφηγηματικό υλικό, Αθήνα 2008 (εκδόσεις Στιγμή), σελ. 334.
	Ακίχαρος. Η Διήγηση του Αχικάρ στην αρχαία Ελλάδα, τόμος Β': Από τον Δημόκριτο στους Περιπατητικούς, Αθήνα 2008 (εκδόσεις Στιγμή), σελ. 426.
	"Rara coronato plausere theatra Menandro? Menander's success in his lifetime", Quaderni Urbinati di Cultura Classica n.s. 88 (2008) 79-106.
	"Castelli in aria: Aristofane, il fantastico e la tradizione fiabesca nell'antichita' ". Universita' degli Studi di Milano, Dipartimento di Scienze dell'Antichita' & Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, Αύγουστος 2008.
	"La commedia greca del IV secolo a.C.: Panellenizzazione e evoluzioni della drammaturgia". Universita' degli Studi di Milano, Dipartimento di Scienze dell'Antichita' & Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, Αύγουστος 2008.
	Σχολιαστής σε ομιλία του καθηγητή Γ. Μ. Σηφάκη με θέμα: "Προφορικότητα και εγγραμματοσύνη: Συνέργεια ή αντιπαλότητα;". Ελληνική Ανθρωπιστική Εταιρία, Δεκέμβριος 2008.
	"Ο Γ. Δροσίνης ως δημοσιογράφος", Εγκυκλοπαιδεία του Ελληνικού Τύπου 1784-1974, Επμέλεια Λ. Δρούλια- Γ. Κουτσοπανάγου, τόμ. Α, I.N.E.-103, E.I.E. 2008, σσ. 532-533.
	"Das literarische Portrat Kaiser Manuels I. Komnenos in den Kaiserreden des 12. Jh.", Byzantinische Zeitschrift 101 (2008), 669-679
	(σε συνεργ. με Χρ. Μπασέα-Μπεζαντάκου) "Η κατανομή των καταλήξεων -ον/-ουσι(ν), -αν/-ασι(ν) στην Κυπριακή. Διαχρονική και συγχρονική θεώρηση", Νεοελληνική Διαλεκτολογία 5 (2008), 215-232

	Συμμετοχή στο 4ο Διεθνές Συνέδριο για το Αρχαίο Μυθιστόρημα (International Conference on the Ancient Novel, ICAN), Λισσαβόνα 21-26 Ιουλίου 2008 με τίτλο: "Dreams in Greek Literature of the Empire: Aesopic Dreams"
	Στο σχολείο με... χαρτί και καλαμάρι, Αθήνα 2008.
	Ιωάννης Λάσκαρης. Ένας κωνσταντινουπολίτης μουσικός στην Κρήτη, στον τόμο: I. Βάσσης et alii, (εκδ.), Παιδεία και πολιτισμός στην Κρήτη. Βυζάντιο-Βενετοκρατία. Μελέτες αφιερωμένες στον Θεοχάρη Δετοράκη, Ηράκλειο 2008, 91-98.
	Από τη δομή του βυζαντινού σχολείου. Ο δάσκαλος, τα βιβλία και η εκπαιδευτική διαδικασία, Βιβλιοαμφιάστης 3 (2008) 1-13.
	Education, στον τόμο: E. Jeffreys et alii (εκδ.), The Oxford Handbook of Byzantine Studies, Oxford 2008, 785-795.
	Problemi bizantinske solske ureditve, Keria 10 (2008) 83-94.
	Θέωση και σωτηρία. Απόπειρα ανάγνωσης του ύμνου αρ. 13 του Συμεών του Νέου Θεολόγου, στον τόμο: Τέσσερα κείμενα για την ποίηση του Συμεών του Νέου Θεολόγου, 61-87.
	Τέσσερα κείμενα για την ποίηση του Συμεών του Νέου Θεολόγου, Αθήνα 2008, xvi+161.
	<<ΛΕΞΙΚΟΓΡΑΦΙΚΑ ΑΡΓΟΣΑΡΩΝΙΚΟΥ. Α. ΑΙΓΙΝΑ ΚΑΙ ΑΙΓΙΝΗΤΑΙ>>. ΠΡΑΚΤΙΚΑ 1ου ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΑΡΓΟΣΑΡΩΝΙΚΟΥ. ΤΟΜΟΣ Γ'. ΑΘΗΝΑ 2008, σσ. 69 -72
	ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ. ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΥΡ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΠΟΡΟΥ ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΤΟΥ 1821 ΚΑΙ ΟΙ ΠΟΡΙΩΤΕΣ ΑΓΩΝΙΣΤΕΣ, ΠΟΡΟΣ 2008. σσ.200. ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ, 50 (2008), σσ. 478 - 480.
	ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ. ΣΠ. ΜΠΡΕΚΗ, ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ. ΑΘΗΝΑ 2004. Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ. ΕΡΕΥΝΑ -ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΖΩΗ ΕΞΑΡΧΟΥ.ΥΠΕΘΑ ΓΕΕΘΑ.ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ.ΑΘΗΝΑ 2008. σσ400. ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ, 50 (2008), σσ. 480 - 482.
	Μη ανταγωνιστικά χαρακτηριστικά της ηθικής του ομηρικού ανθρώπου, αδημοσ.
	ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΕΡΓΑΜΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΠΥΡΙΝΩΝ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΗΜΗΓΟΡΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΥΠΕΡ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΙΤΩΝ (16.), ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ HAUSMANN, ΕΕΦΣΠΑ ΔΗ' 2007-2008 (ΑΘΗΝΑ 2008), ΣΣ. 369-362
	Ο CHARLES P. SEGAL ΓΙΑ ΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ ΣΤΟΝ ΓΟΡΓΙΑ, ΜΤΦΡ. ΤΟΥ CH. P. SEGAL, GORGIAS AND THE PSYCHOLOGY OF THE LOGOS, HSCPH 66 (1962) 99-155. ΕΝΣΩΜΑΤΩΘΗΚΕ, ΕΝ ΤΕΛΕΙ, ΣΕ ΚΑΠΟΙΑ ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΑ ΜΟΥ, ΩΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ' (ΕΚΔ. ΠΑΠΑΖΗΣΗ, ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΡΗΤΟΡΙΚΗ (Α, Β ΒΙΒΛΙΑ), ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ. ΜΕ ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΔΥΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ, ΑΘΗΝΑ 2008)
	ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΡΗΤΟΡΙΚΗ (Α ΚΑΙ Β, ΒΙΒΛΙΑ). ΑΡΧΑΙΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΡΙΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ. ΜΕ ΔΥΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ: Ι, ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ, ΚΑΙ ΙΙ, ΠΡΑΓΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ, ΤΕΥΧΟΣ Β', ΑΘΗΝΑ 2008 (ΣΣ. 286+132)
	(ΥΠΟ ΕΚΔΟΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΣΑΡΙΠΟΛΕΙΟ ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑ): ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΣ, ΚΡΙΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΥΦΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΥΠΕΡ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΙΤΩΝ (16.), ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ USUS AUCTORIS ΚΑΙ ΤΟ ΔΗΜΟΣΘΕΝΕΙΟ CORPUS (ΑΘΗΝΑ 1998, ΩΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ)
	"Personal Names in Theocritus: A form of arte allusive" στο Tyche 23 (2008) 47-78
	Συμπόσιο του Κέντρου Σημειολογίας του Θεάτρου και του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών με θέμα "Από τη Σημείωση της Γραφής στην Εικόνα της Σκηνής" Στοά του Βιβλίου (30 - 31 Μαΐου 2008). Τίτλος Ανακοίνωσης: "Από τη Σημείωση της Γραφής στην Εικόνα της Σκηνής"
	Στο πλαίσιο των "Επιστημονικών Συναντήσεων", στο Σπυδαστήριο Κλασσικής Φιλολογίας (23 Οκτωβρίου 2008). Τίτλος Ομιλίας: "Ο θάνατος του Οδυσσέα: από το Αρχαιοελληνικό Έπος στο Νεοελληνικό Θέατρο".
	Εικόνες ως προίκα σε ναξιακά δικαιοπρακτικά έγγραφα του 17ου αι., στο: Αγαθοεργή. Τιμητικός τόμος για τον επίσκοπο Κυανέων Χρυσόστομο Μαυρογιαννόπουλο, διαπρεπή Νάξιο της Διασποράς, Αθήνα 2008, 449-459
	Α' Μια σπάνια αρχαία ελληνική λέξη που επιβιώνει σήμερα στην Κω. Β' Η διένεξη για το νερό της Ζίας στο Ασφενδιού της Κω και ένα μυκηναϊκό παράλληλο, Τα Κωικά 10 (2008), 27-33
	"Ο Θάνατος της Ορφανής" του Σολωμού υπό Καρπαθιακό γλωσσικό ιδίωμα, στο: Μ. Αλεξιάδης (Επιμ.) Κάρπαθος και Λαογραφία. Γ' Διεθνές Συνέδριο Καρπαθιακής

Λαογραφίας, Αθήνα 2008, 777-782
Δημοσιεύματα στην τοπική εφημερίδα "Το Βήμα της Κω" (περισσότερα από είκοσι). Αρκετά από αυτά είναι δημοσιευμένα και στις άλλες δύο επίσης τοπικές εφημερίδες "Παγκωακή" και "Σταθμό".
Συγγραφική συμμετοχή στα περιοδικά "Κωακά", "Δωδεκανησιακόν Αρχεῖον", "Τα Ψαρά", "Ναξιακά", "Αρχατός", "Νάξιοι", "Επετηρίς Εταιρείας Κυκλαδικών Μελετών", καθώς και στον τόμο με τίτλο "Φιλώτις" τ. Α'
Πολυπολιτισμικότητα στην αυλή του Καρλομάγνου; Ανακοίνωση που έγινε στο Η' Πανελλήνιο Συμπόσιο Λατινικών Σπουδών. Κομοτηνή 2008.
Βιβλιοκρισία: Α. Καραθανάση, Λατινική και Μεσαιωνική ή θρησκευτική ποίηση, Διαβάζω 227
Νεωτερική Ελληνική Λαογραφία, δεύτερη έκδοση συμπληρωμένη, Εκδόσεις Καρδαμίτσα, Αθήνα, σσ. 429.
'Ηθος και Λεβεντοσύνη στην Κάρπαθο της 5. Οκτωβρίου 1944, Αθήνα, σσ. 43.
Κάρπαθος και Λαογραφία. Πρακτικά Γ' Διεθνούς Συνεδρίου Καρπαθιακής Λαογραφίας (Κάρπαθος, Μάρτιος 2006), Πνευματικό Κέντρο Δήμου Καρπάθου κ.ά., Αθήνα, σσ. 1166.
Ο Δημήτριος Β. Οικονομίδης και η Λαογραφία, Ναξιακά 27, σσ. 19-22.
Επιστολές του Δημ. Σ. Λουκάτου σε αθηναϊκές εφημερίδες, Πρακτικά επιστημονικής ημερίδας του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Δημοσιεύματα του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών, Αθήνα, σσ. 33-40.
Το παραμύθι και η επικαιρότητα, Πρακτικά Γ' Συνεδρίου Αφήγησης Ολύμπου, επιμ. Τ. Τσιλιμένη, Εκδόσεις Εργαστηρίου Λόγου και Πολιτισμού Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Βόλος, σσ. 23-44
Folklorica Contemporanea: Δημήτριος Σ. Λουκάτος και Σύγχρονη (Νεωτερική) Λαογραφία, Πρακτικά Συνεδρίου 'Λαογραφία-Εθνογραφία στα Επτάνησα', Μνήμη Δημητρίου Σ. Λουκάτου (Κεφαλλονιά, Μάιος 2005), Εταιρεία Κεφαλληνιακών Ιστορικών Ερευνών, Αργοστόλι, σσ. 59-70.
[Βιβλιοπαρουσίαση-Βιβλιοκρισία], "Αριστείδης Ν. Δουλαβέρας, Η ανθρώπινη ομορφιά στο δημοτικό τραγούδι. Α. Η γυναικεία ομορφιά", Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2007, σσ. 299, Η Καθημερινή (8 Ιανουαρίου).
[Συνέντευξη στον Μηνά Ν. Παπαγεωργίου]: "Λαογραφία - Αστικοί θρύλοι - Αλαφροϊσκίωτοι", περ. Mystery, τεύχος 38, σ. 54-57.
Απεικονίσεις λαϊκών παραδοσιακών επαγγελμάτων σε καρτ-ποστάλ, Πρακτικά Συνεδρίου με θέμα: 'Η διδασκαλία και η έρευνα του υλικού πολιτισμού των νεότερων χρόνων στα Ελληνικά Πανεπιστήμια' (Αθήνα, 7-8 Μαΐου).
(πρώτο εξάμηνο 2009) "Παροιμακός και γνωμικός λόγος Ελλήνων πολιτικών. Δείγματα από τον Αθηναϊκό Τύπο". Επιστημονική Επετηρίδα Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών, 40, 2009 σ. 45-66.
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΜΩΡΑΙΤΙΔΟΥ Η ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ
"Τα είδη του πεζού λαϊκού λόγου στην εποχή μας: από την προφορική παράδοση στις σύγχρονες αναγνώσεις". Ημερίδα: Φιλαναγνωσία και Σχολείο, Πανεπιστήμιο Αθηνών, 10 Απριλίου 2006. Οργάνωση: Εργαστήριο Τέχνης και Λόγου, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, εκδ. Πατάκη, Αθήνα 2008, σ. 55-64.
Marianthi Kaplanoglou, "Combination and ecotypification in the corpus of the Greek Nouvelle", 4th European Congress about classifying folktales, Athens 8-9 May 2008.
"Folktales and the local communities of their transmission in Greece", 'FOLKTALES REVISITED' The Folklore Society's 2008 Conference Friday 4th April to Saturday 5th April The Warburg Institute, London.
"Βυζάντιο και Σταυροφορίες: Η διαχείριση της σταυροφορικής κίνησης από το Βυζάντιο: Ένα γενικό πλαίσιο", στο: Η Τέταρτη Σταυροφορία και ο Ελληνικός Κόσμος, εκδ. Ν. Γ. Μοσχονάς, ΙΒΕ / ΕΙΕ, Αθήνα 2008, σ. 99-113.
Εκδότης του διεθνούς επιστημονικού περιοδικού που εκδίδεται σε ηλεκτρονική (ανοικτή πρόσβαση) και σε έντυπη μορφή "Βυζαντινά Σύμμεικτα" / "Byzantina Symmeikta". Τόμος 18 (2008).
«Προφορικότητα και πολιτικός λόγος». Στον συλλογικό τόμο προς τιμήν Γ. Μπαμπινιώτη, γλώσσης χάριν, Αθήνα 2008, ελληνικά γράμματα.
"Ινστιτούτο Βυζαντινών Ερευνών", στο: Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών 1958-2008. Ίδρυση - πορεία - προοπτικές, επιμ. Τρ. Ε. Σκλαβενίτης, Αθήνα 2008, σ. 96-123.

Δεκαπέντε χρόνια βυζαντινολογικής βιβλιογραφίας στην Ελλάδα (1991-2005) (σε συνεργασία με την Τ. Μανιάτη-Κοκκίνη και τον Γ. Μέριανο), Ελληνική Επιτροπή Βυζαντινών Σπουδών - Διεθνής Επιτροπή Βυζαντινών Σπουδών, Αθήνα 2008. (http://www.byzantinestudies.gr/uploads/files/Bibliography.pdf).
Υπό την ιδιότητα του Διευθυντή του Ινστιτούτου Βυζαντινών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος ερευνών, εκδότης 7 επιστημονικών μελετών στη σειρά του Ινστιτούτου "Μονογραφίες", 1 στη σειρά "Ερευνητική Βιβλιοθήκη" και 2 τόμων Πεπραγμένων Διεθνών Επιστημονικών Συνεδρίων.
Ο Νίκος Γκάτσος και η ελληνική λαϊκή παράδοση. Ερμηνευτική μελέτη. Εκδοτική φροντίδα Graforess, Αθήνα 2008
Πίνακας συμφραζομένων ελληνικών δημοτικών τραγουδιών (βιβλίο σε ψηφιακή μορφή), Εργαστήριο Πληροφορικής του Τμήματος Φιλολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών
Έντυπη λαϊκή ποίηση. Εφημερίδα: Ναξιακό Μέλλον, (βιβλίο σε ψηφιακή μορφή), Εργαστήριο Πληροφορικής του Τμήματος Φιλολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών.
Γεώργιος Ι. Μιχαλακόπουλος, Σταυροδρόμι Αρκαδίας: Γενεαλογικά, Εκδόσεις "άλφα πι", Χίος 2008
Βιβλιοπαρουσίαση: Στέφανος Εμμ. Ψαρράς, Ανθολογία Ναξίων ποιητών, Εκδοτική φροντίδα, Graforess, Αθήνα
Τα σπηουργήματα του Νάξιου λαϊκού ποιητή Κοτζαλά, στο: Αγαθοεργίη, τιμητικός τόμος για τον επίσκοπο Κυανέον Χρυσόστομο Μαυρογιαννόπουλο, Αθήνα, Έκδοση Συλλόγου Δαμαριωτών Νάξου, σσ.335-363
Τεχνοτροπικά στοιχεία στην έντυπη λαϊκή ποίηση της Καρπάθου, Γ' Διεθνές Συνέδριο Καρπαθιακής Λαογραφίας, Κάρπαθος 21-26 Μαρτίου 2006, Πρακτικά Συνεδρίου, Αθήνα, σσ.586-596
Μια πρώτη προσπάθεια δημιουργίας και ποθησαύρισης σε υπολογιστή πίνακα συμφραζομένων ελληνικών δημοτικών τραγουδιών, Ανακοίνωση στη επιστημονική ημερίδα "Φιλολογία και Νέες Τεχνολογίες" που οργάνωσε το Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών (14 Μαΐου 2008)
Σύγχρονοι λαϊκοί ποιητές στο Φιλώτι Νάξου, Πρακτικά Δ' Πανελληνίου Συνεδρίου με θέμα: Η Νάξος δια μέσου των αιώνων, Νάξος-Κωμιακή, Σεπτέμβριος 2008 (υπό έκδοση)
Ο Σεφέρης για νέους αναγνώστες, Φιλολογική επιμέλεια: Ευριπίδης Γαραντούδης - Τάκης Καγιαλής, Αθήνα, Εκδόσεις Ίκαρος [Φεβρουάριος] 2008, σσ. 393. Δεύτερη έκδοση: Μάιος 2008.
Η ελληνική ποίηση του 20ού αιώνα. Μια συγχρονική ανθολογία, Επιμέλεια-ανθολόγηση Ευριπίδης Γαραντούδης, Αθήνα, Μεταίχμιο [Μάρτιος] 2008, σσ. xxxiv + 809.
Διονύσιος Σολωμός, Ο Πόρφυρας (εκδοτικές δοκιμές), Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (CD-ROM) [Μάρτιος 2008]. Εναλλακτικό διδακτικό υλικό για τη Θ.Ε.: "Γράμματα II. Νεοελληνική Φιλολογία, 19ος και 20ός αιώνας". Υπερκείμενο.
"Σύγχρονες ανθολογίες ποίησης", στην ιστοσελίδα http://www.greek-language.gr/greekLang/literature/studies/essays/03.html (Φεβρουάριος 2008).
"Ο ζωντανός λόγος των ποιητών. Αγάθη Γεωργιάδου, Ιδανικές φωνές και αγαπημένες... Σημειώσεις στο περιθώριο των ποιημάτων που διαβάζουν οι ίδιοι οι ποιητές, Μεταίχμιο, Αθήνα 2006 [3 βιβλία και 3 cd με τίτλο Ιδανικές φωνές και αγαπημένες... Οι ποιητές διαβάζουν τα ποιήματά τους]" [βιβλιοκρισία], Ποιητική, Άνοιξη-Καλοκαίρι 2008, τχ. 1, σ. 298-300.
"Η ψευδοαναβίωση των αρχαίων μέτρων και η μετααναβίωσή τους στην ελληνική ποίηση του 20ού αιώνα", Πόρφυρας, τχ. 128, Ιούλιος-Σεπτέμβριος 2008, σ. 211-233.
"Ο Χειμωνάς σε αναμέτρηση με τον σαιξπηρικό Άμλετ. Αικατερίνη Δούκα-Καμπιτογλου, Ο Άμλετ του Γιώργου Χειμωνά. Αναβιώνοντας τη δύσθυμη αναγέννηση, Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη 2008, σ. 96" [βιβλιοκρισία], Νέα Εστία, τχ. 1813, Ιούλιος-Αύγουστος 2008, σ. 183-188.
"Μορφολογικές παρατηρήσεις για τα πρώτα ποιητικά βιβλία του Ρίτσου", Διεθνές Συνέδριο. Ο ποιητής και ο πολίτης Γιάννης Ρίτσος. Οι εισηγήσεις, Επιμέλεια Αικατερίνη Μακρυνικόλα - Στράτης Μπουρνάζος, Αθήνα, Μουσείο Μπενάκη - Εκδόσεις Κέδρος 2008, σ. 337-363.
"Ελληνικός υπερρεαλισμός: Μια διαδρομή επτά δεκαετιών", Το Δέντρο, τχ. 165-166, [Αφιέρωμα:] Νεοελληνικός σουρεαλισμός: Αντίκτυποι και υποθήκες, Φθινόπωρο 2008, σ. 41-45.
"Zorba the Greek του Μιχάλη Κακογιάννη και Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά του Νίκου Καζαντζάκη: μια σύγκριση υπό τη σκιά της πρόσληψης του καζαντζακικού έργου", Σύγκριση, τχ. 19, Δεκέμβριος 2008, σ. 50-84.

	"Πρόλογος στην πρώτη έκδοση (2000)", "Κεφάλαιο 1. Η Επτανησιακή ποίηση του 19ου αιώνα. Γενικά χαρακτηριστικά", "Κεφάλαιο 2. Η ποίηση του Διονυσίου Σολωμού", "Κεφάλαιο 3. Η ποίηση του Ανδρέα Κάλβου", "Κεφάλαιο 4. Η πρώτη αθηναϊκή σχολή. Ρομαντική ποίηση και πεζογραφία (1830-1880)", "Κεφάλαιο 10. Η ποίηση του Κ.Γ. Καρυωτάκη", Νεότερη ελληνική λογοτεχνία (19ος και 20ός αιώνας). Εγχειρίδιο μελέτης, Γράμματα Π. Νεοελληνική Φιλολογία (19ος και 20ός αιώνας), Β' έκδοση, Πάτρα, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο 2008, σ. 31-38, 53-83, 85-110, 111-125, 127-157, 319-336.
	"Νόσος και ερμηνεία: διαβάζοντας τις ασθένειες στα έργα του Σαχλίκη και του Λιμενίτη", στο: Παιδεία και Πολιτισμός στην Κρήτη (Βυζάντιο -Βενετοκρατία). Μελέτες αφιερωμένες στον Θεοχάρη Δετοράκη, επιμ. Ι. Βάσσης - Στ. Κακλαμάνης - Μ. Λουκάκη. Ηράκλειο (Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης) 2008, 71-89.
	"Τα βέλη του έρωτα και τα μάτια της Αρετής: το decorum του βλέμματος στον Ερωτόκριτο". Διεθνές επιστημονικό συνέδριο Ο κόσμος του Ερωτόκριτου- ο Ερωτόκριτος στον κόσμο, Σητεία, 31/7-2/8 2009.
	Ο Νατουραλισμός στην Ελλάδα, Μεταίχμιο 2008, 43-64.
	Ο Νατουραλισμός στην Ελλάδα, Μεταίχμιο 2008.
	Συμμετοχή με ανακοίνωση στο Δ' Διεθνές Συνέδριο Συγκριτικής Φιλολογίας με θέμα: "Γραφές της μνήμης" (Αθήνα 2008). Συνδιοργάνωση: Ελληνική Εταιρεία Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας - Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας του Τμήματος Φιλολογίας του ΕΚΠΑ (Μέλος Επιστημονικής Επιτροπής).
	Γραφές της μνήμης. Σύγκριση - Αναπαράσταση - Θεωρία (υπό έκδοση), εκδ. Gutenberg.
	Σειρά 44 λημμάτων (για 27 εφημερίδες, 7 περιοδικά και 10 δημοσιογράφους, κυρίως του 19ου αιώνα) για την Εγκυκλοπαίδεια του Ελληνικού Τύπου, 1784-1974. Επιμέλεια Λουκία Δρούλια-Γιούλα Κουτσοπανάγου. Αθήνα ΙΝΕ / ΕΙΕ, 2008.
	«The sea in the Greek folk songs» Στα Πρακτικά του XXVIIIe Colloque International de Halma, 2e Colloque Interuniversitaire des Universitaires des Universités Capodistriennes d' Athènes et Charles-de-Gaulle – Lille 3, με θέμα: «Croyances populaires. Rites et représentations en Méditerranée orientale».
	«Η εύθραυστη ισορροπία. Μαρίας Λαμπαδαριδου-Πόθου, "Ο άγγελος της στάχτης"» Θέματα Λογοτεχνίας, τεύχ. 39, Σεπτέμβριος-Δεκέμβριος 2008, σ. 108-39.
	Μετριοκρατικές στρατηγικές της δεοντικότητας σε κείμενα ακαδημαϊκού και δημοσιογραφικού λόγου: η περίπτωση του "πρέπει". Γλώσσας Χάριν. Τόμος αφιερωμένος από τον τομέα Γλωσσολογίας στον καθηγητή Γεώργιο Μπαμπινιώτη. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 362-373.
	"Διατύπωση προσκλήσεων: ηλικιακές διαφορές". Στο Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα 28: Γλώσσα και Κοινωνία, Πρακτικά της 28ης συνάντησης εργασίας Τομέα Γλωσσολογίας Τμήματος Φιλολογίας Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, 21-22 Απριλίου 2007, 267-278.
	"Η κατανόηση προφορικού λόγου στα επίπεδα 2 και 3 (Βασικό και Επάρκειας): η περίπτωση της Νέας Ελληνικής ως ξένης γλώσσας". Πρακτικά του 2ου Διεθνούς Συνεδρίου για τη Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας, Αθήνα 27-28 Σεπτεμβρίου 2002. Αθήνα: ΕΚΠΑ, 173-186.
	"Συνυποδηλώσεις της γνωστικής προσέγγισης για την κατάκτηση και τη διδασκαλία της πραγματολογίας στη δεύτερη γλώσσα". Στο Μόζερ, Α., Α. Μπακάκου-Ορφανού, Χ. Χαραλαμπίδης και Δ. Χειλά-Μαρκοπούλου (εκδ.), Γλώσσας Χάριν (Τόμος αφιερωμένος στον Γεώργιο Μπαμπινιώτη). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 615-626.
	"Η ανάγκη καταγραφής της ικαριακής διαλέκτου". Στην εξαμηνιαία έκδοση της Εταιρείας Ικαριακών Μελετών, φύλλο 4, έτος 30, Ιανουάριος-Ιούνιος 2008, σελ.18.
	Παντελίδης, Ν. 2008. "Η ενοποίηση του παρωχημένου: Ιστορική προσέγγιση με βάση τη μαρτυρία των νεοελληνικών διαλέκτων". Στο: Α.Μόζερ κ.ά. (εκδ.), Γλώσσας Χάριν (τόμος αφιερωμένος από τον Τομέα Γλωσσολογίας στον καθηγητή Γ.Μπαμπινιώτη). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. 289-302.
	Κριτική παρουσίαση βιβλίου: F. R. Adrados. 2003. Ιστορία της ελληνικής γλώσσας (από τις απαρχές ως τις μέρες μας), Αθήνα: Παπαδήμας. Στην Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα (www.greek-language.gr/greelLang/studies/history_books/01_adrados/index.html) Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, 2008.
	Επικοινωνία και γλώσσα: Η πραγματολογική οπτική. Στο Πόταγας, Κ. & Ευδοκίμης, Ι. (επιμ.) Συζητήσεις για τον Λόγο στο Αιγινήτειο. Αθήνα: Συνάψεις, 55-67.
	Για μια συμπτωματολογία του συγγραφέα Μιχαήλ Μητσάκη. Στο Πόταγας, Κ. & Ευδοκίμης, Ι. (επιμ.) Συζητήσεις για τον Λόγο στο Αιγινήτειο. Αθήνα: Συνάψεις, 331-345.

	Σύγχρονες τάσεις και κατευθύνσεις της ανάλυσης λόγου. Στο Μόζερ, Α., Μπακάκου-Ορφανού, Α., Χαραλαμπάκης, Χ. & Χειλά-Μαρκοπούλου, Δ. (επιμ.). Γλώσσας χάριν. Τόμος αφιερωμένος από τον Τομέα Γλωσσολογίας στον Καθηγητή Γεώργιο Μπαμπινιώτη. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 349-361.
	History of English and English Studies in Cyprus. Στο Haas, R. & Engler, B. (eds.) European English Studies: Contributions towards the History of a Discipline. Leicester: The English Association, 151-160.
	"The changing relationship of tense and aspect in Greek". Sprachtypologie und Universalienforschung / Typology and Universals (STUF) 61 (2008): 5-18.
	"Sentiment analysis exploring metaphorical and idiomatic senses: a word disambiguation approach". Vassiliki Rentoumi, Vangelis Karkaletsis, George A. Vouros & Amalia Moser. Proceedings of CAFFEI Workshop, ECCAI 2008.
	"Η στεγανότητα των κατηγοριών και η γλωσσική μεταβολή: η δήλωση του χρόνου στην ιστορία της Ελληνικής". Στο: Μαρία Θεωδοροπούλου (επιμ.) Θέρμη και φως - Licht und Wärme: αφιερωματικός τόμος στη μνήμη του Α.-Φ. Χριστίδη, Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, 2008, σσ. 315-328.
	"Τερματικότητα, τελικότητα και συνοπτικότητα". Στο: Αμαλία Μόζερ, Αικατερίνη Μπακάκου-Ορφανού, Χριστόφορος Χαραλαμπάκης & Δέσποινα Χειλά-Μαρκοπούλου (επιμ.), γλώσσας χάριν: Τόμος αφιερωμένος από τον Τομέα Γλωσσολογίας στον καθηγητή Γεώργιο Μπαμπινιώτη. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα 2008, σσ. 71-82.
	Αμαλία Μόζερ, Αικατερίνη Μπακάκου-Ορφανού, Χριστόφορος Χαραλαμπάκης & Δέσποινα Χειλά-Μαρκοπούλου (επιμ.): γλώσσας χάριν: Τόμος αφιερωμένος από τον Τομέα Γλωσσολογίας στον καθηγητή Γεώργιο Μπαμπινιώτη. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2008.
	Μετριστικές στρατηγικές της δεοντικότητας σε κείμενα ακαδημαϊκού και δημοσιογραφικού λόγου: η περίπτωση του "πρέπει". Γλώσσας Χάριν. Τόμος αφιερωμένος από τον τομέα Γλωσσολογίας στον καθηγητή Γεώργιο Μπαμπινιώτη. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 362-373.
	"Ετυμολογικά και ορθογραφικά των ελληνικών ιδιωμάτων της Νότιας Ιταλίας", Ιταλοελληνικά, Rivista di cultura greco-moderna, 9-10, Lingua e Scrittura degli Ellenofoni del Sud Italia, Napoli 2008, σσ. 265-274.
	"Κυπρίων και Κρητών 'γλώσσες'", Πρακτικά Πέμπτου Διεθνούς Συνεδρίου Νεοελληνικής Διαλεκτολογίας", Αθήνα, 18-20 Μαΐου 2006, Νεοελληνική Διαλεκτολογία, 5, 2008, 609-617.
	"Μανώλης Μιλτ. Παπαδάκης. Η προσφορά του στην επιστήμη και την έρευνα", Πειραϊκή Φιλολογική τριήρης, αριθμ. φ. 2, Φεβρουάριος 2008, σ. 3.
	"Γλωσσικά και λαογραφικά Καρπάθου-Ανατολικής Κρήτης", Κάρπαθος και λαογραφία, Πρακτικά του Γ' Διεθνούς Συνεδρίου Καρπαθιακής Λαογραφίας, επιστ. Επιμέλεια Μηνάς Αλ. Αλεξιάδης, Αθήνα 2008, σσ. 1017-1025.
	"Nikos Kazantzakis: Sein Kampf um die Sprache", Γλώσσας χάριν, Τόμος αφιερωμένος από τον Τομέα Γλωσσολογίας στον καθηγητή Γ. Μπαμπινιώτη, Επιστημονική επιμέλεια: Α. Μόζερ, Αικ. Μπακάκου-Ορφανού, Χρ. Χαραλαμπάκης, Δ. Χειλά-Μαρκοπούλου, Αθήνα 2008: Ελληνικά Γράμματα, σσ. 224-232.
	Γλώσσας χάριν, Τόμος αφιερωμένος από τον Τομέα Γλωσσολογίας στον καθηγητή Γεώργιο Μπαμπινιώτη. Επιστημονική επιμέλεια: Α. Μόζερ, Αικ. Μπακάκου-Ορφανού, Χρ. Χαραλαμπάκης, Δ. Χειλά-Μαρκοπούλου, Αθήνα 2008: Ελληνικά Γράμματα, σσ. 704.
	Πρόλογος στο βιβλίο του Κ. Ν. Κωνσταντίνου, Γλωσσικοί δείκτες στη διάλεκτο των μαθητών της Κύπρου, Διδ. Διατριβή, Λευκωσία 2008, σσ. 21-25.
	Προλογικό σημείωμα στην ποιητική σύνθεση του Κώστα Μανουρά (Προσφύρη) Δευτέρης και Ειρήνη, Ηράκλειο 2008: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, σσ. κα' - κγ'.
	Πρόλογος στο βιβλίο του Εμμανουήλ Ιωάν. Φαρσάρη, Ανατολή Ιεράπετρας, Ιεράπετρα 2008: Έκδοση Πολιτιστικού & Φυσιολατρικού Συλλόγου Ανατολής Ιεράπετρας, σ. 9.
	Προλογικό σημείωμα στην ποιητική συλλογή του Κωστή Αχάτη, Κυματισμοί, Αθήνα 2008: Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, σσ. 7-9.
	"Ορθογραφικές μεταρρυθμίσεις: στάσεις και αντιστάσεις". Στο Μαρία Θεωδοροπούλου (επιστ. επιμ.) Θέρμη και φως. Αφιερωματικός τόμος στη μνήμη του Α.-Φ. Χριστίδη. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, 365-383.
	"Επανάληψη και φυσική συνομιλία: ο ρόλος των επαναληπτικών σχημάτων στην οικονομία του διαλόγου". Γλώσσας χάριν, Τόμος αφιερωμένος από τον Τομέα Γλωσσολογίας στον καθηγητή Γεώργιο Μπαμπινιώτη, επιστ. επιμ. Αμαλία Μόζερ, Αικατερίνη Μπακάκου-Ορφανού, Χριστόφορος Χαραλαμπάκης, Δέσποινα Χειλά-Μαρκοπούλου. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 374-388.

	"Χρόνος, άποψη και τροπικότητα στο νομικό κείμενο". Στο: ICGL. Πρακτικά του 8ου Διεθνούς Συνεδρίου Ελληνικής Γλωσσολογίας, 30 Αυγούστου-2 Σεπτεμβρίου 2007, σσ. 1013-1026 (cd-rom).
	"Η εξειδίκευση στο κείμενο ". Στο: Α. Μόζερ, Α. Μπακάκου-Ορφανού, Χ. Χαραλαμπίκης, Δ. Χειλά-Μαρκοπούλου: Γλώσσας χάριν. Τόμος αφιερωμένος από τον Τομέα Γλωσσολογίας στον καθηγητή Γεώργιο Μπαμπινιώτη. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, σσ. 430-442.
	"Επεξεργασία Φυσικής Γλώσσας: Μοντέλα γλωσσικής ικανότητας ή γλωσσικής πλήρωσης;". Στο: Μόζερ, Α., Μπακάκου-Ορφανού, Α., Χαραλαμπίκης, Χ. & Δ. Χειλά-Μαρκοπούλου (επιμ.). Γλώσσας χάριν. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, σελ. 489-500.
2009	Sequentiae, Συμβολή στη Μεσαιωνική Λατινική Φιλολογία, Δηρός, Αθήνα 2009
	'Νεωτερική Ελληνική Λαογραφία", Λαογραφία, 41 (2009), σ. 2-32.
	'Εκκλησιαστικοί πλειστηριασμοί στην Κάρπαθο", Δωδεκάνησος, 1:1 (Ιανουάριος-Ιούνιος 2009), σ. 159-174.
	Βιβλιοκρισία: "Folklore Folklore, 114 : 1 (2003) - Folklore, 114 : 2 (2003), Folklore, 114 : 3 (2003), - Folklore, 115 : 1 (2004), - Folklore, 115 : 2 (2004), - Folklore, 115 : 3 (2004)". Λαογραφία, 41 (2009), σ. 899-905.
	Bortolussi, Bernard. <i>Λατινική Γραμματική</i> . 2 έκδ., Bescherelle. Αθήνα: Typis, 2009.
	[Βιβλιοκρισία, σε συνεργασία με τη Βασιλική Χρυσανθοπούλου]: "Μανόλης Μακρής, Τα παραδοσιακά τραγούδια της Ολύμπου Καρπάθου, Κέντρο Καρπαθικών Ερευνών, Σειρά Αυτοτελών Εκδόσεων, αριθμ. 2, Τυπωθήτω - Γιώργος Δαρδανός, Αθήνα 2007, 80, σελ. 1198". Λαογραφία, 41 (2009), σ. 906-917.
	«Αντιφώνηση: Προς την Αυτού Θειοτάτη Μακαριότητα τον Πάπα και Πατριάρχη Αλεξανδρείας και Πάσης Αφρικής κ. Θεόδωρο Β' ». Ίστια, 7 (Νοέμβριος 2009), σ. 27.
	«Ο λαϊκός πολιτισμός της Ολύμπου Καρπάθου. Με αφορμή μιá Έκθεση Κεντητικής». Εφ. Η Φωνή της Ολύμπου, αρ, φ. 335 (Οκτώβριος – Νοέμβριος – Δεκέμβριος 2009), σ. 12-13.
	«Αντί Νεκρολογίας: Μητροπολίτης Γάνου και Χώρας Νεκτάριος 1932-2009. Ο από Καρπάθου και Κάσου: 1980-1983 και Λέρου – Καλύμνου και Αστυπалаίας: 1983-2005». Δωδεκάνησος, 1:2 (Ιούλιος – Δεκέμβριος 2009), σ. 149-158.
	[Νεκρολογία]: "Alan Dundes (1934-2005)". Λαογραφία, 41 (2009), σ. 835-841.
	«Ο Ι. Μ. Χατζηφώτης και η προσφορά του στον λαϊκό πολιτισμό της Δωδεκανήσου»· στον τόμο: Αλεξανδρινός Αμητός: Αφιέρωμα στη μνήμη του Ι. Μ. Χατζηφώτη, τόμ. Β', Επιστημονική επιμέλεια Μ. Γ. Βαρβούνης – Παν. Τζουμέρκας, Έκδοση Πατριαρχικής Βιβλιοθήκης του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας, Αλεξάνδρεια 2009, σ. 11-17.
	[Συνέντευξη-Έρευνα]: «Πολιτική της παροιμίας...». Εφ. Ελευθεροτυπία, 18 Ιουλίου 2009, σ. 34 (Γιώργος Κιούσης)
	[Συνέντευξη]. Ίστια, τεύχος 4 (2009), σ. 28-31.
	[Βιβλιοπαρουσίαση]: «Wolfgang Mieder, Proverbs are the Best Policy. Folk Wisdom and American Politics, Utah State University Press, Logan, Utah 2005, σσ. 323». Εφ. Η Καθημερινή, 20 Οκτωβρίου 2009, σ. 14.
	«Βιβλιογραφικό Συμπλήρωμα» στο: Λίνος Πολίτης, Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, 17η ανατύπωση με Βιβλιογραφικό Συμπλήρωμα, Αθήνα, ΜΙΕΤ, 2009, σ. 447-478.
	«... ασελή και άσεμνα πράγματα, ως ο λεγόμενος Καραγκιόζης...". Πρώτες μαρτυρίες θεάτρου σκιών στον ελληνικό χώρο», Φαρφουλάς, τχ. 11 (Σεπτέμβριος 2009) 8-9.
	«Εκκλησιαστικοί πλειστηριασμοί στην Κάρπαθο». Δωδεκάνησος, 1:1 (Ιανουάριος – Ιούνιος 2009), σ. 159-174 (βλ. και λ. 19).
	«Πρόλογος»· στο βιβλίο της Φωτεινώς Ευστ. Οθείτη, Στιγμές της ζωής μου στις Μενετές Καρπάθου. Έμμετρη απόδοση και ένα πεζό αφήγημα, Αθήνα 2009, σ. 9-12.
	Παλίμνηστο Καβάλας. Ανθολόγιο μεταπολεμικών λογοτεχνικών κειμένων, Εισαγωγή – Επιμέλεια – Ανθολόγηση Ευριπίδης Γαραντούδης – Μαίρη Μικέ, Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτη – Δημοτική Βιβλιοθήκη Καβάλας [Μάρτιος] 2009, σσ. 301.
	«Οδυσσέας Ελύτης», 100 μεγάλοι Έλληνες. Οι κορυφαίοι όλων των εποχών, Τόμος Α', Αθήνα, Σκάι/βιβλίο [Μάιος] 2009, σ. 155-160.
	«Κωνσταντίνος Π. Καβάφης», 100 μεγάλοι Έλληνες. Οι κορυφαίοι όλων των εποχών, Τόμος Β', Αθήνα, Σκάι/βιβλίο 2009, σ. 17-22.
	«Κωστής Παλαμάς», 100 μεγάλοι Έλληνες. Οι κορυφαίοι όλων των εποχών, Τόμος Β', Αθήνα, Σκάι/βιβλίο 2009, σ. 241-245.
	«Σύγχρονη πεζογραφία vs σύγχρονη ποίηση: Λογοτεχνικός λαϊκισμός vs λογοτεχνικός αριστοκρατισμός;», Η Λέξη, τχ. 200, Απρίλιος-Ιούνιος 2009, σ. 198-204.

	«Η ποιητική γενιά του 1970 και η ελληνική αρχαιότητα», Ελληνική αρχαιότητα και νεοελληνική λογοτεχνία. Πρακτικά, Επιμέλεια Θεοδόσης Πυλαρινός, Κέρκυρα, Ιόνιο Πανεπιστήμιο – Τμήμα Ιστορίας 2009, σ. 25-40.
	«Εσύ ξεκίνησες αποφασισμένος από την αρχή να γίνεις μεγάλος». Αντιδικίες των μεταπολεμικών και μεταπολιτευτικών ποιητών με τους μείζονες ποιητές της γενιάς του '30», Επιστημονικό συμπόσιο. «Χαμηλές φωνές στη λογοτεχνία» (1 & 2 Δεκεμβρίου 2006), Αθήνα, Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας (Ιδρυτής: Σχολή Μωραΐτη) 2009, σ. 47-72.
	«Ένα “διεξοδικό χρονικό” της νεότερης λογοτεχνίας μας», Για τον Αλέξανδρο Αργυρίου, Αθήνα, Βιβλιοθήκη του Μουσείου Μπενάκη, Τιμής Ένεκεν – 2, 2009, σ. 33-43.
	«Ο σολωμισμός των Επτανήσιων “σολωμικών ποιητών” (Πρόδρομη ανακοίνωση)», Η' Διεθνές Πανιώνιο Συνέδριο, Κύθηρα, 21-25 Μαΐου 2006, Πρακτικά, Τόμος ΙVΑ, Επτανησιακός Πολιτισμός (Μέρος Α'), Αθήνα, Εταιρεία Κυθηραϊκών Μελετών 2009, σ. 102-112.
	«Μορφολογικές παρατηρήσεις για τα πρώτα ποιητικά βιβλία του Ρίτσου», Εισαγωγή στην ποίηση του Ρίτσου. Επιλογή κριτικών κειμένων, Επιμέλεια Δημήτρης Κόκορης, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης 2009, σ. 345-376.
	[Βιβλιοκρισία] «Από τα σοφά παιδιά στα golden boys. Χρήστος Α. Χωμενίδης, Το σοφό παιδί, Αθήνα, Εκδόσεις Πατάκη 2008», Τα Νέα, 17 Ιανουαρίου 2009, Βιβλιοδρόμιο, σ. 6-7.
	[Βιβλιοκρισία] «“Λάθη εκάμαμε· ατιμίες όμως όχι”. Γ. Κ. Κατσιμπάλης & Γιώργος Σεφέρης, «Αγαπητέ μου Γιώργο». Αλληλογραφία (1924-1970), Πρώτος τόμος (1924-1940) και Δεύτερος τόμος (1946-1970), Επιμέλεια επιστολών – Σχόλια Δημήτρης Δασκαλόπουλος, Αθήνα, Ίκαρος 2008», Τα Νέα, 14 Φεβρουαρίου 2009, Βιβλιοδρόμιο, σ. 4-5.
	[Βιβλιοκρισία] «Ναυάγια μέσα στο σκοτάδι. Δημήτρης Νόλλας, Ναυαγίων πλάσματα, Αθήνα, Εκδόσεις Κέδρος 2009», Τα Νέα, 14 Μαρτίου 2009, Βιβλιοδρόμιο, σ. 4.
	«Η λογοτεχνία στη μέγγενη του ΑΣΕΠ», Τα Νέα, 1 Απριλίου 2009.
	[Βιβλιοκρισία] «Ο θάνατος έχει πολλές όψεις. Μαρία Κουγιουμτζή, Άγριο βελούδο, Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτη 2008», Τα Νέα, 25 Απριλίου 2009, Βιβλιοδρόμιο, σ. 6.
	[Βιβλιοκρισία] «Μία πατριδα – ανοιχτή πληγή. Δεύκιος Ζαφειρίου, Οι συμμορίες. Αναθεωρημένη έκδοση, Επιμέλεια-σχόλια Αλέξης Ζήρας, Αθήνα, Εκδόσεις Γαβριηλίδης 2009», Τα Νέα, 30 Μαΐου 2009, Βιβλιοδρόμιο, σ. 6.
	[Βιβλιοκρισία] «Διανοούμενος, ισότιμα Έλληνας και ευρωπαίος. Ζήσιμος Λορεντζάτος, Collectanea, Αθήνα, Εκδόσεις Δόμος 2009», Τα Νέα, 6 Ιουνίου 2009, Βιβλιοδρόμιο, σ. 6-7.
	[Βιβλιοκρισία] «Ξαναδιαβάζοντας το σολωμικό αίνιγμα. Διονύσιος Σολωμός, Έργα. Ποιήματα και πεζά, Δημήτρης Δημηρούλης εισαγωγή – επιμέλεια – σχόλια, Αθήνα, Μεταίχιμο 2007. - Διονύσιος Σολωμός, Ποιήματα και Πεζά, Φιλολογική επιμέλεια Γιώργος Βελουδής, Αθήνα, Εκδόσεις Πατάκη 2008», Τα Νέα, 14 Αυγούστου 2009, Βιβλιοδρόμιο, σ. 6-7.
	[Βιβλιοκρισία] «Το παρελθόν θυμήθηκα...», Ανδρέας Μήτσου, Η ελεημοσύνη των γυναικών, Αθήνα, Καστανιώτη 2009», Τα Νέα, 26 Σεπτεμβρίου 2009, Βιβλιοδρόμιο, σ. 7.
	[Βιβλιοκρισία] «Πάντα στο τέλος η τέχνη νικά. Μένης Κουμανταράς, Σ' ένα στρατόπεδο άκρη στην ερημιά, Αθήνα, Κέδρος 2009», Τα Νέα, 17 Οκτωβρίου 2009, Βιβλιοδρόμιο, σ. 7.
	[Βιβλιοκρισία] «Η ξεχασμένη ιστορία διαρκώς παρούσα. Νίκος Δαββέτας, Η Εβραία νύφη, Αθήνα, Κέδρος 2009», Τα Νέα, 31 Οκτωβρίου 2009, Βιβλιοδρόμιο, σ. 6-7.
	[Βιβλιοκρισία] «“Η δικιά μας λήθη είναι η κόλαση”. Τάσος Χατζητάτης, Ακροτελεύτιοι εσπερινοί, Αθήνα, Εκδόσεις Πόλις 2009», Τα Νέα, 7 Νοεμβρίου 2009, Βιβλιοδρόμιο, σ. 10.
	[Βιβλιοκρισία] «Εσωτερικός κόσμος, σκοτεινός. Αλέξης Σταμάτης, Σκότωσε ό,τι αγαπάς, Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτη 2009», Τα Νέα, 19 Δεκεμβρίου 2009, Βιβλιοδρόμιο.
	«Εντός και εκτός της αληθοφάνειας: η θεωρία και η κριτική του διηγήματος στο β' ήμισυ του 19ου αιώνα»: Το διήγημα στην ελληνική και στις ξένες λογοτεχνίες. Θεωρία-Γραφή-Πρόσληψη [=Πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου της Ελληνικής Εταιρείας Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας (Αθήνα, 7-11/12/2005)], (επιμ.: Ελένη Πολίτου-Μαρμαρινού και Σοφία Ντενίση), Αθήνα, Gutenberg, 2009, 29-43.
	«Τέχνες του χώρου και τέχνες του χρόνου. Ένα σχήμα για μεθοδολογικούς όρους και όρια στις σύγχρονες διακαλλιτεχνικές προσεγγίσεις»: Επιστημονικό Συμπόσιο. Τα όρια των ειδών στην τέχνη σήμερα (Αθήνα, 31/3-1/4/2006), Αθήνα, Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας, 2009, 15-23.

	«Ο “άπλαστος αιθέρας”: ειδολογικές επισημάνσεις για την ελεγεία του 19ου αιώνα στα Επτάνησα (Ιούλ. Τυπάλδος και Γερ. Μαρκοράς)»: Proceedings of the Seventh Biennial International Conference of Greek Studies Flinders University June 2007. Greek Research in Australia, (επιμ.: Elizabeth Close-G. Gouvalis-G. Frazis-Maria Palaktoglou-M. Tsianikas), Adelaide, Flinders University/Depart. of Languages-Modern Greek, 2009, 689-704.
	Η «Γραμματική Τεχνολογία» της Μελέτης της Κοινής Ελληνικής Διαλέκτου του Παναγ. Κοδρική: υφολογικό σύστημα και κριτικές-θεωρητικές αποτιμήσεις»: Δρόμοι κοινοί. Μελέτες για την κοινωνία και τον πολιτισμό αφιερωμένες στην Αικατερίνη Κουμαριανού, Αθήνα, Εταιρεία Μελέτης Νέου Ελληνισμού-Μνήμων, 2009, 42-73.
	«Αναπαριστώντας το υψηλό: η (αφήγηση στη) ζωγραφική και η (ζωγραφική στην) ποίηση. (Th. Géricault και Διον. Σολωμός)», Κονδυλοφόρος 8 (2009) 39-65.
	Στα όρια των λογοτεχνικών μορφών. Διήγημα, αφήγηση, ποίηση και επιταγές του μοντερνισμού. Στο: "Το διήγημα στην ελληνική και στις ξένες λογοτεχνίες. Θεωρία-Γραφή-Πρόσληψη", επιμ.-εισαγ. Ελένη Πολίτου-Μαρμαρινού και Σοφία Ντενίσση. Αθήνα, Gutenberg, 2009, (σσ. 127-149).
	«Μαρτυρίες για τις πολιορκίες και την Έξοδο του Μεσολογγίου», (Ομιλία στον εορτασμό της επετείου της Εξόδου στο Πανεπιστήμιο Αθηνών (Αίθουσα Τελετών) 4 Απριλίου 2009), Τα Αιτωλικά, τεύχ. 13, Ιούλιος-Δεκέμβριος 2009, σ. 81-92.
	«Το παραμύθι της Πηνελόπης Δέλτα», Ο Ελληνισμός στα τέλη του 19ου αιώνα. Ιστορικότητα, βιογραφία, μυθολογία και γλώσσα στο έργο της Π. Δέλτα, (Πρακτικά Α' Διεθνούς Συνεδρίου Ελληνικού Πολιτισμού στην Αίγυπτο), Επιμ. Μ. Φραγκή, Πάπυροι τχ. 60/70 (Φεβρ./Ιούν. 2010), Κάιρο-Αλεξάνδρεια 2009, σσ. 102-118.
	«Ιωάννης Αλιμπέρτης, ο “οτρηρός των Μουσών θεράπων”», Πρακτικά Γ' Διεθνούς Σιφναϊκού Συμποσίου, Αθήνα 2009, σσ. 319-348.
	"Η γυναίκα ομορφιά και το δημοτικό τραγούδι. Ένα βιβλίο του Αριστείδη Ν. Δουλαβέρα". Παρνασσός, 51 (2009), σ. 453-460.
	Αντιφιλησις. Studies on Classical, Byzantine and Modern Greek Literature and Culture in Honour of John-Theophane Papademetriou, [E. Karamalengou - E. Makrygianni (eds.)], Franz Steiner Verlag, 2009, pp. 656.
	Εισαγωγή στην παπυρολογία, Αθήνα 2009 (σσ. 541). ISBN 978-960-93-2002-3.
	Juristische Begriffe im ersten Korintherbrief des Paulus. Eine semantisch-lexikalische Untersuchung auf der Basis der zeitgenössischen griechischen Papyri, Tyche. Supplementband 7, Wien 2009 (σσ XII + 241). ISBN 978-3-85493-165-2.
	«Bemerkungen zum Geschäftsbrief P.Worp 24», Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik 168 (2009), 259-264.
	«Korrekturvorschläge zu zwanzig Wiener Papyrusbriefen aus Sammelbuch VI», Chronique d'Égypte 84 (fasc. 167-168) (2009), 247-270.
	«Ein literarisches Fragment mit Sprüchen der sieben Weisen», στον τμ. τόμο για την Bärbel Kramer: R. Eberhard - H. Kockelmann - S. Pfeiffer - M. Schentuleit (επιμ.), "... vor dem Papyrus sind alle gleich!". Papyrologische Beiträge zu Ehren von Bärbel Kramer (P.Kramer), Archiv für Papyrusforschung und verwandte Gebiete. Beiheft 27, Berlin - New York 2009, 163-169.
	«Zum Prosatext des homerischen Fragments P.Heid. IV 289», Archiv für Papyrusforschung 55.1 (2009), 32-35.
	«Zur captatio benevolentiae in den griechischen Papyri als Zeugnis für die Mentalitätsgeschichte der Römerzeit. Die Verherrlichung des Adressaten und die Selbstherabsetzung des Ausstellers in den Petitionen an Herrscher und Behörden», στο: E. Karamalengou - E. Makrygianni, (eds.) Studies on Classical, Byzantine and Modern Greek Literature and Culture in Honour of John-Theophanes A. Papademetriou, Stuttgart 2009, 486-496.
	Ch. Armoni - M. Gronewald - K. Maresch - G. Azzarello - R. Daniel - J.-L. Fournet - Ch. Lehmann - D. C. Luft - J. Lundon - F. Maltomini - F. Reiter - G. Schenke, Kölner Papyri (P.Köln). Band 11, Abhandlungen der Nordrhein-Westfälischen Akademie der Wissenschaften. Sonderreihe Papyrologica Coloniensis VII/11, Paderborn 2007: Bulletin of the American Society of Papyrologists 46 (2009), 189-193.
	A. J. B. Sirks - K. A. Worp with the assistance of R. S. Bagnall and R. P. Salomons (epim.), Papyri in Memory of P. J. Sijpesteijn (P.Sijp.), American Studies in Papyrology 40. Chippenham, Wiltshire 2007: Bulletin of the American Society of Papyrologists 46 (2009), 195-198.
	Genesios: A Study, στον τόμο: Sofia Kotzabassi και G. Mavromatis (εκδ.), Realia Byzantina, Berlin-New York 2009, 137-150.
	From Narrative Historiography to Historical Biography: New Trends in Byzantine Historical Writing in the 10th-11th Centuries, Byzantinische Zeitschrift 102 (2009) 697-715.

	ΕΥΡΥΠΠΙΔΟΥ ΗΡΑΚΛΗΣ, εισαγωγή-μετάφραση-σχόλια, Αθήνα: Σμίλη, 2009.
	"Ancient Greek Authors in Byzantium: The Case of the Homilies of the Emperor Leo VI", στον τόμο: E. Karamalengou – E. Makrygianni (εκδ.), Αντιφίλησις. Studies on Classical, Byzantine and Modern Greek Literature and Culture In Honour of John-Theophanes A. Papademetriou (εκδοτικός οίκος Franz Steiner Verlag), Στουτγάρδη 2009, σελ. 551–557
	"The Metrical Passions of SS. Theodore Tiron and Theodore Stratelates in cod. Laura A 170 and the grammatikos Merkourios", στον τόμο: S. Kotzabassi - G. Mavromatis (εκδ.), Realia byzantina (εκδοτικός οίκος Walter de Gruyter: σειρά Byzantinisches Archiv, 22), Βερολίνο – Νέα Υόρκη 2009, σελ. 1–11
	"On the Reception of Homilies and Hagiography in Byzantium: The Recited Metrical Prefaces", στον τόμο: A. Rhoby – E. Schiffer (εκδ.), Imitatio – Aemulatio – Variatio. Akten des internationalen wissenschaftlichen Symposions zur byzantinischen Sprache und Literatur (Wien, 22.-25. Oktober 2008) (Österreichische Akademie der Wissenschaften, philos.-hist. Kl., Denkschriften, 402 = Veröffentlichungen zur Byzanzforschung, 21), Βιέννη 2010, σελ. 57–79
	"Commenting on a Homily: A Poem by Manuel Philes", Byzantion 79 (2009), 25–36
	Βιβλιοκρισία, Βυζαντινά Σύμμεικτα 19 (2009) 299-304
	Βιβλιοκρισία, Le Muséon 122 (2009) 474–476
	Ανακαλύπτοντας το κείμενο, Αθήνα: Φιλομάθεια.
	«Από το κείμενο στην οθόνη: Ζ, φανταστικό ντοκιμαντέρ ενός εγκλήματος του Βασιλικού και Ζ του Γαβρά», περ. Σύγκριση / Comparaison, τχ. 20, Αθήνα, σσ. 51-71.
	«Νέες εκδόσεις. Διδακτικά εγχειρίδια για την εκμάθηση της Νέας Ελληνικής: Θ. Αγάθος, Μ. Αντωνίου, Μ. Γαλαζούλα, Σ. Δημητράκου, Ε. Θώδα, Α. Λιβιέρη, Α. Μαγγανά, Α. Τσοτσόρου: Ακούστε ... Ελληνικά!», Πάπυροι, τεύχ. 4, Ιούνιος 2009, τετραμηνιαία έκδοση πολιτισμού από το Ελληνικό Πολιτιστικό Κέντρο Καΐρου, σ. 57-58.
	«Ακροβατώντας στα σύνορα μεταξύ ιστορίας και μυθολογίας: από τη βιογραφία Ελένη Παπαδάκη του Πολύβιου Μαρσάν στο μυθιστόρημα Η γυναίκα που πέθανε δύο φορές του Μάνου Ελευθερίου», στον τόμο: Κωνσταντίνος Μπόμπας (επιμ.), Από το ένα στο άλλο σύνορο. Τάσεις φυγής, λύσεις συνέχειας στον νεοελληνικό κόσμο: Νεοελληνικά θέματα στις γαλλόφωνες χώρες, Γαβριηλίδης-Septentrion, Αθήνα-Lille, σσ. 380-391.
	«Ανακαλύπτοντας το κείμενο: ένα εγχειρίδιο που τοποθετεί τον γραπτό λόγο στο κέντρο της μαθησιακής διαδικασίας». Ηλεκτρονικά Πρακτικά Συνεδρίου «Η διδασκαλία της Ελληνικής Γλώσσας ως πρώτης/μητρικής, δεύτερης/ξένης» υπό την αιγίδα του τμήματος Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, (Νυμφαίο Φλώρινας, Σεπτέμβριος 2009) http://linguistics.nured.uowm.gr/Nimfeo2009/.../agathosGiannakouDimoroulouTso-tsorou2.pdf
	«Παρουσίαση εγχειριδίου: Ακολουθώντας το κείμενο για το προχωρημένο επίπεδο διδασκαλίας της Νέας Ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας», 3ο Διεθνές Συνέδριο για τη Διδασκαλία της Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας, εκδόσεις ΕΚΠΑ, Αθήνα, σσ. 11-23.
	"From Vassilkos' Z to Gavras' Z: A novel and a film as symbols of the fight against the Greek Colonels' junta". 2009 International Quadrennial Conference "Hellenic Dimension: Studies in Language, Literature and Culture", University of Latvia Faculty of Philology and Arts Department of Classical Philology and Centre for Hellenic Studies (27-28 Απριλίου 2009, Riga, Latvia).
	«Η διδασκαλία της νεοελληνικής λογοτεχνίας και του νεοελληνικού πολιτισμού»: εισήγηση στο σεμινάριο αποσπώμενων εκπαιδευτικών του ΥΠΕΠΘ (Ιούλιος 2009).
	Δύο παραινετικά κείμενα προς τον αυτοκράτορα Λέοντα ς' τον Σοφό (Κείμενα Βυζαντινής Λογοτεχνίας, 5), Αθήνα 2009, σσ. 290. ISBN 978-960-6736-11-7
	«δεῦρο σὺν αὐλητῆρι: Συμποτική ποιητική στο θεογονίδιο corpus» στον Τιμητικό τόμο για τον Καθηγητή Ι.-Θ. Παπαδημητρίου, Αντιφίλησις. Studies on Classical, Byzantine and Modern Greek Literature and Culture in Honour of John-Theophanes A. Papafemetriou, edited by Eleni Karamaengou and Eugenia Makrygianni, Stuttgart 2009: 99-106.
	Νίκη και πολιτικός βίος στον Πίνδαρο, Όλυμπόνικος 12.: Έργοτέλει Ίμεραιώ δολιχοδρόμω, Φιλολογικός Υπομνηματισμός και Ιστορική Έποψη της Ωδής, Αθήνα (2009)
	«Η τρωική Ελένη ως ρητορικός τόπος στην Ελληνική λογοτεχνία», Πλάτων, τόμ. 56.: «Παράρτημα», τόμ. 5 (2009), σσ. 1-29

	Παρουσίαση περγαμηνών και παπύρινων αποσπασμάτων από την δημηγορία του Δημοσθένους Ὑπὲρ Μεγαλοπολιτῶν (16.), βάσει της συλλογής Β. Hausmann, ΕΕΦΣΠΑ, τόμ. Μ' (2008-2009), Αθήνα 2009, σσ. 369-382
	[Βιβλιοκρισία] Review of Vasilis Fynticoglou, Βιργιλίου βουγονία (Athens: Stigma 2008), in Bryn Mawr Classical Review, 2009.01. 24.
	“Ovid Amores”. The Literary Encyclopedia. 6 May 2009. [http://www.litencyc.com/php/sworks.php?rec=true&UID=6720]
	“Ovid Remedia Amoris”. The Literary Encyclopedia. 6 May 2009. [http://www.litencyc.com/php/sworks.php?rec=true&UID=2423]
	“Ovid Heroides”. The Literary Encyclopedia. 6 May 2009. [http://www.litencyc.com/php/sworks.php?rec=true&UID=4766]
	“Ovid Ars Amatoria”. The Literary Encyclopedia. 6 May 2009. [http://www.litencyc.com/php/sworks.php?rec=true&UID=6510]
	“Seneca the Elder”. The Literary Encyclopedia. 29 October 2009. [http://www.litencyc.com/php/speople.php?rec=true&UID=4013]
	“Seneca: Phaedra”. The Literary Encyclopedia. 29 October 2009. [http://www.litencyc.com/php/sworks.php?rec=true&UID=13463]
	«Cuckoo’s fruit: Erotic imagery in Vita Aesopi ch. 75-76», στο Ε. Karamalengou & Ε. Makrygianni (επιμ.), Αντιφιλησις. Studies on Classical, Byzantine and Modern Greek literature and culture in honour of John-Theophanes Α. Papademetriou, Στουτγάρδη 2009, 453-460.
	«Παραμύθι και κινηματογράφος», Λαογραφία 41 (2007-2009), σ. 245-254.
	“The Fifth Volume of the Greek Folktale Catalogue (Forschungs- und Tagungsberichte)”, Fabula: Zeitschrift für Erzählforschung 50 (2009) Heft 1/2, σ. 118-121.
	Μετάφραση (μαζί με την Αρετή Κοντογιώργη) και επιστημονική επιμέλεια στο βιβλίο του Hermann Bausinger, Ο Λαϊκός πολιτισμός στον κόσμο της τεχνολογίας (με Πρόλογο για την Ελληνική έκδοση από τον Hermann Bausinger και τον Μ. Γ. Μερακλή), εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα 2009.
	«Nektanebo in the Vita Aesopi and in other narratives», Classica et Mediaevalia 60 (2009) 99-144.
	«The miserly monarch: Nektanebo’s tribute to Babylon in the Vita Aesopi», Symbolae Osloenses 84 (2009) 90-110.
	«Characters and names in the Vita Aesopi and in the Tale of Ahiqar. Part 1: Lykoros and Hermippos», Hyperboreus 15.1 (2009) 110-132.
	«Characters and names in the Vita Aesopi and in the Tale of Ahiqar. Part 2: The adoptive son», Hyperboreus 15.2 (2009) 325-339.
	“ερέτην χρήναι πρώτα γενέσθαι...” Η κωμική εκδοχή της λυρικής μεταφοράς: Αριστοφ. Ιππ. 541-544”, Αντιφιλησις. Studies on Classical, Byzantine and Modern Greek Literature and Culture in Honour of John-Theophanes Α. Papademetriou, Edited by Ε. Karamalengou and Ε. Makrygianni, Franz Steiner Verlag, Stuttgart 2009, σσ. 223-229.
	Epictetus on Rhetoric’, in: Karamalengou, Ε., Makrygianni, Ε. (edd.), Αντιφιλησις, Studies in Honour of J.-Th. Α. Papademetriou, Stuttgart 2009, 337-553.
2010	«Notizen zu griechischen Briefen auf Papyri und Ostraka», Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik 172 (2010), 208-212.
	Έκδοση 4 παπύρων από τη συλλογή της Πράγας, Eirene 406 (2010), στον τόμο: Η. Harrauer – R. Pintaudi (epim.), P.Eirene III, Praha 2010, 22-39.
	"The date of Theognostos' Orthography: A reappraisal", Byzantinische Zeitschrift 103 (2010) 1-12
	«Die griechischen Privat- und Geschäftsbriefe auf Papyrus aus der Spätantike und dem frühen Mittelalter (4.-8. Jh. n.Chr.)», στο: C. Kreuzsaler – B. Palme – Α. Zdiarsky (επιμ.), Stimmen aus dem Wüstensand. Briefkultur im griechisch-römischen Ägypten, Nilus 17, Wien 2010, 27-34.
	«Ελληνική ποίηση και κινηματογράφος. Το παράδειγμα μιας σύγκρισης: Τάκης Σινόπουλος, Νεκρόδειπνος – Alain Resnais, Hiroshima mon amour», Σύγκριση, τχ. 20, 2009 [Φεβρουάριος 2010], σ. 7-50.
	<i>Gregorii Turonensis, 'Historia Francorum'</i> . Αθήνα: Typis, 2010. σσ. 256
	«Η ποίηση του Ρίτσου ανάμεσα στο μεγάλο και το μικρό ποίημα: Ταλάντευση ή αλληλοσυμπλήρωση;», Θέματα λογοτεχνίας, Αφιέρωμα στον Γιάννη Ρίτσο, τχ. 42, Σεπτέμβριος-Δεκέμβριος 2009 [Μάρτιος 2010], σ. 223-234.
	«Ο ποιητής Ουράνης από τη σημερινή σκοπιά: “Κρινοδάχτυλες οπτασίες” ή μια ανθεκτική λυρική “χαμηλή φωνή”;», Νέα Εστία, τ. 167, τχ 1831, Μάρτιος 2010, σ. 464-487.
	«Bibliotheca Tenensis Societatis Jesu» OCP

	«Ο Σολωμός του Κυριάκου Χαραλαμπίδη», Πάροδος, τχ. 37, Ιούλιος 2010, σ. 4360-4368.
	«Ο Γιώργος Χειμωνάς ως νεοτερικός (;) συγγραφέας», Η νεοτερικότητα στη νεοελληνική λογοτεχνία και κριτική του 19ου και του 20ού αιώνα. Πρακτικά της ΙΒ' επιστημονικής συνάντησης του Τομέα Μεσαιωνικών και Νέων Ελληνικών Σπουδών αφιερωμένης στη μνήμη της Σοφίας Σκοπετέα (Θεσσαλονίκη, 27-29 Μαρτίου 2009), Θεσσαλονίκη, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Επιστημονική Επετηρίδα της Φιλοσοφικής Σχολής, Περίοδος Β', Τεύχος Τμήματος Φιλολογίας, Τόμος Δωδέκατος 2010, σ. 495-508.
	«“Το πανηγύρι στα σπάρτα”· Μια φιλολογική ανάγνωση», Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου, Ο Κωστής Παλαμάς σήμερα 150 χρόνια από τη γέννησή του, 19-20 Ιουνίου 2009, Συνεδριακό Κέντρο της Νομαρχίας Αιτωλοακαρνανίας, Ιερά Πόλη Μεσολογγίου, Αθήνα, Αιτωλική Πολιτιστική Εταιρεία 2010, σ. 287-311.
	[Βιβλιοκρισία] «“Για να δουν πως είμαστε και γραμματισμένοι άνθρωποι”. Νίκος Μπελογιάννης, Σχέδιο για μια ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας. Πρώτες μακρινές ρίζες και Προσχέδια - Σημειώσεις, Εισαγωγή Χριστίνα Ντουσιά, Εισαγωγή του 1983 – Επιμέλεια χειρογράφου Έλλη Παππά, Αθήνα, Εκδόσεις Άγρα 2009», Τα Νέα, 13 Φεβρουαρίου 2010, Βιβλιοδρόμιο, σ. 6.
	[Βιβλιοκρισία] «Ο Άγιος έγραψε την ιστορία του θανάτου του. Ηλίας Άγιος, Ποιήματα, Αθήνα, Εκδόσεις Ίκαρος 2009», Τα Νέα, 13 Μαρτίου 2010, Βιβλιοδρόμιο, σ. 8.
	[Βιβλιοκρισία] «Σε αναζήτηση παγκόσμιας ταυτότητας. Γιάννης Κιουρτσάκης, Ένας χωρικός στη Νέα Υόρκη, Αθήνα, Εκδόσεις Ίνδικτος 2009», Τα Νέα, 2 Απριλίου 2010, Βιβλιοδρόμιο, σ. 5.
	[Βιβλιοκρισία] «“Δεν καβάλησα κανένα καλάμι· τα βρήκα όλα κατελιμμένα”. Δημήτρης Νικορέτζος, Ο άγνωστος Ελύτης της Μυτιλήνης. Σχέδιο βιογραφίας, Μυτιλήνη, Εκδόσεις Αιολίδα 2009, том. Α' και Β'», Τα Νέα, 10 Απριλίου 2010, Βιβλιοδρόμιο, σ. 2-3.
	[Βιβλιοκρισία] «Ποιητικίζουσα ρητορεία και επιδεικτική αυταρέσκεια. Ανδρέας Κάλλος, Ωδαι, Εισαγωγή – επιμέλεια – σχόλια: Δημήτρης Δημηρούλης, Αθήνα, Εκδόσεις Μεταίχμιο 2009», Τα Νέα, 31 Ιουλίου 2010, Βιβλιοδρόμιο, σ. 34.
	[Βιβλιοκρισία] «Τα βουβά αισθήματα σκοτώνουν κατά λάθος. Θανάσης Χειμωνάς, Δεν την αγαπάω πια, Αθήνα, Εκδόσεις Πατάκη 2010», Τα Νέα, 6 Νοεμβρίου 2010, Βιβλιοδρόμιο.
	[Βιβλιοκρισία] «“Η αγάπη, αυτό είναι που μας λείπει”. Θεόδωρος Γρηγοριάδης, Ο παλαιστής και ο δερβίσης, Αθήνα, Εκδόσεις Πατάκη 2010», Τα Νέα, 4 Δεκεμβρίου 2010, Βιβλιοδρόμιο, σ. 34.
	«Η Πάπισσα Ιωάννα: από το μυθιστόρημα του Ροΐδη στη θεατρική διασκευή του Χατζάκη», περ. Παράβασις, τχ. 10, Αθήνα, σσ. 15-24.
	«Τα παρέμβλητα είδη στα μυθιστορήματα του Νίκου Καζαντζάκη», περ. Φιλολόγος, τχ. 142, σσ. 574-587.
	«Εικόνες του ξένου στα ‘Κρητικά’ μυθιστορήματα του Νίκου Καζαντζάκη». Πρακτικά (σε DVD-ROM) Επιστημονικού Συνεδρίου «Ο Νίκος Καζαντζάκης και ο Κρητικός Πολιτισμός», Μουσείο Νίκου Καζαντζάκη, Ηράκλειο-Μυρτιά, σσ. 1-10.
	«Όψεις της εθνικής ταυτότητας στα έργα Ιστορικά Σκηνογραφήματα του Σπυρίδωνος Ζαμπέλιου και Οι Καλλέργαι του Σπυρίδωνος Βασιλειάδη», Ηλεκτρονικά Πρακτικά του Δ' Πανερωπαϊκού Συνεδρίου της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών, με θεματικό άξονα: «Ταυτότητες στον ελληνικό κόσμο (από το 1204 έως σήμερα)» (Γρανάδα, 9-12 Σεπτεμβρίου 2010). http://www.eens.org/EENS_congresses/2010/Agathos_Thanassis.pdf?PHPSESSID=2p9vqcaid39tchtkin16rdpq2 .
	«Ένας συγγραφέας πίσω από την κάμερα: Ο Άγγελος Τερζάκης και το πείραμα της Νυχτερινής Περιπέτειας». Ημερίδα της Ελληνικής Εταιρείας Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, πρόγραμμα: «Γραμματολογία, 15ος-20ός αι.», με θεματικό άξονα: «Η λογοτεχνία και οι τέχνες της εικόνας» (Αθήνα, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, 8 Οκτωβρίου 2010).
	«Ζωή Σαμαρά, Δασκάλα και Ποιήτρια. Ο ποιητικός λόγος της διδασκαλίας». Ε.Ε.Φ.Σ.Π.Α., 41 (2010), σ. 145-154.
	(εκδ.), The Baptism Site at the Jordan River / Ο τόπος της Βαπτίσεως στον Ιορδάνη ποταμό. Αθήνα – Ιερουσαλήμ 2010 (σελ. 462). ISBN 978-960-8376-51-9
	«Προλόγισμα»· Πρώτη Ετήσια Σεμιναριακή Διάλεξη Λαογραφίας (20 Μαΐου 2009). Ε.Ε.Φ.Σ.Π.Α., 41 (2010), σ. 190-191.

«Απεικονίσεις λαϊκών επαγγελματιών σε παλαιά Επιστολικά Δελτάρια («Καρτοποστάλ») και Φωτογραφήματα». Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου: Η Έρευνα και Διδασκαλία του Υλικού Πολιτισμού των Νεωτέρων Χρόνων στα Ελληνικά Πανεπιστήμια (Αθήνα, 7-8 Μαΐου 2007), επιστημονική επιμέλεια Κατερίνα Κορρέ-Ζωγράφου – Γεώργιος Χ. Κούζας. Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών – Τμήμα Φιλολογίας – Τομέας Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας, Αθήνα 2010, σ. 23-42.
Two Praises of the Emperor Manuel II Palaiologos: Problems of authorship, BZ 103 (2010), 699-714
«Βασίλης Ν. Χατζηβασιλίου: Ένας λαϊκός ζωγράφος από την Κάρπαθο», στο βιβλίο Βασίλης Ν. Χατζηβασιλίου, «Προορισμός του ανθρώπου είναι να μοιάσει του Θεού», επιμέλεια κειμένων Μανώλης Μακρής, φωτογραφίες Μανώλης Χατζηβασιλίου, Γιάννης Χατζηβασιλίου, Μουσείο Νεοελληνικής Τέχνης Δήμου Ροδίων, Ρόδος 2010, σ.34-35.
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΟΝΟΜΑΤΟΘΕΣΙΑ ΤΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ. Δεύτερη Έκδοση, Εκδόσεις Ινστιτούτου του Βιβλίου – Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2010, σσ. 91.
Επιμέλεια (με τη συνεργασία Έφης Λεντάκη και Παναγιώτη Δαμάσκου): 1997-2007 – 10 ΧΡΟΝΙΑ ΧΩΡΙΣ ΤΟΝ ΑΝΔΡΕΑ ΛΕΝΤΑΚΗ. Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου (Δήμος Υμηττού, 11-13 Μαΐου 2007), Πνευματικό Κέντρο Δήμου Υμηττού – Ίδρυμα Πολιτισμού και Εκπαίδευσης «Ανδρέας Λεντάκης», Αθήνα 2010, σσ. 135.
Aelius Aristides' Hymn to Sarapis: Rhetoric and religion in a Changing World', Αρχαιολογία 15, 2010, 25-40.
“Das byzantinische Heer”, in: Byzanz. Pracht und Alltag. Kunst- und Ausstellungshalle der Bundesrepublik Deutschland, Bonn 26. Februar bis 13. Juni 2010, Βόννη-Μόναχο 2010, 44-49.
Κατάλογος της Βιβλιοθήκης Κωστή Παλαμά, Σύνταξη: Γιάννης Ξούριας - Λίλα Θεοδόση - Σοφία Μούστου. Φιλολογική επιμέλεια. Αθήνα, Ίδρυμα Κωστή Παλαμά, 2010.
Ελληνική Βιβλιοθήκη. Η Συλλογή Βιβλίων του Κωνσταντίνου Σπ. Σταΐκου εφεξής Η Βιβλιοθήκη του Κοινωφελούς Ιδρύματος Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης, [επιμέλεια Κ. Σπ. Σταΐκος], Αθήνα 2010.
«Δύο αθησαύριστες εκδόσεις του 19ου αι. στη Βιβλιοθήκη Κωστή Παλαμά», Μικροφιλολογικά 28 (Φθινόπωρο 2010) 36-38.
«Πυροτεχνήματα, μουσικές: ευδαιμονες νύχτες στη Βοσπορομαχία (1752)», Τα Ιστορικά, τχ. 53 (Δεκέμβριος 2010) 365-378.
«Η προσωδιακή αναγέννηση του έθνους: η πρόταση του Πλάτωνος Πετρίδη (1817) για μια νέα ποιητική ταυτότητα», ανακοίνωση στο Δ' Διεθνές Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών «Ταυτότητες στον ελληνικό κόσμο (από το 1204 έως σήμερα)», Γρανάδα 9-12 Σεπτεμβρίου 2010, προσιτό στην ιστοσελίδα: http://www.eens.org/?page_id=1332
«Για τον Γιώργη Παυλόπουλο: Εργοβιογραφικά και άλλα», Οροπέδιο 9 (Καλοκαίρι 2010) 239-243.
Βυζαντινά Σύμμεικτα / Byzantina Symmeikta (Εκδότης). Επιστημονικό περιοδικό του Ινστιτούτου Βυζαντινών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών σε ηλεκτρονική μορφή με ελεύθερη πρόσβαση [www.byzsym.com] και σε έντυπη μορφή). Τόμος 19 (2009), Τόμος 20 (2010).
«Από την Κούλια στον Πύργο του Κ. Χατζόπουλου. Η δύσκολη πορεία προς την έκφραση», Ευτυχισμός. Τιμή στον Ερατοσθένη Γ. Καψωμένο. Ιωάννινα 2010, σ. 545-554.
Ο Διγενής Ακρίτης Escorial και το ηρωικό τραγούδι του «υιού του Ανδρονίκου». Κοινά τυπικά μορφολογικά στοιχεία της ποιητικής τους. Εκδόσεις Αρμός, Αθήνα 2010, σσ. 167.
Ο Νίκος Γκάτσος και η ελληνική λαϊκή παράδοση. Ερμηνευτική μελέτη. Πρόλογος Μ. Γ. Μερακλής, Εκδόσεις Αρμός, Αθήνα 2010, σσ. 277.
«Νικόλαος Γ. Πολίτης: Σύντομη αναφορά στο έργο του». Πρώτη Ετήσια Σεμιναριακή Διάλεξη Λαογραφίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών (20 Μαΐου 2009). Επιστημονική Επετηρίδα Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών, τόμ. ΜΑ' (2010), σ. 197-203.
«Συμβολή στη μελέτη των σχέσεων Λαογραφίας και Λογοτεχνίας». Επιστημονική Επετηρίδα Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών, τόμ. ΜΑ' (2010), σελ. 233-241.
«Παραδόσεις και σύγχρονη λαϊκή ποίηση: η ποιητική επεξεργασία μιας νησιωτικής παράδοσης», στον τόμο Αλεξανδρινός Αμητός, Αφιέρωμα στη μνήμη του Ι. Μ. Χατζηφώτη, τόμ. Β', Αθήνα 2009, σ. 111-129.
Παγκοσμιοποίηση και διαφορά: Ο λόγος του κειμένου και της θεωρίας. Στο: "Ευτυχισμός. Τιμή στον Ερατοσθένη Γ. Καψωμένο". Επιμ. Γ. Λαδογιάννη,

	A.Μπενάτσης, Κλ. Νικολουδάκη. Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων-Φιλοσοφική Σχολή, 2010, (σσ. 213-226).
	“Les enfants comme conteurs. Une approche de l’histoire sociale du conte dans le folklore grec », στον συλλογικό τόμο Arleo A. – Delalande J. (επιμ.), Cultures enfantines: Universalité et diversité, Presses Universitaires de Rennes, Nantes 2010.
	“Children’s Perceptions of Folktales and Narration in Greece: Evidence from a Novel Micro-data Set”, Review of European Studies 2 (2010), 67-87.
	«Μια πρώτη προσπάθεια δημιουργίας και αποθησαύρισης σε υπολογιστή πίνακα συμφραζομένων Ελληνικών δημοτικών τραγουδιών». Ανακοίνωση στην Επιστημονική Ημερίδα «Φιλολογία και Νέες Τεχνολογίες», που διοργάνωσε η Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών (14 Μαΐου 2008) στο κτήριο της Φιλοσοφικής Σχολής – Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου. Λαογραφία, 41 (2009), σ. 463-466.
	«Δωδεκάνησα: Κιβωτός Ορθοδοξίας και Πνευματικότητας». Δωδεκάνησος, 2:3 (Ιανουάριος – Ιούνιος 2010), σ. 140-152.
	«Η εκδοτική δραστηριότητα του Κέντρου Ελληνικού Χορού και Λαϊκού Πολιτισμού». Χοροστάσι, (Οκτώβριος – Νοέμβριος – Δεκέμβριος 2010), σ. 18-20.
	New Trends in Post-Classical Comedy. Series Pierides II (Newcastle: Cambridge Scholars Publishing 2010)
	«Zur Terminologie des Sterbens. Ausdrucksweisen über Tod und Sterben in den griechischen dokumentarischen Papyri», Tyche 25 (2010) (σε συνεργασία με τον Χ.Χρυσάνθου), Tyche 25 (2010), 1–21.
	“Tuturna’s Lament Revisited: The Anxieties of Identity, Survival and Epic Closure,” Επιστημονική Επετηρίς της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών] 41 (2010), 213-229.
	“Introduction: New Comedy under New Light,” in S. Papaioannou and A.K. Petrides, eds., New Trends on Postclassical Comedy, Newcastle: Cambridge Scholars Publishing 2010, 1-13.
	“New Comedy and Roman Comedy,” Chapter in S. Papaioannou and A.K. Petrides, eds., New Trends in Post-Classical Comedy, Newcastle: Cambridge Scholars Publishing 2010, 146-175.
	“The Undoing of Comedy and the Role of Cymus in Plautus’ Truculentus,” <i>Ordia Prima</i> 7 (2008) [2010], 105-127.
	[Βιβλιοκρισία] D.S. Potter (ed.), <i>A Companion to the Roman Empire</i> (Oxford: Blackwell Publishing, 2006)
	[Βιβλιοκρισία] Karl Galinsky (ed.), <i>The Cambridge Companion to the Age of Augustus</i> (Cambridge: Cambridge University Press, 2005).
	[Βιβλιοκρισία] Harriet I. Flower (ed.), <i>The Cambridge Companion to the Roman Republic</i> (Cambridge: Cambridge University Press, 2004) in <i>Ordia Prima</i> 7 (2008) [2010], 207-223.
	<i>The Corpus of Greek Texts: A reference corpus for Modern Greek. Corpora</i> 5 (1), 29-44.
	«Το μαθησιακό φορτίο των λέξεων στην εκμάθηση και διδασκαλία της Ελληνικής ως Γ2» Αφιερωματικός τόμος Τμήματος Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, Αθήνα: ΕΚΠΑ.
	Η Ελληνική στην Κύπρο: Όψεις της γλώσσας και της κοινωνίας. Στο Α. Βοσκός, Δ. Γούτσος & Α. Μόζερ (επιμ.) Η ελληνική γλώσσα στην Κύπρο από την αρχαιότητα ως σήμερα. Αθήνα: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, 7-14.
	«Αρωγή και ευδοκίμηση. Πώς ευδοκίμησαν οι γλωσσικές αντιπαραθέσεις με την αρωγή των Γενικών Εξετάσεων». Στο Βασίλης ΒΑΜΒΑΚΑΣ & Παναγής ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ (επιστ. επιμ.), Η Ελλάδα στη δεκαετία του ’80. Κοινωνικό, πολιτικό και πολιτισμικό λεξικό, Αθήνα: Το πέρασμα, 42-44.
	«Μονοτονικό. Η καθιέρωση και οι νέοι γλωσσικοί συντηρητισμοί». Στο Βασίλης ΒΑΜΒΑΚΑΣ & Παναγής ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ (επιστ. επιμ.), Η Ελλάδα στη δεκαετία του ’80. Κοινωνικό, πολιτικό και πολιτισμικό λεξικό, Αθήνα: Το πέρασμα, 336-339.
	«Γλώσσα των νέων. Αναγνώριση, αποδοχή και κριτική των νεανικών ιδιωμάτων». Στο Βασίλης ΒΑΜΒΑΚΑΣ & Παναγής ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ (επιστ. επιμ.), Η Ελλάδα στη δεκαετία του ’80. Κοινωνικό, πολιτικό και πολιτισμικό λεξικό, Αθήνα: Το πέρασμα, 86-89.
	"The roots of demotic and its role in the history of Greek". In: Caragounis, Chrys (ed.), <i>Greek: A Language in Evolution. Essays in Honour of Antonios N. Jannaris</i> , Hildesheim: Georg Olms, pp. 249-267
	<i>The Syntax-Phonology Interface</i> . In Nancy Kula, Bert Botma & Kuniya Nasukawa (eds.), <i>The Continuum Companion to Phonology</i> . London & New York: Continuum

	Publications, 225-253.
	“Ο ρόλος της Γραμματικής στην αποκρυπτογράφηση του Λεξιλογίου της Γ2” Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα, Τομέας Γλωσσολογίας ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
	Acquiring anticausatives vs. passives in Greek. Proceedings of the 34th Annual Boston University Conference on Language Development (BUCLD 34). Somerville, MA: Cascadilla Press, 515-524.
	Analysing speech acts with the Corpus of Greek Texts: Implications for a theory of language. In Michaela Mahlberg, Victorina González-Díaz & Catherine Smith (eds.) Proceedings of the Corpus Linguistics Conference, CL 2009 University of Liverpool, 20-23 July 2009. Available at: http://ucrel.lancs.ac.uk/publications/CL2009/
	Greek in the age of corpora: Challenges and solutions. In Proceedings of the NooJ 2010 International Conference and Workshop, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης 27-29 Μαΐου 2010, 257-269.
	“Text punctuation and prosody in Greek”. Στο A. Botinis (ed.) Proceedings of ISCA Tutorial and Research Workshop on Experimental Linguistics. Athens: University of Athens, σσ. 25-28.
	«Μαρτυρίες για τη διαχρονία των νεοελληνικών διαλέκτων: η περίπτωση της Πελοποννήσου». Στο: Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα 30 (Πρακτικά της 30ής Συνάντησης Εργασίας του Τομέα Γλωσσολογίας του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη 2-3.5.2009). Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών (Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη), 2010. Σελ.464-476.
	“The Reshaping of Mediopassive Endings: Evidence from Modern Greek Dialects”. Στο Ralli A. κ.ά. (εκδ.), Proceedings of the 4th International Congress of Modern Greek Dialects and Linguistic Theory (ηλεκτρονική έκδοση). Πανεπιστήμιο Πατρών, 2010. Σελ.315-328. Διαθέσιμο στον ιστότοπο: www.philology.upatras.gr/LMGD/en/research/downloads/MGDLT4_Proceedings.pdf
	Φαινόμενα ανύψωσης στην Ελληνική. Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα 30: 574-588.
	“Neohellenic: The present state”, in Greek. A language in evolution. Essays in honour of Antonios N. Jannaris, Edited by Chrys C. Caragounis, Hildesheim-Zürich-New York 2010: Georg Olms Verlag, pp. 269-292.
	«Το γλωσσικό ύφος του Νίκου Καζαντζάκη», Ακαδημία Αθηνών, Ημερίδα για τον Νίκο Καζαντζάκη, Τρίτη 27 Νοεμβρίου 2007, Πρακτικά, Αθήνα 2010, σσ. 131-140.
	«Το έργο του Μανόλη Τριανταφυλλίδη», Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα, 30ή ετήσια συνάντηση του Τομέα Γλωσσολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης αφιερωμένη στη μνήμη του Μανόλη Τριανταφυλλίδη, Θεσσαλονίκη 2-3.5. 2009, Θεσσαλονίκη 2010, σσ. 13-31.
	Βιβλιοκρισία για το βιβλίο του Κ. Κανάκη «Εισαγωγή στην Πραγματολογία: Γνωστικές και κοινωνικές όψεις της γλωσσικής χρήσης» Journal of Modern Greek studies 28.1, 168-170.
	Workshop on Morphological Voice and its Grammatical Interfaces: Theoretic Modelling and Psycholinguistic Validation, Vienna, June 2010. “Voice acquisition in Greek”, συνεργασία με τους Κ. Ζομπόλου, Α. Αλεξιάδου & Ε. Αναγνωστοπούλου
	Language Disorders in Greek: Language Disorders and Bilingualism. Cyprus University, Cyprus, June 2010. “Greek-speaking children with Specific Language Impairment (SLI) do not omit clitics”, συνεργασία με τους Σ. Μανίκα και Κ. Wexler.
	11th International Science of Aphasia Conference, Potsdam, August 2010. “Grammatical gender in Greek aphasia: Evidence from gender assignment and agreement”, συνεργασία με τους Μ. Νεραντζίνη και Δ. Παπαδοπούλου.
	11th International Science of Aphasia Conference, Potsdam, August 2010. “Verb morphology in aphasic speech: Evidence from Greek”, συνεργασία με τους Σ. Χειμαριού, Α. Οικονόμου, Μ. Κακαβούλια και Α. Πρωτόπαπα.
	"From Aktionsart to aspect: grammaticalization and subjectification in Greek". Grammaticalization and (Inter)subjectification, Brussels.
	Feature inheritance, vP phases and the information structure of small clauses. Linguistic Association of Great Britain Colloquium 2010. University of Leeds, 1-4 September 2010
	«Ο λόγος και η μνήμη. Το ήθος και η δύναμη των λέξεων στην ποίηση του Κυριάκου Χαραλαμπίδη», Πάροδος, 37, 2010, Αφιέρωμα στον Κυριάκο Χαραλαμπίδη, Επιμέλεια Θεοδόσης Πυλαρινός, σσ. 4453-4457.
	Οφίτικα Ποντιακά: Έρευνα Γλωσσικής Καταγραφής με Έμφαση στη Διαχρονία και Συγχρονία της Διάλεκτου. Poster στην Παρουσίαση των Αποτελεσμάτων του Προγράμματος Μελέτες 2009. Κοινωφελές Ίδρυμα Ιωάννη Σ. Λάτση, 4 Απριλίου

	2010.
	"Σολωμικές απηχήσεις στον ποιητή Νίκο Εγγονόπουλο", Νίκος Εγγονόπουλος. Ο Ζωγράφος και ο Ποιητής. (Μουσείο Μπενάκη, Αθήνα 2010), 133-156.
	«Η αβάσταχτη ελαφρότητα των στίχων: Παιχνίδια γρίφων στον ποιητικό αγώνα των Βατράχων του Αριστοφάνη», στο Σ. Τσιτσιρίδης (επιμ.), Παραχορήγημα. Μελετήματα για το αρχαίο θέατρο προς τιμήν του καθηγητή Γρηγόρη Μ. Σηφάκη, Ηράκλειο 2010, 317-341.
	«Aesop and riddles», Lexis 28 (2010) 257-290.
	Ζητήματα ιδεολογίας και ταυτότητας στο Χρονικό του Λεόντιου Μαχαίρα, στον τόμο: Κύπρος. Αγώνες ελευθερίας στην Ελληνική ιστορία, Αθήνα 2010, 99-113.
	«Η γέννηση της ιστορίας στην αρχαία Ελλάδα: Α. Β. Ρεγκάκος, Επινόωντας το παρελθόν. Γέννηση και ακμή της ιστοριογραφικής αφήγησης στην κλασική αρχαιότητα (Αθήνα 2009)» (βιβλιοκρισία), Η Καθημερινή, 2-2-2010.
	«Αρχαίες τραγωδίες, σύγχρονες σκέψεις: J. Gregory (εκδ.), Όψεις και θέματα της αρχαίας ελληνικής τραγωδίας. 31 εισαγωγικά δοκίμια, μτφ. Μ. Καίσαρ, Ό. Μπεζαντάκου, Γ. Φιλίππου, επιμ. Δ. Ι. Ιακώβ (Αθήνα 2010)» (βιβλιοκρισία), Η Καθημερινή, 13-7-2010
	Αρχαία Κυπριακή Γραμματεία, τόμ. 1-4, Λευκωσία [Ίδρυμα Άναστάσιος Γ. Λεβέντης], 1995-2008: Ήλεκτρονική έκδοση 2010, βελτιωμένη και έπαιξημένη. [τόμ. 1. Ποίηση Έπική Λυρική Δραματική [1995 / 20082] – τόμ. 2: Έπιγραμμα [1997] και τόμ. 3: Πεζογραφία [2002], με την έπικουρία Αίκατερίνης Θεοδωροπούλου – τόμ. 4: Ίατρική [2007] Συνεργάτες: Άνδρέας Λουκά – Έφη Χατζηαντωνίου-Δημοσθένους, Γενική έποπτεία: Πάτροκλος Σταύρου.]
	Méléagre – Achille et Phénix. Contribution à la recherche de l'unité de l'Iliade, trad. Hélène Reeb sous la direction d'Andreas Chatzisavas, Nancy (A.D.R.A.), 2010 (Études anciennes, 43). [τίτλος πρωτοτύπου: Α. Ί. Βοσκοΰ, Μελέαγρος – Άχιλλεύς και Φοΐνιξ (Συμβολή εις τήν έρευναν τής ένότητος τής Ίλιάδος), έν Λευκωσία Κύπρου 1974 (Σύνδεσμος Έλλήνων Φιλολόγων Κύπρου «Στασίνας», Σειρά έπιστημονικών διατριβών, 1).]
	«Σύντομη Εισαγωγή στην Αρχαϊκή Έπική Ποίηση της Κύπρου (με έμφαση στις δυνατότητες αξιοποίησης στα διδακτικά προγράμματα της Κυπριακής Μέσης Εκπαίδευσης)», Πρακτικά ΙΕ΄ Συμποσίου Αρχαίας Κυπριακής Γραμματείας, Λευκωσία (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου), 2010, σσ. ****.